Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekezdéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

►B AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2018/1139 RENDELETE

(2018. július 4.)

a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

(HL L 212., 2018.8.22., 1. o.)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
►M1	A Bizottság (EU) 2021/1087 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. április 7.)	L 236	1	2021.7.5.
►M2	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.)	L 1689	1	2024.7.12.
►M3	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2803 rendelete (2024. október 23.)	L 2803	1	2024.11.11.
►M4	A Bizottság (EU) 2025/870 felhatalmazáson alapuló rendelete (2025. február 28.)	L 870	1	2025.5.5.
►M5	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2026/1744 rendelete (2026. július 8.)	L 1744	1	2026.7.24.

▼B

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2018/1139 RENDELETE

(2018. július 4.)

a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

I. FEJEZET

ELVEK

1. cikk

Tárgy és célok

(1) E rendelet fő célja a polgárirepülés-biztonság egységesen magas szintjének létrehozása és fenntartása az Unióban.

(2) E rendelet további céljai a következők:

a) hozzájárulni az Unió szélesebb értelemben vett légiközlekedés-politikájához, valamint a polgári légiközlekedési ágazat általános teljesítményének javításához;

b) az e rendelet hatálya alá tartozó területeken elősegíteni az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgását, egyenlő versenyfeltételeket biztosítani valamennyi szereplő számára a légi közlekedés belső piacán, valamint javítani az uniós légiközlekedési ágazat versenyképességét;

c) hozzájárulni a környezetvédelem egységesen magas szintjéhez;

d) az e rendelet hatálya alá tartozó területeken elősegíteni világszerte az áruk, a szolgáltatások és a személyzet mozgását a harmadik országokkal és azok légiközlekedési hatóságaival való megfelelő együttműködés kialakításával, valamint a tanúsítványok és más releváns dokumentumok kölcsönös elfogadásának előmozdításával;

e) előmozdítani a költséghatékonyságot – többek között az átfedések elkerülésével – és az eredményességet a szabályozási, a tanúsítási és a felügyeleti eljárásokban, valamint a vonatkozó erőforrások hatékony felhasználását uniós és nemzeti szinten;

f) az e rendelet hatálya alá tartozó területeken hozzájárulni a polgári légiközlekedés-védelem egységesen magas szintjének megteremtéséhez és fenntartásához;

▼B

g) az e rendelet hatálya alá tartozó területeken támogatni a tagállamokat a Chicagói Egyezmény szerinti jogaik gyakorlásában és az említett egyezményből fakadó kötelezettségeik teljesítésében, adott esetben az említett egyezmény rendelkezései egységes értelmezésének, valamint egységes és kellő időben történő végrehajtásának biztosításával;

h) világszerte terjeszteni a polgári légi közlekedésre vonatkozó előírásokkal és szabályokkal kapcsolatos uniós álláspontokat, a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való megfelelő együttműködést kialakításával;

i) előmozdítani a kutatást és az innovációt többek között a szabályozási, a tanúsítási és a felügyeleti eljárásokban;

j) az e rendelet hatálya alá tartozó területeken előmozdítani a műszaki és a működési átjárhatóságot, valamint a bevált közigazgatási gyakorlatok megosztását;

k) támogatni az utasoknak a polgári légi közlekedés biztonságába vetett bizalmát.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott célok elérésének eszközei egyebek mellett a következők:

a) minden szükséges jogi aktus előkészítése, elfogadása és egységes alkalmazása;

b) a biztonsági szabványok javítására irányuló intézkedések meghozatala;

c) annak biztosítása, hogy az e rendelettel és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kibocsátott nyilatkozatok és tanúsítványok mindennemű további követelmény nélkül az Unió egész területén érvényesek legyenek, és elismerjék azokat;

d) a szabványügyi szervek és más ágazati szervezetek részvételével olyan részletes műszaki szabványok kidolgozása, amelyek felhasználhatók az e rendeletnek és adott esetben az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusoknak való megfelelés igazolására;

e) egy független ügynökség létrehozása az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége elnevezéssel (a továbbiakban: az Ügynökség);

f) az összes szükséges jogi aktusnak az illetékes nemzeti hatóságok és az Ügynökség általi egységes végrehajtása a felelősségi körükbe tartozó területeken;

g) információk gyűjtése, elemzése és cseréje a tényadatokon alapuló döntéshozatal támogatása érdekében;

h) figyelemfelhívó és népszerűsítő kezdeményezések indítása, ideértve a képzéseket, a kommunikációt, valamint a lényeges információk terjesztését is.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet a következőkre alkalmazandó:

a) légi járművek távirányítására szolgáló termékeknek, alkatrészeknek és berendezéseknek, az Ügynökség vagy valamely tagállam felügyelete alá tartozó természetes vagy jogi személy által történő tervezése és gyártása, amennyiben az nem tartozik a b) pont hatálya alá;

▼B

b) a légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik, továbbá a légi járművek távirányítására szolgáló berendezések tervezése, gyártása, karbantartása és üzemben tartása, amennyiben a légi jármű:

i. valamelyik tagállamban van vagy lesz nyilvántartásba véve, kivéve abban az esetben, ha – és olyan mértékben, amennyiben – a tagállam a Chicagói Egyezményből fakadó felelősségét átruházta egy harmadik országra, és a légi járművet harmadik országbeli légijármű-üzembentartó tartja üzemben;

ii. harmadik országban van vagy lesz nyilvántartásba véve, és olyan légijármű-üzembentartó tartja üzemben, amely vagy aki a Szerződések hatálya alá tartozó területen van letelepedve vagy rendelkezik lakóhellyel, illetve központi ügyvezetésének helye a Szerződések hatálya alá tartozó területen található;

iii. olyan pilóta nélküli légi jármű, amely sem a tagállamokban, sem pedig harmadik országban nincs nyilvántartásba véve, és amelyet olyan légijármű-üzembentartó tart üzemben a Szerződések hatálya alá tartozó területen, amely vagy aki a Szerződések hatálya alá tartozó területen van letelepedve vagy rendelkezik lakóhellyel, illetve központi ügyvezetésének helye a Szerződések hatálya alá tartozó területen található;

c) a Szerződések hatálya alá tartozó területre irányuló, azon belüli vagy onnan kiinduló olyan repülés, amely során a légi járművet harmadik országbeli légijármű-üzembentartó tartja üzemben;

d) az e) pontban említett repülőtereken való használatra szánt repülőtéri biztonsági berendezések tervezése, gyártása, karbantartása és üzemeltetése, valamint e repülőtereken a földi kiszolgálás és az AMS;

e) a Szerződések hatálya alá tartozó területeken lévő azon repülőterek – az említett repülőtereken használt biztonsági berendezéseket is beleértve – tervezése, karbantartása és üzemeltetése, amelyek:

i. nyilvánosak;

ii. a kereskedelmi célú légi fuvarozást szolgálják; valamint

iii. legalább 800 méter hosszúságú, burkolt felületű műszeres futópályával rendelkeznek, vagy kizárólag műszeres megközelítési és indulási eljárásokat alkalmazó helikoptereket szolgálnak ki;

f) a környezetvédelem és a területhasznosítás tervezése területén elfogadott uniós és nemzeti jog sérelme nélkül az e) pontban említett repülőterek környezetének védelme;

g) az ATM/ANS nyújtása az egységes európai égbolt légterében, valamint az említett ATM/ANS nyújtása során felhasznált rendszerek és rendszerelemek tervezése, gyártása, karbantartása és üzemeltetése;

▼M3

h) a légtérszerkezetek kialakítása az egységes európai égbolt légterében, az (EU) 2024/2803 ([1]) európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a tagállamoknak a joghatóságuk alá tartozó légtérrel kapcsolatos felelősségének a sérelme nélkül.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2803 rendelete (2024. október 23.) az egységes európai égbolt végrehajtásáról (HL L, 2024/2803, 2024.11.11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj).

▼B

(2) Ezt a rendeletet az (1) bekezdésben említett tevékenységekben részt vevő személyzetre és szervezetekre is alkalmazni kell.

(3) Ez a rendelet nem alkalmazandó a következőkre:

a) légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik és a légi járművek távirányítására szolgáló berendezések, amennyiben azokkal hatósági hatáskörrel felruházott szerv vagy annak nevében egy másik fél közérdekből, valamely tagállam ellenőrzése alatt és felelősségére végrehajtott katonai, vámügyi, rendőrségi, kutatás-mentési, tűzoltási, határellenőrzési, parti őrségi vagy hasonló tevékenységet végez, illetve hasonló szolgáltatást nyújt, valamint az e légi járművekkel végzett tevékenységekben és az általuk nyújtott szolgáltatásokban részt vevő személyzet és szervezetek;

b) a katonaság által ellenőrzött és üzemeltetett repülőterek és repülőtérrészek, valamint berendezések, személyzet és szervezetek;

c) a katonaság által nyújtott vagy rendelkezésre bocsátott ATM/ANS, ideértve a rendszereket, a rendszerelemeket, a személyzetet és a szervezeteket is;

d) az I. mellékletben felsorolt olyan légi járművek tervezése, gyártása, karbantartása és üzemben tartása, amelyek a repülésbiztonság szempontjából alacsony kockázatot jelentenek, továbbá az e tevékenységekben részt vevő személyzet és szervezetek, kivéve, ha a légi járműre a 216/2008/EK rendelettel összhangban bizonyítványt állítottak ki, vagy úgy tekinthető, hogy a légi járműre a 216/2008/EK rendelettel összhangban bizonyítványt állítottak ki.

Az a) pont vonatkozásában a tagállamok biztosítják, hogy az abban a pontban említett légi járművek által végzett tevékenységekre és nyújtott szolgáltatásokra e rendelet biztonsági célkitűzéseinek kellő figyelembevétele mellett kerüljön sor. A tagállamok biztosítják továbbá, hogy adott esetben az említett légi járműveket és a többi légi járművet biztonságosan elkülönítsék egymástól.

A tagállamok Chicagói Egyezmény szerinti kötelezettségeinek sérelme nélkül az e rendelet I. mellékletének hatálya alá tartozó, valamely tagállamban lajstromba vett légi járművek üzemben tarthatók más tagállamokban, amennyiben hozzájárul ehhez az a tagállam, amelynek területén az üzemben tartásra sor kerül. E légi járművek karbantartását vagy kialakításuk módosítását más tagállamokban is el lehet végezni, feltéve, hogy e kialakításbeli módosítások és karbantartási tevékenységek végrehajtására a légi jármű lajstromba vétele szerinti tagállam felügyelete mellett kerül sor, és az említett tagállam nemzeti jogában meghatározott eljárásoknak megfelelően.

(4) A (3) bekezdés első albekezdésének d) pontjától eltérve e rendeletet, valamint az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokat az I. melléklet 1. pontja e), f), g), h) vagy i) alpontjának hatálya alá tartozó légijármű-típusok tervezésére, gyártására és karbantartására, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzetre és szervezetekre alkalmazni kell, amennyiben:

a) az említett légijármű-típus tervezéséért felelős szervezet a 11. cikkel összhangban típusalkalmassági bizonyítvány iránti kérelmet nyújtott be az Ügynökséghez, vagy adott esetben a 18. cikk (1) bekezdése a) pontjával összhangban nyilatkozatot tett az Ügynökségnek az adott légijármű-típust illetően;

▼B

b) az adott légijármű-típus sorozatgyártásra van szánva; és

c) az adott légijármű-típus terve nem került korábban jóváhagyásra valamely tagállam nemzeti jogával összhangban.

E rendeletet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokat az érintett légijármű-típus tekintetében a típusalkalmassági bizonyítvány kiadásának vagy adott esetben a nyilatkozat megtételének időpontjától kezdődően kell alkalmazni. A típusalkalmassági bizonyítvány iránti kérelemnek az Ügynökség általi értékelésére és kiadására vonatkozó rendelkezéseket azonban a kérelem kézhezvételének időpontjától kezdődően kell alkalmazni.

▼M3

5. A nemzetbiztonsági és védelmi követelményeknek, valamint az (EU) 2024/2803 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy:

a) az olyan, az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett létesítmények, amelyek nyilvánosak, és

b) az olyan, az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett ATM/ANS-ek, amelyeket az (EU) 2024/2803 rendelet hatálya alá tartozó légi forgalom számára nyújtanak vagy bocsátanak rendelkezésre,

ugyanolyan hatékonyságú biztonsági szintet és a polgári rendszerekkel való működési átjárhatóságot biztosítsanak, mint amely az e rendelet VII. és VIII. mellékletében foglalt alapvető követelmények alkalmazásából ered.

▼B

(6) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a III. fejezet I., II., III. vagy VII. szakasza közül egyet vagy többet a (3) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett tevékenységek mindegyikére vagy egy részére, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzetre és szervezetekre alkalmaznak, amennyiben az adott tevékenységek, személyzet és szervezetek sajátosságaira, valamint az érintett rendelkezések céljára és tartalmára tekintettel úgy ítélik meg, hogy az említett rendelkezések ténylegesen alkalmazhatók.

Az adott határozatban meghatározott időponttól kezdődően az érintett tevékenységekre, személyzetre és szervezetekre kizárólag az érintett szakasz vagy szakaszok rendelkezéseit, valamint e rendeletnek az e szakaszok alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az érintett tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot és az Ügynökséget a határozatáról, és a rendelkezésükre bocsát minden releváns információt, különösen a következőket:

a) az érintett szakasz vagy szakaszok;

b) az érintett tevékenységek, személyzet és szervezetek;

c) a határozatának indokai; valamint

d) a határozat alkalmazásának kezdőnapja.

▼B

Amennyiben a Bizottság az Ügynökséggel folytatott konzultációt követően úgy ítéli meg, hogy az első albekezdésben meghatározott feltétel nem teljesült, a Bizottság e határozatáról végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Miután a Bizottság értesítette az érintett tagállamot az ilyen végrehajtási jogi aktusokról, az érintett tagállamnak késedelem nélkül módosítania kell az e bekezdés első albekezdésében említett korábbi határozatát vagy vissza kell vonnia azt, és erről értesítenie kell a Bizottságot és az Ügynökséget.

A negyedik albekezdés sérelme nélkül a tagállamok bármikor határozhatnak úgy is, hogy módosítják vagy visszavonják az e bekezdés első albekezdésében említett korábbi határozatot. Ilyen esetekben az adott tagállamnak erről haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot és az Ügynökséget.

Az Ügynökségnek az összes olyan bizottsági és tagállami határozatot rögzítenie kell a 74. cikkben említett adattárban, amelyről részére e bekezdés alapján értesítést küldtek.

E bekezdés alkalmazása céljából a Bizottság, az Ügynökség, valamint az érintett tagállam illetékes hatóságai együttműködnek egymással.

(7) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy egyes, legfeljebb évi 10 000, kereskedelmi célú légi fuvarozásban részt vevő utast fogadó és legfeljebb évi 850 teherszállítási műveletet bonyolító repülőterek tervezését, karbantartását és üzemeltetését és az említett repülőtereken használt biztonsági berendezéseket mentesítik e rendelet hatálya alól, feltéve, hogy az érintett tagállamok gondoskodnak arról, hogy ez a mentesítés ne veszélyeztesse a 33. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelést.

Az említett mentesítő határozatban megjelölt időponttól kezdve az érintett repülőtérre és a hozzá tartozó biztonsági berendezések tervezésére, karbantartására és üzemeltetésére, valamint az érintett repülőtéren biztosított földi kiszolgálásra és AMS-re nem kell alkalmazni e rendeletet, valamint az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokat.

Az érintett tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot és az Ügynökséget a mentesítő határozatáról és annak elfogadása indokairól.

Amennyiben a Bizottság az Ügynökséggel folytatott konzultációt követően úgy ítéli meg, hogy a valamely tagállam által biztosított ilyen mentesítés nem felel meg az első albekezdésben meghatározott feltételeknek, e határozatáról végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Az érintett tagállamnak az ilyen végrehajtási jogi aktusokról való értesítését követően az említett tagállamnak késedelem nélkül módosítania kell a mentesítő határozatát, vagy vissza kell vonnia azt, és erről értesítenie kell a Bizottságot és az Ügynökséget.

A tagállamok értesítik a Bizottságot és az Ügynökséget az általuk a 216/2008/EK rendelet 4. cikkének (3b) bekezdése alapján adott mentesítésekről is.

A tagállamok évente megvizsgálják az általuk e bekezdés vagy a 216/2008/EK rendelet 4. cikkének (3b) bekezdése alapján mentesített repülőterek forgalmára vonatkozó adatokat. Ha az adatok vizsgálata során megállapítást nyer, hogy az említett repülőterek valamelyikén a kereskedelmi célú légi fuvarozásban részt vevő utasok száma, illetve a teherszállítási műveletek száma három egymást követő éven keresztül meghaladta az évi 10 000 főt, illetve az évi 850 műveletet, az érintett tagállam visszavonja az adott repülőtér számára biztosított mentesítést. Ebben az esetben a tagállam tájékoztatja erről a Bizottságot és az Ügynökséget.

▼B

Az Ügynökségnek az összes olyan bizottsági és tagállami határozatot rögzítenie kell a 74. cikkben említett adattárban, amelyről részére e bekezdés alapján értesítést küldtek.

(8) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a következő légijármű-kategóriák közül egy vagy több tekintetében mentesítik e rendelet hatálya alól a tervezési, gyártási, karbantartási és üzembentartási tevékenységeket:

a) a pilóta nélküli repülőgépektől eltérő, legfeljebb két üléssel rendelkező repülőgépek, amelyeknél a mérhető átesési sebesség vagy a minimális állandó repülési sebesség leszálláskor nem haladja meg a 45 csomós kalibrált légsebességet, maximális felszállótömegük (a továbbiakban: MTOM) pedig a tagállam nyilvántartása szerint a vízi működtetésre rendeltetésszerűen nem alkalmas repülőgépek esetében legfeljebb 600 kg, a vízi működtetésre rendeltetésszerűen alkalmas repülőgépek esetében pedig legfeljebb 650 kg;

b) a pilóta nélküli helikopterektől eltérő, legfeljebb két üléssel rendelkező helikopterek, amelyek MTOM-ja a tagállam nyilvántartása szerint a vízi működtetésre rendeltetésszerűen nem alkalmas helikopterek esetében legfeljebb 600 kg, a vízi működtetésre rendeltetésszerűen alkalmas helikopterek esetében pedig legfeljebb 650 kg;

c) a pilóta nélküli vitorlázó repülőgépektől eltérő vitorlázó repülőgépek, valamint a pilóta nélküli motoros vitorlázó repülőgépektől eltérő motoros vitorlázó repülőgépek, amelyek legfeljebb két üléssel rendelkeznek, és amelyek MTOM-ja a tagállam nyilvántartása szerint legfeljebb 600 kg.

Az első albekezdésben említett légijármű-kategóriákat illetően azonban a tagállamok nem hozhatnak ilyen határozatot olyan légi járművek tekintetében, amelyek rendelkeznek vagy úgy tekinthető, hogy rendelkeznek a 216/2008/EK rendeletnek megfelelően kiadott bizonyítvánnyal vagy az e rendeletnek megfelelően kiállított tanúsítvánnyal, illetve amelyek tekintetében e rendeletnek megfelelően nyilatkozatot tettek.

(9) A valamely tagállam által a (8) bekezdés alapján hozott mentesítő határozat nem akadályozhatja meg, hogy egy olyan szervezet, amely központi ügyvezetésének helye az adott tagállam területén található, úgy döntsön, hogy az említett határozat tárgyát képező légi járműre vonatkozó tervezési és gyártási tevékenységeket e rendeletnek és az e rendeleten alapuló felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően végzi. Amennyiben egy ilyen szervezet ilyen döntést hoz, tájékoztatnia kell erről az érintett tagállamot. Ilyen esetekben a tagállam által a (8) bekezdés alapján hozott mentesítő határozat nem alkalmazandó ezekre a tervezési és gyártási tevékenységekre, valamint az említett tevékenységek eredményeként tervezett és gyártott légi járművekre.

(10) A tagállamok Chicagói Egyezmény szerinti kötelezettségeinek sérelme nélkül, a (8) bekezdés alapján hozott mentesítő határozat hatálya alá tartozó, az említett határozatot meghozó tagállamban lajstromba vett légi járművek üzemben tarthatók más tagállamokban, amennyiben hozzájárul ehhez az a tagállam, amelynek területén az üzemben tartásra sor kerül. E légi járművek karbantartását vagy kialakításuk módosítását más tagállamokban is el lehet végezni, feltéve, hogy az ilyen karbantartási tevékenységek és kialakításbeli módosítások végrehajtására a légi jármű lajstromba vétele szerinti tagállam felügyelete mellett kerül sor, az e tagállam nemzeti jogában meghatározott eljárásokkal összhangban.

▼B

Az olyan légi járműveket illetően kiállított tanúsítványokban, amelyek valamely, a (8) bekezdés alapján hozott mentesítő határozat hatálya alá tartoznak, egyértelműen fel kell tüntetni, hogy a tanúsítvány kiállítására nem e rendelet, hanem a tanúsítványt kiállító tagállam nemzeti joga alapján került sor. Más tagállamok csak abban az esetben fogadhatják el az ilyen nemzeti tanúsítványokat, ha ők maguk is hoztak ennek megfelelő, a (8) bekezdés szerinti határozatot.

(11) A (8) bekezdés alapján mentesítő határozatot hozó tagállamok nemzeti joga minden, az adott határozat hatálya alá tartozó légi járművekkel kapcsolatos tervezési, gyártási, karbantartási és üzembentartási tevékenységeket szabályozó rendelkezésének arányosnak kell lennie az érintett tevékenység jellegével és az általa jelentett kockázatokkal, és figyelembe kell vennie az 1. és a 4. cikkben meghatározott célokat és elveket.

Azon tagállam, amely a (8) bekezdés alapján mentesítő határozatot hozott, haladéktalanul értesíti a Bizottságot és az Ügynökséget erről a határozatáról, és a rendelkezésükre bocsát minden releváns információt, különösen az említett határozat alkalmazásának kezdőnapját és a határozat által érintett légijármű-kategóriát.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy módosítják vagy visszavonják a (8) bekezdés alapján hozott mentesítő határozatukat. Ilyen esetekben az adott tagállam erről haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot és az Ügynökséget.

Az Ügynökségnek az összes olyan bizottsági és tagállami határozatot rögzítenie kell a 74. cikkben említett adattárban, amelyről részére e bekezdés alapján értesítést küldtek.

A tagállamok által a (8) bekezdés alapján hozott mentesítő határozatokat a hatályuk alá tartozó tervezési, gyártási, karbantartási és üzembentartási tevékenységekben részt vevő szervezetekre és személyzetre is alkalmazni kell.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „felügyelet”: az illetékes hatóság által vagy nevében végzett folyamatos ellenőrzés, amelynek célja meggyőződni arról, hogy e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok azon követelményei, amelyek alapján egy tanúsítványt kiállítottak vagy amelyekre vonatkozóan nyilatkozatot tettek, továbbra is teljesülnek-e;

2. „Chicagói Egyezmény”: a nemzetközi polgári repülésről szóló, Chicagóban 1944. december 7-én aláírt egyezmény és annak mellékletei;

3. „termék”: a légi jármű, a motor és a propeller;

4. „alkatrész”: minden olyan termékelem, amelyet az adott termék típusterve meghatároz;

▼M3

5. „ATM/ANS”: légiforgalmi szolgáltatás az (EU) 2024/2803 rendelet 2. cikkének 9. pontjában foglalt meghatározás szerint; léginavigációs szolgálatok ugyanazon rendelet 2. cikke 5. pontjában foglalt meghatározás szerint, továbbá az ugyanazon rendelet 37. cikkében említett hálózati funkciók; valamint az általános légi forgalom légi navigációja számára adatokat létrehozó, feldolgozó, formázó és rendelkezésre bocsátó szolgálatok;

▼B

6. „ATM/ANS-rendszerelem”: olyan tárgyi eszközök, például hardver, valamint immateriális javak, például szoftver, amelyektől az EATMN működési átjárhatósága függ;

7. „ATM/ANS-rendszer”: a fedélzeti és földi rendszerelemek, valamint az űrbe telepített azon berendezések összessége, amelyek a repülés minden fázisában segítséget nyújtanak a léginavigációs szolgálatoknak;

8. „ATM-főterv”: a 219/2007/EK tanácsi rendelet ([1]) 1. cikkének (2) bekezdésével összhangban a 2009/320/EK tanácsi határozattal ([2]) jóváhagyott terv;

9. „tanúsítás”: annak az e rendelettel összhangban, bármilyen formában történő, megfelelő értékelésen alapuló, a követelményeknek való megfelelést igazoló tanúsítvány kibocsátása révén történő elismerése, hogy valamely természetes vagy jogi személy, termék, alkatrész, fel nem szerelt berendezés, pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezés, repülőtér, repülőtéri biztonsági berendezés, ATM/ANS-rendszer, ATM/ANS-rendszerelem vagy repülésszimulációs oktatóeszköz megfelel az e rendeletben és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban foglalt alkalmazandó követelményeknek;

10. „nyilatkozat”: az e rendelet hatálya alá tartozó jogi vagy természetes személy által saját kizárólagos felelősségére, e rendelettel összhangban, írásban tett kijelentés, amely megerősíti, hogy egy jogi vagy természetes személy, termék, alkatrész, fel nem szerelt berendezés, pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezés, repülőtéri biztonsági berendezés, ATM/ANS-rendszer, ATM/ANS-rendszerelem vagy repülésszimulációs oktatóeszköz megfelel az e rendeletben vagy az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban foglalt alkalmazandó követelményeknek;

11. „minősített szervezet”: olyan akkreditált jogi vagy természetes személy, amelyet vagy akit az Ügynökség vagy egy illetékes nemzeti hatóság bizonyos, e rendelet szerinti tanúsítási vagy felügyeleti feladatokkal megbízhat, és amely vagy aki a rá bízott feladatokat az Ügynökség vagy a illetékes nemzeti hatóság ellenőrzése alatt és felelősségére végzi;

([1]) A Tanács 219/2007/EK rendelete (2007. február 27.) az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról (HL L 95., 2009.4.9., 41. o.).

([2]) A Tanács 2009/320/EK határozata (2009. március 30.) az egységes európai égbolt ATM-kutatási (SESAR) projektje európai légiszolgáltatási főtervének jóváhagyásáról (HL L 64., 2007.3.2., 1. o.).

▼B

12. „tanúsítvány”: tanúsítás eredményeképpen kiállított tanúsítvány, jóváhagyás, engedély, igazolás vagy más okmány, amely igazolja az alkalmazandó követelményeknek való megfelelést;

13. „légijármű-üzembentartó”: olyan jogi vagy természetes személy, amely vagy aki egy vagy több légi járművet üzemben tart vagy üzemben szándékozik tartani;

14. „repülőtér-üzemeltető”: olyan jogi vagy természetes személy, amely vagy aki egy vagy több repülőteret üzemeltet vagy szándékozik üzemeltetni;

15. „repülésszimulációs oktatóeszköz”: bármilyen típusú olyan eszköz, amelyben a repülés közbeni körülmények a földön szimulálhatók; ide tartoznak a repülésszimulátorok, a repülésoktató berendezések, a repülési és navigációs eljárásokat oktató berendezések és az alapszintű műszerek kezelésének oktatására használt berendezések;

16. „repülőtér”: földön, vízen vagy helyhez kötött, a tengerfenékhez rögzített vagy úszó szerkezet felületén kijelölt olyan terület – beleértve az ott található mindenfajta épületet, felszerelést és berendezést is –, amely részben vagy teljes egészében légi járművek leszállására, felszállására és földi mozgására szolgál;

17. „repülőtéri biztonsági berendezés”: olyan műszer, berendezés, mechanizmus, készülék, tartozék, szoftver vagy kiegészítő, amelyet valamely repülőtéren a légi járművek biztonságos üzemben tartásához használnak vagy amely ez utóbbira szolgál;

18. „előtér”: a repülőtéren kijelölt azon terület, ahol a légi jármű az utasok ki- és beszállítása, a poggyászok és a posta- vagy árukküldemények ki- és berakodása, tüzelőanyag-felvétel, parkolás vagy karbantartás céljából tartózkodhat;

19. „előtér-irányítói szolgáltatás (AMS)”: a légi járművek és más járművek által az előtéren végzett tevékenység és mozgás szabályozása érdekében nyújtott szolgáltatás;

20. „repüléstájékoztató szolgálat”: a repülések biztonságos és hatékony végrehajtását segítő tanácsadás és tájékoztatás céljából nyújtott szolgáltatás;

21. „általános légi forgalom”: a polgári légi járművek és az állami légi járművek által a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) eljárásainak megfelelően végrehajtott összes mozgás;

22. „nemzetközi szabványok és ajánlott gyakorlatok”: az ICAO által a Chicagói Egyezmény 37. cikke alapján elfogadott nemzetközi szabványok és ajánlott gyakorlatok;

23. „földi kiszolgálás”: a földi ellenőrzés, a repülésüzemi szolgálatok, a terhelésellenőrzés, az utasok kezelése, a poggyász kezelése, az áru- és a postai küldemények kezelése, a légi járművek előtéri kiszolgálása, a légi járművek kiszolgálása, a tüzelőanyag- és a kenőanyag-kezelés és a fedélzeti ellátás berakodása területén a repülőtereken nyújtott, biztonsági vonatkozású tevékenységekből álló szolgáltatások bármelyike; magában foglalja azokat az eseteket is, amikor a légijármű-üzembentartók saját maguknak biztosítják az említett földi kiszolgálást (saját kiszolgálás);

▼B

24. „kereskedelmi célú légi fuvarozás”: légi jármű üzemben tartása díjazás vagy más ellenszolgáltatás ellenében utasok vagy áru- vagy postai küldemények fuvarozása céljából;

25. „biztonsági teljesítmény”: az Unió, egy tagállam vagy egy szervezet által a biztonság területén elért, a biztonsági teljesítménycéljai és a biztonsági teljesítménymutatói által meghatározott eredmények összessége;

26. „biztonsági teljesítménymutató”: a biztonsági teljesítmény figyelemmel kísérésére és értékelésére szolgáló paraméter;

27. „biztonsági teljesítménycél”: egy vagy több biztonsági teljesítménymutató vonatkozásában egy meghatározott időszakban elérni tervezett vagy kívánt cél;

28. „légi jármű”: olyan szerkezet, amelynek légkörben maradása a levegővel való olyan kölcsönhatásból ered, amely más, mint a földfelszínre ható légerők hatása;

29. „fel nem szerelt berendezés”: a légijármű-üzembentartó által a légi jármű fedélzetén tartott minden olyan műszer, berendezés, mechanizmus, készülék, tartozék, szoftver vagy kiegészítő, amely nem alkatrész, és amelyet a légi jármű üzemben tartása vagy irányítása során használnak, vagy amely a légi jármű üzemben tartására vagy irányítására szolgál, növeli a fedélzeten lévők túlélőképességét, vagy amely hatással lehet a légi jármű biztonságos üzemben tartására;

30. „pilóta nélküli légi jármű”: bármely olyan légi jármű, amely a fedélzetén tartózkodó pilóta nélkül üzemel vagy amelyet ilyen üzemmódra terveztek, és amely önálló vagy távirányítással történő üzemelésre képes;

31. „távoli pilóta”: az a természetes személy, aki valamely pilóta nélküli légi jármű repülésének oly módon való biztonságos végrehajtásáért felel, hogy annak repülésvezérlését manuálisan működteti, vagy – a pilóta nélküli légi jármű önálló üzemelése esetén – a jármű pályáját figyelemmel kíséri és bármikor képes közbelépni és megváltoztatni a jármű pályáját;

32. „pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezés”: bármely olyan műszer, berendezés, mechanizmus, készülék, tartozék, szoftver vagy kiegészítő, amely a pilóta nélküli légi jármű biztonságos üzemben tartásához szükséges, amely nem alkatrész, és amelyet nem tartanak a pilóta nélküli légi jármű fedélzetén;

▼M3

33. „az egységes európai égbolt légtere”: az azon terület feletti légtér, amelyre a Szerződések alkalmazandók, valamint minden más olyan légtér, amelyre a tagállamok az (EU) 2024/2803 rendeletet alkalmazzák az említett rendelet 1. cikke (4) bekezdésének megfelelően;

34. „illetékes nemzeti hatóság”: egy adott tagállam által kijelölt egy vagy több olyan szervezet, amely rendelkezik az e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatok ellátásához szükséges hatás- és felelősségi körökkel.

▼B

4. cikk

Az e rendelet alapján hozott intézkedésekre vonatkozó elvek

(1) Az e rendelet szerinti intézkedések meghozatalakor a Bizottságnak, az Ügynökségnek és a tagállamoknak:

a) a légi közlekedés területén legkorszerűbbnek számító megoldásokat és bevált gyakorlatokat kell alkalmazniuk, továbbá figyelembe kell venniük a légi közlekedés területén világszerte szerzett tapasztalatokat, valamint az érintett szakterületeken bekövetkező tudományos és műszaki fejlődést;

b) a rendelkezésre álló legjobb adatokra és elemzésekre kell támaszkodniuk;

c) lehetővé kell tenniük az azonnali reagálást a baleseteknek, a súlyos repülőeseményeknek és a biztonsági szabályok szándékos megsértésének a bizonyított okaira;

d) figyelembe kell venniük a repülésbiztonság különböző részterületei közötti, valamint a repülésbiztonság, a kiberbiztonság és a légi közlekedés szabályozásának más műszaki területei közötti kölcsönhatásokat;

e) lehetőség szerint teljesítményalapú és az elérendő célokra összpontosító módon kell követelményeket és eljárásokat meghatározniuk, de lehetőséget kell adniuk a teljesítményalapú célok különböző módokon történő elérésére;

f) elő kell segíteniük a hatóságok közötti uniós és tagállami szintű együttműködést és a hatékony erőforrás-felhasználást;

g) lehetőség szerint nem kötelező jellegű intézkedéseket kell hozniuk, ideértve például a repülésbiztonságot népszerűsítő fellépéseket;

h) szem előtt kell tartaniuk a polgári légi közlekedés területén az Unióra és a tagállamokra vonatkozó nemzetközi jogokat és kötelezettségeket, ideértve a Chicagói Egyezményben foglaltakat is.

(2) Az e rendelet alapján hozott intézkedéseknek igazodniuk kell azon konkrét tevékenységek jellegéhez és kockázataihoz, amelyekre vonatkoznak, és azokkal arányosaknak kell lenniük. Az ilyen intézkedések előkészítése és végrehajtása során a Bizottságnak, az Ügynökségnek és a tagállamoknak az érintett tevékenységtől függően szem előtt kell tartaniuk:

a) azt, hogy a fedélzeten utaznak-e a hajózó személyzeten kívül más személyek és különösen azt, hogy a művelet nyitott-e a nagyközönség tagjai előtt;

b) azt, hogy az adott tevékenység milyen mértékű veszélyt jelenthet a földön tartózkodó harmadik személyekre vagy vagyontárgyakra;

c) az érintett légi jármű összetettségét, teljesítményét és üzemeltetési jellemzőit;

d) a repülés célját, a légi jármű típusát és az igénybe vett légtér típusát;

e) a művelet vagy tevékenység típusát, terjedelmét és összetettségét, ideértve adott esetben a felelős szervezet vagy személy által kezelt forgalom volumenét és típusát is;

▼B

f) azt, hogy a műveletből fakadó kockázattal érintett személyek mennyire képesek felmérni és ellenőrzésük alatt tartani ezeket a kockázatokat;

g) a korábbi tanúsítási és felügyeleti tevékenységek eredményeit.

II. FEJEZET

LÉGIKÖZLEKEDÉSBIZTONSÁG-MENEDZSMENT

5. cikk

Európai Légiközlekedés-biztonsági Program

(1) A Bizottság – az Ügynökséggel és a tagállamokkal folytatott konzultációt követően – elfogad, közzétesz, majd a szükséges gyakorisággal naprakésszé tesz egy olyan dokumentumot, amely bemutatja az európai légiközlekedés-biztonsági rendszer működését, és tartalmazza azokat a szabályokat, tevékenységeket és eljárásokat, amelyek az Unióban a polgári repülés biztonságának e rendelettel összhangban való menedzselésére szolgának (a továbbiakban: Európai Légiközlekedés-biztonsági Program).

(2) Az Európai Légiközlekedés-biztonsági Programnak ki kell terjednie legalább a légiközlekedésbiztonság-menedzsmentre vonatkozó állami feladatokkal kapcsolatos, a nemzetközi szabványokban és ajánlott gyakorlatokban ismertetett elemekre.

Az Európai Légiközlekedés-biztonsági Programban ismertetni kell továbbá a 6. cikkben említett Európai Légiközlekedés-biztonsági Terv kidolgozásának, elfogadásának, naprakésszé tételének és végrehajtásának folyamatát, amely folyamatokban a tagállamoknak és az érdekelt feleknek is szorosan együtt kell működniük.

6. cikk

Európai Légiközlekedés-biztonsági Terv

(1) Az Ügynökség az 5. cikk (2) bekezdése második albekezdésének megfelelően a tagállamokkal és az érdekelt felekkel szoros együttműködésben kidolgozza, elfogadja, közzéteszi, majd legalább évente naprakésszé teszi az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervet. Az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervben a biztonságra vonatkozó lényeges információk értékelése alapján meg kell jelölni az európai légiközlekedés-biztonsági rendszert érintő legfontosabb biztonsági kockázatokat, valamint meg kell határozni a csökkentésükhöz szükséges intézkedéseket.

(2) Az Ügynökség az 5. cikk (2) bekezdése második albekezdésének megfelelően a tagállamokkal és az érdekelt felekkel szoros együttműködésben külön biztonságikockázat-portfólióban dokumentálja az e cikk (1) bekezdésében említett biztonsági kockázatokat, és – adott esetben biztonsági teljesítménymutatók segítségével – figyelemmel kíséri az érintett felek által a kockázatok csökkentésére tett intézkedéseket.

(3) Az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervben az 1. cikkben foglalt célokra figyelemmel meg kell határozni a biztonsági teljesítmény uniós szintjét. A Bizottságnak, az Ügynökségnek és a tagállamoknak együttesen törekedniük kell a biztonsági teljesítmény e szintjének elérésére.

▼B

7. cikk

Nemzeti légiközlekedés-biztonsági program

(1) A felelősségi körébe tartozó légiközlekedési tevékenység vonatkozásában minden tagállam az érdekelt felekkel egyeztetve a polgári repülésbiztonság menedzselésére szolgáló nemzeti légiközlekedés-biztonsági programot (a továbbiakban: nemzeti légiközlekedés-biztonsági program) dolgoz ki és tart fenn. E programnak igazodnia kell az érintett tevékenységek terjedelméhez és összetettségéhez, és összhangban kell lennie az Európai Légiközlekedés-biztonsági Programmal.

(2) A nemzeti légiközlekedés-biztonsági programnak ki kell terjednie legalább a légiközlekedésbiztonság-menedzsmentre vonatkozó állami feladatokkal kapcsolatos, a nemzetközi szabványokban és ajánlott gyakorlatokban ismertetett elemekre.

(3) A nemzeti légiközlekedés-biztonsági programban – az 1. cikkben foglalt célokra és a biztonsági teljesítménynek a 6. cikk (3) bekezdésében említett szintjére figyelemmel – meg kell határozni a biztonsági teljesítménynek az adott tagállam felelősségi körébe tartozó légiközlekedési tevékenység vonatkozásában elérendő szintjét.

8. cikk

Nemzeti légiközlekedés-biztonsági terv

(1) A nemzeti légiközlekedés-biztonsági programnak tartalmaznia kell egy nemzeti légiközlekedés-biztonsági tervet, vagy ilyen tervet kell csatolni hozzá. Ebben a tervben a biztonságra vonatkozó lényeges információk értékelése alapján a tagállamoknak az érdekelt felekkel egyeztetve meg kell jelölniük a nemzeti polgári légiközlekedés-biztonsági rendszert érintő legfontosabb biztonsági kockázatokat, valamint meg kell határozniuk a csökkenésükhöz szükséges intézkedéseket.

(2) A nemzeti légiközlekedés-biztonsági tervnek tartalmaznia kell az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervben megjelölt azon kockázatokat és intézkedéseket, amelyek az adott tagállam szempontjából relevánsak. A tagállamnak tájékoztatnia kell az Ügynökséget az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervben megjelölt azon kockázatokról és intézkedésekről, amelyekről úgy véli, hogy nemzeti légiközlekedés-biztonsági rendszere szempontjából nem relevánsak, valamint ezen álláspontjának indokait.

III. FEJEZET

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

I. SZAKASZ

Légialkalmasság és környezetvédelem

9. cikk

Alapvető követelmények

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett légi járműveknek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével –, valamint motorjaiknak, propellereiknek, alkatrészeiknek és fel nem szerelt berendezéseiknek meg kell felelniük az e rendelet II. mellékletében a légialkalmasság tekintetében megállapított alapvető követelményeknek.

▼B

(2) ►M4 Az említett légi járműveknek, valamint motorjaiknak, propellereiknek, alkatrészeiknek és fel nem szerelt berendezéseiknek a zaj és a kibocsátások vonatkozásában meg kell felelniük a Chicagói Egyezmény 16. függeléke I. kötetének 14. módosításában és II. kötetének 11. módosításában, valamint III. kötetének 2. módosításában foglalt, 2024. január 1-jétől alkalmazandó környezetvédelmi követelményeknek. ◄

Az e rendelet III. mellékletében a környezetvédelmi megfelelőség vonatkozásában foglalt követelményeket azokra a termékekre, alkatrészekre és fel nem szerelt berendezésekre is alkalmazni kell, amelyekre vonatkozóan a Chicagói Egyezménynek az e bekezdés első albekezdésében említett rendelkezései nem tartalmaznak környezetvédelmi követelményeket.

A 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett termékek tervezésében, gyártásában és karbantartásában részt vevő szervezeteknek meg kell felelniük e rendelet III. melléklete 8. pontjának.

10. cikk

Megfelelés

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett légi járművek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével –, valamint motorjaik, propellereik és alkatrészeik tekintetében a 9. cikknek való megfelelést a 11. és a 12. cikkel, valamint a 15. cikk (1) bekezdésével összhangban kell biztosítani.

(2) A 2. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. alpontjában említett légi járművek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével –, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik tekintetében a 9. cikknek való megfelelést a 11–16. cikkel összhangban kell biztosítani.

11. cikk

Terméktervek

A terméktervet tanúsításnak kell alávetni, és típusalkalmassági bizonyítvánnyal kell ellátni. Az említett tervre vonatkozó módosításokat szintén tanúsításnak kell alávetni, és azok tekintetében módosításokra vonatkozó bizonyítványt, ezen belül kiegészítő típusalkalmassági bizonyítványt kell kiadni. A javítási terveket tanúsításnak kell alávetni, és jóváhagyással kell ellátni.

A típustervre vonatkozó üzemeltetési alkalmassági adatok tekintetében jóváhagyást kell kiállítani. A jóváhagyást az esetnek megfelelően bele kell foglalni a típusalkalmassági bizonyítványba vagy a 18. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett korlátozott típusalkalmassági bizonyítványba.

A típusalkalmassági bizonyítványt, a módosításokra vonatkozó bizonyítványt, a javítási tervre vonatkozó jóváhagyást és az üzemeltetési alkalmassági adatokra vonatkozó jóváhagyást kérelemre kell kibocsátani, miután a kérelmező bizonyította, hogy a terméktervek megfelel a 19. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontjában – attól függően hogy melyik alkalmazandó – említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban meghatározott tanúsítási feltételrendszernek, és hogy a terméktervek nem rendelkezik olyan tulajdonsággal vagy jellemzővel, amely miatt a termék esetében nem teljesülne a környezetvédelmi megfelelőség követelménye vagy amely miatt a terméket nem lenne biztonságos üzemben tartani.

▼B

A típusalkalmassági bizonyítványt, a módosításokra vonatkozó bizonyítványt, a javítási tervre vonatkozó jóváhagyást és az üzemeltetési alkalmassági adatokra vonatkozó jóváhagyást kérelem hiányában is kibocsáthatja az említett bizonyítványok, illetve jóváhagyások kiadására a 19. cikk (1) bekezdésének k) pontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban jogosultsággal és a 15. cikk szerinti jóváhagyással rendelkező szervezet, amennyiben meggyőződött arról, hogy a termékterv megfelel az e bekezdés harmadik albekezdésében meghatározott feltételeknek.

A motorok és a propellerek tervei esetében a terveket nem kötelező külön típusalkalmassági tanúsításnak alávetni, ha azok a légi jármű tervének e cikkel összhangban történő tanúsítása keretében már kaptak ilyen bizonyítványt.

12. cikk

Alkatrésztervek

Az alkatrészterveket tanúsításnak kell alávetni, és bizonyítvánnyal kell ellátni, kivéve, ha a 19. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok másképp rendelkeznek.

A bizonyítványt kérelemre kell kibocsátani, miután a kérelmező bizonyította, hogy az alkatrészterv megfelel a 19. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban meghatározott tanúsítási feltételrendszernek.

A bizonyítványt kérelem hiányában is kibocsáthatja az ilyen bizonyítványok kiadására a 19. cikk (1) bekezdésének k) pontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban jogosultsággal és a 15. cikk szerinti jóváhagyással rendelkező szervezet, amennyiben meggyőződött arról, hogy az alkatrészterv megfelel a 19. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban meghatározott tanúsítási feltételrendszernek.

Az alkatrésztervek esetében a terveket nem kötelező külön típusalkalmassági tanúsításnak alávetni, ha azok egy termékterv 11. cikkel összhangban történő tanúsítása keretében már kaptak ilyen bizonyítványt.

13. cikk

Fel nem szerelt berendezések tervei

Amennyiben a 19. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, a fel nem szerelt berendezések terveit tanúsításnak kell alávetni, és bizonyítvánnyal kell ellátni.

Ezt a bizonyítványt kérelemre kell kibocsátani, miután a kérelmező bizonyította, hogy a fel nem szerelt berendezés terve megfelel a 19. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban meghatározott tanúsítási feltételrendszernek.

A bizonyítványt kérelem hiányában is kibocsáthatja az ilyen bizonyítványok kiadására a 19. cikk (1) bekezdésének k) pontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban jogosultsággal és a 15. cikk szerinti jóváhagyással rendelkező szervezet, amennyiben meggyőződött arról, hogy a fel nem szerelt berendezés terve megfelel a 19. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban meghatározott tanúsítási feltételrendszernek.

▼B

14. cikk

Egyes légi járművek

(1) Az egyes légi járműveket tanúsításnak kell alávetni, és légialkalmassági bizonyítvánnyal, valamint – amennyiben a 19. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek –, zajbizonyítvánnyal kell ellátni.

Ezeket a bizonyítványokat kérelemre kell kibocsátani, miután a kérelmező bizonyította, hogy a légi jármű megfelel a 11. cikkel összhangban bizonyítvánnyal ellátott típustervnek, és hogy olyan állapotban van, hogy biztonságos és környezetvédelmi szempontból megfelelő módon üzemben tartható.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványok addig érvényesek, amíg az adott légi járművet, valamint motorjait, propellereit, alkatrészeit és fel nem szerelt berendezéseit a 17. cikkben említett, a folyamatos légialkalmasságra vonatkozó végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően tartják karban, és azok olyan állapotban vannak, hogy biztonságos és környezetvédelmi szempontból megfelelő módon üzemben tarthatók.

15. cikk

Szervezetek

(1) Amennyiben a 19. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok másként nem rendelkeznek, a termékek, az alkatrészek és a fel nem szerelt berendezések tervezéséért és gyártásáért felelős szervezeteket tanúsításnak kell alávetni, és részükre engedélyt kell kiadni. Az említett engedély kérelem alapján állítható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 19. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban a 9. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében megállapított szabályoknak. Az említett engedélyben fel kell tüntetni a szervezet részére biztosított jogosultságokat és az engedély hatályát.

(2) Engedélyre van szükség az alábbiak tekintetében is:

a) termékek, alkatrészek és fel nem szerelt berendezések karbantartásáért és folyamatos légialkalmasságának fenntartásáért felelős szervezetek, valamint

b) a termékek, alkatrészek és fel nem szerelt berendezések karbantartás utáni üzemképességének tanúsításáért felelős szakemberek képzésében részt vevő szervezetek.

Az első albekezdés nem alkalmazandó azonban azon helyzetekre, amikor a 17. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben meghatározott célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, nem szükséges engedély.

Az e bekezdésben említett engedélyeket kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 17. cikkben említett, a 9. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében elfogadott végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) Az e cikk (2) bekezdésében említett engedélyekben fel kell tüntetni a szervezet részére biztosított jogosultságokat. Az említett engedélyek a 17. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosíthatók.

▼B

(4) Az e cikk (2) bekezdésében említett engedélyek a 17. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozhatók, felfüggeszthetők vagy visszavonhatók, ha az engedéllyel rendelkező már nem felel meg az engedély kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(5) Ha a 17. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, nem szükséges az e cikk (2) bekezdésében említett engedély, a 17. cikkben említett végrehajtási jogi aktusok még előírhatják, hogy az érintett szervezet nyilatkozzon arról, hogy rendelkezik az említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban végzett tevékenységeihez kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel.

16. cikk

Személyzet

(1) A termékek, alkatrészek és fel nem szerelt berendezések karbantartás utáni üzemképességének tanúsításáért felelős személyzetnek engedéllyel kell rendelkeznie, kivéve abban az esetben, ha a 17. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben meghatározott célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, ilyen engedély nem szükséges.

Az említett engedélyeket kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 17. cikkben említett, a 9. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében elfogadott végrehajtási jogi aktusoknak.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett engedélyben fel kell tüntetni a személyzet részére biztosított jogosultságokat. Az engedély a 17. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett engedély a 17. cikk (1) bekezdése d) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha az engedéllyel rendelkező már nem felel meg az engedély kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

17. cikk

A légialkalmasságra vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett légi járművek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével –, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik tekintetében a 9. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a Bizottság – a 4. cikkben meghatározott elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket állapít meg:

a) a 14. cikkben és a 18. cikk (2) bekezdése első albekezdése a) pontjában említett tanúsítványok fenntartására vonatkozó szabályok és eljárások;

b) a 15. cikk (2) bekezdésében említett engedélyek kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben az ilyen engedélyek megléte nem követelhető meg;

c) a 15. cikk (5) bekezdésében említett nyilatkozatokra vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben az ilyen nyilatkozatok nem követelhetők meg;

▼B

d) a 16. cikkben említett engedélyek kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben az ilyen engedélyek megléte nem követelhetők meg;

e) a 15. cikk (2) bekezdése és a 16. cikk alapján kiállított engedélyek birtokosainak, valamint a 15. cikk (5) bekezdésével összhangban nyilatkozatot tevő szervezeteknek a jogosultságai és kötelezettségei;

f) a termékek, alkatrészek és fel nem szerelt berendezések karbantartására vonatkozó szabályok és eljárások;

g) a légi járművek folyamatos légialkalmasságának biztosítására vonatkozó szabályok és eljárások;

h) az olyan termékek, alkatrészek és fel nem szerelt berendezések légialkalmasságának biztosítására vonatkozó, a folyamatos légialkalmasság és a biztonság javításának előmozdításához szükséges további feltételek, amelyek tervét már tanúsították.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik a 9. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 1., 6. és 8. mellékletében foglaltakra.

▼M2

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában foglalt követelményeket.

▼B

18. cikk

Eltérések

(1) Adott esetben a 9–13. cikktől eltérve:

a) amennyiben a 19. cikk (1) bekezdése d) pontjának i) alpontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, a termékek, az alkatrészek és a fel nem szerelt berendezések tervei esetében az alkalmazandó, a 9. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés tanúsítvány kiállítása nélkül is értékelhető. Ebben az esetben a 19. cikk (1) bekezdésének j) pontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak meg kell határozniuk az értékelés feltételeit és eljárásait. A 19. cikk (1) bekezdése d) pontjának i) alpontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok rendelkezhetnek úgy, hogy az adott termékek, alkatrészek és fel nem szerelt berendezések tervezéséért és gyártásáért felelős szervezet nyilatkozhat arról, hogy a tervek megfelelnek az alapvető követelményeknek, valamint a tervek alapvető követelményeknek való megfelelése érdekében elfogadott, a 19. cikk (1) bekezdésének i. pontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak megfelelően meghatározott részletes előírásoknak;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

▼B

b) ha egy légijármű-terv nem felel meg a 9. cikkben említett alapvető követelményeknek, akkor lehetőség van korlátozott típusalkalmassági bizonyítvány kiállítására. Ebben az esetben a korlátozott típusalkalmassági bizonyítvány kérelem alapján állítható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy a légijármű-terv megfelel a 19. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban meghatározott tanúsítási feltételrendszernek, és hogy a légijármű-terv – figyelembe véve, hogy a légi járművet milyen használatra szánják – légialkalmassági és környezetvédelmi szempontból megfelelő.

(2) Adott esetben a 9., a 10. és a 14. cikktől eltérve:

a) a 19. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban, korlátozott légialkalmassági bizonyítványt vagy korlátozott zajbizonyítványt kell kiállítani az olyan légi járművek részére, amelyek terve tekintetében az (1) bekezdés a) pontjával összhangban nyilatkozatot tettek, vagy amelyekre az (1) bekezdés b) pontjával összhangban korlátozott típusalkalmassági bizonyítványt állítottak ki. Ez esetben a bizonyítványok kérelem alapján állíthatók ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy a légi jármű megfelel a tervnek, és olyan állapotban van, hogy biztonságos és környezetvédelmi szempontból megfelelő módon üzemben tartható;

b) a 19. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban, azon légi járművek részére, amelyek nem rendelkeznek érvényes légialkalmassági bizonyítvánnyal vagy érvényes korlátozott légialkalmassági bizonyítvánnyal, repülési engedély bocsátható ki. Ilyen esetben a repülési engedély kérelem alapján bocsátható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy a légi jármű képes egy egyszerű repülés biztonságos teljesítésére.

A repülési engedélyt kérelem hiányában is kibocsáthatja az ilyen repülési engedélyek kiállítására a 19. cikk (1) bekezdésének k) pontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal vagy a 17. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban feljogosított, és a 15. cikk szerinti jóváhagyással rendelkező szervezet, feltéve, hogy meggyőződött arról, hogy a légi jármű képes egy egyszerű repülés biztonságos teljesítésére.

A repülési engedélyt a 19. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott megfelelő korlátozásokkal – különösen a harmadik felek biztonságát szavatoló korlátozásokkal – kell kibocsátani.

19. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett légi járművek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével –, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik tekintetében a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából:

a) termékekre, alkatrészekre és fel nem szerelt berendezésekre vonatkozó részletes környezetvédelmi követelmények, a 9. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett esetekben;

b) azon feltételek, amelyek mellett az Ügynökség a 77. cikknek megfelelően megállapítja az alábbiakat, és azokról értesíti a kérelmezőt:

   i. a 11. cikkben és a 18. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett típusalkalmassági tanúsítás céljából egy meghatározott termékre alkalmazandó típusalkalmasság-tanúsítási feltételrendszer;

▼B

ii. az üzemeltetési alkalmassági adatoknak a 11. cikkben említett jóváhagyása céljából egy meghatározott termékre alkalmazandó tanúsítási feltételrendszer, beleértve a következőket:

— a karbantartási bizonyítványt kiállító személyzet típusjogosító képzésének minimális tanterve,

— a pilóták típusjogosításának minimális tanterve és a kapcsolódó szimulátorok objektív minősítéséhez szükséges referenciaadatok,

— adott esetben a minimális alap felszerelésjegyzék,

— a légijármű-típusra vonatkozó, a kabinszemélyzet szempontjából releváns adatok,

— a III. szakaszban foglalt követelményeknek való megfelelést biztosító további előírások;

iii. a 12. és a 13. cikkben említett tanúsítás keretében egy meghatározott alkatrészre vagy fel nem szerelt berendezésre – a 30. cikk (7) bekezdésében említett biztonsági berendezéseket és eszközöket is beleértve – alkalmazandó tanúsítási feltételrendszer;

c) az arra vonatkozó konkrét feltételek, hogy a 2. cikk (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett légi járművek mely esetekben teljesítik a 9. cikkben említett alapvető követelményeket;

d) a 11., a 12., a 13. cikkben, és a 18. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett bizonyítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételek, ideértve az alábbiakat:

i. az olyan helyzetekkel kapcsolatos feltételeket, amelyekben az 1. cikkben foglalt célok megvalósításához – figyelemmel az adott tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra – ilyen bizonyítvány megléte szükséges vagy nem szükséges, vagy adott esetben nyilatkozattétel is elegendő;

ii. az említett bizonyítványok időbeli hatályára, valamint a határozott időtartamra kibocsátott bizonyítványok megújítására vonatkozó feltételek;

e) a 14. cikk (1) bekezdésében említett légialkalmassági bizonyítványok és zajbizonyítványok, valamint a 18. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett korlátozott légialkalmassági bizonyítványok és korlátozott zajbizonyítványok kiállítására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételek;

f) a 18. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett repülési engedélyek kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére, visszavonására és használatára vonatkozó feltételek;

g) a 15. cikk (1) bekezdésében említett engedélyek kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételek, valamint az azon helyzetekre vonatkozó feltételek, amelyekben az 1. cikkben foglalt célok megvalósításához – figyelemmel az adott tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra – ilyen engedély megléte szükséges vagy nem szükséges, vagy adott esetben nyilatkozattétel is elegendő;

h) a 11., a 12., a 13. cikkel, a 14. cikk (1) bekezdésével, a 15. cikk (1) bekezdésével, a 18. cikk (1) bekezdésének b) pontjával és a 18. cikk (2) bekezdésével összhangban kiállított bizonyítványok és tanúsítványok birtokosainak, valamint a 18. cikk (1) bekezdésének a) pontjával és e bekezdés g) pontjával összhangban nyilatkozatot tett szervezeteknek a jogosultságai és kötelezettségei;

▼B

i) a 18. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban nyilatkozat hatálya alá tartozó terméktervekre, alkatrésztervekre és fel nem szerelt berendezésekkel kapcsolatos tervekre vonatkozó részletes előírások meghatározásának feltételei;

j) azon feltételek és eljárások, amelyek alkalmazásával – a 18. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban – anélkül értékelhető a terméktervek, az alkatrésztervek és a fel nem szerelt berendezésekkel kapcsolatos tervek légialkalmassága és környezetvédelmi megfelelősége, hogy a típustervre vonatkozóan bizonyítványt kellene kibocsátani, ideértve a műveleti feltételeket és korlátozásokat;

k) azon feltételek, amelyek mellett a 15. cikk (1) bekezdése alapján engedéllyel rendelkező szervezetek jogosultságot kaphatnak a 11., a 12. és a 13. cikkben, valamint a 18. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett bizonyítványok kiállítására;

(2) A 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett légi járművek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével –, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik légialkalmassága és környezetvédelmi megfelelősége tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy mindazokban az esetekben, amikor azt a műszaki, üzemeltetési vagy tudományos fejlemények, illetve a légialkalmasság vagy a környezetvédelmi megfelelőség területén ismertté vált tények indokolják, az 1. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében és az e célok által megszabott keretek között a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. és a III. melléklet módosítása céljából.

(3) A 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett légi járművek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével –, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik környezetvédelmi megfelelősége tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 9. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében említett, a Chicagói Egyezmény rendelkezéseire tett hivatkozások módosítására vonatkozóan annak érdekében, hogy naprakésszé tegye őket az említett rendelkezések 2018. július 4. után hatályba lépő és valamennyi tagállamban alkalmazandóvá váló módosításaira tekintettel, amennyiben e kiigazítások nem vezetnek e rendelet hatályának a kiterjesztéséhez.

▼M2

(4) Az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó, az (1) és a (2) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában foglalt követelményeket.

▼B

II. SZAKASZ

Hajózó személyzet

20. cikk

Alapvető követelmények

A 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett légi járművek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével – üzemben tartásában részt vevő pilótáknak és kabinszemélyzetnek, valamint a képzésükben, vizsgáztatásukban, ellenőrzésükben és orvosi vizsgálatukban részt vevő személyeknek és szervezeteknek, illetve az alkalmazott repülésszimulációs oktatóeszközöknek meg kell felelniük a IV. mellékletben meghatározott alapvető követelményeknek.

▼B

21. cikk

Pilóták

(1) A pilótáknak a végrehajtandó tevékenység szempontjából megfelelő pilóta-szakszolgálati engedéllyel és orvosi minősítéssel kell rendelkezniük, kivéve azokban a helyzetekben, amelyekben a 23. cikk (1) bekezdése c) pontjának i) alpontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az adott tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra figyelemmel – nem követelmény a szakszolgálati engedély vagy az orvosi minősítés megléte.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedélyt kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 23. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett orvosi minősítést kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 23. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedélyben és orvosi minősítésben fel kell tüntetni a pilóta jogosultságait.

A pilóták szakszolgálati engedélye és orvosi minősítése a 23. cikk (1) bekezdése c) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(5) Az e cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedély és orvosi minősítés korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem felel meg a 23. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelő, a szakszolgálati engedély vagy az orvosi minősítés kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(6) Az e rendelet hatálya alá nem tartozó légi járműveken szerzett képzés és szakmai tapasztalat a 23. cikk (1) bekezdése c) pontjának iv. alpontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően elismerhető az e cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedély megszerzése céljából.

22. cikk

Kabinszemélyzet

(1) A kereskedelmi célú üzemben tartásban részt vevő kabinszemélyzetnek tanúsítvánnyal kell rendelkeznie.

(2) Az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az adott tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra figyelemmel, a 23. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően a kereskedelmi célú üzemben tartástól eltérő üzemben tartásban részt vevő kabinszemélyzet számára is előírható, hogy tanúsítvánnyal rendelkezzenek.

▼B

(3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett tanúsítványokat kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 23. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(4) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett tanúsítványokban fel kell tüntetni a kabinszemélyzet részére biztosított jogosultságokat. A tanúsítványok a 23. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosíthatók.

(5) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett tanúsítványok a 23. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban korlátozhatók, felfüggeszthetők vagy visszavonhatók, ha birtokosaik már nem felelnek meg az e tanúsítványok kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(6) A kabinszemélyzetnek a jogosultságai gyakorlásának megkezdése előtt, illetve azt követően rendszeres időközönként egészségügyi alkalmassági vizsgálaton kell átesnie a 23. cikk (2) bekezdése b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően, annak biztosítása érdekében, hogy megfeleljenek az egészségügyi alkalmassággal kapcsolatos, a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek.

23. cikk

A pilótákra és a kabinszemélyzetre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 20. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtása, valamint az e követelményeknek való megfelelés biztosítása céljából a légi járműveknek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével – a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti üzemben tartásában részt vevő pilóták tekintetében a Bizottság – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a 21. cikkben említett pilóta-szakszolgálati engedélyek és orvosi minősítések különböző kategóriái, valamint a pilóta-szakszolgálati engedélyekben feltüntetett, a pilóták által végzett különböző típusú tevékenységeknek megfelelő különböző jogosítások;

b) a pilóta-szakszolgálati engedélyek, jogosítások és orvosi minősítések birtokosainak jogosultságai és kötelezettségei;

c) a pilóta-szakszolgálati engedélyek, jogosítások és orvosi minősítések kiadására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, ideértve az alábbiakat:

   i. azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben nem követelhető meg az ilyen szakszolgálati engedélyek, jogosítások és orvosi minősítések megléte;

   ii. a nemzeti pilóta-szakszolgálati engedélyeknek és a pilótáknak szóló nemzeti orvosi minősítéseknek a 21. cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedélyekké, illetve orvosi minősítésekké való átalakításának szabályai és eljárásai;

   iii. a fedélzeti mérnökök nemzeti szakszolgálati engedélyének a 21. cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedéllyé való átalakításának szabályai és eljárásai;

▼B

iv. a 21. cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedélyek megszerzése érdekében az olyan légi járműveken szerzett képzés és szakmai tapasztalat elismerésének szabályai és eljárásai, amelyek nem tartoznak e rendelet hatálya alá.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik az e rendelet 20. cikkében említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 1. mellékletében foglaltakra.

Az említett végrehajtási jogi aktusoknak adott esetben rendelkezéseket kell tartalmazniuk a Chicagói Egyezmény 1. melléklete értelmében előírt valamennyi típusú pilóta-szakszolgálati engedély és jogosítás kiállítására vonatkozóan. Az említett végrehajtási jogi aktusok más típusú pilóta-szakszolgálati engedélyek és jogosítások kiállítására vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazhatnak.

(2) A 20. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtása, valamint az e követelményeknek való megfelelés biztosítása céljából a légi járműveknek – a pilóta nélküli légi járművek kivételével – a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett üzemben tartásában – kivéve a részt vevő kabinszemélyzet tekintetében a Bizottság – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a kabinszemélyzet tanúsítványainak kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, valamint azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény, hogy a kereskedelmi célú légi fuvarozástól eltérő üzemben tartásban részt vevő kabinszemélyzet rendelkezzen ilyen tanúsítvánnyal;

b) a kabinszemélyzet 22. cikkben említett egészségügyi alkalmassági vizsgálatára vonatkozó szabályok és eljárások;

c) a 22. cikkben említett tanúsítványok birtokosainak jogosultságai és kötelezettségei.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

24. cikk

Képző szervezetek és repülőorvosi központok

(1) A repülőorvosi központok tekintetében engedélyre van szükség.

(2) A pilótaképző szervezeteknek és a kabinszemélyzet-képző szervezeteknek engedéllyel kell rendelkezniük, kivéve azokban a helyzetekben, amelyekben a 27. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, nem követelmény az engedély megléte.

(3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett engedélyeket kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 27. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

▼B

(4) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett engedélyekben fel kell tüntetni a szervezet részére biztosított jogosultságokat. Az említett engedélyek a 27. cikk (1) bekezdése a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosíthatók.

(5) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett engedélyek a 27. cikk (1) bekezdés a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozhatók, felfüggeszthetők vagy visszavonhatók, ha birtokosaik már nem felelnek meg az engedély kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(6) Ha a 27. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, nem szükséges az e cikk (2) bekezdésében említett engedély egy adott pilótaképző szervezet vagy kabinszemélyzet-képző szervezet tekintetében, a 27. cikk (1)bekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok előírhatják, hogy az érintett szervezet nyilatkozzon arról, hogy rendelkezik az említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban végzett tevékenységeihez kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel.

25. cikk

Repülésszimulációs oktatóeszközök

(1) A pilóták képzéséhez használt minden egyes repülésszimulációs oktatóeszköznek tanúsítvánnyal kell rendelkeznie, kivéve azokban a helyzetekben, amelyekben a 27. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, nem követelmény az ilyen tanúsítvány megléte.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett engedély kérelem alapján állítható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy a kérelmező és az eszköz megfelel a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 27. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) A e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványban fel kell tüntetni az eszköz funkcióit. A tanúsítvány e funkciók módosítása esetén a 27. cikk (1) bekezdése a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően módosítható.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány a 27. cikk (1) bekezdése a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha annak birtokosa vagy az eszköz már nem felel meg az ilyen tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(5) Amennyiben a 27. cikkben említett végrehajtási jogi aktusok ekként rendelkeznek, a repülésszimulációs oktatóeszközök üzemeltetéséért felelős szervezeteknek nyilatkozatot kell tenniük arra vonatkozóan, hogy az eszköz megfelel mind a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek, mind pedig a 27. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban meghatározott részletes előírásoknak.

▼B

26. cikk

Oktatók és vizsgáztatók

(1) A repülésoktatásért, a repülésszimulációs oktatásért és a pilóták készségeinek értékeléséért felelős személyeknek, továbbá a repülőorvos szakértőknek tanúsítvánnyal kell rendelkezniük, kivéve azokban a helyzetekben, amelyekben a 27. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása következtében, figyelemmel az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, nem követelmény a tanúsítvány megléte.

(2) Az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra figyelemmel, a kabinszemélyzet képzéséért, valamint a kabinszemélyzet készségeinek értékeléséért felelős személyek számára is előírható a 27. cikk (1) bekezdése a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban, hogy tanúsítvánnyal rendelkezzenek.

(3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett tanúsítványokat kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 27. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(4) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett tanúsítványokban fel kell tüntetni a biztosított jogosultságokat.

Az említett tanúsítványok a 27. cikk (1) bekezdése a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosíthatók.

(5) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett tanúsítványok a 27. cikk (1) bekezdése a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozhatók, felfüggeszthetők vagy visszavonhatók, ha birtokosaik már nem felelnek meg a tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

27. cikk

A képzésre, vizsgáztatásra, ellenőrzésre és orvosi vizsgálatra vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 20. cikkben említett alapvető követelmények egységes alkalmazása, valamint az e követelményeknek való megfelelés biztosítása céljából a Bizottság mind a repülésszimulációs oktatóeszközök tekintetében, mind a pilóták és a kabinszemélyzet képzésében, vizsgáztatásában, ellenőrzésében és orvosi vizsgálatában részt vevő személyek és szervezetek tekintetében – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a 24., a 25. és a 26. cikkben említett engedélyek és tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény, illetve amelyekben nem követelmény az ilyen engedélyek és tanúsítványok megléte;

▼B

b) a pilótaképző szervezetek és kabinszemélyzet-képző szervezetek általi, a 24. cikk (6) bekezdésében említett nyilatkozattételre, és a repülésszimulációs oktató eszközök üzemeltetői általi, a 25. cikk (5) bekezdésében említett nyilatkozattételre vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény az ilyen nyilatkozat megléte;

c) a 24., a 25. és a 26. cikkben említett engedélyek és tanúsítványok birtokosainak, valamint a 24. cikk (6) bekezdésével és 25. cikk (5) bekezdésével összhangban nyilatkozatot tevő szervezeteknek a jogosultságai és kötelezettségei.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik a 20. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 1. és 6. mellékletében foglaltakra.

▼M5

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő mesterségesintelligencia-rendszerekre (MI-rendszerekre) vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában meghatározott követelményeket.

▼B

28. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott, a pilóta nélküli légi járművektől eltérő légi járművek üzemben tartásában részt vevő pilóták és kabinszemélyzet, valamint az e pilóták és kabinszemélyzet képzésében, vizsgáztatásában, ellenőrzésében és orvosi vizsgálatában részt vevő személyek és szervezetek, illetve az alkalmazott repülésszimulációs oktatóeszközök tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy amennyiben ez a műszaki, üzemeltetési vagy tudományos fejlemények vagy a személyzettel kapcsolatos biztonsági adatok fényében az 1. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében és az e célok által megszabott keretek között indokolt, a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a IV. melléklet módosítása céljából.

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályoknak adott esetben rendelkezéseket kell tartalmazniuk a Chicagói Egyezmény értelmében előírt valamennyi típusú pilóta-szakszolgálati engedély és jogosítás kiállítására vonatkozóan. E szabályok emellett más típusú pilóta-szakszolgálati engedélyek és jogosítások kiállítására vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazhatnak.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

▼B

III. SZAKASZ

Légi járművek üzemben tartása

29. cikk

Alapvető követelmények

A 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett légi járműveket – a pilóta nélküli légi járművek kivételével – az V. mellékletben és adott esetben a VII. és VIII. mellékletben foglalt alapvető követelmények szerint kell üzemben tartani.

30. cikk

Légijármű-üzembentartók

(1) A 29. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében és figyelemmel az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, azok a légijármű-üzembentartók, akik, illetve amelyek a Szerződések hatálya alá tartozó területen vannak letelepedve vagy rendelkeznek lakóhellyel, illetve központi ügyvezetésük helye a Szerződések hatálya alá tartozó területen található, a 31. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) és c) pontjában említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kötelezhetők arra, hogy:

a) nyilatkozzanak arról, hogy rendelkeznek a légi jármű említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban történő üzemben tartásához kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel, vagy

b) tanúsítvánnyal rendelkezzenek.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványt kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 29. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 31. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványban fel kell tüntetni a légijármű-üzembentartó részére biztosított jogosultságokat. A tanúsítvány a 31. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány a 31. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem tesz eleget a tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(5) Az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra figyelemmel, az e cikk (1) bekezdésében említett légijármű-üzembentartók a 31. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően kötelezhetők arra, hogy:

a) egyedi követelményeknek tegyenek eleget, ha járatmegosztási megállapodást vagy bérleti megállapodást kötnek;

▼B

b) egyedi követelményeknek tegyenek eleget, ha valamely harmadik országban lajstromozott légi járművet tartanak üzemben;

c) összeállítsák a minimális felszerelésjegyzék (a továbbiakban: MEL) vagy egy azzal egyenértékű dokumentumot, amely meghatározza a légi jármű olyan meghatározott körülmények közötti üzemben tartásának módját, amikor a repülés kezdetekor bizonyos műszerek, berendezések vagy funkciók nem működnek.

(6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a biztonság szintje akkor is egyenértékű legyen az e rendeletben meghatározott szinttel, amikor egy olyan légijármű-üzembentartó által üzemben tartott légi járművel végeznek a Szerződések hatálya alá tartozó területre irányuló, azon belüli vagy onnan kiinduló repülést, aki, illetve amely az említett területen kívül van letelepedve vagy rendelkezik lakóhellyel, illetve központi ügyvezetésének helye az említett területen kívül található, de a Chicagói Egyezmény értelmében az üzemben tartás szerinti állam funkcióit és feladatait valamelyik tagállam végzi, továbbá a tagállamok gondoskodnak arról is, hogy a biztonság szintje az ilyen üzemben tartásban részt vevő személyzet és szervezetek tekintetében is egyenértékű legyen az e rendeletben meghatározott szinttel.

(7) Amennyiben azt a 31. cikk (1) bekezdése első albekezdésének g) pontjában említett végrehajtási jogi aktusok előírják, a légi járművet fel kell szerelni a szükséges biztonsági berendezésekkel és eszközökkel, amelyeknek adott esetben a 19. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban tanúsítvánnyal kell rendelkezniük, ideértve az alábbi berendezések és eszközök közül néhányat vagy azok mindegyikét:

a) fedélzeti adatrögzítő;

b) a légi jármű helyzetének követéséhez szükséges eszközök;

c) a fedélzeti adatrögzítő adatainak vészhelyzetben lévő légi jármű esetén való, időben történő kinyeréséhez szükséges eszközök, mégpedig elektronikus úton történő valós idejű kommunikáció vagy más megfelelő műszaki megoldás alkalmazása révén.

31. cikk

A légi járművek üzemben tartására vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 29. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a pilóta nélküli légi járművektől eltérő légi járműveknek a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett üzemben tartása tekintetében a Bizottság – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a légi járműveknek a 29. cikkben említett alapvető követelményekkel összhangban történő üzemben tartására vonatkozó konkrét szabályok és eljárások;

b) a 30. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény az ilyen tanúsítvány megléte;

c) a légijármű-üzembentartók általi, a 30. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett nyilatkozattételre vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény az ilyen nyilatkozat megléte;

▼B

d) a 30. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványok birtokosainak és a 30. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett nyilatkozatot tevő légijármű-üzembentartóknak a jogosultságai és kötelezettségei;

e) a 29. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához szükséges további követelmények azon légijármű-üzembentartókra vonatkozóan, amelyek vagy akik a Szerződések hatálya alá tartozó területen vannak letelepedve vagy rendelkeznek lakóhellyel, illetve központi ügyvezetésük helye a Szerződések hatálya alá tartozó területen található, és közös járatmegosztási vagy teljes légijármű-bérleti megállapodást kötöttek, vagy olyan légi járművet tartanak üzemben, amelyet valamely harmadik országban vettek lajstromba;

f) a 30. cikk (1) bekezdésében említett légijármű-üzembentartók által a MEL vagy az azzal egyenértékű dokumentum kidolgozása tekintetében követendő szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény a MEL vagy egy azzal egyenértékű dokumentum megléte;

g) azok a szabályok és eljárások, amelyeknek megfelelően a légi járművet fel kell szerelni biztonsági berendezésekkel és eszközökkel, ideértve a fedélzeti adatrögzítőket és/vagy a 30. cikk (7) bekezdésében említett eszközöket, valamint az érintett adatok megőrzésére, védelmére, alkalmazására és adott esetben biztonságos továbbítására vonatkozó szabályok és eljárások.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik az e rendelet 29. cikkében említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 6. mellékletében foglaltakra.

▼M5

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő MI-rendszerekre vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában meghatározott követelményeket.

▼B

32. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott légi járművek üzemben tartásával összefüggésben – a pilóta nélküli légi járműveket kivéve – a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően a következőkre vonatkozó részletes szabályokat megállapító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el:

a) a 30. cikk (1) bekezdésében említett üzemben tartók és a kötelékükbe tartozó hajózó személyzet tagjai által a repülési és szolgálati idő korlátai tekintetében betartandó feltételek, valamint a pihenőidő tekintetében a hajózó személyzet tagjaira vonatkozó előírások;

▼B

b) a 29. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához szükséges, a repülési időtartamot meghatározó egyedi rendszerek nemzeti illetékes hatóságok általi jóváhagyására, és az e rendszerekről az Ügynökség által a 76. cikk (7) bekezdésével összhangban kiadott véleményekre vonatkozó feltételek és eljárások.

(2) A 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott légi járművek üzemben tartásával összefüggésben – a pilóta nélküli légi járművek kivételével – a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy mindazokban az esetekben, amikor azt a műszaki, üzemeltetési vagy tudományos fejlemények, illetve a légi járművek üzemben tartásával kapcsolatos biztonsági adatok indokolják, az 1. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében és az e célok által megszabott keretek között a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az V. melléklet, és adott esetben a VII. és a VIII. melléklet módosítása céljából.

▼M5

(3) Az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő MI-rendszerekre vonatkozó, a (1) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában meghatározott követelményeket.

▼B

IV. SZAKASZ

Repülőterek

33. cikk

Alapvető követelmények

A repülőterek, a repülőtéri biztonsági berendezések, a repülőterek üzemeltetése, valamint a 2. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett repülőtereken nyújtott földi kiszolgálás és AMS esetében meg kell felelni a VII. mellékletben, és adott esetben a VIII. mellékletben foglalt alapvető követelményeknek.

34. cikk

Repülőterek tanúsítása

(1) A repülőtereknek tanúsítvánnyal kell rendelkezniük. A tanúsítványnak a repülőtérre és annak biztonsági berendezéseire kell vonatkoznia, kivéve, ha az érintett biztonsági berendezések a 35. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett nyilatkozat vagy a 35. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítvány hatálya alá tartoznak.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány kérelemre adható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy a repülőtér:

a) megfelel a 36. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak és az e cikk (5) bekezdésében meghatározott repülőtér-tanúsítási feltételrendszernek; és

b) nem rendelkezik olyan jellemzővel vagy tulajdonsággal, amely az üzemeltetését veszélyessé teszi.

▼B

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány a repülőtér vagy annak biztonsági berendezései módosítása esetén a 36. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően módosítható.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány a 36. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha a repülőtér vagy annak biztonsági berendezése már nem felel meg az ilyen tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(5) A repülőtér tanúsításának feltételrendszere a következőkből áll:

a) az adott repülőtér-típusra vonatkozó megfelelő tanúsítási előírások;

b) a megfelelő tanúsítási előírások azon rendelkezései, amelyek esetében megállapítást nyert, hogy egyenértékű biztonsági szintet biztosítanak;

c) azon különleges részletes műszaki előírások, amelyek akkor szükségesek, ha az adott repülőtér kialakítási jellemzői vagy az üzemeltetési tapasztalatok fényében az e bekezdés a) pontjában említett bármely tanúsítási előírás nem megfelelő vagy nem alkalmas a 33. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására.

35. cikk

Repülőtéri biztonsági berendezés

(1) Az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra figyelemmel a 36. cikkben említett végrehajtási jogi aktusok előírhatják, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó repülőtereken való használatra szánt vagy használt biztonsági berendezés tervezésében, gyártásában és karbantartásában részt vevő szervezetek:

a) nyilatkozzanak arról, hogy az ilyen berendezés megfelel a 36. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban megállapított részletes előírásoknak; vagy

b) tanúsítvánnyal rendelkezzenek az adott repülőtéri biztonsági berendezés tekintetében.

(2) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítvány kérelem alapján állítható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy a berendezés megfelel a 33. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 36. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban megállapított részletes előírásoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványban fel kell tüntetni a berendezés funkcióit. Az említett tanúsítvány e funkciók módosítása esetén a 36. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően módosítható.

▼B

(4) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítvány a 36. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha a berendezés már nem felel meg a tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

36. cikk

A repülőterekre és a repülőtéri biztonsági berendezésekre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 33. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelésnek a biztosítása érdekében a Bizottság a repülőterek és a repülőtéri biztonsági berendezések tekintetében – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a 34. cikk (1) bekezdése szerinti tanúsítás céljából a repülőtér-tanúsítási feltételrendszernek a 34. cikk (5) bekezdése alapján történő megállapítására, és a kérelmező ezen feltételrendszerről való értesítésére vonatkozó szabályok és eljárások;

b) a 35. cikk (1) bekezdése szerinti tanúsítás céljából a repülőtéri biztonsági berendezésekre vonatkozó részletes előírások megállapítására, és a kérelmező ezen előírásokról való értesítésére vonatkozó szabályok és eljárások;

c) a 34. cikkben említett repülőtér-tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, beleértve a repülőtér különleges kialakításából adódó üzemeltetési korlátozásokat;

d) a 35. cikk (1) bekezdésében említett, a repülőtéri biztonsági berendezésekre vonatkozó tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény az ilyen tanúsítvány megléte;

e) a 35. cikk (1) bekezdésével összhangban nyilatkozat hatálya alá tartozó repülőtéri biztonsági berendezésekre vonatkozó részletes előírások megállapítására vonatkozó szabályok és eljárások;

f) a 35. cikk (1) bekezdésével összhangban a repülőtéri biztonsági berendezéseket illetően teendő nyilatkozatra vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény az ilyen nyilatkozat megléte;

g) a 34. cikkben és a 35. cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványok birtokosainak és a 35. cikk (1) bekezdésével összhangban nyilatkozatot tevő szervezeteknek a jogosultságai és kötelezettségei;

h) a nemzeti jog alapján kiállított nemzeti repülőtér-tanúsítványok elfogadására és az e rendelet 34. cikkében említett repülőtér-tanúsítványokká való átalakítására vonatkozó szabályok és eljárások, beleértve azokat az intézkedéseket is, amelyeket az érintett tagállamok – a Chicagói Egyezmény 14. mellékletétől való bejelentett eltérések alapján – már engedélyeztek.

▼B

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik az e rendelet 33. cikkében foglalt alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 14. mellékletében foglaltakra.

▼M5

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő MI-rendszerekre vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában meghatározott követelményeket.

▼B

37. cikk

Szervezetek

(1) A repülőterek üzemeltetéséért felelős szervezeteket tanúsítási eljárásnak kell alávetni, és engedéllyel kell ellátni. Az említett engedély kérelem alapján állítható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 33. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 39. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak.

Az engedélyen fel kell tüntetni az engedélyezett szervezet részére biztosított jogosultságokat és az engedély hatályát.

(2) Az e rendelet hatálya alá tartozó repülőtereken a földi kiszolgálás és az AMS biztosításáért felelős szervezetek nyilatkozat tesznek arról, hogy rendelkeznek a szolgáltatásoknak a 33. cikkben említett alapvető követelményekkel összhangban történő biztosításához kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel.

38. cikk

A repülőterek környezetének védelme

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a területükön lévő repülőterek védve legyenek a repülőterek környezetében zajló olyan tevékenységekkel és eseményekkel szemben, amelyek a repülőteret használó légi járművekre nézve elfogadhatatlan kockázatot jelentenek.

(2) A 37. cikk (1) bekezdésében említett szervezeteknek figyelemmel kell kísérniük azokat a tevékenységeket és eseményeket, amelyek a felelősségi körükbe tartozó műveletek tekintetében elfogadhatatlan biztonsági kockázatot jelentenek a repülőtér környezetének légi közlekedésére nézve. A szervezetek – amennyiben arra befolyással rendelkeznek – megteszik a szükséges intézkedéseket a szóban forgó kockázatok csökkentésére, egyéb esetekben pedig tájékoztatják a repülőtér helye szerinti tagállam illetékes hatóságait a felmerült kockázatokról.

▼B

(3) E cikk egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

39. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

(1) A repülőterek üzemeltetése, valamint a repülőtereken nyújtott földi kiszolgálás és AMS tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően a következőkre vonatkozó részletes szabályokat megállapító felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el:

a) a repülőtereknek a 33. cikkben említett alapvető követelményekkel összhangban történő üzemeltetésére vonatkozó konkrét feltételek;

b) a 37. cikk (1) bekezdésében említett engedélyek kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételek;

c) a 37. cikk (1) bekezdésében említett engedélyek birtokosainak jogosultságai és kötelezettségei;

d) a földi kiszolgálást biztosító szervezetek és AMS-t nyújtó szervezetek általi, a 37. cikk (2) bekezdése szerinti nyilatkozattételre vonatkozó feltételek és eljárások, ideértve e nyilatkozatok üzemben tartók általi, további ellenőrzés nélküli elismerését is;

e) a 37. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilatkozatot tett, földi kiszolgálást biztosító szervezetek és AMS-t nyújtó szervezetek jogosultságai és kötelezettségei;

(2) A repülőterek, a repülőtéri biztonsági berendezések, a repülőterek üzemeltetése, valamint a repülőtereken nyújtott földi kiszolgálás és AMS tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy mindazokban az esetekben, amikor azt a műszaki, üzemeltetési vagy tudományos fejlemények, illetve a repülőterekkel kapcsolatos biztonsági adatok indokolják, az 1. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében és az e célok által megszabott keretek között a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VII. melléklet, és adott esetben a VIII. melléklet módosítása céljából.

▼M5

(3) Az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő MI-rendszerekre vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában meghatározott követelményeket.

▼B

V. SZAKASZ

ATM/ANS

40. cikk

Alapvető követelmények

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említett ATM/ANS nyújtása során meg kell felelni a VIII. mellékletben és adott esetben a VII. mellékletben foglalt alapvető követelményeknek.

▼B

(2) Az egységes európai égbolt légterében üzemben tartott minden légi járműnek – a 2. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett tevékenységekben részt vevő légi járművek kivételével – meg kell felelnie a VIII. melléklet 1. pontjában foglalt alapvető követelményeknek.

41. cikk

ATM/ANS-szolgáltatók

(1) Az ATM/ANS-szolgáltatóknak tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványt kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 40. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 43. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványban fel kell tüntetni a biztosított jogosultságokat. Az említett tanúsítvány a 43. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

▼M3

(3a) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány kiállítása objektíven indokolt, megkülönböztetésmentes, arányos és átlátható feltételekhez köthető. E feltételek adott esetben a következőkre vonatkozhatnak:

a) a léginavigációs szolgálatoktól eltérő szolgáltatások működtetésének behatárolása, illetve korlátozása;

b) a szolgáltatásokra vonatkozó, az ATM/ANS-szolgáltató és egy harmadik személy közötti szerződések, megállapodások, illetve egyéb megegyezések;

c) a tanúsítványokra vonatkozó, az e cikkben meghatározott követelmények ellenőrzéséhez észszerűen szükséges információk szolgáltatása, és

d) olyan egyéb jogi feltételek, amelyek nem kifejezetten a léginavigációs szolgálatokra vonatkoznak, például a tanúsítvány felfüggesztésével vagy visszavonásával kapcsolatos feltételek.

▼B

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány a 43. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem felel meg a tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

(5) Az e cikk (1) bekezdésétől eltérve, a 43. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően a tagállamok határozhatnak úgy, hogy a repüléstájékoztató szolgálatok számára lehetővé kell tenni, hogy nyilatkozhassanak arról, hogy rendelkeznek a szolgáltatásoknak a 40. cikkben említett alapvető követelményekkel összhangban történő biztosításához kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel. Ez esetben az érintett tagállam tájékoztatja a Bizottságot, az Ügynökséget és a többi tagállamot e határozatáról.

(6) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok mentesítést adhatnak az ATM/ANS-szolgáltatóknak a tanúsítvány megszerzésének kötelezettsége alól, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

a) a szolgáltató központi ügyvezetésének helye azokon a területeken kívül található, amelyekért a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok felelnek;

▼B

b) az érintett szolgáltató által biztosított ATM/ANS kis volumenű légi forgalmat érint a légtér egy olyan korlátozott részén, amelyért a mentesítést adó tagállam felel, és a légtér ezen része egy harmadik ország felelősségi körébe tartozó légtérrel határos;

c) a szolgáltató által az érintett légtérben végzett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra figyelemmel aránytalan terhet jelentene a számára, ha köteles lenne igazolni az (1) bekezdésben említett szabályoknak való megfelelést;

d) az érintett tagállam az ATM/ANS-szolgáltatások nyújtására vonatkozóan olyan szabályokat és eljárásokat határozott meg, amelyek – a nemzetközi szabványokkal és az ajánlott gyakorlatokkal összhangban, valamint az adott ügy sajátos körülményeit figyelembe véve – szavatolják a biztonság megfelelő szintjét és a 40. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelést, továbbá olyan ellenőrzési és végrehajtási eszközöket és szabályokat dolgozott ki, amelyek hatékonyan és megfelelően biztosítják az e szabályoknak és eljárásoknak való megfelelést;

e) a mentesítés hatálya pontosan meghatározott és mindenkor a szigorúan szükséges mértékre korlátozódik; amennyiben a mentesítés időtartama öt évnél hosszabb, akkor az megfelelő időközönként rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi; és a mentesítés alkalmazására megkülönböztetésmentes módon kerül sor.

Amennyiben egy tagállam ilyen mentesítést kíván adni, erről értesíti a Bizottságot és az Ügynökséget, és minden vonatkozó információt a rendelkezésükre bocsát.

A Bizottság – az Ügynökséggel folytatott konzultációt követően – az arra vonatkozó határozatát tartalmazó végrehajtási jogi aktusokat fogad el, hogy az e bekezdés első albekezdésében foglalt feltételek teljesültek-e. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az említett végrehajtási jogi aktusokat ki kell hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és azokat az Ügynökségnek közzé kell tennie a 74. cikkben említett adattárban.

Az érintett tagállam csak abban az esetben adhatja meg a mentesítést, ha a harmadik albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok kedvező határozatot tartalmaznak. A tagállamnak vissza kell vonnia a mentesítést, ha – különösen az első albekezdés e) pontjában említett rendszeres felülvizsgálat során – a tudomására jut, hogy az első albekezdésben foglalt feltételek már nem teljesülnek. A mentesítések megadásáról, valamint adott esetben az említett felülvizsgálatok eredményéről és az esetleges visszavonásról a tagállamnak késedelem nélkül tájékoztatnia kell a Bizottságot és az Ügynökséget.

42. cikk

Az ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek tervezésében, gyártásában vagy karbantartásában részt vevő szervezetek

(1) Az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra figyelemmel elő lehet írni az ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek tervezésében, gyártásában vagy karbantartásában részt vevő szervezetek számára, hogy a 43. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően:

a) nyilatkozzanak arról, hogy rendelkeznek a tevékenységeknek az említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban történő elvégzéséhez kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel; vagy

b) tanúsítvánnyal rendelkezzenek.

▼B

(2) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványt kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 40. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 43. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokban megállapított szabályoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványban fel kell tüntetni a biztosított jogosultságokat. A tanúsítvány a 43. cikk (1) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(4) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítvány a 43. cikk (1) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem felel meg a tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

▼M3

43. cikk

Végrehajtási jogi aktusok az ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek tervezésében, gyártásában vagy karbantartásában részt vevő az ATM/ANS-szolgáltatók és szervezetek vonatkozásában

(1) A 40. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a 2. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említett ATM/ANS nyújtása tekintetében a Bizottság – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) az ATM/ANS-szolgáltatások 40. cikkben említett alapvető követelményeknek megfelelő nyújtására vonatkozó szabályok és eljárások, ideértve a VIII. melléklet 5.1. pontjának f) alpontja szerinti vészhelyzeti terv kidolgozását és végrehajtását;

b) a 41. cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások;

bb) a 41. cikk (3a) bekezdésében említett feltételek;

c) a repüléstájékoztató szolgálatok általi, a 41. cikk (5) bekezdésében említett nyilatkozattételre vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben lehetőség van nyilatkozattételre;

d) a 42. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény a tanúsítvány megléte;

e) a szervezetek általi, a 42. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett nyilatkozattételre vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény a nyilatkozat megléte;

f) a 41. cikk (1) bekezdésében és a 42. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tanúsítványok birtokosainak és a 41. cikk (5) bekezdésével és a 42. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban nyilatkozatot tevő szervezeteknek a jogosultságai és kötelezettségei.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

▼M3

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályoknak kellően figyelembe kell venniük az ATM-főtervet.

(3) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik az e rendelet 40. cikkében említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 2–4., 10., 11. és 15. mellékletében foglaltakra.

▼M2

(4) Az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában foglalt követelményeket.

▼B

44. cikk

A légtérhasználatra és a légtérszerkezet kialakítására vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 40. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a 2. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említett ATM/ANS nyújtása, valamint a légtérszerkezet kialakítása tekintetében a Bizottság – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a légtér használatára, a légi járművek berendezéseire, valamint a légtér használatához szükséges ATM/ANS-rendszerekre és ATM/ANS-rendszerelemekre vonatkozó üzemeltetési szabályok;

b) a légtérszerkezet kialakítására vonatkozó, a 46. cikknek való megfelelés biztosítását szolgáló szabályok és eljárások.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályoknak kellően figyelembe kell venniük az ATM-főtervet.

(3) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik az e rendelet 40. cikkében említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 2., 3., 10., 11. és 15. mellékletében foglaltakra.

45. cikk

ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek

(1) Amennyiben a 47. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, a 41. cikkben említett ATM/ANS-szolgáltatók számára elő kell írni, hogy nyilatkozzanak arról, hogy az általuk üzembe állítani kívánt ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek megfelelnek a 40. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 47. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban megállapított részletes előírásoknak.

(2) Amennyiben a 47. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, az ATM/ANS-rendszereket és ATM/ANS-rendszerelemeket tanúsításnak kell alávetni, és tanúsítvánnyal kell ellátni.

▼B

Az említett tanúsítványt kérelem alapján kell kiállítani, ha a kérelmező bizonyította, hogy az érintett rendszerek és rendszerelemek megfelelnek a 40. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 47. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban megállapított részletes előírásoknak.

Az első albekezdéstől eltérve, amennyiben a 47. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, az ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek tervezésében, gyártásában vagy karbantartásában részt vevő szervezetek számára lehetővé kell tenni, hogy nyilatkozzanak arról, hogy az érintett rendszerek és rendszerelemek megfelelnek a 40. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, a 47. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban megállapított részletes előírásoknak, és hogy e rendszerek és rendszerelemek használatra alkalmasak.

46. cikk

A légtérszerkezet kialakítása

A tagállamok a légtérszerkezet légi járművek általi igénybe vétele előtt gondoskodnak annak megfelelő kialakításáról, felügyeletéről és validálásáról, a 44. cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban a Bizottság által elfogadott részletes szabályoknak megfelelően.

47. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

(1) Az ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából:

a) a 45. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási eljárás céljából az ATM/ANS-rendszerekre és ATM/ANS-rendszerelemekre vonatkozó részletes előírások megállapítására, és a kérelmező ezen előírásokról történő értesítésére vonatkozó feltételek;

b) a 45. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítványok kiadására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételek, valamint az azon helyzetekre vonatkozó feltételek, amelyekben az 1. cikkben foglalt célok megvalósításához – figyelemmel az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra – ilyen tanúsítvány megléte szükséges vagy adott esetben nyilatkozattétel is elegendő;

c) a 45. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítványok birtokosainak jogosultságai és kötelezettségei;

d) a 45. cikk (1) és (2) bekezdésével összhangban nyilatkozatot tevő szervezetek jogosultságai és kötelezettségei;

e) az ATM/ANS-szolgáltatók által a 45. cikk (1) bekezdésével összhangban tett nyilatkozatra vonatkozó feltételek és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó feltételek és eljárások, amelyekben az 1. cikkben foglalt célok megvalósításához – figyelemmel az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra – követelmény az ilyen nyilatkozat megléte;

f) a 45. cikk (1) és (2) bekezdésével összhangban nyilatkozat hatálya alá tartozó ATM/ANS-rendszerekre és ATM/ANS-rendszerelemekre vonatkozó részletes előírások meghatározásának feltételei.

▼B

(2) Az ATM/ANS nyújtásával kapcsolatban a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy mindazokban az esetekben, amikor azt a műszaki, üzemeltetési vagy tudományos fejlemények, illetve az ATM/ANS biztosításával kapcsolatos biztonsági adatok indokolják, az 1. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében és az e célok által megszabott keretek között a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VIII. melléklet, és adott esetben a VII. melléklet módosítása céljából.

▼M2

(3) Az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó, az (1) és a (2) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában foglalt követelményeket.

▼B

VI. SZAKASZ

Légiforgalmi irányítók

48. cikk

Alapvető követelmények

A 2. cikk (1) bekezdésének g) pontjában említett ATM/ANS biztosításában részt vevő légiforgalmi irányítóknak, valamint a képzésükben, vizsgáztatásukban, ellenőrzésükben vagy orvosi vizsgálatukban részt vevő személyeknek és szervezeteknek, továbbá a repülésszimulációs oktatóeszközöknek eleget kell tenniük a VIII. mellékletben meghatározott alapvető követelményeknek.

49. cikk

Légiforgalmi irányítók

(1) A légiforgalmi irányítóknak légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel és a szolgálati tevékenységüknek megfelelő orvosi minősítéssel kell rendelkezniük.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyeket kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 48. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, az 50. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett orvosi minősítéseket kérelem alapján kell kiállítani, ha a légiforgalmi irányító bizonyította, hogy megfelel a 48. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, az 50. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyben és orvosi minősítésben fel kell tüntetni a légiforgalmi irányító jogosultságait. A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély és az orvosi minősítés az 50. cikk (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(5) Az e cikk (1) bekezdésében említett légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély és orvosi minősítés az 50. cikk (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem tesz eleget a szakszolgálati engedély vagy az orvosi minősítés kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

▼B

50. cikk

A légiforgalmi irányítókra vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 48. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelés biztosításának a céljából a légiforgalmi irányítók tekintetében a Bizottság – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a légiforgalmi irányítók 49. cikkben említett szakszolgálati engedélyeinek különböző kategóriái, jogosításai és kiterjesztései;

b) a 49. cikkben említett légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések, valamint orvosi minősítések birtokosainak jogosultságai és kötelezettségei;

c) a 49. cikkben említett légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések, valamint orvosi minősítések kiadására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások, ideértve a nemzeti légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyeknek és nemzeti orvosi minősítéseknek a 49. cikkben említett légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyekké, illetve orvosi minősítésekké való átalakítására vonatkozó szabályokat és eljárásokat is;

d) azok a szabályok és eljárások, amelyeknek a légiforgalmi irányítóknak a szolgálati időre vonatkozó korlátozások és a pihenőidőre vonatkozó követelmények tekintetében eleget kell tenniük; e szabályokat és eljárásokat úgy kell megállapítani, hogy azok a fáradtság hatásaival szembeni védelem révén magas szintű biztonságot garantáljanak, és ezzel egyidejűleg kellő rugalmasságot tegyenek lehetővé az ütemezés tekintetében.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik az e rendelet 48. cikkében említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különös tekintettel a Chicagói Egyezmény 1. mellékletében foglaltakra.

▼M5

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő MI-rendszerekre vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában meghatározott követelményeket.

▼B

51. cikk

Légiforgalmi irányítók képzését végző szervezetek és repülőorvosi központok

(1) A légiforgalmi irányítók képzését végző szervezeteknek és repülőorvosi központoknak engedéllyel kell rendelkezniük.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett engedélyt kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 48. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, az 53. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

▼B

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett engedélyben fel kell tüntetni a szervezet részére biztosított jogosultságokat. Az engedély az 53. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett engedély az 53. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem felel meg az ilyen engedély kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

52. cikk

Oktatók, vizsgáztatók és repülőorvos szakértők

(1) A légiforgalmi irányítók gyakorlati képzésének nyújtásáért és gyakorlati készségeik értékeléséért felelős személyeknek, valamint a repülőorvos szakértőknek tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványt kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel a 48. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítására elfogadott, az 53. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványban fel kell tüntetni a biztosított jogosultságokat. A tanúsítvány az 53. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány az 53. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem felel meg a tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó szabályoknak és eljárásoknak.

53. cikk

A képzésre, vizsgáztatásra, ellenőrzésre és orvosi vizsgálatra vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

(1) A 48. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a Bizottság a légiforgalmi irányítók képzésében, vizsgáztatásában, ellenőrzésében és orvosi vizsgálatában részt vevő személyek és szervezetek tekintetében – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) az 51. és az 52. cikkben említett engedélyek és tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó szabályok és eljárások;

b) az 51. és az 52. cikkben említett engedélyek és tanúsítványok birtokosainak jogosultságai és kötelezettségei.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

▼B

(2) Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság gondoskodik az e rendelet 48. cikkében említett alapvető követelményeknek való megfelelésről, és kellően figyelembe veszi a nemzetközi szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, különösen a Chicagói Egyezmény 1. mellékletében foglaltakat.

▼M5

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő MI-rendszerekre vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában meghatározott követelményeket.

▼B

54. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

A légiforgalmi irányítók, valamint a képzésükben, vizsgáztatásukban, ellenőrzésükben és orvosi vizsgálatukban részt vevő személyek és szervezetek, továbbá a repülésszimulációs oktatóeszközök tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy mindazokban az esetekben, amikor azt a műszaki, üzemeltetési vagy tudományos fejlemények vagy a képző szervezetekkel és a légiforgalmi irányítókkal kapcsolatos biztonsági adatok indokolják, az 1. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében és az e célok által megszabott keretek között a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VIII. melléklet módosítása céljából.

VII. SZAKASZ

Pilóta nélküli légi járművek

55. cikk

A pilóta nélküli légi járművekre vonatkozó alapvető követelmények

A pilóta nélküli légi járművek esetében a légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik és a távirányításukra szolgáló berendezések 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett tervezésének, gyártásának, karbantartásának és üzemben tartásának, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzetnek – így többek között a távoli pilótáknak – és szervezeteknek meg kell felelniük a IX. mellékletben foglalt alapvető követelményeknek, továbbá amennyiben az 58. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusok így rendelkeznek, a II., a IV. és az V. mellékletben foglalt alapvető követelményeknek is.

56. cikk

A pilóta nélküli légi járművek megfelelősége

(1) Az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, az adott pilóta nélküli légi jármű üzemeltetési jellemzőire, valamint az üzemi terület jellemzőire figyelemmel a pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik és a távirányításukra szolgáló berendezések tervezése, gyártása, karbantartása és üzemben tartása, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzet – így többek között a távoli pilóták – és szervezetek tekintetében az 58. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusok kötelezővé tehetik valamely tanúsítvány meglétét.

▼B

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványt kérelem alapján kell kiállítani, miután a kérelmező bizonyította, hogy megfelel az 58. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett tanúsítványban fel kell tüntetni a biztonsággal kapcsolatos korlátozásokat, az üzemeltetési feltételeket és a jogosultságokat. A tanúsítvány az 58. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozások, feltételek és jogosultságok hozzáadása vagy megvonása céljából módosítható.

(4) Az e cikk (1) bekezdésben említett tanúsítvány az 58. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően korlátozható, felfüggeszthető vagy visszavonható, ha birtokosa már nem felel meg az ilyen tanúsítvány kiállítására vagy fenntartására vonatkozó feltételeknek, szabályoknak és eljárásoknak.

(5) Az 1. és a 4. cikkben foglalt célokra és elvekre és különösen az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra, az adott pilóta nélküli légi jármű üzemeltetési jellemzőire, valamint az üzemi terület jellemzőire figyelemmel az 58. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusok előírhatják, hogy a pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik és a távirányításukra szolgáló berendezések tervezése, gyártása, karbantartása és üzemben tartása, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzet – így többek között a távoli pilóták – és szervezetek tekintetében az említett, felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusoknak való megfelelést igazoló nyilatkozatot kell tenni.

(6) Amennyiben az 1. és a 4. cikkben foglalt célok és elvek megvalósíthatók e rendelet IV. és V. fejezetének alkalmazása nélkül, az 58. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előírhatják, hogy az említett fejezeteket nem kell alkalmazni sem az 55. cikkben említett alapvető követelményekre, sem pedig az 58. cikk szerint megállapított vonatkozó részletes szabályokra. Ilyen esetekben az említett alapvető követelmények és részletes szabályok a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) és a 768/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ([2]) értelmében vett „közösségi harmonizációs jogszabálynak” minősülnek.

(7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal és a IX. melléklet 4. pontjával összhangban nyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó, pilóta nélküli légi járműveknek és azok üzemben tartóinak a nyilvántartásba vételére vonatkozó információkat digitális, harmonizált, interoperábilis nemzeti nyilvántartásba vételi rendszerekben tárolják. A tagállamok számára biztosítani kell, hogy a 74. cikkben említett adattáron keresztül elérhessék és kicserélhessék az említett információkat.

(8) E szakasz nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy olyan nemzeti szabályokat fogadjanak el, amelyek az e rendelet hatályán kívül eső célokból, például a közbiztonság, vagy a magánélet és a személyes adatok védelme érdekében bizonyos feltételekhez kötik a pilóta nélküli légi járművek üzemben tartását.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 768/2008/EK határozata (2008. július 9.) a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről, valamint a 93/465/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 82. o.).

▼B

57. cikk

A pilóta nélküli légi járművekre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok

A 55. cikkben említett alapvető követelmények egységes végrehajtásának, valamint az e követelményeknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a pilóta nélküli légi járművek esetében a légi járműveknek a 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett üzemben tartása, valamint az e tevékenységben részt vevő személyzet – így többek között a távoli pilóták – és szervezetek tekintetében a Bizottság – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

a) a pilóta nélküli légi járművek üzemben tartására, valamint az e tevékenységben részt vevő személyzetre – így többek között a távoli pilótákra – és szervezetekre vonatkozó konkrét szabályok és eljárások;

b) a pilóta nélküli légi járművek üzemben tartására, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzetre – így többek között a távoli pilótákra – és szervezetekre vonatkozó tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására, illetve a nyilatkozatok megtételére vonatkozó szabályok és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó szabályok és eljárások, amelyekben követelmény a tanúsítvány vagy a nyilatkozat megléte; az említett tanúsítványok kiállítására, illetve a nyilatkozatok megtételére vonatkozó szabályok és eljárások az I., a II. és a III. szakaszban említett részletes követelményeken alapulhatnak vagy e követelményekből állhatnak;

c) a tanúsítványok birtokosainak és a nyilatkozatot tevő természetes és jogi személyeknek a jogosultságai és kötelezettségei;

d) a pilóta nélküli légi járműveknek a IX. melléklet 4. szakaszában említett nyilvántartásba vételére és jelölésére, valamint a pilóta nélküli légi járművek üzemben tartóinak a IX. melléklet 4. szakaszában említett nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályok és eljárások;

e) az 56. cikk (7) bekezdésében említett digitális, harmonizált, interoperábilis nemzeti nyilvántartási rendszerek létrehozására vonatkozó szabályok és eljárások;

f) a nemzeti tanúsítványoknak az 56. cikk (1) bekezdésében előírt tanúsítványokká alakítására vonatkozó szabályok és eljárások.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

▼M2

Az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó, említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III. fejezetének 2. szakaszában foglalt követelményeket.

▼B

58. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

(1) A pilóta nélküli légi járművek esetében a légi járműveknek, valamint motorjaiknak, propellereiknek, alkatrészeiknek, fel nem szerelt berendezéseiknek és a távirányításukra szolgáló berendezéseknek a 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett tervezése, gyártása és karbantartása, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzet – így többek között a távoli pilóták – és szervezetek tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából:

▼B

a) a pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik és a légi jármű távirányítására szolgáló berendezések tervezésére, gyártására és karbantartására, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzetre – így többek között a távoli pilótákra – és szervezetekre vonatkozó, az 55. cikkben említett alapvető követelményeknek való megfelelés biztosításához szükséges különös feltételek; ide tartozhatnak azok a feltételek is, amelyek esetén a pilóta nélküli légi járműveket fel kell szerelni, illetve el kell látni a különösen a távolság- és magasságkorlátozással, a pozícióközléssel, a meghatározott földrajzi területek feletti átrepülést érintő korlátozással, az ütközéselkerüléssel, a repülés-stabilizálással és az automatikus leszállással összefüggésben szükséges berendezésekkel, illetve funkciókkal;

b) a pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik és a távirányításukra szolgáló berendezések tervezésére, gyártására és karbantartására, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzetre – így többek között a távoli pilótákra – és szervezetekre vonatkozó tanúsítványok kiállítására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására, illetve a nyilatkozatok megtételére vonatkozó, az 56. cikk (1) és (5) bekezdésében említett feltételek és eljárások, valamint az azon helyzetekre vonatkozó feltételek és eljárások, amelyekben követelmény a tanúsítvány vagy a nyilatkozat megléte; az említett tanúsítványok kiállítására, illetve a nyilatkozatok megtételére vonatkozó feltételek és eljárások az I., II. és III. szakaszban említett részletes követelményeken alapulhatnak vagy e követelményekből állhatnak.

c) azon feltételek, amelyek esetén a pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik és a távirányításukra szolgáló berendezések tervezésére, gyártására és karbantartására vonatkozó követelmények – az 56. cikk (6) bekezdésének alkalmazásában – nem tartoznak a IV. és az V. fejezet hatálya alá;

d) a tanúsítványok birtokosainak és a nyilatkozatot tevő természetes és jogi személyeknek a jogosultságai és kötelezettségei;

e) azon feltételek, amelyek mellett a nemzeti tanúsítványok az 56. cikk (1) bekezdésében előírt tanúsítványokká alakíthatók.

(2) A pilóta nélküli légi járművek esetén a légi járműveknek, valamint motorjaiknak, propellereiknek, alkatrészeiknek, fel nem szerelt berendezéseik és a távirányításukra szolgáló berendezések 2. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett tervezése, gyártása, karbantartása és üzemben tartása, valamint az e tevékenységekben részt vevő személyzet – így többek között a távoli pilóták – és szervezetek tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy mindazokban az esetekben, amikor azt a műszaki, üzembentartási vagy tudományos fejlemények, illetve a légiközlekedési műveletekkel kapcsolatos biztonsági kockázati adatok indokolják, az 1. cikkben meghatározott célok teljesítése érdekében és az e célok által megszabott keretek között a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a IX. melléklet, és adott esetben a III. melléklet módosítása érdekében.

▼M2

(3) Az (EU) 2024/1689 rendelet értelmében biztonsági alkotórészeknek minősülő mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó, az (1) és a (2) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor figyelembe kell venni az említett rendelet III fejezetének 2. szakaszában foglalt követelményeket.

▼B

VIII. SZAKASZ

Harmadik országbeli üzemben tartó által az Unióba irányuló, azon belüli vagy onnan kiinduló járatokhoz használt légi járművek

59. cikk

Alkalmazandó szabályok

A VIII. melléklet 1. pontjának és a 44. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján elfogadott szabályoknak a sérelme nélkül a 2. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett légi járműveknek, valamint hajózó személyzetüknek és üzemben tartásuknak meg kell felelniük a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) alkalmazandó szabványainak.

Amennyiben nincsenek ilyen szabványok, az említett légi járműveknek, hajózó személyzetüknek és üzemben tartásuknak meg kell felelniük:

a) a pilóta nélküli légi járművektől eltérő légi járművek tekintetében a II., a IV. és az V. mellékletben foglalt alapvető követelményeknek;

b) a pilóta nélküli légi járművek tekintetében a IX. mellékletben foglalt követelményeknek, valamint amennyiben a 61. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok így rendelkeznek, a II., a IV. és az V. mellékletben foglalt alapvető követelményeknek.

A második albekezdés ugyanakkor nem alkalmazandó, amennyiben az említett alapvető követelmények ellentétesek a harmadik országok nemzetközi egyezményekben rögzített jogaival.

60. cikk

Megfelelés

(1) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetében a légi járművek 2. cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott üzemben tartása tanúsításköteles tevékenység, és engedéllyel végezhető.

Az említett engedély kérelem alapján bocsátható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy rendelkezik a légi járműnek az 59. cikkben említett alapvető követelményekkel összhangban történő üzemben tartásához kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel. Az engedélyben fel kell tüntetni az üzemben tartó részére biztosított jogosultságokat és az üzemben tartás hatókörét.

(2) Amennyiben a 61. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, a légi járművek 2. cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott üzemben tartása a kereskedelmi célú légi fuvarozástól eltérő légi fuvarozás esetében is tanúsításköteles tevékenység, és engedéllyel végezhető.

Az említett engedély kérelem alapján bocsátható ki, miután a kérelmező bizonyította, hogy rendelkezik a légi járműnek az 59. cikkben említett alapvető követelményekkel összhangban történő üzemben tartásához kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel.

Az engedélyben fel kell tüntetni az üzemben tartó részére biztosított jogosultságokat és az üzemben tartás hatókörét.

▼B

Az e bekezdés első albekezdésétől eltérve, amennyiben a 61. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, a 2. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett, a kereskedelmi célú légi fuvarozástól eltérő légi fuvarozásban részt vevő légijármű-üzembentartók nyilatkozatot tehetnek arról, hogy rendelkeznek a légi járműnek az 59. cikkben említett alapvető követelményekkel összhangban történő üzemben tartásához kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel.

(3) A pilóta nélküli légi járművek üzemben tartásának kivételével az (1) és (2) bekezdésben említett engedélyek és nyilatkozatok megléte nem írható elő azoknak a légi járműveknek az üzemben tartása tekintetében, amelyek csak átrepülnek a Szerződések hatálya alá tartozó terület felett.

61. cikk

Felhatalmazáson alapuló hatáskörök

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett légi járművek, valamint azok hajózó személyzete, illetve az említett légi járművekkel végzett műveletek tekintetében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából:

a) az ICAO szabványainak megfelelő légialkalmassági bizonyítvánnyal nem rendelkező légi járművek, valamint az ICAO szabványainak megfelelő szakszolgálati engedéllyel nem rendelkező pilóták számára a Szerződések hatálya alá tartozó területre irányuló, azon belüli vagy onnan kiinduló repülés engedélyezése;

b) a légi járműveknek a 59. cikknek megfelelően végzett üzemben tartására vonatkozó különös feltételek;

c) az olyan esetekre vonatkozó alternatív feltételek, amelyekben az 59. cikkben említett szabványoknak és követelményeknek való megfelelés nem lehetséges, vagy aránytalanul nagy erőfeszítést követelne meg a légi jármű üzemben tartójától – e feltételeket mindazonáltal úgy kell megállapítani, hogy a vonatkozó szabványok és követelmények céljai teljesüljenek;

d) a 60. cikkben említett engedélyek kiadására, fenntartására, módosítására, korlátozására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételek, valamint az azon helyzetekre vonatkozó feltételek, amelyekben az 1. cikkben foglalt célok megvalósításához – figyelemmel az érintett tevékenység jellegére és a vonatkozó kockázatokra – ilyen engedély megléte szükséges vagy adott esetben nyilatkozattétel is elegendő. E feltételek meghatározásakor figyelembe kell venni a lajstromozó állam vagy az üzemben tartás szerinti állam által kiállított tanúsítványokat, valamint pilóta nélküli légi járművek esetén az azon állam kiállított tanúsítványokat, amelyben a pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezés található, és a feltételek nem sérthetik a 2111/2005/EK rendeletet és az annak alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokat;

e) a 60. cikk (1) és (2) bekezdésében említett engedélyek birtokosainak és – megfelelő esetben – a 60. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilatkozatot tevő légijármű-üzembentartóknak a jogosultságai és kötelezettségei.

(2) Az (1) bekezdésben említett szabályok elfogadása során a Bizottság gondoskodik különösen arról, hogy:

a) a szabályok értelemszerűen tükrözzék az ICAO által ajánlott gyakorlatokat és útmutató dokumentumokat;

▼B

b) egyetlen követelmény se lépje túl az e rendelet alapján a 2. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. alpontjában említett légi járművek és azok hajózó személyzete, valamint az ilyen légi járművek üzemben tartói számára előírtakat;

c) a 60. cikk (1) és (2) bekezdésében említett engedélyek megszerzését célzó eljárás egyszerű, arányos, hatékony és költséghatékony legyen, valamint a követelményeknek való megfelelés igazolásának módja arányos legyen az adott művelet összetettségével és a vele járó kockázatokkal. A Bizottság különösen az alábbiakat veszi figyelembe:

i. az ICAO egyetemes biztonságfelügyeleti ellenőrző programjának eredményei;

ii. a 62. cikk (13) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és a 62. cikk (14) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően létrehozott földi ellenőrzési programok során összegyűjtött információk;

iii. a biztonsági szempontokra vonatkozó egyéb elismert információk az érintett légijármű-üzembentartóval kapcsolatban;

iv. harmadik országok jogszabályaival összhangban kiállított tanúsítványok;

d) az ATM/ANS-szel kapcsolatos szempontok.

IV. FEJEZET

KÖZÖS TANÚSÍTÁSI, FELÜGYELETI ÉS VÉGREHAJTÁSI RENDSZER

62. cikk

Tanúsítás, felügyelet és végrehajtás

(1) A Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok együttműködnek az egységes európai légiközlekedés-biztonsági rendszer keretében az e rendeletnek és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusoknak való megfelelés biztosítása céljából.

(2) Az e rendeletnek és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusoknak való megfelelés érdekében az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok e rendelettel összhangban kötelesek:

a) a III. fejezetnek megfelelően befogadni és értékelni a nekik címzett kérelmeket, és adott esetben kibocsátani vagy fenntartani a tanúsítványokat, és befogadni a részükre tett nyilatkozatokat;

b) felügyeleti tevékenységet ellátni az e rendelet hatálya alá tartozó tanúsítvány-birtokosok, nyilatkozatot tett természetes és jogi személyek, valamint termékek, alkatrészek, berendezések, ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek, repülésszimulációs oktatóeszközök és repülőterek tekintetében;

▼B

c) elvégezni az e rendeletben és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban foglalt követelmények tekintetében az e rendelet hatálya alá tartozó jogi és természetes személyek által esetlegesen elkövetett jogsértéseket feltáró vizsgálatokat, ellenőrzéseket, így többek között földi ellenőrzéseket, továbbá auditokat és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységeket;

d) megtenni a feltárt jogsértések megszüntetéséhez szükséges végrehajtási intézkedéseket, ezen belül módosítani, korlátozni, felfüggeszteni vagy visszavonni az általuk kiadott tanúsítványokat, felszállási tilalmat elrendelni és szankciókat megállapítani;

e) a repülés biztonsága érdekében betiltani, korlátozni vagy bizonyos feltételekhez kötni a III. fejezetben említett tevékenységeket;

f) biztosítani a tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokat végző személyzetük megfelelő szakmai végzettségét, ideértve megfelelő képzések nyújtását is.

▼M3

(2a) Az (EU) 2024/2803 rendelet 5. cikke (1) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül, az e rendelet VIII. mellékletének 7. pontjában felsorolt alapvető követelményekkel összhangban fennálló tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladataik ellátása céljából az illetékes hatóságok az említett rendelet 4. cikkében említett nemzeti felügyeleti hatóság által az említett rendelet 7. cikkének (3) bekezdése szerinti feladatai végzése során készített értékelésre hagyatkoznak.

▼B

(3) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy illetékes nemzeti hatóságaik függetlenül hozzák meg a tanúsítással, felügyelettel és végrehajtással kapcsolatos szakmai határozataikat, pártatlanul és átlátható módon végezzék feladataikat, továbbá megfelelő szervezeti felépítéssel, személyzettel és irányítási struktúrával rendelkezzenek. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról is, hogy az illetékes nemzeti hatóságaik rendelkezzenek az e rendelet szerint rájuk kirótt feladatok hatékony és időben történő ellátásához szükséges erőforrásokkal és kapacitással.

(4) A tanúsítással, felügyelettel és végrehajtással összefüggő, a (2) bekezdésben említett feladatokhoz kapcsolódó felelősségi köröket e bekezdéssel összhangban kell meghatározni.

Az Ügynökség felel a 77-82. cikk szerint rá ruházott és a 64. és 65. cikknek megfelelően számára kijelölt feladatok elvégzéséért.

Amennyiben azonban egy tagállam a 41. cikk (6) bekezdésével összhangban mentesítést ad, a 80. cikk (1) bekezdésének a) pontja a továbbiakban nem alkalmazandó, és az ATM/ANS-szolgáltató tekintetében az adott tagállam felel a felügyeletért és a végrehajtásért, az adott mentesítésnek megfelelően.

Az említett feladatok elvégzéséért a 34. cikk (1) bekezdésében említett repülőtér-tanúsítvány tekintetében és a repülőtér-üzemeltető részére kiadott, a 37. cikk (1) bekezdésében említett engedélyek tekintetében a repülőtér helye szerinti tagállam illetékes nemzeti hatósága felel.

Az említett nemzeti hatóság felel az adott repülőtéren a földi kiszolgálást, illetve az AMS-t nyújtó szervezetek tekintetében a felügyeletért és a végrehajtásért.

▼B

Az említett feladatok elvégzéséért minden egyéb esetben azon tagállam illetékes nemzeti hatósága felel, amelyben a tanúsítványt kérelmező vagy nyilatkozó természetes vagy jogi személy központi ügyvezetésének helye van, illetve – központi ügyvezetési hely hiányában – amelyben lakóhellyel rendelkezik vagy letelepedett, kivéve, ha a tanúsításhoz, a felügyelethez és a végrehajtáshoz kapcsolódó feladatok eredményes végrehajtása azt kívánja, hogy az említett feladatokat a (14) bekezdés d) pontjában említett részletes szabályokkal összhangban egy másik tagállam illetékes nemzeti hatóságára ruházzák át.

Amennyiben azonban a (15) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok úgy rendelkeznek:

a) a 21. cikk (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati orvosi minősítések és a 49. cikk (1) bekezdésében említett légiforgalmi irányítói orvosi minősítések kiállításáért a repülőorvos szakértők, a repülőorvosi központok és a háziorvosok felelnek;

b) a 22. cikkben említett kabinszemélyzeti tanúsítványok kiállításáért a 24. cikk alapján tanúsítvánnyal rendelkező kabinszemélyzet-képző szervezetek, illetve a 30. cikk alapján tanúsítvánnyal rendelkező légijármű-üzembentartók felelnek.

(5) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a (4) bekezdéstől eltérve illetékes nemzeti hatóságaik a kereskedelmi célú légi fuvarozásban részt vevő légijármű-üzembentartók tekintetében közösen felelnek a tanúsítással, felügyelettel és végrehajtással összefüggő feladatok ellátásáért, amennyiben mindkét alábbi feltétel teljesül:

a) az említett közös felelősségről egy az adott tagállamok által 1992. január 1-jét megelőzően kötött megállapodás rendelkezik;

b) az adott tagállamok gondoskodtak arról, hogy az illetékes nemzeti hatóságaik feladataikat ténylegesen e rendelettel és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokkal összhangban végezzék.

Az érintett tagállamok legkésőbb 2019. március 12-ig értesítik a Bizottságot és az Ügynökséget az említett közös felelősségre vonatkozó határozatukról, és rendelkezésükre bocsátanak minden releváns információt, különösen az a) pontban említett megállapodásra és az annak érdekében hozott intézkedésekre vonatkozóan, hogy az említett feladatok végzése ténylegesen a b) pontnak megfelelően történjék.

Amennyiben a Bizottság az Ügynökséggel folytatott konzultációt követően úgy ítéli meg, hogy az első albekezdésben meghatározott feltételek nem teljesültek, e határozatáról végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Miután a Bizottság értesítette az érintett tagállamokat az ilyen végrehajtási jogi aktusokról, az említett tagállamoknak késedelem nélkül módosítaniuk kell a közös felelősségre vonatkozó határozatukat, vagy vissza kell vonniuk azt, és erről értesítenie kell a Bizottságot és az Ügynökséget.

Az Ügynökségnek az összes olyan tagállami és bizottsági határozatot rögzítenie kell a 74. cikk szerinti adattárban, amelyről számára e bekezdés alapján értesítést küldtek.

(6) Az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok által folytatott felügyeleti tevékenységnek folyamatosnak kell lennie, és a polgári repülésbiztonsági kockázatok alapján meghatározott prioritásokra kell épülnie.

(7) A (2) bekezdés c) pontjában említett földi ellenőrzések végzésekor az Ügynökségnek együtt kell működnie azon tagállam illetékes nemzeti hatóságával, amelynek területén a földi ellenőrzésre sor kerül.

▼B

(8) Az Ügynökségnek kell kezelnie és működtetnie a (2) bekezdés c) pontjában említett földi ellenőrzések során nyert biztonsági vonatkozású információk gyűjtéséhez, cseréjéhez és elemzéséhez szükséges eszközöket és eljárásokat.

(9) Tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladataik eredményes végrehajtásának elősegítése érdekében a Bizottság, az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok megosztják egymással a releváns információkat, köztük a lehetséges vagy már feltárt jogsértésekkel kapcsolatosakat is.

(10) Az Ügynökségnek elő kell segítenie az e rendeletben és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban foglalt követelmények egységes módon történő értelmezését és alkalmazását, és ennek érdekében többek között az illetékes nemzeti hatósággal konzultálva ki kell dolgoznia a 76. cikk (3) bekezdésében említett útmutató dokumentumokat.

(11) Az e rendelet hatálya alá tartozó bármely jogi vagy természetes személy tájékoztathatja az Ügynökséget, ha tudomására jut, hogy a szabályok alkalmazásában eltérések vannak az egyes tagállamok között. Amennyiben ezek az eltérések súlyosan akadályozzák az adott személyek tevékenységét, vagy egyéb komoly nehézségeket okoznak, az Ügynökségnek és az érintett tagállamok nemzeti illetékes hatóságainak együtt kell működniük az eltérések kezelésében, és amennyiben szükséges, mielőbbi felszámolásában. Ha az eltéréseket nem lehet felszámolni, az Ügynökségnek a Bizottság elé kell terjesztenie a kérdést.

(12) Az Ügynökségnek és az illetékes nemzeti hatóságoknak meg kell tenniük a polgári repülésbiztonsággal kapcsolatos ismeretek növelését és népszerűsítését célzó szükséges és hatékony intézkedéseket, emellett pedig terjeszteniük kell a balesetek és repülőesemények megelőzése szempontjából releváns, biztonsági vonatkozású információkat.

(13) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Ügynökség által e rendelet alapján végzett tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatok tekintetében a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából:

a) az e rendelet hatálya alá tartozó természetes és jogi személyek, valamint termékek, alkatrészek, berendezések, ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek, repülésszimulációs oktatóeszközök és repülőterek tanúsításának végrehajtására, valamint az Ügynökség általi hatékony felügyeletük biztosításához szükséges vizsgálatok, ellenőrzések, auditok és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek végrehajtására vonatkozó feltételek;

b) a földi ellenőrzések Ügynökség általi lefolytatására, valamint felszállási tilalom elrendelésére vonatkozó feltételek az e rendeletben vagy az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban foglalt követelményeknek a légi jármű, az üzemben tartó vagy a hajózó személyzet általi megsértése esetén;

c) azon feltételek, amelyekkel összhangban a III. fejezetben szabályozott tevékenységek a biztonság érdekében megtilthatók, korlátozhatók, vagy bizonyos feltételekhez köthetők;

d) a III. fejezet által szabályozott tevékenységek biztonságának szavatolása érdekében, az Ügynökség által a 76. cikk (6) bekezdésével összhangban nyújtandó kötelező információk és ajánlások közzétételére és terjesztésére vonatkozó feltételek;

▼B

e) a termékek, alkatrészek, fel nem szerelt berendezések és a pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezések folyamatos légialkalmasságának és környezetvédelmi megfelelőségének érdekében az Ügynökség által a 77. cikkel összhangban nyújtandó kötelező információk közzétételére és terjesztésére, illetve e kötelező információnyújtás alternatív módjainak engedélyezésére vonatkozó feltételek;

f) egy minősített szervezetnek az Ügynökség által a 69. cikk alkalmazásában történő akkreditálására vonatkozó feltételek és eljárások.

(14) Az e cikk (2)–(9) bekezdése egységes végrehajtásának, valamint az e bekezdéseknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a Bizottság az illetékes nemzeti hatóságok e rendelet szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatai tekintetében – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

▼M3

a) az e rendelet hatálya alá tartozó természetes és jogi személyek, termékek, alkatrészek, berendezések, ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek, repülésszimulációs oktatóeszközök és repülőterek tanúsításának végrehajtására, valamint az említetteknek a nemzeti illetékes hatóság általi hatékony felügyelete biztosításához szükséges vizsgálatok, ellenőrzések, auditok és egyéb nyomonkövetési tevékenységek végrehajtására vonatkozó szabályok és eljárások, továbbá az ATM/ANS-szolgáltatók által az e rendelet VIII. mellékletének 7. pontjában felsorolt alapvető követelményeknek való megfelelésnek az (EU) 2024/2803 rendelet 4. cikkében említett nemzeti felügyeleti hatóság általi értékelésére és felügyeletére vonatkozó szabályok és eljárások, az említett rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a sérelme nélkül;

▼B

b) a földi ellenőrzések illetékes nemzeti hatóság általi lefolytatására, valamint felszállási tilalom elrendelésére vonatkozó szabályok és eljárások az e rendeletben vagy az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban foglalt követelményeknek a légi jármű, az üzemben tartó vagy a hajózó személyzet általi megsértése esetén;

c) azon szabályok és eljárások, amelyekkel összhangban a III. fejezetben szabályozott tevékenységek a biztonság érdekében megtilthatók, korlátozhatók, vagy bizonyos feltételekhez köthetők;

d) a (4) bekezdéssel összefüggésben, a tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatok hatékony ellátása érdekében a felelősségi köröknek a nemzeti illetékes hatóságok közötti megosztására vonatkozó szabályok és eljárások;

e) egy minősített szervezetnek az illetékes nemzeti hatóság által a 69. cikk alkalmazásában történő akkreditálására vonatkozó szabályok és eljárások.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(15) Az e cikk (2)–(9) bekezdése egységes végrehajtásának, valamint az e bekezdéseknek való megfelelésnek a biztosítása céljából a Bizottság az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok e rendelet szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatai tekintetében – a 4. cikkben foglalt elvek alapján és az 1. cikkben foglalt célok elérése érdekében – a következőkre vonatkozó részletes rendelkezéseket megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el:

▼B

a) a releváns információk, így többek között a lehetséges vagy már feltárt jogsértésekre vonatkozó információk gyűjtésére és a Bizottság, az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok között a tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladataik eredményes ellátása céljából végzett cseréjére és terjesztésére vonatkozó szabályok és eljárások;

b) az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokban részt vevő személyzetének képzettségére, valamint az e személyzet képzésében részt vevő szervezeteket érintő szakmai követelményekre vonatkozó szabályok és eljárások;

c) az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok által működtetett, a tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatok végzéséhez kapcsolódó igazgatási és vezetési rendszerekre vonatkozó szabályok és eljárások;

d) az e cikk (4) bekezdésével összefüggésben, a pilóták és a légiforgalmi irányítók orvosi minősítésével kapcsolatos feladatok eredményes ellátása érdekében a pilóta-szakszolgálati orvosi minősítések és a légiforgalmi irányítói orvosi minősítések kiadásával kapcsolatos felelősségi köröknek a repülőorvos szakértőkhöz és a repülőorvosi központokhoz való rendelésére vonatkozó szabályok és eljárások, továbbá azok a feltételek, amelyek mellett e felelősségi körök a háziorvosokra ruházandók;

e) az e cikk (4) bekezdésével összefüggésben, a kabinszemélyzet tanúsításával kapcsolatos feladatok eredményes ellátása érdekében a kabinszemélyzeti tanúsítványok kiállításával kapcsolatos felelősségi köröknek a kabinszemélyzet-képző szervezetekhez és a légijármű-üzembentartókhoz való rendelésére vonatkozó szabályok és eljárások.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

63. cikk

Európai repülésbiztonsági ellenőrök megosztott állománya

(1) Az Ügynökségnek – az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködésben – egy, az ellenőrök és az e rendelet szerinti tanúsítási és felügyeleti feladatok elvégzése terén szakismeretekkel rendelkező egyéb személyzet önkéntes alapon történő rendelkezésre bocsátására és megosztására szolgáló mechanizmust kell kidolgoznia.

E célból az Ügynökségnek – az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködésben – meg kell határoznia, hogy a szakemberek esetében mi az az előírt szakképesítés és tapasztalat, amelynek alapján az említett hatóságok és az Ügynökség a rendelkezésre álló erőforrások függvényében kijelölik azokat a jelölteket, akik európai repülésbiztonsági ellenőrként részt vesznek a rendelkezésre bocsátására és megosztásra szolgáló mechanizmusban.

(2) Az Ügynökség és az egyes illetékes nemzeti hatóságok a tanúsítási és felügyeleti tevékenységek elvégzéséhez segítséget kérhetnek az európai repülésbiztonsági ellenőrök megosztott állományától. Az ez irányú kérések megválaszolását az Ügynökségnek kell koordinálnia, és e célból – az illetékes nemzeti hatóságokkal egyeztetve – megfelelő eljárásokat kell kidolgoznia.

▼B

(3) Az európai repülésbiztonsági ellenőrök felügyeleti és tanúsítási tevékenységeiket az Ügynökség vagy azon nemzeti illetékes hatóság ellenőrzése és irányítása alatt és felelősségére végzik, amely a segítségüket kérte.

(4) Az európai repülésbiztonsági ellenőrök általi segítségnyújtás költségeit a segítséget kérő hatóságnak kell fedeznie.

Ez a hatóság dönthet úgy, hogy a segítségnyújtást – a (6) bekezdés c) pontjával összhangban megállapított szabályok alapján – az európai repülésbiztonsági ellenőrök általi tanúsítás és felügyelet tárgyát képező természetes vagy jogi személy számára kiszámlázott és tőle beszedett díjakból finanszírozza.

Ebben az esetben a segítséget kérő hatóságnak a beszedett összeget továbbítania kell a segítséget nyújtó hatóságnak.

(5) A feladataikat e cikkel összhangban végző európai repülésbiztonsági ellenőrök nyilatkozatai, nyilvántartásai és jelentései közigazgatási vagy bírósági eljárásokban elfogadható bizonyítéknak minősülnek, és azokat minden szempontból a nemzeti ellenőrök nyilatkozataival, nyilvántartásaival és jelentéseivel egyenértékűként kell kezelni.

(6) Az e cikk (1) bekezdésében említett, rendelkezésre bocsátására és megosztásra szolgáló mechanizmus tekintetében a Bizottság a következőkre vonatkozó részletes szabályokat megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el:

a) azok a szabályok és eljárások, amelyekkel összhangban az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok az említett mechanizmuson keresztül segítséget kérnek, kapnak vagy nyújtanak;

b) az európai repülésbiztonsági ellenőrök felhatalmazására vonatkozó szabályok és eljárások, továbbá az európai repülésbiztonsági ellenőrökre vonatkozó részletes szabályok olyan esetekben, amikor ilyen segítséget nyújtanak;

c) az e cikk (4) bekezdésében említett díjak megállapítására és beszedésére vonatkozó szabályok és eljárások.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

64. cikk

A felelősségi körök átruházása a tagállamok kérése alapján

(1) Egy tagállam felkérheti az Ügynökséget, hogy végezze el a 62. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokat bármely vagy minden olyan természetes és jogi személy, légi jármű, repülőtéri biztonsági berendezés, ATM/ANS-rendszer és ATM/ANS-rendszerelem, repülésszimulációs oktatóeszköz és repülőtér tekintetében, amelyért e rendelet, valamint az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok értelmében az adott tagállam felel.

Amennyiben elfogadja a felkérést, az Ügynökség lesz a felkérés tárgyát képező feladatokért felelős illetékes hatóság, a megkereső tagállam pedig mentesül a szóban forgó feladatok ellátására vonatkozó felelősség alól.

▼B

A szóban forgó feladatok ellátásával kapcsolatos felelősségi köröknek az Ügynökség általi gyakorlására a IV. és az V. fejezet alkalmazandó.

(2) Egy tagállam felkérhet egy másik tagállamot, hogy végezze el a 62. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokat bármely vagy minden olyan természetes és jogi személy, légi jármű, repülőtéri biztonsági berendezés, ATM/ANS-rendszer és ATM/ANS-rendszerelem, repülésszimulációs oktatóeszköz és repülőtér tekintetében, amelyért e rendelet, valamint az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok értelmében az adott tagállam felel.

Amennyiben elfogadja a felkérést, a tagállam felel a felkérés tárgyát képező feladatokért, a megkereső tagállam pedig mentesül a szóban forgó feladatok ellátására vonatkozó felelősség alól.

Az e bekezdéssel összhangban átruházott feladatokhoz kapcsolódó felelősségi körök gyakorlására a II. és a IV. fejezet, valamint a 131. és a 132. cikk, továbbá a felkérést elfogadó tagállam nemzeti jogának vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

(3) Ami a végrehajtást illeti, a felkérést elfogadó tagállamnak, illetve az Ügynökségnek a felelőssége csak azokra a kérdésekre terjed ki, amelyek az adott tagállam illetékes nemzeti hatóságának, illetve az Ügynökségnek a határozathozatalát megelőző eljárásokhoz kapcsolódnak, mégpedig az adott tagállam illetékes nemzeti hatóságára, illetve az Ügynökségre e cikkel összhangban átruházott tanúsítási és felügyeleti feladatok, valamint a meghozott határozatok alkalmazása keretében. A végrehajtással kapcsolatos minden egyéb kérdést illetően az e rendeletben és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban meghatározott felelősségi körök az irányadók.

(4) Az Ügynökség vagy adott esetben a tagállam csak akkor fogadhatja el az (1) vagy a (2) bekezdésben említett felkérést, ha az Ügynökség vagy az érintett tagállam illetékes nemzeti hatósága úgy ítéli meg, hogy rendelkezik a szükséges erőforrásokkal és a szóban forgó feladatok tekintetében ténylegesen képes az érintett feladatokhoz kapcsolódó felelősségi körök gyakorlására.

(5) Ha egy tagállam az (1) vagy a (2) bekezdést kívánja alkalmazni, akkor – az esettől függően – az Ügynökséggel vagy a másik tagállammal részletes megállapodásokat kell kötnie a szóban forgó feladatokhoz kapcsolódó felelősségi körök átruházásáról. A részletes megállapodások véglegesítése előtt arról ki kell kérni az átruházás által érintett természetes és jogi személyek, valamint – a (2) bekezdés szerinti átruházás esetén – az Ügynökség véleményét. Az említett részletes megállapodásokban egyértelműen meg kell határozni legalább az átruházott feladatokat, továbbá rögzíteni kell azokat a jogi, gyakorlati és adminisztratív előírásokat, amelyek a szabályszerű átadáshoz, az érintett feladatok e rendelettel és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokkal összhangban való, megszakítás nélküli, hatékony ellátásához, valamint az érintett természetes és jogi személyek tevékenységeinek zökkenőmentes folytatásához szükségesek. A részletes megállapodásoknak a releváns műszaki feljegyzések és dokumentáció átadására vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazniuk kell.

Az Ügynökség és az érintett tagállam vagy – adott esetben – tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy a feladatokkal kapcsolatos felelősségi körök átruházása az említett részletes megállapodásokkal összhangban történjen.

▼B

(6) Az Ügynökségnek a 74. cikk alapján létrehozott adattáron keresztül rendelkezésre kell bocsátania azon tagállamok jegyzékét, amelyek alkalmazták e cikk (1) és (2) bekezdését. Ebben a jegyzékben egyértelműen meg kell határozni az átruházott feladatokat és a feladatok ellátásáért az átruházást követően felelős illetékes hatóságot.

Az Ügynökségnek a 85. cikk szerinti ellenőrzések és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek végzése során figyelembe kell vennie a feladatokhoz kapcsolódó felelősségi körök átruházását.

(7) A felelősségi körök e cikk szerinti átruházása nem érinti a tagállamok Chicagói Egyezmény szerinti jogait és kötelezettségeit.

Amennyiben egy tagállam e cikknek megfelelően a Chicagói Egyezménnyel rá ruházott feladatokhoz kapcsolódó felelősségi köröket ruház át, értesítenie kell az ICAO-t arról, hogy az Egyezményben számára előírt feladatokat az ő nevében az Ügynökség vagy egy másik tagállam végzi el.

(8) Az a tagállam, amely a feladatokhoz kapcsolódó felelősségi köröket az (1) vagy (2) bekezdéssel összhangban az Ügynökségre vagy egy másik tagállamra ruházta át, bármikor visszavonhatja az átruházást. Az átruházás visszavonása esetén a (4), az (5) és a (6) bekezdés, valamint a (7) bekezdés második albekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

65. cikk

A felelősségi körök átruházása az egynél több tagállamban működő szervezetek kérése alapján

(1) Bármely szervezet felkérheti az Ügynökséget, hogy – a 62. cikk (4) bekezdésétől eltérve – az adott szervezet tekintetében a tanúsítással, felügyelettel és végrehajtással kapcsolatos feladatokért felelős hatóságként járjon el, amennyiben a szervezet a III. fejezettel összhangban valamely tagállam illetékes nemzeti hatósága által kiadott tanúsítvánnyal rendelkezik vagy annak kérelmezésére jogosult, de jelentős arányban rendelkezik vagy szándékozik rendelkezni az adott tanúsítvány hatálya alá tartozó olyan eszközökkel és személyzettel, amelyek/akik egy vagy több másik tagállamban találhatók.

Ilyen felkérést közösen is benyújthat két vagy több olyan szervezet, amelyek ugyanazon cégcsoport tagjai, de eltérő tagállamokban rendelkeznek központi ügyvezetési hellyel, és mindegyikük ugyanolyan típusú légiközlekedési tevékenységre vonatkozó tanúsítvánnyal rendelkezik, illetve ilyen tanúsítvány kérelmezésére jogosult a III. fejezet szerint.

(2) Az érintett szervezeteknek az (1) bekezdésben említett felkérést az Ügynökséghez és a székhelyük szerinti tagállam illetékes nemzeti hatóságaihoz kell benyújtaniuk.

Az említett kézhezvételét követően az Ügynökségnek és az érintett illetékes nemzeti hatóságoknak indokolatlan késedelem nélkül konzultálniuk kell egymással, és szükség esetén kiegészítő információt kell kérniük a felkérést benyújtó szervezetektől. E konzultáció során az Ügynökségnek és az érintett illetékes nemzeti hatóságoknak mérlegelniük kell annak lehetőségét, hogy a felelősségi körök átruházásáról való megállapodás esetén az érintett illetékes nemzeti hatóságok rendelkezésére álló ellenőrökre és egyéb személyzetre támaszkodjanak.

▼B

Ha a konzultációkat követően az Ügynökség vagy valamely érintett illetékes nemzeti hatóság úgy véli, hogy a kérelem teljesítése hátrányos hatással lenne az e rendelet és az annak alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatok eredményes ellátására való képességére, vagy bármely más módon hátrányosan érintené a hatóság eredményes működését, a felkérés kézhezvételétől számított legfeljebb 180 napon belül tájékoztatnia kell az érintett szervezeteket arról, hogy úgy véli, hogy a felkérés ilyen hátrányos hatással járna, és meg kell indokolnia azt. Ezt a tájékoztató levelet meg kell küldeni a másik félnek is. Ebben az esetben a felkérést elutasítottnak kell tekinteni.

(3) Amennyiben a felkérés nem került elutasításra a (2) bekezdésnek megfelelően, az Ügynökségnek és az érintett illetékes nemzeti hatóságoknak részletes megállapodásokat kell kötniük a szóban forgó feladatokat érintő feladatkörök átruházásáról. Ezen részletes megállapodások véglegesítése előtt ki kell kérni azon szervezetek véleményét, amelyek felkérték az Ügynökséget, hogy velük kapcsolatban illetékes hatóságként járjon el. Az említett részletes megállapodásokban egyértelműen meg kell határozni legalább az átruházott feladatokat, továbbá rögzíteni kell azokat a jogi, gyakorlati és adminisztratív előírásokat, amelyek a szabályszerű átadáshoz és az érintett feladatok e rendelettel és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokkal összhangban való, megszakítás nélküli, hatékony ellátásához, valamint az érintett szervezetek tevékenységeinek zökkenőmentes folytatásához szükségesek. A részletes megállapodásoknak a releváns műszaki feljegyzések és dokumentáció átadására vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazniuk kell.

Az Ügynökség és az érintett tagállam vagy – adott esetben– tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy a feladatokkal kapcsolatos felelősségi körök átruházása az említett részletes megállapodásokkal összhangban történjen. E megállapodások végrehajtása során az Ügynökségnek a lehető legnagyobb mértékben támaszkodnia kell a tagállamokban rendelkezésre álló ellenőrökre és egyéb személyzetre.

(4) A részletes megállapodások (3) bekezdés alapján történő megkötésével az Ügynökség lesz a kérelem tárgyát képező feladatokért felelős illetékes hatóság, az érintett tagállam(ok) pedig mentesül(nek) a szóban forgó feladatok ellátására vonatkozó felelősség alól. Az átruházott feladatok ellátásával kapcsolatos felelősségi köröknek az Ügynökség általi gyakorlására a IV. és az V. fejezet alkalmazandó.

(5) A feladatokkal kapcsolatos felelősségi körök e cikk szerinti átruházására a 64. cikk (3), (6) és (7) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

(6) Azon szervezetek, amelyek tekintetében az Ügynökség e cikknek megfelelően illetékes hatóságként jár el, kérhetik, hogy újra a székhelyük szerinti tagállam legyen a felelős az e szervezetekre vonatkozó tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért. Ebben az esetben a 64. cikk (4)–(7) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

66. cikk

Felügyeleti támogatási mechanizmus

(1) Amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

▼B

a) az Ügynökség által a 85. cikkel összhangban végzett ellenőrzések és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek eredményei arra utalnak, hogy valamely tagállam az e rendelet szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatai egy részének vagy egészének eredményes ellátása tekintetében komoly, tartósan fennálló nehézségekkel küzd;

b) a Bizottság felkérte az érintett tagállamot, hogy orvosolja az a) pont szerint feltárt hiányosságokat;

c) a tagállam a hiányosságokat nem orvosolta kielégítő módon, és az ebből eredő helyzet veszélyezteti a polgárirepülés-biztonságot,

akkor az érintett tagállamnak és az Ügynökségnek – a Bizottság kérésére – közösen ideiglenes technikai segítségnyújtási programot kell készíteniük a feltárt hiányosságok orvoslása, valamint annak céljából, hogy az érintett tagállam segítséget kapjon ahhoz, hogy a támogatási időszak végére újra képes legyen ellátni az e rendelet szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatait. Az említett technikai segítségnyújtási programnak ki kell terjednie különösen a program ütemezésére, a tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatok tervezésére és gyakorlati megvalósítására azokban az esetekben, ahol hiányosságokat tártak fel, az érintett ellenőrök és személyzet képzésére és végzettségére, valamint az érintett tagállam illetékes nemzeti hatóságának munkaszervezésére, amennyiben az közvetlen hatással van a feltárt hiányosságokra.

(2) Az érintett tagállam felel a feltárt hiányosságok orvoslását célzó technikai segítségnyújtási program végrehajtásáért. Az érintett tagállamnak ebből a célból együtt kell működnie az Ügynökséggel a technikai segítségnyújtási program végrehajtása során, többek között el kell látnia az illetékes nemzeti hatóságot a szükséges utasításokkal, valamint a segítségnyújtási program sikeres végrehajtásához szükséges tárgyi eszközökkel.

A technikai segítségnyújtási program végrehajtása alatt továbbra is az érintett tagállam felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért. Az Ügynökség maga köteles viselni az érintett tagállamnak való segítségnyújtása esetén felmerülő költségeit.

A technikai segítségnyújtási program végrehajtása során az érintett tagállamnak – adott esetben, a feltárt hiányosságok jellegétől függően – támaszkodnia kell az európai repülésbiztonsági ellenőrök 63. cikk alapján létrehozott megosztott állományára, a 69. cikk szerinti minősített szervezetekre, valamint a 92. cikkben előirányzott képzési lehetőségekre.

(3) Az Ügynökségnek időről időre tájékoztatást kell nyújtania a Bizottság és a többi tagállam részére a technikai segítségnyújtási program végrehajtásában elért eredmények aktuális állásáról.

(4) Az érintett tagállamnak minden lehetséges lépést meg kell tennie annak érdekében, hogy újra képes legyen ellátni az e rendelet szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatait. Amennyiben az érintett tagállam úgy ítéli meg, hogy a technikai segítségnyújtási program nem teljesíthető a tervek szerint, tájékoztatnia kell erről a Bizottságot, és vagy át kell ruháznia a 64. cikknek megfelelően az Ügynökségre vagy valamely másik tagállamra a tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokkal kapcsolatos felelősségi köröket, vagy egyéb intézkedéseket kell hoznia a hiányosságok orvoslása érdekében. A átruházás hatályát arra kell korlátozni, ami feltétlenül szükséges a feltárt hiányosságok orvoslásához. Az Ügynökségnek a 74. cikk szerinti adattárban fel kell tüntetnie az arra vonatkozó információkat, hogy mely feladatok kerültek átruházásra, és azokat nyilvánossá kell tennie.

▼B

(5) Ez a cikk nem érinti más intézkedéseknek, többek között e rendelet 67. cikkének és a 2111/2005/EK rendeletnek az alkalmazását.

67. cikk

A tanúsítványok és nyilatkozatok érvényessége és elismerése

(1) Az Ügynökség vagy az illetékes nemzeti hatóságok által kiállított tanúsítványoknak, valamint a természetes és jogi személyek által e rendelettel és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal és végrehajtási jogi aktusokkal összhangban tett nyilatkozatoknak kizárólag az e rendeletben előírt szabályoknak, feltételeknek és eljárásoknak, valamint a tagállami adminisztratív követelményeknek kell megfelelniük, azok minden tagállamban érvényesek és azokat minden tagállamban el kell ismerni, minden további követelmény előírása vagy értékelés elvégzése nélkül.

(2) Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy egy olyan jogi vagy természetes személy, amelynek vagy akinek részére tanúsítványt állítottak ki, vagy amely vagy aki nyilatkozatot tett, már nem felel meg az e rendeletben vagy az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban foglalt alkalmazandó követelményeknek, akkor – az Ügynökség ajánlása alapján – felszólítja az adott személy tekintetében a felügyeletért felelős tagállamot, hogy hozzon megfelelő korrekciós intézkedéseket és védintézkedéseket, például korlátozza vagy függessze fel az érintett tanúsítvány érvényességét. A Bizottság e határozatáról végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (2) bekezdésében említett eljárás keretében kell elfogadni. A repülésbiztonsággal összefüggő, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetekben a Bizottság a 127. cikk (4) bekezdésében említett eljárás keretében azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

Az említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépésének időpontjától fogva a szóban forgó tanúsítvány vagy nyilatkozat – az (1) bekezdéstől eltérve – egyik tagállamban sem érvényes, és azt egyik tagállamban sem kell elismerni.

(3) Amikor a Bizottság úgy véli, hogy a (2) bekezdésben említett tagállam meghozta a megfelelő korrekciós intézkedéseket és védintézkedéseket, akkor – az Ügynökség ajánlása alapján – határozatot hoz arról, hogy a szóban forgó tanúsítvány vagy nyilatkozat az (1) bekezdéssel összhangban ismét érvényes minden tagállamban és azt el kell ismerni minden tagállamban.

A Bizottság e határozatáról végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (2) bekezdésében említett eljárás keretében kell elfogadni. A repülésbiztonsággal összefüggő, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetekben a Bizottság a 127. cikk (4) bekezdésében említett eljárás keretében azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

(4) Ez a cikk nem érinti a 2111/2005/EK rendelet alkalmazását.

▼B

68. cikk

Harmadik országok által kiállított tanúsítványok elfogadása

(1) Az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok az e rendeletben és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és végrehajtási jogi aktusokban előírt tanúsítványokat kiállíthatják harmadik országok jogszabályai szerint kiállított tanúsítványok alapján, vagy elfogadhatják a harmadik országok jogszabályai szerint kiállított, a polgári légi közlekedésre vonatkozó szabályoknak való megfelelést igazoló tanúsítványokat vagy más releváns dokumentumokat, amennyiben ennek lehetőségéről rendelkeznek a következők:

a) a tanúsítványok elismerésére vonatkozóan az Unió és harmadik országok között kötött nemzetközi megállapodások;

b) a (3) bekezdés alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok; vagy

c) az e bekezdés a) pontjában említett nemzetközi megállapodás és az e bekezdés b) pontjában említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hiányában és e rendelet 140. cikke (6) bekezdésének sérelme nélkül, valamely tagállam és egy harmadik ország között az 1592/2002/EK rendelet hatálybalépése előtt kötött, a tanúsítványok elismeréséről szóló megállapodás, amelyről a Bizottság és a többi tagállam az 1592/2002/EK rendelet 9. cikke (2) bekezdése a) pontjának, illetve a 216/2008/EK rendelet 12. cikke (2) bekezdése a) pontjának megfelelően értesítést kapott.

(2) A harmadik országok szabályozási rendszereibe vetett bizalom kialakítása és megőrzése érdekében az Ügynökség felhatalmazást kap arra, hogy elvégezze a szükséges műszaki értékeléseket, valamint a harmadik országok jogszabályainak és a külföldi légiközlekedési hatóságoknak az értékelését. Az említett értékelések elvégzése céljából az Ügynökség a 90. cikk (2) bekezdésével összhangban munkamegállapodásokat köthet.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a polgári légi közlekedésre vonatkozó szabályoknak való megfelelést igazoló, valamely harmadik ország jogszabályai szerint kiállított és az e rendeletben előírtakkal egyenértékű biztonsági szintet biztosító tanúsítványok és más releváns dokumentumok elfogadására vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából, ideértve a harmadik országok szabályozási rendszerei iránti szükséges bizalom kialakítására és megőrzésére vonatkozó feltételeket és eljárásokat is.

69. cikk

Minősített szervezetek

(1) Az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok az e rendelet szerinti tanúsítási és felügyeleti feladataikat átruházhatják olyan minősített szervezetekre, amelyek a 62. cikk (13) bekezdése f) pontjában említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak vagy a 62. cikk (14) bekezdése első albekezdése e) pontjában említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően akkreditációval rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy megfelelnek a VI. mellékletben foglalt kritériumoknak.

A (4) bekezdés sérelme nélkül, az Ügynökségnek és az illetékes nemzeti hatóságoknak a minősített szervezetek szolgáltatásainak igénybevétele esetén ki kell alakítaniuk az említett akkreditálásra, valamint annak értékelésére szolgáló rendszert, hogy a minősített szervezetek – az akkreditáció időpontjában, illetve a későbbiekben folyamatosan – megfelelnek-e a vonatkozó kritériumoknak.

▼B

A minősített szervezeteket akkreditálhatja külön az Ügynökség vagy valamelyik illetékes nemzeti hatóság, közösen két vagy több illetékes nemzeti hatóság, vagy közösen az Ügynökség és egy vagy több illetékes nemzeti hatóság.

(2) Az Ügynökségnek, illetve az illetékes nemzeti hatóságnak vagy hatóságoknak az általuk akkreditált minősített szervezetek akkreditációját módosítaniuk vagy korlátozniuk kell, illetve fel kell függeszteniük vagy vissza kell vonniuk, amennyiben az adott szervezet már nem felel meg a VI. mellékletben foglalt kritériumoknak.

(3) Az Ügynökség, illetve az illetékes nemzeti hatóság vagy hatóságok az általuk akkreditált minősített szervezeteket feljogosíthatják arra, hogy az Ügynökség vagy az illetékes nemzeti hatóság nevében tanúsítványokat állítsanak ki, újítsanak meg, módosítsanak, korlátozzanak, függesszenek fel és vonjanak vissza, illetve nyilatkozatokat fogadjanak be. Az akkreditáció hatályának ki kell terjednie erre a jogosultságra.

(4) Az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok további technikai követelmények előírása vagy értékelés elvégzése nélkül kötelesek elismerni az Ügynökség vagy bármely más illetékes nemzeti hatóság által a minősített szervezetek részére az (1) bekezdéssel összhangban odaítélt akkreditációkat.

Az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok azonban nem kötelesek egy másik illetékes nemzeti hatóság vagy az Ügynökség által odaítélt akkreditáció teljes körét, sem pedig egy másik illetékes nemzeti hatóság vagy az Ügynökség által az említett minősített szervezet részére a (3) bekezdéssel összhangban adott jogosultságok teljes körét igénybe venni.

(5) Az Ügynökségnek és az illetékes nemzeti hatóságoknak meg kell osztaniuk egymással az odaítélt, korlátozott, felfüggesztett és visszavont akkreditációkra vonatkozó információkat, így az odaítélt akkreditáció és jogosultságok körére vonatkozó információkat is. Ezeket az információkat az Ügynökségnek a 74. cikkben említett adattáron keresztül elérhetővé kell tennie.

70. cikk

Védintézkedések

(1) Ez a rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok nem akadályozzák a tagállamokat abban, hogy a polgárirepülés-biztonságot érintő problémákra haladéktalanul reagáljanak, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

a) a probléma komoly kockázatot jelent a repülés biztonsága szempontjából, és megoldásához a tagállam azonnali intézkedésére van szükség;

b) a tagállamnak nem áll lehetőségében a problémát e rendelettel és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal és végrehajtási jogi aktusokkal összhangban megfelelően megoldani;

c) a megtett intézkedés arányos a probléma súlyosságával.

Ilyen esetben az érintett tagállamnak a 74. cikk alapján létrehozott adattár útján haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot, az Ügynökséget és a többi tagállamot a megtett intézkedésekről, azok időtartamáról és okairól.

▼B

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett értesítés kézhezvételét követően az Ügynökségnek indokolatlan késedelem nélkül meg kell vizsgálnia, hogy teljesültek-e az e cikk (1) bekezdésében említett feltételek. Az Ügynökségnek e vizsgálat eredményét rögzítenie kell a 74. cikk alapján létrehozott adattárban.

Amennyiben az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy az említett feltételek teljesültek, indokolatlan késedelem nélkül meg kell vizsgálnia, hogy kezelni tudja-e a tagállam által azonosított problémát a 76. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében említett határozatok meghozatalával, ezzel szükségtelenné téve a tagállam által hozott intézkedéseket. Amennyiben az Ügynökség úgy véli, hogy ilyen módon meg tudja oldani a problémát, meg kell hoznia a vonatkozó határozatot, és a 74. cikk alapján létrehozott adattár útján tájékoztatnia kell arról a tagállamokat. Amennyiben az Ügynökség úgy véli, hogy a probléma ilyen módon nem orvosolható, ajánlást kell tennie a Bizottság részére, hogy az úgy módosítsa az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat vagy végrehajtási jogi aktusokat, ahogyan azt az e cikk (1) bekezdésének alkalmazására tekintettel szükségesnek látja.

Amennyiben az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy az említett feltételek nem teljesültek, indokolatlan késedelem nélkül ajánlást kell tennie a Bizottság részére az említett vizsgálat eredményére vonatkozóan. Az ajánlást az Ügynökségnek rögzítenie kell a 74. cikk alapján létrehozott adattárban.

(3) A Bizottság – az Ügynökségnek a (2) bekezdés harmadik albekezdésében említett ajánlását figyelembe véve – megvizsgálja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesültek-e.

(4) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az említett feltételek nem teljesültek, vagy ha a Bizottság az Ügynökség vizsgálatának eredményétől eltérő következtetésre jut, akkor e határozatáról és megállapításairól indokolatlan késedelem nélkül végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat ki kell hirdetni az Európai Unió Hivatalos Lapjában, és azokat az Ügynökségnek rögzítenie kell a 74. cikk alapján létrehozott adattárban.

Az azon végrehajtási jogi aktusról való értesítést követően, amely megállapítja, hogy az említett feltételek nem teljesültek, az érintett tagállamnak azonnal vissza kell vonnia az (1) bekezdéssel összhangban meghozott intézkedést.

71. cikk

Rugalmassági rendelkezések

(1) A tagállamok bármely, e rendelet hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személy részére mentesítést adhatnak a III. fejezet rendelkezései alapján az adott személyre vonatkozó követelmények alól – az említett fejezetben meghatározott alapvető követelmények kivételével – vagy az említett fejezet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusok alapján az adott személyre vonatkozó követelmények alól az e személyeket érintő, előre nem látható kényszerítő körülmények vagy e személyeknek az üzemben tartással kapcsolatos sürgős igényei esetén, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

a) az említett körülmények vagy szükségletek megfelelő kezelése nem lehetséges az alkalmazandó követelményekkel összhangban;

b) a biztonság, a környezet védelme és a vonatkozó alapvető követelményeknek való megfelelés – szükség esetén kockázatcsökkentő intézkedések alkalmazása révén – biztosított;

▼B

c) a tagállam a lehetőségekhez mérten gondoskodott a mentesítés adásából eredő esetleges piactorzulások enyhítéséről; valamint

d) a mentesítés hatálya és időtartama a feltétlenül szükséges mértékre korlátozódik, és alkalmazása megkülönböztetéstől mentes módon történik.

Ilyen esetben az érintett tagállamnak a 74. cikk alapján létrehozott adattár útján haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot, az Ügynökséget és a többi tagállamot az adott mentesítésről, annak időtartamáról és indokáról, valamint – adott esetben – a szükségessé vált és alkalmazott kockázatcsökkentő intézkedésekről.

(2) Ha az e cikk (1) bekezdésében említett mentesítést nyolc egymást követő hónapot meghaladó időtartamra adták meg, vagy ha egy tagállam ugyanazt a mentesítést több alkalommal is megadta, és ezek időtartama együttesen meghaladja a nyolc hónapot, akkor az Ügynökség köteles megvizsgálni, hogy teljesültek-e az e cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek, és az e cikk (1) bekezdésben említett utolsó értesítés kézhezvételének időpontjától számított három hónapon belül ajánlást kell tennie a Bizottság részére a vizsgálat eredményére vonatkozóan. Az ajánlást az Ügynökségnek rögzítenie kell a 74. cikk alapján létrehozott adattárban.

Ez esetben a Bizottság – az ajánlásban foglaltakra figyelemmel – megvizsgálja, hogy teljesültek-e az említett feltételek. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a feltételek nem teljesültek, vagy ha a Bizottság az Ügynökség vizsgálatának eredményétől eltérő következtetésre jut, akkor erről a határozatáról az ajánlás kézhezvételének időpontjától számítva 3 hónapon belül végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat ki kell hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és rögzíteni kell a 74. cikk alapján létrehozott adattárban.

Az azon végrehajtási jogi aktusról való értesítést követően, amely megállapítja, hogy az említett feltételek nem teljesültek, az érintett tagállamnak azonnal vissza kell vonnia az e cikk (1) bekezdése alapján adott mentesítést.

(3) Ha egy tagállam úgy véli, hogy a mellékletekben foglalt alapvető követelményeknek való megfelelés az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és végrehajtási jogi aktusokban meghatározottaktól eltérő módszerekkel is bizonyítható, és ezek a módszerek az e rendelet hatálya alá tartozó személyek vagy az érintett hatóságok számára a polgári repülésbiztonság vagy a hatékonyság tekintetében jelentős előnyökkel járnak, akkor a 74. cikk alapján létrehozott adattár útján a Bizottság és az Ügynökség részére indokolással ellátott kérelmet nyújthat be az érintett felhatalmazáson alapuló jogi aktusnak vagy végrehajtási jogi aktusnak az új módszerrel való kiegészítése céljából való módosítására vonatkozóan.

Ez esetben az Ügynökségnek indokolatlan késedelem nélkül ajánlást kell készítenie a Bizottság részére arról, hogy a tagállam kérelme megfelel-e az első albekezdésben meghatározott feltételeknek. Amennyiben e bekezdés alkalmazása következtében szükséges, a Bizottság az Ügynökség ajánlására figyelemmel haladéktalanul mérlegeli az érintett felhatalmazáson alapuló jogi aktus vagy végrehajtási jogi aktus módosítását.

▼B

72. cikk

Információk gyűjtése, cseréje és elemzése

(1) A Bizottságnak, az Ügynökségnek és az illetékes nemzeti hatóságoknak e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok alkalmazásával összefüggésben minden olyan rendelkezésükre álló információt meg kell osztaniuk egymással, amely a többi fél számára az e rendelet szerinti feladataik végrehajtása szempontjából releváns. A polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatával vagy az események elemzésével megbízott illetékes tagállami hatóságok szintén jogosultak az említett információkhoz való hozzáférésre. Az említett információk – az (5) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően – az érdekelt felek körében is terjeszthetők.

(2) A 996/2010/EU rendelet és a 376/2014/EU rendelet sérelme nélkül, az Ügynökségnek kell uniós szinten koordinálnia az e rendelet hatálya alá tartozó témákkal kapcsolatos információk – többek között az üzemi repülési adatok – gyűjtését, cseréjét és elemzését. E célból az Ügynökség az e rendelet hatálya alá tartozó természetes és jogi személyekkel, illetve ilyen személyek társulásaival megállapodásokat köthet az információk gyűjtése, cseréje és elemzése tekintetében. Az információk gyűjtése, cseréje és elemzése, valamint az említett megállapodások megkötése és végrehajtása során az Ügynökségnek az érintett személyekre háruló adminisztratív terheket a lehető legkisebbre kell csökkentenie, továbbá e cikk (6) bekezdésével, valamint az e rendelet 73. cikke (1) bekezdésével és a 123. és 132. cikkével összhangban gondoskodnia kell az információk, köztük a személyes adatok megfelelő védelméről.

(3) Az Ügynökségnek – kérésre – segítséget kell nyújtania a Bizottság részére a 376/2014/EU rendelet 8. cikkében említett európai központi adattár kezeléséhez.

(4) A Bizottság kérésére az Ügynökségnek elemzést kell végeznie az e rendelet hatálya alá tartozó sürgős vagy fontos kérdésekről. Ezen elemzések elvégzése céljából az illetékes nemzeti hatóságoknak adott esetben együtt kell működniük az Ügynökséggel.

(5) A Bizottság részletes szabályokat tartalmazó végrehajtási jogi aktusokat fogad el, a Bizottság, az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok közötti, az e cikk (1) bekezdésében említett információcsere módjáról, valamint az információknak az érdekelt felek körében való terjesztéséről. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az e bekezdés első albekezdésében említett részletes szabályok kidolgozásakor figyelembe kell venni a következők szükségességét:

a) az e rendelet hatálya alá tartozó természetes és jogi személyek részére biztosítani kell az olyan információkhoz való hozzáférést, amelyek révén gondoskodhatnak az 1. cikkben meghatározott célok eléréséről, illetve előmozdításáról;

▼B

b) az információk terjesztését és felhasználását az 1. cikkben meghatározott célok eléréséhez feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozni;

c) az alkalmazandó nemzeti büntetőjog sérelme nélkül, meg kell akadályozni, hogy az információk rendelkezésre bocsátása vagy felhasználása vétkesség vagy a felelősség megállapítására irányuljon.

(6) A Bizottság, az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok, valamint az e cikk (2) bekezdésében említett természetes és jogi személyek és az ilyen személyek társulásai – az uniós és a nemzeti joggal összhangban – kötelesek meghozni az e cikk szerint birtokukba került információk bizalmas kezelésének biztosításához szükséges intézkedéseket. Ez a bekezdés nem érinti a 996/2010/EU rendeletben, a 376/2014/EU rendeletben vagy más uniós jogszabályban az információk bizalmas jellege tekintetében előírt szigorúbb követelményeket.

(7) A közvéleménynek a polgárirepülés-biztonság Unióban tapasztalható általános szintjéről való tájékoztatása érdekében az Ügynökségnek évente, valamint különleges körülmények fennállása esetén repülésbiztonsági beszámolót kell közzétennie. Ebben a repülésbiztonság általános helyzetét kell bemutatni egyszerű, közérthető módon, kitérve arra, hogy fennállnak-e fokozott biztonsági kockázatok.

73. cikk

Az információforrás védelme

(1) Amikor a 72. cikk (1) és (2) bekezdésében említett információkat illetékes nemzeti hatóságokkal osztják meg, az információk forrását a polgárirepülés-biztonságra vonatkozó információk forrásának védelméről szóló, alkalmazandó uniós és nemzeti jognak megfelelően védeni kell. Amennyiben természetes személy szolgáltatta az adott információt a Bizottságnak vagy az Ügynökségnek, az információ forrását nem szabad felfedni, és a forrás személyes adatait nem szabad az általa közölt információkkal együtt rögzíteni.

(2) Az alkalmazandó nemzeti büntetőjog sérelme nélkül, a tagállamoknak tartózkodniuk kell attól, hogy eljárást indítsanak olyan, gondatlanságból vagy nem előre megfontolt szándékból elkövetett jogsértések esetében, amelyekről kizárólag e rendeletnek és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és végrehajtási jogi aktusoknak az alkalmazásában nyújtott információk alapján szereztek tudomást.

Az első albekezdés nem alkalmazandó szándékos kötelezettségszegés esetében, valamint abban az esetben, ha egy nyilvánvaló kockázatot kétségtelenül, súlyosan és nagymértékben figyelmen kívül hagynak, és nem tanúsítják a szakmai felelősségi szabályoknak megfelelő, az adott helyzetben egyértelműen elvárható gondosságot, és ezzel előre látható személyi vagy vagyoni kárt okoznak, vagy ezáltal nagymértékben sérül a polgárirepülés-biztonság szintje.

(3) A tagállamok az információforrások (1) bekezdésben említett védelmének fokozása érdekében intézkedéseket tarthatnak fenn vagy fogadhatnak el.

(4) Azokat az alkalmazottakat és szerződéses munkavállalókat, akik e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok alkalmazásában információkat szolgáltatnak, a szolgáltatott információk miatt nem érheti sérelem munkaadójuk részéről vagy azon szervezet részéről, amelynek szolgáltatást nyújtanak.

▼B

Az első albekezdés nem alkalmazandó szándékos kötelezettségszegés esetében, valamint abban az esetben, ha egy nyilvánvaló kockázatot kétségtelenül, súlyosan és nagymértékben figyelmen kívül hagynak, és nem tanúsítják a szakmai felelősségi szabályoknak megfelelő, az adott helyzetben egyértelműen elvárható gondosságot, és ezzel előre látható személyi vagy vagyoni kárt okoznak, vagy ezáltal nagymértékben sérül a légi közlekedés biztonsága.

(5) E cikk nem akadályozza a Bizottságot, az Ügynökséget és a tagállamokat abban, hogy bármilyen szükséges intézkedést meghozzanak a polgárirepülés-biztonság fenntartása vagy fokozása érdekében.

(6) E cikk nem érinti az információforrás védelmére vonatkozó, a 996/2010/EU és a 376/2014/EU rendeletben meghatározott szabályokat.

74. cikk

Adattár

(1) Az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok közötti, az e rendelet szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladataikat érintő hatékony együttműködés biztosítása érdekében az Ügynökségnek – a Bizottsággal és az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködésben – adattárat kell létrehoznia és kezelnie.

Az említett adattárban a következőkre vonatkozó információkat kell rögzíteni:

a) az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok által a III. fejezettel, a 64. és a 65. cikkel, valamint a 77-82. cikkel összhangban kiadott tanúsítványok és befogadott nyilatkozatok;

b) a minősített szervezetek által az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok nevében a 69. cikk (3) bekezdésével összhangban kiadott tanúsítványok és befogadott nyilatkozatok;

c) az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok által a minősített szervezetek részére a 69. cikkel összhangban adott akkreditációk, és ezen belül az akkreditáció hatályával és a biztosított jogosultságokkal kapcsolatos információk;

d) a tagállamok által a 2. cikk (6) és (7) bekezdésével összhangban hozott intézkedések és a Bizottság kapcsolódó határozatai;

e) a tagállamok által a 2. cikk (8) bekezdésével összhangban hozott határozatok;

f) a tagállamok által a 41. cikk (5) bekezdésével összhangban hozott határozatok;

g) a feladatokkal kapcsolatos felelősségi köröknek a 64. és 65. cikkel összhangban való, tagállamok általi átruházása az Ügynökségre vagy egy másik tagállamra, ideértve az átruházott feladatokra vonatkozó részleteket is;

h) a Bizottság által a 67. cikkel összhangban hozott határozatok;

i) a 32. cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alapján az illetékes nemzeti hatóságok által az Ügynökséghez benyújtott, a repülési időtartamot meghatározó egyedi rendszerekről szóló értesítések, és az azokhoz kapcsolódóan az Ügynökség által a 76. cikk (7) bekezdésével összhangban kiadott vélemények;

▼B

j) a polgárirepülés-biztonsággal kapcsolatos problémák azonnali kezelése céljából hozott intézkedésekre és a mentesítések nyújtására vonatkozó tagállami értesítések, és az azokhoz kapcsolódóan a 70. cikk (1) bekezdése és a 71. cikk (1) bekezdése alapján kiadott ügynökségi ajánlások és bizottsági határozatok;

k) az alapvető követelményeknek való megfelelés alternatív módjaira vonatkozó tagállami kérelmek, és az ezekhez kapcsolódóan a 71. cikk (3) bekezdése alapján kiadott ügynökségi ajánlások;

l) a 76. cikk (4) bekezdése szerinti ügynökségi értesítések és a kapcsolódó bizottsági határozatok;

m) az illetékes nemzeti hatóságok rendelkezésére álló azon információk, amelyek a kereskedelmi célú légi fuvarozástól eltérő műveleteket végző légi járművek tevékenységeire vonatkoznak;

n) a 90. cikk (4) bekezdésében említett nemzetközi szabványoknak és ajánlott gyakorlatoknak való megfelelésre vonatkozó információk;

o) a 62. cikk (5) bekezdése alapján közölt tagállami és bizottsági határozatok, beleértve a közösen végzett feladatokra vonatkozó információkat;

p) a tagállamok által a 41. cikk (6) bekezdésével összhangban nyújtott mentesítések és a Bizottság kapcsolódó határozatai;

q) az Ügynökség által a 88. cikk (3) bekezdésével összhangban alkalmazott intézkedések a konfliktuszónák feletti repülésekre vonatkozóan;

r) egyéb olyan információk, amelyek szükségesek lehetnek az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok közötti, az e rendelet szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladataik gyakorlása terén folytatott hatékony együttműködés biztosítása érdekében.

(2) Az illetékes nemzeti hatóságoknak, a repülőorvos szakértőknek és a repülőorvosi központoknak szintén az adattár útján kell információt cserélniük a pilóták egészségügyi alkalmasságával kapcsolatban. Ezeken belül a személyes adatnak minősülő információk, így például az egészségügyi adatok tekintetében biztosítani kell, hogy az adatcsere a pilóták engedélyezésének és felügyeletének a 21. cikkel összhangban történő hatékony elvégzéséhez feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjon.

(3) Az adattárban rögzített személyes adatok, köztük az egészségügyi adatok csak addig tárolhatók, ameddig az az adatgyűjtés eredeti céljából, illetve a további adatkezelés céljából szükséges.

(4) A tagállamoknak és az Ügynökségnek gondoskodniuk kell arról, hogy azok az érintettek, akiknek a személyes adatait az adattárban kezelik, erről előre értesítést kapjanak.

(5) A tagállamok és az Ügynökség az (EU) 2016/679 rendelet 23. cikkével és a 45/2001/EK rendelet 20. cikkével összhangban – a polgárirepülés-biztonság szavatolásához feltétlenül szükséges mértékben – korlátozhatják az érintettnek az adattárban rögzített személyes adataihoz való hozzáférésre, az adatok helyesbítésére és törlésére vonatkozó jogait.

▼B

(6) A (7) bekezdés sérelme nélkül, a Bizottság, az Ügynökség, az illetékes nemzeti hatóságok, valamint a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatával megbízott illetékes tagállami hatóságok a feladataik ellátása céljából biztonságos online hozzáféréssel rendelkeznek az adattárban rögzített valamennyi információhoz.

A Bizottság és az Ügynökség adott esetben az érdekelt felek körében terjeszthet, illetve a nyilvánosság számára elérhetővé tehet az adattárban rögzített bizonyos információkat, a (2) bekezdésben említett információk kivételével.

Az Ügynökségnek a következőkre vonatkozó információkat minden esetben elérhetővé kell tennie a nyilvánosság számára:

a) a 2. cikk (4) bekezdésével összhangban kiállított tanúsítványok és befogadott nyilatkozatok;

b) azon bizottsági vagy tagállami határozatok, amelyekről az Ügynökség részére a 2. cikk (6) és (7) bekezdése alapján értesítést küldtek;

c) azon tagállami határozatok, amelyekről az Ügynökség részére a 2. cikk (11) bekezdésének második albekezdése alapján értesítést küldtek.

(7) Az adattárban rögzített információkat megfelelő eszközök és protokollok révén védeni kell a jogosulatlan hozzáféréstől. A (2) bekezdésben említett információkat kizárólag a pilóták egészségügyi alkalmasságának tanúsításával és felügyeletével megbízott személyek számára szabad hozzáférhetővé tenni, illetve velük azokat közölni, az e rendelet szerinti feladataik végzése céljából. A szóban forgó információkhoz korlátozott mértékű hozzáférés biztosítható más feljogosított személyek számára is az adattár megfelelő működésének biztosítása – különösen műszaki karbantartása – céljából. A személyes adatokat is tartalmazó információkhoz való hozzáférésre feljogosított személyeknek előzetesen képzésben kell részesülniük a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályokról és a kapcsolódó biztosítékokról.

(8) A Bizottság elfogadja az adattár működtetéséhez és kezeléséhez szükséges szabályokat megállapító végrehajtási jogi aktusokat a következők tekintetében:

a) az adattár létrehozására és karbantartására vonatkozó technikai részletetek;

b) a Bizottság, az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok által az adattárba való felvétel céljából továbbítandó információk osztályozása, és az információk továbbításának formája és módja;

c) az adattárban rögzített információk rendszeres, egységes módszer szerinti frissítése;

d) az adattárban rögzített bizonyos információk e cikk (6) bekezdésével összhangban történő terjesztésének és közzétételének módja;

e) a pilóták egészségügyi alkalmasságára vonatkozó, az illetékes nemzeti hatóságok, a repülőorvos szakértők és a repülőorvosi központok által az adattárba való felvétel céljából továbbítandó információk osztályozása, és az információk továbbításának formája és módja;

▼B

f) az adattárban rögzített adatok jogosulatlan hozzáféréstől való védelmére, az információkhoz való hozzáférés korlátozására és az adattárban rögzített személyes adatoknak a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós joggal összhangban történő – különösen a véletlen vagy jogellenes megsemmisítéssel, elvesztéssel, megváltoztatással vagy nyilvánosságra hozatallal szembeni – védelmére szolgáló részletes szabályok;

g) az adattárban rögzített személyes adatok, és ezen belül a pilóták egészségügyi alkalmasságára vonatkozó, személyes adatnak minősülő információk tárolásának maximális időtartama;

h) azon részletes feltételek, amelyekkel összhangban a tagállamok és az Ügynökség – e cikk (5) bekezdése céljából – korlátozhatják az érintettnek az adattárban rögzített személyes adataihoz való hozzáférésére, az adatok helyesbítésére és törlésére vonatkozó jogait.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

V. FEJEZET

AZ EURÓPAI UNIÓ REPÜLÉSBIZTONSÁGI ÜGYNÖKSÉGE

I. SZAKASZ

Feladatok

75. cikk

Az Ügynökség létrehozása és feladatköre

(1) Létrejön az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége.

(2) Annak biztosítása érdekében, hogy a polgári légi közlekedés az 1. cikkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban megfelelően működjön és fejlődjön az Unióban, az Ügynökség:

a) ellátja az e rendelet hatálya alá tartozó feladatokat, és véleményezi az e rendelet hatálya alá tartozó kérdéseket;

b) az e rendelet szerint meghozandó intézkedések kidolgozásával segíti a Bizottság munkáját. Amennyiben az említett intézkedések műszaki szabályokat is magukban foglalnak, ezek tartalmát a Bizottság az Ügynökséggel történő előzetes egyeztetés nélkül nem módosíthatja;

c) a szükséges műszaki, tudományos és adminisztratív támogatással segíti a Bizottságot feladatai ellátásában;

d) az e rendelet vagy egyéb uniós jogszabály által ráruházott hatáskörében meghozza a szükséges intézkedéseket;

e) ellenőrzéseket, valamint egyéb figyelemmelkísérési tevékenységeket és vizsgálatokat végez az e rendelet szerinti feladatainak teljesítése érdekében vagy a Bizottság kérésére;

▼B

f) hatáskörében a tagállamok nevében elvégzi az alkalmazandó nemzetközi egyezmények, különösen a Chicagói Egyezmény által azokra ruházott feladatokat;

g) segíti az illetékes nemzeti hatóságokat feladataik elvégzésében, elsősorban azáltal, hogy információ- és tapasztalatcserére szolgáló fórumot biztosít;

h) a Bizottság kérésére az e rendelet hatálya alá tartozó kérdések tekintetében részt vesz teljesítménymutatók kialakításában, valamint a velük kapcsolatos mérési, jelentéstételi és elemzési feladatokban, amennyiben az uniós jog a polgári légi közlekedésre vonatkozóan teljesítményrendszereket határoznak meg;

i) a harmadik országok illetékes hatóságaival és nemzetközi szervezetekkel való megfelelő együttműködés kialakítása révén nemzetközi szinten népszerűsíti az Unió repülési szabványait és szabályait;

j) együttműködik más uniós intézményekkel, szervekkel és hivatalokkal azokon a területeken, ahol azok tevékenysége kapcsolódik a polgári légi közlekedés műszaki vonatkozásaihoz.

76. cikk

Az Ügynökség intézkedései

(1) Az Ügynökség kérésre köteles segíteni a Bizottság munkáját az e rendelet módosítására irányuló javaslatok, valamint az e rendelet alapján elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok előkészítésében, a 4. cikkben meghatározott elvekkel összhangban. A Bizottságnak ilyen célból beterjesztett dokumentumokat az Ügynökségnek vélemény formájában kell benyújtania.

(2) Az Ügynökség ajánlásokat kell tennie a Bizottságnak az 70. és a 71. cikk alkalmazására vonatkozóan.

(3) Az Ügynökség a 115. cikknek és az e rendelet alapján elfogadott, alkalmazandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően tanúsítási előírásokat és más részletes előírásokat kell kibocsátania, meg kell határoznia a megfelelés elfogadható módjait, továbbá útmutató dokumentumokat kell kiadnia e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok alkalmazására vonatkozóan.

(4) Az Ügynökségnek meg kell hoznia az e cikk (6) bekezdése, a 77-83. cikk, a 85. cikk és a 126. cikk alkalmazásához szükséges, valamint a 64. és a 65. cikknek megfelelően ráruházott feladatokkal kapcsolatos megfelelő határozatokat.

Az Ügynökség a 71. cikk (1) bekezdésében meghatározott helyzetekben és feltételek mellett mentesítést adhat bármely olyan jogi vagy természetes személynek, akinek a számára tanúsítványt adott ki.

Ilyen esetben az Ügynökség köteles a 74. cikk alapján létrehozott adattár útján haladéktalanul értesíteni a Bizottságot és a többi tagállamot az adott mentesítésekről, azok okairól és – adott esetben – az alkalmazott kockázatcsökkentő intézkedésekről.

▼B

Amennyiben a mentesítést nyolc egymást követő hónapot meghaladó időtartamra adták meg, vagy az Ügynökség ugyanazt a mentesítést több alkalommal is megadta, és ezek időtartama együttesen meghaladja a nyolc hónapot, a Bizottság megvizsgálja, hogy teljesültek-e a 71. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek. Ha a Bizottság azt állapítja meg, hogy nem teljesültek az említett feltételek, akkor erről a határozatáról végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat ki kell hirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és az Ügynökségnek rögzítenie kell azokat a 74. cikk alapján létrehozott adattárban.

Az Ügynökségnek az említett végrehajtási jogi aktusról szóló értesítést követően haladéktalanul vissza kell vonnia a mentesítést.

(5) Az Ügynökségnek jelentéseket kell kiadnia a 85. cikk értelmében elvégzett ellenőrzésekről és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységekről.

(6) Az Ügynökség köteles indokolatlan késedelem nélkül reagálni az e rendelet hatálya alá tartozó sürgős biztonsági problémákra, a következőképpen:

a) meg kell határoznia az azon természetes és jogi személyek által megteendő korrekciós intézkedéseket, amelyek tekintetében illetékes hatóságként jár el, továbbá el kell juttatnia az említett személyekhez a kapcsolódó információkat, ideértve az iránymutatásokat és ajánlásokat is, amennyiben ez szükséges az 1. cikkben meghatározott célkitűzések biztosításához; az Ügynökség a légi közlekedési tevékenységekben részt vevő többi természetes és jogi személy részére kiadhat olyan biztonsági hírleveleket is, amelyek nem kötelező erejű tájékoztatást vagy ajánlásokat tartalmaznak;

b) meg kell határoznia az elérendő biztonsági célkitűzéseket, ajánlást kell tennie az illetékes nemzeti hatóságok által megteendő korrekciós intézkedésekre, és el kell juttatnia az említett illetékes nemzeti hatóságokhoz a kapcsolódó információkat, amennyiben ez szükséges az 1. cikkben meghatározott célkitűzések biztosításához.

A b) ponttal kapcsolatban az illetékes nemzeti hatóságok kötelesek indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni az Ügynökséget az utóbbi által kitűzött ezen biztonsági célkitűzések elérése érdekében hozott intézkedésekről. Ezen túlmenően, amennyiben a probléma egynél több tagállamot érint, az érintett illetékes nemzeti hatóságoknak együtt kell működniük az Ügynökséggel a szóban forgó biztonsági célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedések koordinálása érdekében.

(7) Az Ügynökségnek véleményeznie kell a tagállamok által a 32. cikk (1) bekezdése b) pontjának megfelelően elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok értelmében javasolt, a repülési időtartamot meghatározó azon egyedi rendszereket, amelyek eltérnek az Ügynökség által elfogadott tanúsítási előírásoktól.

77. cikk

Légialkalmassági és környezetvédelmi tanúsítás

(1) A 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában és b) pontjának i. alpontjában említett termékeket, alkatrészeket, fel nem szerelt berendezéseket és pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezéseket illetően az Ügynökségnek kell – adott esetben és a Chicagói Egyezményben vagy annak mellékleteiben meghatározott módon – a tagállamok nevében ellátnia a tervező, gyártó vagy nyilvántartó állam funkcióit és feladatait, amennyiben ezek a funkciók és feladatok kapcsolódnak a terv-tanúsításhoz és a folyamatos légialkalmasságra vonatkozó kötelező tájékoztatáshoz. E célból az Ügynökségnek különösen:

▼B

a) minden olyan termékterv, valamint pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezésekre vonatkozó terv esetében, amely tekintetében a 11. cikkel vagy az 56. cikk (1) bekezdésével összhangban kérelmet nyújtottak be típusalkalmassági bizonyítványra, korlátozott típusalkalmassági bizonyítványra, a típusalkalmassági bizonyítvány vagy a korlátozott típusalkalmassági bizonyítvány módosítására – ideértve a kiegészítő típusalkalmassági bizonyítványt is –, illetve javítási terv jóváhagyására vagy üzemeltetési alkalmassági adatok jóváhagyására vonatkozóan, meg kell állapítania a tanúsítás feltételrendszerét, és erről értesítenie kell a kérelmezőt;

b) alkatrészek vagy fel nem szerelt berendezések minden olyan terve esetében, amelyhez a 12. cikkel, a 13. cikkel vagy az 56. cikk (1) bekezdésével összhangban tanúsítványt kérelmeztek, meg kell állapítania a tanúsítás feltételrendszerét, és erről értesítenie kell a kérelmezőt;

c) minden olyan légi jármű esetében, amelyhez a 18. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjával vagy az 56. cikk (1) bekezdésével összhangban repülési engedélyt kérelmeztek, ki kell adnia a tervhez kapcsolódó repülési feltételekre vonatkozó engedélyt;

d) meg kell határoznia és elérhetővé kell tennie a 18. cikk (1) bekezdésének a) pontja vagy az 56. cikk (5) bekezdése szerint nyilatkozat hatálya alá tartozó terméktervekre, alkatrésztervekre, fel nem szerelt berendezésekre vonatkozó tervekre, valamint pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezésekre vonatkozó tervekre alkalmazandó légialkalmassági és környezetvédelmi megfelelőségi előírásokat;

e) a 11. cikknek, a 18. cikk (1) bekezdése b) pontjának vagy az 56. cikk (1) bekezdésének megfelelően a terméktervekre kiadott típusalkalmassági bizonyítványok, korlátozott típusalkalmassági bizonyítványok, módosításokra vonatkozó bizonyítványok – ideértve a kiegészítő típusalkalmassági bizonyítványt is –, javítási tervre vonatkozó jóváhagyások, valamint üzemeltetési alkalmassági adatok jóváhagyása tekintetében felelnie kell a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért;

f) az alkatrészek, a fel nem szerelt berendezések és a pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezések terveire vonatkozó, a 12. cikk, a 13. cikk és az 56. cikk (1) bekezdése cikk szerinti tanúsítványok tekintetében felelnie kell a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért;

g) ki kell adnia a megfelelő környezetvédelmi adatlapot azon terméktervekre vonatkozóan, amelyeket a 11. cikkel és az 56. cikk (1) bekezdésével összhangban tanúsítvánnyal lát el;

h) gondoskodnia kell az általa tanúsított és felügyelt termékek, alkatrészek, fel nem szerelt berendezések és pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezések terveire vonatkozó folyamatos légialkalmassági funkciók ellátásáról, beleértve a biztonsági vagy védelmi problémákra történő, indokolatlan késedelem nélküli reagálást, valamint az alkalmazandó kötelező információ kiadását és terjesztését.

(2) Az Ügynökség felel az 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért a következők tekintetében:

a) a termékek, alkatrészek, fel nem szerelt berendezések és pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezések tervezéséért felelős szervezetek engedélyezése és az e szervezetek által tett nyilatkozatok a 15. cikk (1) bekezdésének, a 19. cikk (1) bekezdése g) pontjának, valamint az 56. cikk (1) és (5) bekezdésének megfelelően;

▼B

b) a termékek, alkatrészek, fel nem szerelt berendezések és pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezések gyártásáért, karbantartásáért és folyamatos légialkalmasságának biztosításáért felelős szervezetek, valamint a termékek, alkatrészek, fel nem szerelt berendezések és pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezések karbantartás utáni üzemképességének tanúsításáért felelős személyzet képzésében részt vevő szervezetek engedélyezése és az általuk tett nyilatkozatok a 15. cikknek, a 19. cikk (1) bekezdése g) pontjának, valamint az 56. cikk (1) és (5) bekezdésének megfelelően, amennyiben az említett szervezetek központi ügyvezetésének helye azokon a területeken kívül található, amelyekért a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok felelnek.

(3) Az Ügynökség felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti felügyeleti és végrehajtási feladatokért a szervezeteknek a 18. cikk (1) bekezdésének a) pontjával és az 56. cikk (5) bekezdésével összhangban tett nyilatkozatai, valamint a termékek, alkatrészek, fel nem szerelt berendezések és pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezések terveinek a részletes műszaki előírásoknak való megfelelése tekintetében.

78. cikk

A hajózó személyzet tanúsítása

(1) Az Ügynökség felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért a 24. cikkben, valamint az 56. cikk (1) és (5) bekezdésében említett pilótaképző szervezetek, kabinszemélyzet-képző szervezetek és repülőorvosi központok engedélyezése, valamint az általuk tett nyilatkozatok tekintetében, amennyiben ezen szervezetek és központok központi ügyvezetésének helye azokon a területeken kívül található, amelyekért a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok felelnek.

(2) Az Ügynökség felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért a repülésszimulációs oktatóeszközök tanúsítványai és nyilatkozatai tekintetében a 25. cikknek, valamint az 56. cikk (1) és (5) bekezdésének megfelelően, valamennyi alábbi esetben:

a) az eszközt olyan szervezet üzemelteti, amelynek központi ügyvezetési helye azokon a területeken kívül található, amelyekért a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok felelnek;

b) az eszköz azokon a területeken kívül található, amelyekért a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok felelnek.

79. cikk

A repülőtéri biztonsági berendezések tanúsítása

A 35. cikkben említett repülőtéri biztonsági berendezések tekintetében az Ügynökségnek:

a) meg kell állapítania a 35. cikkel összhangban tanúsítás hatálya alá tartozó repülőtéri biztonsági berendezésekre vonatkozó részletes előírásokat, és azokról értesítenie kell a kérelmezőt;

b) meg kell állapítania és elérhetővé kell tennie a 35. cikkel összhangban nyilatkozat hatálya alá tartozó repülőtéri biztonsági berendezésekre vonatkozó részletes előírásokat;

▼B

c) a repülőtéri biztonsági berendezések vonatkozásában a 35. cikkel összhangban kiadott tanúsítványok és megtett nyilatkozatok tekintetében felelnie kell a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért.

80. cikk

ATM/ANS

(1) Az Ügynökség felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért a következők tekintetében:

a) a 41. cikkben említett ATM/ANS-szolgáltatók tanúsítványai, amennyiben e szolgáltatók központi ügyvezetési helye azokon a területeken kívül található, amelyekért a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok felelnek, és ha a Szerződések hatálya alá tartozó területhez tartozó légtérben a szóban forgó szolgáltatók felelősek az ATM/ANS biztosításáért;

b) a 41. cikkben említett ATM/ANS-szolgáltatók tanúsítványai, amennyiben ezek a szolgáltatók páneurópai ATM/ANS-szolgáltatást nyújtanak;

c) a 42. cikkben említett szervezetek tanúsítványai és nyilatkozatai, amennyiben e szervezetek részt vesznek azon ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek tervezésében, gyártásában vagy karbantartásában, amelyeket az e bekezdés b) pontjában említett szolgáltatások nyújtásához használnak, ideértve azt is, amikor hozzájárulnak az „Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási kutatás (SESAR) végrehajtásához;

d) az Ügynökség által az e bekezdés a) és b) pontja szerinti tanúsítvánnyal ellátott ATM/ANS-szolgáltatóknak azon ATM/ANS-rendszerekre és ATM/ANS-rendszerelemekre vonatkozó nyilatkozatai, amelyeket a szóban forgó szolgáltatók a 45. cikk (1) bekezdésének megfelelően helyeztek üzembe.

(2) Amennyiben a 47. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok úgy rendelkeznek, az Ügynökségnek a 45. cikkben említett, többek között a SESAR végrehajtásához hozzájáruló ATM/ANS-rendszerek és ATM/ANS-rendszerelemek tekintetében:

a) meg kell állapítania a 45. cikk (2) bekezdésével összhangban tanúsítás hatálya alá tartozó ATM/ANS-rendszerekre és ATM/ANS-rendszerelemekre vonatkozó részletes előírásokat, és azokról értesítenie kell a kérelmezőt;

b) meg kell állapítania és elérhetővé kell tennie a 45. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilatkozat hatálya alá tartozó ATM/ANS-rendszerekre és ATM/ANS-rendszerelemekre vonatkozó részletes előírásokat;

c) felelnie kell a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért az ATM/ANS-rendszerekre és ATM/ANS-rendszerelemekre vonatkozó tanúsítványok és nyilatkozatok tekintetében a 45. cikk (2) bekezdésének megfelelően.

▼B

81. cikk

A légiforgalmi irányítók képzési szervezeteinek tanúsítása

Az Ügynökség felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért a légiforgalmi irányítók 51. cikkben említett képzési szervezeteinek, valamint – adott esetben – e szervezetek személyzetének tanúsítványai tekintetében, amennyiben ezen szervezetek központi ügyvezetési helye azokon a területeken kívül található, amelyekért a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok felelnek.

82. cikk

Harmadik országbeli légijármű-üzembentartók és nemzetközi repülésbiztonság-felügyelet

(1) Az Ügynökség felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért a 60. cikkben említettek szerinti, légi járművek üzemben tartásával és légi járművek üzembentartóival kapcsolatos engedélyek és nyilatkozatok tekintetében, kivéve, ha az érintett légijármű-üzembentartók esetében valamely tagállam látja el az üzemben tartás szerinti állam funkcióit és feladatait.

(2) Az Ügynökség felel a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatokért a légi járművek és a pilóták 61. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett engedélyezése tekintetében.

(3) Kérésre az Ügynökségnek – a harmadik országbeli üzemben tartók és felügyeletért felelős hatóságok valamennyi szükséges biztonsági értékelésének elvégzésével, ezen belül helyszíni szemlék végzésével – segítenie kell a Bizottságot a 2011/2005/EK rendelet végrehajtásában. Az Ügynökségnek az értékelések eredményét a megfelelő ajánlásokkal együtt el kell juttatnia a Bizottsághoz.

83. cikk

Az Ügynökség által végzett vizsgálatok

(1) Az Ügynökség köteles elvégezni – saját maga, vagy az illetékes nemzeti hatóságok vagy a minősített szervezetek révén – a 62. cikk (2) bekezdése szerinti tanúsítási, felügyeleti és végrehajtási feladatai ellátásához szükséges vizsgálatokat.

(2) Az (1) bekezdésben említett vizsgálatok elvégzése céljából az Ügynökséget fel kell hatalmazni arra, hogy:

a) kötelezze azon jogi vagy természetes személyeket, akik részére tanúsítványt adott ki, vagy akik nyilatkozatot tettek neki, hogy bocsássanak az Ügynökség rendelkezésére minden szükséges adatot;

b) kötelezze az említett személyeket szóbeli magyarázat nyújtására minden olyan tény, dokumentum, tárgy, eljárás vagy egyéb ügy kapcsán, amely releváns annak meghatározása szempontjából, hogy az adott személy megfelel-e e rendeletnek és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és végrehajtási jogi aktusoknak;

▼B

c) belépjen az említett személyekhez tartozó, a vizsgálat szempontjából releváns helyiségbe, földterületre és szállítóeszközbe;

d) megvizsgáljon, lemásoljon vagy kivonatoljon az említett személyek által őrzött vagy számukra hozzáférhető bármely releváns dokumentumot, nyilvántartást vagy adatot, függetlenül a szóban forgó információkat tároló adathordozó típusától.

Az Ügynökséget – amennyiben szükséges annak meghatározása szempontjából, hogy az a személy, akinek részére tanúsítványt adott ki, vagy aki nyilatkozatot tett neki, megfelel-e e rendeletnek és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és végrehajtási jogi aktusoknak – fel kell hatalmazni arra is, hogy az első albekezdésben meghatározott hatásköröket bármely olyan más természetes vagy jogi személy tekintetében is gyakorolja, akiről észszerűen feltételezhető, hogy a fenti célok szempontjából releváns információknak van a birtokában, vagy hozzáférése van ilyenekhez. Az e bekezdésben említett hatásköröket az érintett személyek jogainak, jogos érdekeinek és az arányosság elvének figyelembevételével, valamint azon tagállam vagy harmadik ország nemzeti jogával összhangban kell gyakorolni, amelyben a kivizsgálásra sor kerül.

Amennyiben a vizsgálat szempontjából releváns helyiségbe, földterületre és szállítóeszközbe történő, az első albekezdés c) pontjában említett belépéshez az alkalmazandó nemzeti jog szerint szükség van az érintett tagállam vagy harmadik ország igazságügyi vagy közigazgatási hatósága által adott előzetes engedélyre, ezeket a hatásköröket kizárólag ezen előzetes engedély birtokában lehet gyakorolni.

(3) Az Ügynökségnek gondoskodnia kell arról, hogy személyzetének tagjai és – adott esetben – a vizsgálatban részt vevő más szakemberek megfelelő képzettséggel és kellő felhatalmazással rendelkezzenek, valamint megfelelő utasításokat kapjanak. Az említett személyek írásbeli felhatalmazás bemutatásával gyakorolhatják hatáskörüket.

(4) Azon tagállam illetékes hatóságainak a tisztviselői, amelynek területén a vizsgálatra sor fog kerülni, az Ügynökség kérésére kötelesek segítséget nyújtani a vizsgálat elvégzéséhez. Amennyiben szükség van ilyen segítségre, az Ügynökség a vizsgálat előtt kellő időben tájékoztatja a vizsgálatról és a szükséges segítségről azt a tagállamot, amelynek területén a vizsgálatra sor fog kerülni.

84. cikk

Pénzbírság és kényszerítő bírság

(1) Az Ügynökség kérésére a Bizottság azon jogi vagy természetes személyekre, akiknek a részére az Ügynökség e rendeletnek megfelelően tanúsítványt adott ki, vagy akik nyilatkozatot tettek neki, kiszabhatja az alábbi szankciók egyikét vagy mindegyikét:

a) pénzbírság, amennyiben az adott személy szándékosan vagy gondatlanságból megsértette az e rendeletben vagy az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és végrehajtási jogi aktusokban foglalt rendelkezések egyikét;

b) kényszerítő bírság, amennyiben az adott személy továbbra is megsérti az említett rendelkezések egyikét, annak kikényszerítése céljából, hogy a szóban forgó személy betartsa a szóban forgó rendelkezéseket.

▼B

(2) Az (1) bekezdésben említett pénzbírságnak és kényszerítő bírságnak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lennie. A bírságok meghatározásakor tekintettel kell lenni az eset súlyosságára és különösen arra, hogy az milyen mértékben veszélyeztette a biztonságot vagy a környezet védelmét, a jogsértés tárgyát képező tevékenységre, valamint az érintett jogi vagy természetes személy gazdasági kapacitására.

A pénzbírság összege nem haladhatja meg az érintett jogi vagy természetes személy éves jövedelmének vagy árbevételének 4 %-át. A kényszerítő bírság összege nem haladhatja meg az érintett jogi vagy természetes személy átlagos napi jövedelmének vagy árbevételének 2,5 %-át.

(3) A Bizottság csak akkor szabhat ki az (1) bekezdés szerint pénzbírságot és kényszerítő bírságot, ha az e rendeletben és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és végrehajtási jogi aktusokban az ilyen jogsértések kezelésére előírt más intézkedések nem lennének megfelelőek vagy aránytalanok lennének.

(4) A pénzbírság és a kényszerítő bírság e cikk szerinti kiszabása tekintetében a Bizottság a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a következők megállapítása céljából:

a) a pénzbírság és a kényszerítő bírság összegeinek megállapítására vonatkozó részletes kritériumok és részletes módszertan;

b) a tényfeltárásra, a kapcsolódó intézkedésekre és a jelentéstételre, valamint a döntéshozatalra vonatkozó részletes szabályok, ideértve a védelemhez való jogra, az iratbetekintésre, a jogi képviseletre, a titoktartásra és az átmeneti intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is; valamint

c) a pénzbírság és a kényszerítő bírság beszedésére vonatkozó eljárások.

(5) A Bíróság korlátlan hatáskörrel rendelkezik a Bizottság (1) bekezdés alapján hozott határozatainak a felülvizsgálatára. A Bíróság törölheti, csökkentheti vagy növelheti a kiszabott pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot.

(6) A Bizottság (1) bekezdés alapján hozott határozatai nem büntetőjogi jellegűek.

85. cikk

A tagállamokra vonatkozóan végzett figyelemmel kísérés

(1) Az Ügynökség ellenőrzések és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek révén köteles segíteni a Bizottság munkáját e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok tagállami alkalmazásának figyelemmel kísérése során. Az említett ellenőrzések és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek emellett azt a célt is szolgálják, hogy segítsék a tagállamokat e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok egységes alkalmazásának biztosításában és a bevált gyakorlatok megosztásában.

Az Ügynökségnek jelentést kell tennie a Bizottság részére az e bekezdés értelmében végzett ellenőrzésekről és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységekről.

▼B

(2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzések és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek elvégzése céljából az Ügynökséget fel kell hatalmazni arra, hogy:

a) kötelezzen minden, e rendelet hatálya alá tartozó illetékes nemzeti hatóságot, valamint természetes és jogi személyt, hogy bocsássák az Ügynökség rendelkezésére az összes szükséges információt;

b) kötelezze az említett hatóságokat és személyeket szóbeli magyarázat nyújtására minden olyan tény, dokumentum, tárgy, eljárás vagy egyéb ügy kapcsán, amely releváns annak meghatározása szempontjából, hogy egy tagállam megfelel-e ennek a rendeletnek és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és végrehajtási jogi aktusoknak;

c) belépjen az említett hatóságokhoz és személyekhez tartozó releváns helyiségbe, földterületre és szállítóeszközbe;

d) megvizsgáljon, lemásoljon vagy kivonatoljon az említett hatóságok és személyek által őrzött vagy számukra hozzáférhető bármely releváns dokumentumot, nyilvántartást vagy adatot, függetlenül a szóban forgó információkat tároló adathordozó típusától.

Az Ügynökséget – amennyiben szükséges annak meghatározása szempontjából, hogy egy tagállam megfelel-e ennek a rendeletnek és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és végrehajtási jogi aktusoknak – fel kell hatalmazni arra is, hogy az első albekezdésben meghatározott hatásköröket bármely olyan más jogi vagy természetes személy tekintetében is gyakorolja, akiről észszerűen feltételezhető, hogy a fenti célok szempontjából releváns információknak van a birtokában, vagy hozzáférése van ilyenekhez.

Az e bekezdésben említett hatásköröket az érintett hatóságok és személyek jogaira és jogos érdekeire figyelemmel, az arányosság elvét betartva, valamint azon tagállam nemzeti jogával összhangban kell gyakorolni, amelyben az ellenőrzésekre és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységekre sor kerül. Amennyiben a releváns helyiségbe, földterületre és szállítóeszközbe történő, az első albekezdés c) pontjában említett belépéshez az alkalmazandó nemzeti jog szerint szükség van az érintett tagállam igazságügyi vagy közigazgatási hatósága által adott előzetes engedélyre, ezeket a hatásköröket kizárólag ezen előzetes engedély birtokában lehet gyakorolni.

(3) Az Ügynökségnek gondoskodnia kell arról, hogy személyzetének tagjai és – adott esetben – az ellenőrzésekben és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységekben részt vevő más szakemberek megfelelő képzettséggel rendelkezzenek, és megfelelő utasításokat kapjanak. Ellenőrzések esetén az említett személyek írásbeli felhatalmazás bemutatásával gyakorolhatják hatáskörüket.

Az Ügynökségnek az ellenőrzések előtt kellő időben tájékoztatnia kell az érintett tagállamot a tevékenység tárgyáról, céljáról és kezdőnapjáról, valamint személyzete azon tagjainak és azon további szakértőknek a kilétéről, akik az adott tevékenységben részt vesznek.

(4) Az érintett tagállamnak elő kell segítenie az ellenőrzések és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek elvégzését. Gondoskodnia kell arról, hogy az érintett hatóságok és személyek együttműködjenek az Ügynökséggel.

Amennyiben egy jogi vagy természetes személy nem működik együtt az Ügynökséggel, az érintett tagállam illetékes hatóságainak meg kell adniuk az Ügynökség számára az ellenőrzések és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységek elvégzéséhez szükséges segítséget.

▼B

(5) Ha az e cikk szerint végzett ellenőrzés vagy egyéb figyelemmelkísérési tevékenység magában foglal egy, e rendelet hatálya alá tartozó jogi vagy természetes személy tekintetében végzett ellenőrzést vagy egyéb figyelemmelkísérési tevékenységet, a 83. cikk (2), (3) és (4) bekezdése alkalmazandó.

(6) Kérésre a tagállam rendelkezésére kell bocsátani az Ügynökség által az (1) bekezdés alapján elkészített jelentéseket annak a tagállamnak a hivatalos uniós nyelvén vagy nyelvein, amelyben az ellenőrzésre sor került.

(7) Az Ügynökségnek összefoglalót kell közzétennie arról, hogy az egyes tagállamok miként alkalmazzák e rendeletet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat és végrehajtási jogi aktusokat. Ezt az összefoglalót bele kell foglalnia a 72. cikk (7) bekezdésében említett éves repülésbiztonsági beszámolóba.

(8) Az Ügynökségnek közre kell működnie az e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok végrehajtására vonatkozó, az 1. cikkben meghatározott célkitűzésekre tekintettel végzett hatásvizsgálatban, a Bizottság által a 124. cikk szerint végzett értékelés sérelme nélkül.

(9) A Bizottság az Ügynökségnek az e cikk szerinti feladatok elvégzésével kapcsolatos munkamódszereire vonatkozó részletes szabályokat megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

86. cikk

Kutatás és innováció

(1) Az Ügynökségnek segítenie kell a Bizottságot és a tagállamokat a polgári légi közlekedés fő kutatási témáinak azonosításában azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a közpénzből finanszírozott kutatás-fejlesztés és az e rendelet hatálya alá tartozó szakpolitikák közötti összhang és koordináció biztosításához.

(2) Az Ügynökségnek támogatnia kell a Bizottságot a kutatási és innovációs tevékenységekre vonatkozó uniós keretprogramok, valamint az éves és többéves munkaprogramok meghatározásában és megvalósításában, ideértve az értékelési eljárások elvégzését, a finanszírozott projektek felülvizsgálatát, valamint a kutatás-fejlesztési projektek eredményeinek hasznosítását is.

Az Ügynökségnek végre kell hajtania a kutatási és innovációs keretprogram polgári légiközlekedési vonatkozású részeit, amennyiben a Bizottság az erre vonatkozó hatásköröket ráruházta.

(3) Az Ügynökség kutatási tevékenységeket fejleszthet és finanszírozhat, amennyiben ez szigorúan a hatáskörébe tartozó tevékenységek hatékonyabbá tételét szolgálja. Az Ügynökség kutatással kapcsolatos igényeit és tevékenységét bele kell foglalni az éves munkaprogramjába.

(4) Az Ügynökség által finanszírozott kutatások eredményeit közzé kell tenni, kivéve, ha a szellemi alkotások jogának alkalmazandó szabályai vagy az Ügynökség 123. cikk szerinti biztonsági szabályai kizárják a közzététel lehetőségét.

▼B

(5) Az e cikk (1)–(4) bekezdésében és a 75. cikkben meghatározott feladatokon kívül az Ügynökség eseti alapon is részt vehet kutatási tevékenységekben, feltéve, hogy ezek a tevékenységek összeegyeztethetők az Ügynökség feladataival és e rendelet célkitűzéseivel.

87. cikk

Környezetvédelem

(1) Az Ügynökség által a 11. cikk szerinti terméktervek tanúsítása céljából a kibocsátások és a zaj tekintetében hozott intézkedéseknek arra kell irányulniuk, hogy megelőzzék az érintett polgári légi közlekedési termékek által az éghajlatra, a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt, jelentősen káros hatásokat, kellően figyelembe véve a nemzetközi szabványokat és ajánlott gyakorlatokat, a környezeti előnyöket, a technológiai megvalósíthatóságot és a gazdasági hatást.

(2) Az éghajlat és a környezet védelme, az emberi egészség és a polgári légi közlekedés egyéb technikai területei közötti kölcsönhatások figyelembevétele érdekében a Bizottság, az Ügynökség és más uniós intézmények, szervek és hivatalok, valamint a tagállamok saját hatáskörük keretein belül együttműködnek a környezetvédelmi kérdésekben, ideértve a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([1]) és az 1907/2006/EK rendeletben szabályozott környezetvédelmi kérdéseket, kellően figyelembe véve a nemzetközi szabványokat és ajánlott gyakorlatokat, a környezeti előnyöket, a technológiai megvalósíthatóságot és a gazdasági hatást.

(3) Az Ügynökségnek – amennyiben rendelkezik a releváns szakértelemmel – segítenie kell a Bizottságot a polgári légi közlekedés környezetvédelmi politikáinak és intézkedéseinek meghatározásában és koordinációjában, különösen tanulmányok készítésével, szimulációk elvégzésével és szaktanácsadással, figyelembe véve az éghajlat- és környezetvédelem, az emberi egészség és a polgári légi közlekedés egyéb, technikai területei közötti kölcsönhatásokat.

(4) Az érdekelt felek és a közvélemény tájékoztatása érdekében az Ügynökségnek legalább háromévente környezeti jelentést kell közzétennie, amelyben objektíven beszámol a polgári légi közlekedéssel kapcsolatos környezetvédelem mindenkori uniós helyzetéről.

A jelentés elkészítésekor az Ügynökségnek elsősorban az uniós intézmények és szervek számára már rendelkezésre álló, valamint nyilvánosan hozzáférhető információkra kell támaszkodnia.

Az Ügynökségnek be kell vonnia a tagállamokat a jelentés elkészítésébe, és konzultálnia kell az érintett érdekelt felekkel és szervezetekkel.

A jelentésnek tartalmaznia kell ajánlásokat is arra vonatkozóan, hogy miként javítható a környezetvédelem szintje az Unióban a polgári légi közlekedés területén.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

▼B

88. cikk

A polgárirepülés-biztonság és -védelem közötti kölcsönhatások

(1) Azokon a területeken, amelyeken kölcsönhatások állnak fenn a polgárirepülés-biztonság és -védelem között, a Bizottságnak, az Ügynökségnek és a tagállamoknak együtt kell működniük egymással a polgári légi közlekedéssel kapcsolatos védelmi ügyekben, ideértve a kiberbiztonságot is.

(2) Azokon a területeken, amelyeken kölcsönhatások állnak fenn a polgárirepülés-biztonság és -védelem között, az Ügynökségnek – amennyiben rendelkezik a releváns biztonsági szakértelemmel – kérésre technikai segítséget kell nyújtania a Bizottságnak a 300/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([1]) és más vonatkozó uniós jogszabályoknak a végrehajtásában.

(3) A polgári légi közlekedés jogellenes beavatkozás elleni védelméhez való hozzájárulás érdekében, amennyiben kölcsönhatások állnak fenn a polgárirepülés-biztonság és -védelem között, az Ügynökségnek szükség esetén – az alábbiakban felsoroltak révén – indokolatlan késedelem nélkül reagálnia kell a tagállamokat közösen érintő olyan sürgős problémákra, amelyek e rendelet hatálya alá tartoznak:

a) a 77. cikk (1) bekezdésének h) pontja szerinti intézkedések megtétele a légi járművek tervezésében fellelhető gyenge pontok orvoslása érdekében;

b) az e rendelet hatálya alá tartozó illetékes nemzeti hatóságok vagy természetes és jogi személyek által teendő korrekciós intézkedésekre vonatkozó ajánlások kiadása, illetve e hatóságok és személyek kellő tájékoztatása, abban az esetben, ha a probléma légi járművek üzemben tartását – többek között a konfliktuszónák kapcsán felmerülő polgári légiközlekedési kockázatokat – érinti.

Az első albekezdés a) és b) pontjában említett intézkedések meghozatala előtt az Ügynökségnek meg kell szereznie a Bizottság beleegyezését és egyeztetnie kell a tagállamokkal. Az Ügynökségnek az említett intézkedéseket – amennyiben lehetséges – közös uniós kockázatértékelésekre kell alapoznia, és számolnia kell azzal, hogy veszélyhelyzetekben gyors reagálásra van szükség.

89. cikk

A polgárirepülés-biztonság és a társadalmi-gazdasági tényezők közötti kölcsönhatások

(1) A Bizottságnak, az Ügynökségnek, más uniós intézményeknek, szerveknek és hivataloknak, valamint a tagállamoknak saját hatáskörük keretein belül együtt kell működniük egymással annak érdekében, hogy a repülésbiztonságot érintő társadalmi-gazdasági kockázatok kezelésével összefüggésben figyelembe vegyék a polgárirepülés-biztonság és a társadalmi-gazdasági tényezők közötti kölcsönhatásokat, többek között a szabályozási eljárások, a felügyelet és a 376/2014/EU rendelet 2. cikkében meghatározott méltányosság elvének megvalósítása során.

(2) Az Ügynökségnek e kölcsönhatások kezelése céljából egyeztetnie kell az érintett érdekelt felekkel.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 300/2008/EK rendelete (2008. március 11.) a polgári légi közlekedés védelmének közös szabályairól és a 2320/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 97., 2008.4.9., 72. o.).

▼B

(3) Az Ügynökségnek háromévente jelentést kell közzétennie, amelyben objektíven beszámol a megtett lépésekről és intézkedésekről, különösen a polgárirepülés-biztonság és a társadalmi-gazdasági tényezők közötti kölcsönhatások kezelésére irányulókról.

90. cikk

Nemzetközi együttműködés

(1) Kérésre az Ügynökségnek segítenie kell a Bizottságot az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel fenntartott kapcsolatainak alakításában. Ennek a segítségnek – az európai ipar érdekében – különösen a szabályok harmonizálására, a tanúsítványok kölcsönös elismerésére, és az európai repülésbiztonsági szabványok előmozdítására kell irányulnia.

(2) Az Ügynökség együttműködhet harmadik országok illetékes hatóságaival és az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben illetékes nemzetközi szervezetekkel. E célból az Ügynökség a Bizottsággal való előzetes egyeztetést követően munkamegállapodásokat köthet az említett hatóságokkal és nemzetközi szervezetekkel. Az említett munkamegállapodások nem keletkeztethetnek jogi kötelezettséget az Unióra és tagállamaira nézve.

(3) Az Ügynökségnek segítenie kell a tagállamokat a nemzetközi megállapodások alapján fennálló, e rendelet hatálya alá tartozó ügyekkel kapcsolatos jogaik gyakorlásában, illetve kötelezettségeik teljesítésében, különösen ami a Chicagói Egyezmény szerinti jogaikat és kötelezettségeiket illeti.

Az Ügynökség az ICAO keretében regionális biztonságfelügyeleti szervezetként járhat el.

(4) Az Ügynökségnek a Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködve be kell vinnie a 74. cikkben említett adattárba és szükség esetén naprakésszé kell tennie a következő információkat:

a) információk arról, hogy ez a rendelet, az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok, valamint az Ügynökség által e rendelet értelmében hozott intézkedések megfelelnek-e a nemzetközi szabványoknak és ajánlott gyakorlatoknak;

b) az e rendelet végrehajtására vonatkozó egyéb olyan információk, amelyek egyformán érintenek minden tagállamot, és amelyek relevánsak a Chicagói Egyezménynek, a nemzetközi szabványoknak és ajánlott gyakorlatoknak való tagállami megfelelés ICAO általi figyelemmel kísérése szempontjából.

A tagállamoknak fel kell használniuk az említett információkat a Chicagói Egyezmény 38. cikke szerinti kötelezettségeik teljesítése során, valamint amikor tájékoztatást nyújtanak az ICAO részére az IACO egyetemes biztonságfelügyeleti ellenőrző program keretében.

(5) A Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül, a Bizottságnak, az Ügynökségnek és az ICAO tevékenységeiben részt vevő illetékes nemzeti hatóságoknak egy szakértői hálózaton keresztül együtt kell működniük egymással az e rendelet hatálya alá tartozó és az ICAO munkájához kapcsolódó szakmai kérdésekben. Az Ügynökségnek meg kell adnia a szükséges adminisztratív támogatást e hálózat részére, ideértve az ülések előkészítéséhez és megszervezéséhez nyújtott segítséget is.

▼B

(6) Az e cikk (1)–(5) bekezdésében és a 75. cikkben meghatározott feladatokon kívül az Ügynökség eseti alapon történő szakmai együttműködést, valamint kutatási és segítségnyújtási projekteket is folytathat harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel, feltéve, hogy ezek a tevékenységek összeegyeztethetők az Ügynökség feladataival és az 1. cikkben meghatározott célkitűzésekkel.

91. cikk

Légiközlekedési válságkezelés

(1) Hatáskörében az Ügynökségnek – a többi érintett érdekelt féllel koordinációt folytatva – hozzá kell járulnia a légiközlekedési válságokra kellő időben történő reagáláshoz és azok mérsékléséhez.

(2) Az Ügynökségnek részt kell vennie a 677/2011/EU bizottsági rendelet ([1]) 18. cikkével összhangban létrehozott Európai Légiközlekedési Válságkoordinációs Egység (EACCC) munkájában.

92. cikk

Légiközlekedési képzés

(1) A bevált gyakorlatok alkalmazásának, valamint e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok egységes végrehajtásának előmozdítása érdekében az Ügynökség – valamely légiközlekedési képzést nyújtó szolgáltató kérésére – megvizsgálhatja, hogy az adott szolgáltató és az általa kínált képzések megfelelnek-e az Ügynökség által meghatározott és hivatalosan közzétett követelményeknek. Amennyiben az Ügynökség megállapítja, hogy a megfelelés fennáll, a szolgáltató jogosult az Ügynökség által jóváhagyott képzéseket nyújtani.

(2) Az Ügynökség nyújthat képzést, elsősorban saját személyzete és az illetékes nemzeti hatóságok személyzete részére, de harmadik országok illetékes hatóságai, nemzetközi szervezetek, valamint az e rendelet hatálya alá tartozó természetes és jogi személyek és egyéb érdeklődők részére is, vagy saját képzési erőforrásait igénybe véve, vagy szükséges esetben külső képzési szolgáltatókra támaszkodva.

▼M3

93. cikk

Az egységes európai égbolt végrehajtása

Az Ügynökségnek – amennyiben rendelkezik a releváns szakértelemmel – kérésre technikai segítséget kell nyújtania a Bizottság részére az egységes európai égbolt végrehajtásához, különösen az alábbiak révén:

a) műszaki ellenőrzések és műszaki kivizsgálások lefolytatása, tanulmányok készítése;

b) az (EU) 2024/2803 rendelet 13. cikkében említett teljesítmény-felülvizsgálati testülettel együttműködésben az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben hozzájárulás a léginavigációs szolgálatok és hálózati funkciók teljesítményrendszerének megvalósításához;

([1]) A Bizottság 677/2011/EU rendelete (2011. július 7.) a légiforgalmi szolgáltatási (ATM) hálózati funkciók végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és a 691/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 185., 2011.7.15., 1. o.).

▼M3

c) hozzájárulás az ATM-főterv végrehajtásához, ideértve a SESAR program alkalmazását és fejlesztését is.

▼B

II. SZAKASZ

Belső felépítés

94. cikk

Jogállás, székhely és helyi irodák

(1) Az Ügynökség az Unió szerve. Jogi személyiséggel rendelkezik.

(2) Az Ügynökség minden egyes tagállamban a nemzeti jog szerint a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik. Ezen belül ingó és ingatlan vagyont szerezhet vagy azzal rendelkezhet, és perképességgel rendelkezik.

(3) Az Ügynökség székhelye Köln, Németországi Szövetségi Köztársaság.

(4) Az Ügynökség a 104. cikk (4) bekezdésének megfelelően helyi irodákat hozhat létre a tagállamokban, vagy személyzetét elhelyezheti az Unió harmadik országokban található küldöttségeinek irodáiban.

(5) Az Ügynökség jogi képviselője az ügyvezető igazgató.

95. cikk

Személyzet

(1) Az Ügynökség által alkalmazott személyzetre az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatát és az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételeket ([1]), valamint az e személyzeti szabályzat és alkalmazási feltételek hatályba léptetése céljából az Unió intézményei által közösen elfogadott szabályokat kell alkalmazni.

(2) Az Ügynökség igénybe vehet kirendelt nemzeti szakértőket és egyéb, nem az Ügynökség alkalmazásában álló személyzetet. Az igazgatótanácsnak határozatot kell elfogadnia a nemzeti szakértők Ügynökséghez történő kirendelésére vonatkozó szabályok megállapításáról.

96. cikk

Kiváltságok és mentességek

Az Ügynökségre és személyzetére alkalmazni kell az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyvet.

([1]) A Tanács 259/68/EGK, Euratom, ESZAK rendelete (1968. február 29.) az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról, egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről, valamint a Bizottság tisztviselőire ideiglenesen alkalmazandó különleges intézkedések bevezetéséről (HL L 56., 1968.3.4., 1. o.).

▼B

97. cikk

Felelősség

(1) Az Ügynökség szerződéses felelősségét azon jog szabályozza, amely a kérdéses szerződésre alkalmazandó.

(2) A Bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az Ügynökség által kötött szerződésekben foglalt választott bírósági kikötés alapján határozatot hozzon.

(3) A szerződésen kívüli felelősség esetében a tagállamok jogában közös általános elvekkel összhangban az Ügynökségnek meg kell térítenie a feladatai ellátása során általa vagy személyzete által okozott károkat.

(4) A Bíróság hatáskörrel rendelkezik a (3) bekezdésben említett károk megtérítésével kapcsolatos jogviták tekintetében.

(5) Az Ügynökség személyzetének az Ügynökséggel szembeni személyes felelősségét a személyzetre alkalmazandó személyzeti szabályzatban, illetve alkalmazási feltételekben megállapított rendelkezések szabályozzák.

98. cikk

Az igazgatótanács feladatköre

(1) Az Ügynökség igazgatótanáccsal rendelkezik.

(2) Az igazgatótanács feladatai a következők:

a) a 103. cikkel összhangban kinevezi az ügyvezető igazgatót, és adott esetben meghosszabbítja hivatali idejét vagy felmenti őt hivatalából;

b) elfogadja az Ügynökség előző évre vonatkozó konszolidált éves tevékenységi jelentését, és azt minden év július 1-jéig megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek. A konszolidált éves tevékenységi jelentést közzé kell tenni;

c) a szavazásra jogosult tagok kétharmados többségével minden évben elfogadja az Ügynökség programozási dokumentumát a 117. cikknek megfelelően;

d) a szavazásra jogosult tagok kétharmados többségével elfogadja az Ügynökség éves költségvetését a 120. cikk (11) bekezdésének megfelelően;

e) meghatározza az ügyvezető igazgató döntéshozatali eljárásait a 115. és 116. cikkben említettek szerint;

f) ellátja az Ügynökség költségvetésével kapcsolatos feladatait a 120., 121. és 125. cikknek megfelelően;

g) kinevezi a fellebbezési tanács tagjait a 106. cikknek megfelelően;

h) fegyelmi jogkört gyakorol az ügyvezető igazgató felett;

i) véleményt nyilvánít a díjakra és illetékekre vonatkozó szabályokkal kapcsolatban a 126. cikkben említettek szerint;

j) elfogadja saját eljárási szabályzatát;

k) határoz az Ügynökség nyelvi rendelkezéseiről;

▼B

l) meghozza az Ügynökség igazgatói szintű belső struktúráinak kialakítására és szükség esetén módosítására vonatkozó döntéseket;

m) a (6) bekezdésnek megfelelően az Ügynökség személyzete tekintetében gyakorolja a személyzeti szabályzat által a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott hatásköröket, valamint az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek által a munkaszerződések megkötésére jogosult hatóságra ruházott hatásköröket (a továbbiakban: a kinevezésre jogosult hatóság hatáskörei);

n) a személyzeti szabályzat 110. cikkével összhangban megfelelő végrehajtási szabályokat fogad el a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek hatályba léptetése céljából;

o) szabályokat fogad el a saját tagjait, valamint a fellebbezési tanács tagjait érintő összeférhetetlenségek megelőzésére és kezelésére;

p) gondoskodik a belső vagy külső ellenőrzési jelentésekből és értékelésekből, valamint az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálataiból ([1]) származó megállapítások és ajánlások nyomán hozandó megfelelő intézkedésekről;

q) a 125. cikknek megfelelően elfogadja az Ügynökségre alkalmazandó pénzügyi szabályokat;

r) számvitelért felelős tisztviselőt nevez ki, aki a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek hatálya alatt áll, és aki feladatai ellátása során teljesen függetlenül jár el;

s) a csalási kockázatokkal arányos csalás elleni stratégiát fogad el, figyelembe véve a végrehajtandó intézkedések költségét és hasznát;

t) véleményezi az 5. cikk szerinti Európai Légiközlekedés-biztonsági Program tervezetét;

u) elfogadja a 6. cikkel összhangban az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervet;

v) megfelelő indokolással ellátott döntéseket hoz a mentességek felfüggesztésével kapcsolatban az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 17. cikkével összhangban;

w) a 996/2010/EU és a 376/2014/EU rendelet sérelme nélkül eljárásokat hoz létre az Ügynökségnek a nemzeti igazságügyi hatóságokkal való célirányos együttműködésére vonatkozóan.

(3) Az igazgatótanács tanácsot adhat az ügyvezető igazgatónak az e rendelet hatálya alá tartozó területekhez kapcsolódó bármely kérdésben.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

▼B

(4) Az igazgatótanácsnak létre kell hoznia egy tanácsadó szervet, amely az Ügynökség munkája által érintett érdekelt felek teljes körét képviseli, és amellyel a (2) bekezdés c), e), f) és i) pontjában említett területekre vonatkozó döntések meghozatala előtt konzultál. Az igazgatótanács dönthet úgy, hogy a tanácsadó szervvel egyéb, a (2) és (3) bekezdésben említett kérdésekkel kapcsolatban is tanácskozik. Az igazgatótanácsot a tanácsadó szerv véleménye semmilyen esetben nem kötelezi.

(5) Az igazgatótanács munkacsoportokat hozhat létre, amelyek segítik feladatainak ellátásában, többek között a döntések előkészítésében és végrehajtásuk figyelemmel kísérésében.

(6) Az igazgatótanácsnak a személyzeti szabályzat 110. cikkével összhangban a személyzeti szabályzat 2. cikkének (1) bekezdésén és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek 6. cikkén alapuló határozatot kell elfogadnia, amellyel a kinevezésre jogosult hatóság vonatkozó hatásköreit átruházza az ügyvezető igazgatóra, és meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett az átruházás felfüggeszthető. Az ügyvezető igazgató jogosult arra, hogy e hatásköröket maga is átruházza.

Rendkívüli körülmények által indokolt esetben az igazgatótanács határozat útján átmenetileg felfüggesztheti a kinevezésre jogosult hatóság hatásköreinek az ügyvezető igazgatóra való átruházását, valamint e hatásköröknek az utóbbi általi átruházását, és e hatásköröket maga gyakorolhatja, vagy átruházhatja valamely tagjára vagy a személyzetnek egy, az ügyvezető igazgatótól eltérő tagjára.

99. cikk

Az igazgatótanács összetétele

(1) Az igazgatótanács a tagállamok képviselőiből és a Bizottság képviselőiből áll, akik valamennyien rendelkeznek szavazati joggal. Minden tagállam egy tagot jelöl az igazgatótanácsba, valamint két póttagot. A póttag az igazgatótanácsi tagot kizárólag annak távolléte esetén képviseli. A Bizottság két tagot, valamint egy-egy póttagot jelöl. A tagok és a póttagok hivatali ideje négy év. A hivatali idő meghosszabbítható.

(2) Az igazgatótanács tagjait és póttagjait a polgári légi közlekedés terén szerzett tudásuk, elismert tapasztalatuk és elkötelezettségük alapján kell jelölni, figyelembe véve releváns vezetői képességüket, igazgatási és költségvetési szakértelmüket, amelyek az e rendeletben meghatározott célok előmozdítását szolgálják. A tagoknak általános felelősséget kell vállalniuk legalább saját tagállamuk polgárirepülés-biztonsági politikájáért.

(3) Az igazgatótanács munkájának folytonosságát biztosítandó, az igazgatótanácsban képviselt valamennyi félnek törekednie kell arra, hogy korlátozza képviselőinek fluktuációját. Valamennyi félnek törekednie kell a férfi és női képviselők kiegyensúlyozott arányára az igazgatótanácsban.

(4) Adott esetben az európai harmadik országok képviselőinek az igazgatótanács munkájában megfigyelőként való részvételéről és annak feltételeiről a 129. cikkben említett megállapodásokban kell rendelkezni.

▼B

(5) A 98. cikk (4) bekezdésében említett tanácsadó szervnek ki kell jelölnie négy tagját, hogy megfigyelői státuszban részt vegyenek az igazgatótanács munkájában. A szóban forgó tagoknak a lehető legátfogóbb módon kell képviselniük a tanácsadó szervben kialakult különböző nézeteket. A kezdeti hivatali idő 48 hónap, és meghosszabbítható.

100. cikk

Az igazgatótanács elnöke

(1) Az igazgatótanácsnak a szavazati joggal rendelkező tagjai közül elnököt és elnökhelyettest kell választania. Az elnökhelyettesnek hivatalból helyettesítenie kell az elnököt, ha az a tevékenységének ellátásában akadályoztatva van.

(2) Az elnök és elnökhelyettes hivatali ideje négy év, amely egy alkalommal további négy évvel meghosszabbítható. Amennyiben hivatali idejük alatt igazgatótanácsi tagságuk egy adott időpontban lejár, ezzel egyidejűleg hivatali idejük is automatikusan lejár.

101. cikk

Az igazgatótanács ülései

(1) Az igazgatótanács üléseit az elnöknek kell összehívnia.

(2) Az igazgatótanácsnak évente legalább két rendes ülést kell tartania. Ülést kell tartani továbbá az elnöknek, a Bizottságnak vagy a tagság legalább egyharmadának kérésére is.

(3) Az Ügynökség ügyvezető igazgatójának részt kell vennie a tanácskozásokon, de szavazati joggal nem rendelkezik.

(4) Az igazgatótanács tagjait az igazgatótanács eljárási szabályzatával összhangban a tanácsadóik vagy szakértőik segíthetik.

(5) Az igazgatótanács meghívhat bárkit, akinek a véleménye fontos lehet, hogy megfigyelői státuszban részt vegyen az ülésen.

(6) Az igazgatótanács részére az Ügynökségnek kell titkárságról gondoskodnia.

102. cikk

Az igazgatótanács szavazási szabályai

(1) A 98. cikk (2) bekezdése c) és d) pontjának, valamint a 103. cikk (7) bekezdésének sérelme nélkül az igazgatótanácsnak a határozatait a szavazati joggal rendelkező tagjainak többségi szavazása útján kell meghoznia. Az igazgatótanács valamely tagjának kérésére a 98. cikk (2) bekezdésének k) pontjában említett határozatot egyhangúlag kell elfogadni.

(2) A 99. cikk (1) bekezdésének megfelelően kijelölt minden egyes tag egy szavazattal rendelkezik. Valamely tag távollétében az őt képviselő póttag jogosult a szavazati jog gyakorlására. Sem a megfigyelők, sem az Ügynökség ügyvezető igazgatója nem rendelkeznek szavazati joggal.

▼B

(3) Az igazgatótanács eljárási szabályzatában rögzíteni kell a szavazás részletes módját, különösen azokat a feltételeket, amelyek alapján egy tag egy másik tag nevében eljárhat, valamint adott esetben a határozatképesség feltételeit.

(4) Költségvetéssel vagy emberi erőforrásokkal kapcsolatos, különösen a 98. cikk (2) bekezdésének d), f), h), m), n), o) és q) pontjában említett kérdésekben a határozatok elfogadásához a Bizottság támogató szavazata szükséges.

103. cikk

Az ügyvezető igazgató

(1) Az ügyvezető igazgatót az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek 2. cikkének a) pontja értelmében az Ügynökség ideiglenes alkalmazottjaként kell foglalkoztatni.

(2) Az ügyvezető igazgatót nyílt és átlátható kiválasztási eljárás keretében, érdemei, igazolt szakértelme és a polgári légi közlekedés terén szerzett tapasztalata alapján az igazgatótanácsnak kell kineveznie a Bizottság által javasolt jelöltek listájáról.

Az ügyvezető igazgató szerződésének megkötése céljából az Ügynökséget az igazgatótanács elnökének kell képviselnie.

Kinevezése előtt az igazgatótanács által kiválasztott jelöltet fel kell kérni, hogy tegyen nyilatkozatot az Európai Parlament illetékes bizottsága előtt, és válaszoljon az annak tagjai által feltett kérdésekre.

(3) Az ügyvezető igazgató hivatali ideje öt év. Ezen időszak végéig a Bizottság értékelést készít, amelyben figyelembe veszi az ügyvezető igazgató teljesítményének értékelését, valamint az Ügynökség előtt álló jövőbeli feladatokat és kihívásokat. Az ügyvezető igazgatót félidőben felkérhetik, hogy teljesítményére vonatkozóan az Európai Parlament illetékes bizottsága előtt tegyen nyilatkozatot és válaszoljon az annak tagjai által kérdésekre.

(4) Az igazgatótanács a Bizottság (3) bekezdésben említett értékelést figyelembe vevő javaslata alapján eljárva az ügyvezető igazgató hivatali idejét egy alkalommal, legfeljebb öt évre meghosszabbíthatja. Az igazgatótanács az ügyvezető igazgató hivatali idejének meghosszabbítása előtt köteles tájékoztatni az Európai Parlamentet arról, hogy az ügyvezető igazgató hivatali idejét meg kívánja hosszabbítani. Legfeljebb egy hónappal e meghosszabbítás előtt az ügyvezető igazgató felkérhető arra, hogy az Európai Parlament illetékes bizottsága előtt nyilatkozatot tegyen, és válaszoljon a tagok kérdéseire.

(5) Az az ügyvezető igazgató, akinek hivatali idejét meghosszabbították, megbízatása teljes időtartamának lejártával nem vehet részt az ugyanezen tisztség betöltésére vonatkozó újabb kiválasztási eljárásban.

(6) Az ügyvezető igazgatót kizárólag az igazgatótanács által a Bizottság javaslata alapján hozott határozattal lehet felmenteni hivatalából.

▼B

(7) Az ügyvezető igazgató kinevezéséhez, hivatali idejének meghosszabbításához vagy felmentéséhez az igazgatótanács szavazati joggal rendelkező tagjainak kétharmados szavazattöbbségére van szükség.

(8) Az ügyvezető igazgató munkáját egy vagy több igazgató segítheti. Az ügyvezető igazgatót távollétében vagy akadályoztatása esetén az igazgatók egyike köteles helyettesíteni.

104. cikk

Az ügyvezető igazgató feladatköre

(1) Az Ügynökséget az ügyvezető igazgató irányítja. Az ügyvezető igazgató az igazgatótanácsnak tartozik felelősséggel. A Bizottság és az igazgatótanács hatásköreinek sérelme nélkül az ügyvezető igazgatónak a feladatai teljesítése során függetlenül kell eljárnia, utasításokat sem kormányoktól, sem egyéb szervtől nem kérhet és nem fogadhat el.

(2) Az ügyvezető igazgatónak felkérésre jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek feladatai ellátásáról. A Tanács felkérheti az ügyvezető igazgatót, hogy számoljon be az említett feladatok ellátásáról.

(3) Az ügyvezető igazgató felel az Ügynökség e rendelet vagy más uniós jogi aktus által kijelölt feladatainak végrehajtásáért. Az ügyvezető igazgató feladatai különösen:

a) az Ügynökség 76. cikkben meghatározott intézkedéseinek jóváhagyása, az e rendeletben és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokban meghatározott korlátokon belül;

b) a 83. és 85. cikkben előírt kivizsgálásokról, ellenőrzésekről és egyéb figyelemmelkísérési tevékenységekről szóló döntések meghozatala;

c) azon döntések meghozatala, amelyek egyes feladatoknak a minősített szervezetekre történő, a 69. cikk (1) bekezdése szerinti átruházására, valamint a kivizsgálásoknak az illetékes nemzeti hatóságok vagy a minősített szervezetek által az Ügynökség nevében történő, a 83. cikk (1) bekezdése szerinti elvégzésére vonatkoznak;

d) az Ügynökségnek a 90. cikk szerinti nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos tevékenységeit érintő valamennyi szükséges intézkedés meghozatala;

e) az összes ahhoz szükséges lépés megtétele, beleértve a belső adminisztratív utasítások elfogadását és az értesítések közzétételét is, hogy e rendelettel összhangban biztosítsa az Ügynökség megfelelő működését;

f) az igazgatótanács által elfogadott határozatok végrehajtása;

g) az Ügynökség konszolidált éves tevékenységi jelentésének kidolgozása és az igazgatótanácshoz történő benyújtása elfogadás céljából;

▼B

h) az Ügynökség tervezett bevételeire és kiadásaira vonatkozó kimutatás tervezetének a 120. cikk alapján történő kidolgozása és az Ügynökség költségvetésének a 121. cikk alapján történő végrehajtása;

i) hatáskörének átruházása az Ügynökség személyzetének más tagjaira. A Bizottság az ilyen hatáskör-átruházás alkalmazandó szabályait megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni;

j) a 117. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentum előkészítése és – a Bizottság véleményének kikérését követően – benyújtása az igazgatótanácsnak elfogadásra;

k) a 117. cikk (1) bekezdésében említett programozási dokumentum végrehajtása, és jelentéstétel az igazgatótanácsnak annak végrehajtásról;

l) cselekvési terv kidolgozása a belső és külső ellenőrzési jelentések és értékelések megállapításai, valamint az OLAF vizsgálatainak megállapításai nyomán, továbbá a Bizottságnak évente kétszeri, az igazgatótanácsnak pedig rendszeres jelentéstétel az elért eredményekről;

m) az Unió pénzügyi érdekeinek védelme a csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek elleni megelőző intézkedések alkalmazásával, hatékony ellenőrzésekkel, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a jogtalanul kifizetett összegek behajtásával és adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű igazgatási és pénzügyi szankciókkal;

n) az Ügynökség csalás elleni stratégiájának kidolgozása és az igazgatótanácshoz történő benyújtása elfogadás céljából;

o) az Ügynökségre alkalmazandó pénzügyi szabályzat tervezetének kidolgozása;

p) az Európai Légiközlekedés-biztonsági Terv, valamint az annak naprakésszé tételét szolgáló módosítások kidolgozása és az igazgatótanácshoz történő benyújtása elfogadás céljából;

q) jelentéstétel az igazgatótanácsnak az Európai Légiközlekedés-biztonsági Terv végrehajtásáról;

r) az e rendelet szerinti, segítségnyújtás iránti bizottsági kérések teljesítése;

s) egyes felelősségi köröknek az Ügynökségre történő, a 64. és 65. cikk szerinti átruházásának elfogadása;

t) az Ügynökség napi szintű adminisztratív feladatainak ellátása;

u) az Ügynökség belső struktúráinak kialakítására és szükség esetén módosításaira vonatkozó minden döntés meghozatala, az igazgatói szint kivételével, amelyeket az igazgatótanács hagy majd jóvá;

▼B

v) szabályok elfogadása a munkacsoportokban és a szakértői csoportokban részt vevőket, továbbá a személyzetnek a tisztviselők személyzeti szabályzatának hatálya alá nem tartozó egyéb tagjait érintő összeférhetetlenségek megelőzésére és kezelésére; e szabályok közé tartoznak a pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatokra és adott esetben a munkaviszonyt követő szakmai tevékenységekre vonatkozó rendelkezések.

(4) Az ügyvezető igazgató felel továbbá annak eldöntéséért, hogy az Ügynökség munkájának hatékony és eredményes elvégzéséhez szükséges-e egy vagy több tagállamban vagy harmadik országban egy vagy több helyi iroda létrehozása, vagy hogy a személyzet az Európai Külügyi Szolgálattal kialakított megfelelő megállapodásoktól függően az Unió harmadik országokban található küldöttségeivel egy helyen kapjon helyet. Ez a döntés a Bizottság, az igazgatótanács és adott esetben azon tagállam előzetes egyetértését igényli, amelyben a helyi irodát létre kívánják hozni. Az erről hozott határozatban meg kell határozni az adott helyi iroda vagy az uniós küldöttségekkel egy helyen elhelyezett személyzet által ellátandó tevékenységek körét olyan módon, hogy megelőzhetők legyenek a szükségtelen költségek és az Ügynökségen belüli igazgatási feladatkörök közötti átfedések.

105. cikk

A fellebbezési tanács hatásköre

(1) Az Ügynökség igazgatási struktúrájának részeként létre kell hozni egy fellebbezési tanácsot. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a fellebbezési tanács szervezetének és összetételének meghatározása céljából.

(2) A fellebbezési tanács felel a 108. cikkben említett határozatok elleni fellebbezésekről való határozatok meghozataláért. A fellebbezési tanácsot szükség szerint kell összehívni.

106. cikk

A fellebbezési tanács tagjai

(1) A tagot és a póttagokat az igazgatótanácsnak kell kijelölnie a Bizottság által összeállított jegyzékben szereplő, minősített jelöltek közül.

(2) A fellebbezési tanács tagjainak, ezen belül az elnöknek és a póttagoknak a hivatali ideje öt év, amely további öt évre meghosszabbítható.

(3) A fellebbezési tanács tagjai függetlenek. Döntéseik meghozatala során nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat kormányoktól vagy más szervtől.

(4) A fellebbezési tanács tagjai nem láthatnak el egyéb feladatkört az Ügynökségen belül. A fellebbezési tanács tagjai részmunkaidőben is dolgozhatnak.

(5) A fellebbezési tanács tagjai hivatali idejük alatt nem mozdíthatók el hivatalukból, illetve nem lehet őket a minősített jelöltek jegyzékéből törölni, kivéve, ha az elmozdításnak vagy törlésnek alapos indoka van, és a Bizottság az igazgatótanács véleményének kézhezvétele után ilyen értelmű határozatot hozott.

▼B

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 128. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a fellebbezési tanács tagjai tekintetében elvárt képzettség, az egyes tagok státusza, az Ügynökséggel való szerződéses jogviszonya és a határozatok előkészítési szakaszában való hatáskörei, valamint a szavazásra vonatkozó szabályok és eljárások meghatározása céljából.

107. cikk

Kizárás és kifogás

(1) A fellebbezési tanács tagjai nem vehetnek részt a fellebbezési eljárásban, ha abban bármilyen személyes érdekeltségük van, vagy ha abban korábban az eljárásban érintett valamelyik fél képviselőjeként részt vettek, vagy ha a fellebbezés tárgyát képező határozat elfogadásában részt vettek.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben felsorolt okok egyike vagy bármely más ok miatt a fellebbezési tanács valamely tagja úgy látja, hogy nem vehet részt az adott fellebbezési eljárásban, erről tájékoztatnia kell a fellebbezési tanácsot.

(3) A fellebbezési eljárásban részt vevő bármely fél kifogást emelhet a fellebbezési tanács bármely tagjával szemben az (1) bekezdésben felsorolt indokok alapján, vagy ha kétség merül fel az adott tag pártatlanságával kapcsolatban. Az ilyen kifogásnak nem adható hely, ha a fellebbezési eljárásban részt vevő fél – a kifogás okának ismeretében – eljárásbeli cselekményt tett. A tagok állampolgársága nem képezheti kifogás alapját.

(4) A fellebbezési tanácsnak az érintett tag részvétele nélkül kell határoznia arról, hogy hogyan jár el a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott esetekben. Ilyen határozat meghozatala céljából az érintett tagot az őt képviselő póttagnak kell helyettesítenie a fellebbezési tanácsban.

108. cikk

Fellebbezéssel megtámadható határozatok

(1) Az Ügynökségnek a 64. cikknek, a 65. cikknek, a 76. cikk (6) bekezdésének, a 77–83. cikknek, a 85. cikknek vagy a 126. cikknek megfelelően hozott határozatai ellen fellebbezés nyújtható be.

(2) Az (1) bekezdésnek megfelelően benyújtott fellebbezésnek nincsen felfüggesztő hatálya. Ha az ügyvezető igazgató úgy véli, hogy a körülmények azt lehetővé teszik, felfüggesztheti a fellebbezéssel megtámadott határozat alkalmazását.

(3) Olyan határozat ellen, amely a felek valamelyikének vonatkozásában nem szünteti meg az eljárást, kizárólag a végleges határozat elleni fellebbezéssel együtt nyújtható be fellebbezés, kivéve, ha a határozat lehetővé teszi a külön fellebbezést.

109. cikk

Fellebbezésre jogosult személyek

Bármely természetes vagy jogi személy fellebbezhet egy neki címzett vagy olyan határozat ellen, amely, bár határozat formájában más személynek szól, mégis közvetlenül és egyénileg érinti őt. Az eljárás felei a fellebbezési eljárásban is felek lehetnek.

▼B

110. cikk

A fellebbezés határideje és formája

A fellebbezést a fellebbezési tanács titkárságánál kell benyújtani, megfelelő indokolással együtt, írásban, az érintett személynek az intézkedésről való értesítésétől, illetve ennek hiányában attól a naptól számított két hónapon belül, amikor arról a szóban forgó személy tudomást szerzett.

111. cikk

Előzetes felülvizsgálat

(1) A fellebbezés megvizsgálása előtt a fellebbezési tanács köteles lehetőséget kínálni az Ügynökségnek arra, hogy felülvizsgálja határozatát. Ha az ügyvezető igazgató a fellebbezést kellően megalapozottnak tartja, a fellebbezési tanácstól kapott, a határozatról szóló értesítést követő legfeljebb két hónapon belül meg kell változtatnia a határozatot. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a fellebbezési eljárásban a fellebbező féllel szemben ellenérdekű fél is részt vesz.

(2) Ha az Ügynökség nem változtatja meg a határozatot, akkor haladéktalanul döntenie kell arról, hogy a 108. cikk (2) bekezdése értelmében felfüggeszti-e annak alkalmazását.

112. cikk

A fellebbezések vizsgálata

(1) A fellebbezési tanácsnak meg kell vizsgálnia a fellebbezés elfogadhatóságát és megalapozottságát.

(2) A fellebbezés (1) bekezdés szerinti vizsgálata során a fellebbezési tanácsnak gyorsan kell eljárnia. Amilyen gyakran szükséges, fel kell kérnie a fellebbezési eljárásban részt vevő feleket, hogy meghatározott határidőkön belül nyújtsanak be írásbeli észrevételeket a fellebbezési tanács által kiadott értesítésekről vagy a fellebbezési eljárásban részt vevő többi fél közléseiről. A fellebbezési tanács saját kezdeményezésére vagy a fellebbezési eljárásban részt vevő egyik fél kellően indokolt kérésére szóbeli meghallgatást tarthat.

113. cikk

Fellebbezési határozatok

Ha a fellebbezési tanács azt állapítja meg, hogy a fellebbezés nem elfogadható vagy a fellebbezés indokolása nem megalapozott, el kell utasítania a fellebbezést. Ha a fellebbezési tanács azt állapítja meg, hogy a fellebbezés elfogadható és indokolása megalapozott, az ügyet az Ügynökség elé kell utalnia. Az Ügynökségnek a fellebbezési tanács határozatának figyelembevételével indokolással ellátott új határozatot kell hoznia.

114. cikk

Kereset benyújtása a Bírósághoz

(1) A Bíróságnál kereset indítható az Ügynökség harmadik személyekre joghatással járó aktusainak megsemmisítése, intézkedés elmulasztása, továbbá a 97. cikkel összhangban az Ügynökség intézkedéseivel okozott károkért viselt szerződésen kívüli felelősség, valamint – választott bírósági kikötés alapján – szerződéses felelősség ügyében.

▼B

(2) Az Ügynökségnek a 64. cikk, a 65. cikk, a 76. cikk (6) bekezdése, a 77-83. cikk, a 85. cikk vagy a 126. cikk alapján elfogadott határozatainak megsemmisítésére irányuló keresetet csak az Ügynökségen belüli valamennyi fellebbezési lehetőség kimerítését követően lehet benyújtani a Bírósághoz.

(3) Az uniós intézmények és a tagállamok az Ügynökség határozatai ellen közvetlenül a Bíróságnál indíthatnak keresetet anélkül, hogy kötelesek lennének kimeríteni az Ügynökség fellebbezési eljárásaiban rejlő lehetőségeket.

(4) Az Ügynökségnek meg kell tennie a Bíróság által hozott határozatnak való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.

III. SZAKASZ

Munkamódszerek

115. cikk

A vélemények, tanúsítási előírások és egyéb részletes előírások, elfogadható megfelelési módok és útmutató dokumentumok kidolgozásának eljárásai

(1) Az igazgatótanácsnak átlátható eljárásokat kell meghatároznia a 76. cikk (1) és (3) bekezdésében említett vélemények, tanúsítási előírások és egyéb részletes előírások, elfogadható megfelelési módok és útmutató dokumentumok kidolgozására vonatkozóan. Ezen eljárások keretében:

a) támaszkodni kell a tagállamok polgári, és adott esetben katonai légi közlekedési hatóságainak szakértelmére;

b) amennyiben szükséges, szakértőket kell bevonni a releváns érdekelt felek részéről, vagy hasznosítani kell a releváns európai szabványügyi szerveknél vagy egyéb szakmai szervezeteknél rendelkezésre álló szakértelmet;

c) biztosítani kell, hogy az Ügynökség közzétegye a dokumentumokat, és széles körben egyeztessen az érdekelt felekkel egy meghatározott ütemezés és egy olyan eljárás szerint, amely magában foglalja az Ügynökség azon kötelezettségét, hogy az egyeztetési folyamatra írásban reagáljon.

(2) Az Ügynökség köteles eljárást kialakítani a tagállamokkal történő előzetes egyeztetésre, amikor a 76. cikk (1) és (3) bekezdése szerint véleményeket, tanúsítási előírásokat és egyéb részletes előírásokat, elfogadható megfelelési módokat és útmutató dokumentumokat dolgoz ki. E célból létrehozhat egy munkacsoportot, amelybe minden egyes tagállam jogosult egy szakértőt jelölni. Amennyiben katonai kérdésekről is konzultálni kell, az Ügynökségnek a tagállamok mellett az Európai Védelmi Ügynökséggel és a tagállamok által kijelölt más katonai szakértőkkel is konzultálnia kell. Amennyiben az Ügynökség említett intézkedéseinek lehetséges társadalmi hatásaira vonatkozó egyeztetésre is szükség van, az Ügynökségnek be kell vonnia az egyeztetésbe az uniós szociális partnereket és más releváns érdekelteket.

(3) Az Ügynökségnek a hivatalos kiadványában közzé kell tennie a 76. cikk (1) és (3) bekezdésének megfelelően kidolgozott véleményeket, tanúsítási előírásokat és egyéb részletes előírásokat, elfogadható megfelelési módokat és útmutató dokumentumokat, valamint az e cikk (1) bekezdése értelmében meghatározott eljárásokat.

▼B

116. cikk

Határozathozatali eljárások

(1) Az igazgatótanácsnak átlátható eljárásokat kell létrehoznia a 76. cikk (4) bekezdése szerinti egyéni határozatok meghozatalára vonatkozóan.

Ezen eljárások keretében:

a) biztosítani kell azon természetes vagy jogi személyek meghallgatását, akikre a határozat vonatkozik, valamint a közvetlenül és személyében érintett többi fél meghallgatását;

b) rendelkezni kell a természetes és jogi személyeknek a határozatról való értesítéséről, valamint a határozat közzétételéről a 123. cikk és a 132. cikk (2) bekezdése szerinti követelményekre figyelemmel;

c) rendelkezni kell arról, hogy a határozat címzettjeiként megjelölt természetes vagy jogi személyeket, valamint az eljárásban részt vevő többi felet tájékoztassák a részükre e rendelet szerint rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről;

d) biztosítani kell a határozat indokolással való ellátását.

(2) Az igazgatótanácsnak meg kell állapítania az azon feltételek meghatározására vonatkozó eljárásokat, amelyek alapján az érintett személyek értesülnek a határozatokról, ezen belül az e rendeletben előírt, igénybe vehető fellebbezési eljárásokról.

117. cikk

Éves és többéves programozás

(1) A 98. cikk (2) bekezdésének c) pontjával összhangban az igazgatótanács köteles minden év december 31-ig elfogadni az éves és többéves programozást tartalmazó programozási dokumentumot az ügyvezető igazgató által hat héttel annak elfogadását megelőzően előterjesztett tervezet alapján, a Bizottság véleményének figyelembevételével és – a többéves programozást illetően – az Európai Parlamenttel való egyeztetést követően. Az igazgatótanács a programozási dokumentumot köteles továbbítani az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. A programozási dokumentum az általános költségvetés végső elfogadását követően válik véglegessé, és szükség esetén annak megfelelően kiigazítható.

(2) Az éves munkaprogramnak tartalmaznia kell a célok részletes leírását és a várt eredményeket, ideértve a teljesítménymutatókat is, továbbá figyelembe kell vennie az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervben foglalt célokat. A tevékenységalapú költségvetés-tervezés és irányítás elveivel összhangban tartalmaznia kell továbbá a finanszírozandó tevékenységek leírását, valamint fel kell tüntetnie az egyes fellépésekhez elkülönített pénzügyi és emberi erőforrásokat is, bemutatva, hogy mely tevékenységek kerülnek finanszírozásra a szabályozási költségvetésből, és melyek az Ügynökséghez beérkező díjakból és illetékekből. Az éves munkaprogramnak összhangban kell lennie az e cikk (4) bekezdésében említett többéves munkaprogrammal. Egyértelműen fel kell tüntetnie, hogy az előző pénzügyi évhez képest az Ügynökség milyen új feladatokat kapott, illetve mely feladata változott vagy szűnt meg. Az éves programozásnak magában kell foglalnia az Ügynökségnek a 90. cikk szerinti nemzetközi együttműködéssel kapcsolatban végzett tevékenységeire vonatkozó stratégiáját és a stratégiával összefüggésben hozott intézkedéseit.

▼B

(3) Amennyiben az Ügynökséget új feladattal bízzák meg, az igazgatótanácsnak módosítania kell az elfogadott éves munkaprogramot. Az éves munkaprogram valamennyi lényegi módosítását az eredeti éves munkaprogramra vonatkozóval azonos eljárással kell elfogadni. Az igazgatótanács felruházhatja az ügyvezető igazgatót az éves munkaprogram nem lényegi módosításainak elfogadására vonatkozó hatáskörrel.

(4) A többéves munkaprogramnak tartalmaznia kell az átfogó stratégiai programozást, ideértve a célkitűzéseket, a várt eredményeket és a teljesítménymutatókat is. Továbbá meg kell határoznia az erőforrás-programozást, ideértve a többéves költségvetést és a személyzetet is.

Az erőforrás-programozást évente naprakésszé kell tenni. A stratégiai programozást adott esetben és különösen a 124. cikkben említett értékelés eredményére figyelemmel kell naprakésszé tenni.

118. cikk

Konszolidált éves tevékenységi jelentés

(1) A konszolidált éves tevékenységi jelentésben ismertetni kell, hogy az Ügynökség milyen módon hajtotta végre éves munkaprogramját és költségvetését, valamint kezelte személyzeti erőforrásait. Egyértelműen fel kell benne tüntetni, hogy az előző évhez képest az Ügynökség milyen új megbízásokat és feladatokat kapott, illetve mely megbízatása és feladata változott vagy szűnt meg.

(2) A jelentésben vázolni kell az Ügynökség által végzett tevékenységeket, és a célkitűzésekre, teljesítménymutatókra és határidőkre tekintettel értékelni kell az eredményeket, az elvégzett tevékenységekhez kapcsolódó kockázatokat, a források felhasználását, az Ügynökség általános működését, valamint a belső ellenőrzési rendszer hatékonyságát és eredményességét. Ismertetni kell, mely tevékenységek kerültek finanszírozásra a szabályozási költségvetésből, és melyek az Ügynökséghez beérkező díjakból és illetékekből.

119. cikk

Átláthatóság és tájékoztatás

(1) Az Ügynökség birtokában lévő dokumentumokra alkalmazni kell az 1049/2001/EK rendeletet. Ez nem sértheti az adatokhoz és információkhoz való hozzáférés tekintetében a 376/2014/EU rendeletben, valamint az e rendelet 72. cikkének (5) bekezdése és a 74. cikk (8) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban meghatározott szabályokat.

(2) Az Ügynökség saját kezdeményezésére kommunikációs tevékenységeket folytathat a hatáskörébe tartozó területen. Az Ügynökségnek biztosítania kell különösen, hogy a 115. cikk (3) bekezdésében meghatározott közleményeken túl a tevékenységével kapcsolatban a közvélemény és bármely érdekelt fél számára gyors, objektív, megbízható és könnyen érthető tájékoztatást nyújtson. Az Ügynökségnek biztosítania kell, hogy a kommunikációs tevékenységekre csak annyi erőforrást szánjon, hogy a 75. cikkben említett feladatok hatékony elvégzése ne kerüljön veszélybe.

▼B

(3) Az Ügynökség a repülésbiztonság témáját népszerűsítő anyagokat szükség esetén köteles lefordítani az Unió hivatalos nyelveire.

(4) Az illetékes nemzeti hatóságok saját hatáskörükben kötelesek segíteni az Ügynökség munkáját a vonatkozó repülésbiztonsági információk hatékony kommunikációjával.

(5) Bármely természetes vagy jogi személy jogosult írásban az Ügynökséghez fordulni az Unió bármely hivatalos nyelvén, és joga van ahhoz, hogy kérdésére ugyanezen a nyelven választ kapjon.

(6) Az Ügynökség működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontjának kell biztosítania.

IV. SZAKASZ

Pénzügyi előírások

120. cikk

Költségvetés

(1) Az egyéb bevételektől függetlenül az Ügynökség bevétele a következőkből áll:

a) az Unió hozzájárulása;

b) bármely más olyan európai harmadik ország hozzájárulása, amellyel az Unió a 129. cikk szerinti nemzetközi megállapodást kötött;

c) az Ügynökség által kiadott tanúsítványok kérelmezői és birtokosai, valamint az Ügynökség részére tett és ott nyilvántartásba vett nyilatkozatot tevő személyek által fizetett díjak;

d) az Ügynökség által készített kiadványokért, valamint az általa biztosított képzésekért és egyéb szolgáltatásokért, továbbá a fellebbezések feldolgozásáért felszámított díjak;

e) a tagállamoktól, harmadik országoktól vagy egyéb szervezetektől származó bármely önkéntes pénzügyi hozzájárulás, feltéve, hogy az ilyen hozzájárulás nem veszélyezteti az Ügynökség függetlenségét és pártatlanságát;

f) vissza nem térítendő támogatások.

(2) Az Ügynökség kiadásai a személyzeti, az adminisztratív, az infrastrukturális és a működési kiadásokat foglalják magukban. A működési kiadások tekintetében az intézkedések több pénzügyi évre kiterjedő költségvetési kötelezettségvállalásai szükség esetén éves részletekre bonthatók.

(3) A bevételeknek és a kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük.

(4) Az Ügynökség elszámolásában külön kell kezelni a szabályozási költségvetést, a tanúsítási tevékenységekre meghatározott és beszedett díjakat, valamint az Ügynökség által felszámított illetékeket.

(5) Az Ügynökségnek a pénzügyi év során úgy kell alakítania a személyi állományra vonatkozó tervezését és a díjakkal és illetékekkel kapcsolatos forrásokból finanszírozott tevékenységekre vonatkozó gazdálkodását, hogy képes legyen gyorsan reagálni a munkaterhelésre és e bevételek ingadozására.

▼B

(6) Az ügyvezető igazgatónak évente el kell készítenie az Ügynökség következő pénzügyi évre tervezett bevételeire és kiadásaira vonatkozó kimutatás tervezetét, ideértve a létszámterv tervezetét is, és a költségvetési helyzetre vonatkozó indokolással együtt meg kell küldenie azt az igazgatótanácsnak. A díjakból és illetékekből finanszírozott álláshelyek tekintetében a létszámterv tervezetét az Ügynökség munkaterhét és hatékonyságát mérő, a Bizottság által jóváhagyott korlátozott számú mutató alapján kell elkészíteni, és abban meg kell határozni, hogy az Ügynökség tanúsítási és más tevékenységeinek, ezen belül a felelősségi körök 64. és 65. cikk szerinti átruházásából adódó tevékenységeknek a hatékony és időben történő elvégzéséhez mennyi humán erőforrásra van szükség.

Az igazgatótanácsnak e tervezet alapján kell elfogadnia az Ügynökség következő pénzügyi évre tervezett bevételeire és kiadásaira vonatkozó előzetes becslést. Az Ügynökség tervezett bevételeire és kiadásaira vonatkozó előzetes becslést minden év január 31-ig meg kell küldeni a Bizottságnak.

(7) Az Ügynökség tervezett bevételeire és kiadásaira vonatkozó végleges becslést, amelynek magában kell foglalnia a létszámterv tervezetét és az előzetes munkaprogramot is, az igazgatótanácsnak legkésőbb március 31-ig meg kell küldenie a Bizottságnak és azon európai harmadik országoknak, amelyekkel az Unió a 129. cikkben említett nemzetközi megállapodásokat kötött.

(8) A Bizottság a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatást az Európai Unió általános költségvetésének tervezetével együtt megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(9) A tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatás alapján a Bizottság az Európai Unió általános költségvetésének tervezetében feltünteti a létszámtervre való tekintettel szükségesnek ítélt előirányzatokat, valamint az általános költségvetést terhelő hozzájárulás összegét, amelyet az EUMSZ 313. és 314. cikkével összhangban az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszt.

(10) Az Európai Parlament és a Tanács az Ügynökség munkaterhére és hatékonyságára vonatkozó, (6) bekezdésben említett mutatók figyelembevételével engedélyezi az Ügynökségnek juttatandó hozzájárulásokra vonatkozó előirányzatokat, és elfogadja az Ügynökség létszámtervét.

(11) Az igazgatótanácsnak el kell fogadnia a költségvetést. A költségvetés az Unió általános költségvetésének végleges elfogadását követően válik véglegessé. Adott esetben a költségvetést megfelelően ki kell igazítani.

(12) Az igazgatótanács köteles a lehető leghamarabb értesíteni az Európai Parlamentet és a Tanácsot az olyan projektek megvalósítására irányuló szándékáról, amelyek jelentős pénzügyi hatást gyakorolhatnak a költségvetés finanszírozására, különösen ingatlannal kapcsolatos projektek, például épületek bérbevétele vagy megvétele esetén, és erről tájékoztatnia kell a Bizottságot. Az Ügynökség költségvetésére várhatóan jelentősen kiható építési projektek esetében az 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet ([1]) kell alkalmazni.

([1]) A Bizottság 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2013. szeptember 30.) a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet 208. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról (HL L 328., 2013.12.7., 42. o.).

▼B

Ha az Európai Parlament és a Tanács jelezte, hogy véleményt kíván nyilvánítani, akkor véleményét a projektről szóló értesítés időpontját követő hat héten belül kell az igazgatótanácshoz eljuttatnia.

121. cikk

A költségvetés végrehajtása és ellenőrzése

(1) Az Ügynökség költségvetését az ügyvezető igazgatónak kell végrehajtania.

(2) Az Ügynökség számvitelért felelős tisztviselője köteles a következő pénzügyi év március 1-jéig tájékoztatni a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjét és a Számvevőszéket az előzetes elszámolásról. Az Ügynökség számvitelért felelős tisztviselője továbbá a következő pénzügyi év március 1-jéig köteles jelentést küldeni a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője részére az adott pénzügyi év költségvetési és pénzügyi gazdálkodásáról is. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője köteles az intézmények és a decentralizált szervek előzetes elszámolásai alapján konszolidált elszámolást készíteni, a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 147. cikkének megfelelően.

(3) Az ügyvezető igazgató minden pénzügyi évet követő március 31-ig köteles továbbítani az adott pénzügyi év költségvetési és pénzügyi gazdálkodásáról szóló jelentést az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek.

(4) Az Ügynökség előzetes elszámolására vonatkozó számvevőszéki észrevételek kézhezvételét követően a számvitelért felelős tisztviselő köteles saját felelősségi körében – a 966/2012/EU, Euratom rendelet 148. cikkének megfelelően – elkészíteni az Ügynökség végleges elszámolását, és az ügyvezető igazgatónak be kell nyújtania azt véleményezésre az igazgatótanácshoz.

(5) Az igazgatótanácsnak véleményt kell nyilvánítania az Ügynökség végleges elszámolásáról.

(6) Az Ügynökség számvitelért felelős tisztviselője minden pénzügyi évet követő július 1-jéig köteles a végleges elszámolást a az igazgatótanács véleményével együtt megküldeni az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek.

(7) A végleges elszámolást a pénzügyi évet követő november 15-éig közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

(8) Az ügyvezető igazgató a pénzügyi évet követő szeptember 30-ig köteles válaszolni a Számvevőszék által tett észrevételekre. Ezt a választ az igazgatótanácsnak és a Bizottságnak is meg kell küldenie.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

▼B

(9) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 165. cikke (3) bekezdésének megfelelően az ügyvezető igazgató köteles az Európai Parlament részére, az utóbbi kérésére megküldeni minden olyan információt, amely szükséges az adott pénzügyi évre vonatkozó mentesítési eljárás zavartalan lebonyolításához.

(10) Az Európai Parlament a Tanács minősített többséggel elfogadott ajánlása alapján eljárva az n + 2. év május 15-e előtt dönt az ügyvezető igazgató n. évi költségvetés végrehajtására vonatkozó felelőssége alóli mentesítéséről.

122. cikk

Csalás elleni küzdelem

(1) A csalás, a korrupció és az egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem érdekében a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([1]) minden korlátozás nélkül alkalmazni kell.

(2) Az Ügynökségnek 2018. szeptember 11-től számított hat hónapon belül csatlakoznia kell az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) belső vizsgálatairól szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága között 1999. május 25-én létrejött intézményközi megállapodáshoz ([2]), és a megállapodás mellékletében található minta alapján el kell fogadnia a személyzetére alkalmazandó megfelelő rendelkezéseket.

(3) A Számvevőszék jogosult a dokumentumok és helyszíni ellenőrzések alapján ellenőrzést végezni a támogatások kedvezményezettjeinél, valamint az Ügynökségen keresztül uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

(4) Az OLAF a 883/2013/EU, Euratom rendeletben és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ([3]) meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban vizsgálatokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet annak megállapítása céljából, hogy az Ügynökség által finanszírozott támogatásokkal vagy szerződésekkel kapcsolatban történt-e csalás, korrupció vagy egyéb, az Unió pénzügyi érdekeit sértő jogellenes tevékenység.

(5) Az (1)–(4) bekezdés sérelme nélkül az Ügynökség által harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, továbbá az általa kötött szerződéseknek, támogatási megállapodásoknak és támogatási határozatoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörüknek megfelelően ilyen ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytassanak.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.)

([2]) HL L 136., 1999.5.31., 15. o.

([3]) A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

▼B

123. cikk

Biztonsági szabályok a minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok védelmére

Az Ügynökségnek az (EU, Euratom) 2015/443 ([1]) és az (EU, Euratom) 2015/444 ([2]) bizottsági határozatban meghatározott, az EU-minősített adatok és nem minősített érzékeny adatok védelmére vonatkozó biztonsági szabályokkal egyenértékű saját szabályokat kell elfogadnia. Az Ügynökség biztonsági szabályainak többek között a minősített adatok cseréjére, kezelésére és tárolására vonatkozó rendelkezéseket kell magukban foglalniuk.

124. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság a saját iránymutatásainak megfelelően legkésőbb 2023. szeptember 12-ig és azt követően ötévente értékelést készít arról, hogy az Ügynökség milyen eredményeket ért el a céljai elérése, valamint megbízatása és feladatai teljesítése tekintetében. Az értékelésnek ki kell terjednie arra, hogy ez a rendelet, az Ügynökség léte és munkamunkamódszerei mennyiben segítik elő a polgárirepülés-biztonság magas szintjének megteremtését. Az értékelésben arra is ki kell térni, hogy szükség van-e az Ügynökség megbízatásának esetleges módosítására, és az milyen pénzügyi következményekkel járna. Az értékelés során figyelembe kell venni az igazgatótanács, valamint az uniós és nemzeti szinten érdekelt felek részéről megfogalmazott véleményeket is.

(2) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Ügynökség fenntartása a számára meghatározott célokra, megbízatásra és feladatokra tekintettel a továbbiakban nem indokolt, javasolhatja e rendelet megfelelő módosítását vagy hatályon kívül helyezését.

(3) A Bizottság továbbítja az értékelés megállapításait és következtetéseit az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az igazgatótanácsnak. Adott esetben értékeléséhez cselekvési tervet és ütemtervet is csatol. Az értékelés megállapításait és az ajánlásokat közzé kell tenni.

125. cikk

Pénzügyi szabályok

Az Ügynökségre alkalmazandó pénzügyi szabályokat a Bizottsággal folytatott konzultációt követően az igazgatótanácsnak kell elfogadnia. Az 1271/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelettől nem lehet eltérni, kivéve, ha az eltérés az Ügynökség működéséhez kifejezetten szükséges, és a Bizottság ahhoz előzetesen a beleegyezését adta.

([1]) A Bizottság (EU, Euratom) 2015/443 határozata (2015. március 13.) a Bizottságon belüli biztonságról (HL L 72., 2015.3.17., 41. o.).

([2]) A Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozata (2015. március 13.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 72., 2015.3.17., 53. o.).

▼B

126. cikk

Díjak és illetékek

(1) Díjat és illetéket kell felszámítani a következőkért:

a) tanúsítványoknak az Ügynökség által e rendelet értelmében történő kiállítása és megújítása, valamint nyilatkozatoknak az Ügynökség által e rendelet értelmében történő nyilvántartásba vétele, továbbá az Ügynökség azon tevékenységeket érintő felügyeleti tevékenységei, amelyekre az említett tanúsítványok és nyilatkozatok vonatkoznak;

b) publikációs, képzési és egyéb szolgáltatásoknak az Ügynökség által történő nyújtása; a vonatkozó díjakat és illetékeket az egyes szolgáltatások tényleges költségére figyelemmel kell megállapítani;

c) a fellebbezések feldolgozása.

Minden díjat és illetéket euróban kell kifejezni és megfizetni.

(2) A díjak és az illetékek mértékét úgy kell megállapítani, hogy a belőlük származó bevétel fedezze a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó tevékenységek teljes költségét, és ne keletkezzen jelentős többlet. Az említett költségbe bele kell számolni az (1) bekezdésben említett tevékenységekben részt vevő ügynökségi alkalmazottakra fordított összes kiadást, többek között az arányos munkáltatói nyugdíjjárulékokat. A díjak és az illetékek az Ügynökségnek a díj- és illetékköteles szolgáltatásokkal kapcsolatos tevékenységekért járó célhoz kötött bevételét képezik.

(3) A díjakból és illetékekből keletkező költségvetési többletnek a díjakhoz és illetékekhez kapcsolódó jövőbeli tevékenységek finanszírozását vagy a veszteségek kiegyenlítését kell szolgálnia. Ha a költségvetési mérleg rendszeresen jelentős többletet vagy hiányt mutat, a díjak és illetékek mértékét felül kell vizsgálni.

(4) A Bizottság az Ügynökséggel a 98. cikk (2) bekezdésének i) pontjával összhangban folytatott konzultációt követően az Ügynökség által felszámított díjakra és illetékekre vonatkozó részletes szabályokat megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza, hogy a 120. cikk (1) bekezdésének c) és d) pontja alapján melyek a díj- és illetékköteles ügyek, mekkora a díjak és az illetékek összege, és azokat hogyan kell megfizetni. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 127. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

127. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

▼B

(4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 4. cikkével.

128. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 19., 28., 32., 39., 47., 54., 58. és 61. cikkben, a 62. cikk (13) bekezdésében, a 68. cikk (3) bekezdésében, a 84. cikk (4) bekezdésében, a 105. cikkben és a 106. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása 5 éves időtartamra szól 2018. szeptember 11-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 19., 28., 32., 39., 47., 54., 58. és 61. cikkben, a 62. cikk (13) bekezdésében, a 68. cikk (3) bekezdésében, a 84. cikk (4) bekezdésében, a 105. cikkben és a 106. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 19., 28., 32., 39., 47., 54., 58. és 61. cikke a 62. cikk (13) bekezdése, a 68. cikk (3) bekezdése, a 84. cikk (4) bekezdése, a 105. cikk és a 106. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

129. cikk

Európai harmadik országok részvétele

Az Ügynökség munkájában részt vehetnek olyan európai harmadik országok, amelyek a Chicagói Egyezmény szerződő felei, és amelyek olyan nemzetközi megállapodásokat kötöttek az Unióval, amelyek révén az e rendelet hatálya alá tartozó területeken elfogadták és alkalmazzák az uniós jogot.

▼B

Az említett nemzetközi megállapodások tartalmazhatnak olyan – többek között a pénzügyi hozzájárulásra és a személyzetre vonatkozó – rendelkezéseket, amelyek meghatározzák, hogy az érintett európai harmadik ország hogyan és milyen mértékben vesz részt az Ügynökség munkájában. A 90. cikk (2) bekezdésének megfelelően az Ügynökség az említett rendelkezések érvényre juttatása érdekében munkamegállapodásokat köthet az érintett európai harmadik ország illetékes hatóságával.

130. cikk

Székhely-megállapodás és működési feltételek

(1) Az Ügynökségnek a fogadó tagállambeli elhelyezésére és a fogadó tagállam által rendelkezésre bocsátandó létesítményekre vonatkozó rendelkezéseket, továbbá az ügyvezető igazgatóra, az igazgatótanács tagjaira, valamint az Ügynökség személyi állományára és családtagjaikra a fogadó tagállamban alkalmazandó különös szabályokat az Ügynökség és a székhely helye szerinti tagállam közötti székhely-megállapodásban kell rögzíteni.

(2) A fogadó tagállam biztosítja az Ügynökség zavartalan működéséhez szükséges feltételeket, ideértve a többnyelvű, megfelelő iskoláztatás lehetőségét és a megfelelő közlekedési összeköttetéseket is.

131. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet és az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

132. cikk

A személyes adatok kezelése

(1) A személyes adatok e rendelet keretében való kezelése tekintetében a tagállamok az e rendelet szerinti feladataikat az (EU) 2016/679 rendeletnek megfelelő nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezésekkel összhangban végzik.

(2) A személyes adatok e rendelet keretében való kezelése tekintetében a Bizottságnak és az Ügynökségnek az e rendelet szerinti feladataikat a 45/2001/EK rendelettel összhangban kell végezniük.

133. cikk

A 2111/2005/EK rendelet módosítása

A 2111/2005/EK rendelet 15. cikke (1)–(3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A Bizottságot egy bizottság (a továbbiakban: uniós repülésbiztonsági bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

▼B

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.”

134. cikk

Az 1008/2008/EK rendelet módosítása

Az 1008/2008/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) egy tagállam nemzeti hatósága által, vagy több tagállam nemzeti hatóságai által az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 62. cikkének (5) bekezdésével összhangban együttesen, vagy az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége által az említett rendeletnek megfelelően kiállított érvényes AOC-vel rendelkezik;

_____

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.).”

2. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

Üzembentartási bizonyítvány

(1) A működési engedély megadásának és érvényességének feltétele, hogy a légi fuvarozó rendelkezzen érvényes AOC-vel, amely meghatározza az adott működési engedély hatálya alá eső tevékenységeket.

(2) A közösségi légi fuvarozó AOC-jében bekövetkezett változásokat – adott esetben – fel kell tüntetni a fuvarozó működési engedélyében.

Az AOC tekintetében illetékes hatóság köteles a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatni az illetékes engedélyező hatóságot az AOC tekintetében javasolt változásokról.

(3) Az AOC tekintetében illetékes hatóságnak és az illetékes engedélyező hatóságnak meg kell állapodniuk olyan intézkedésekről, amelyek keretében proaktív módon meg tudják osztani egymással az AOC és a működési engedély értékelése és megőrzése szempontjából releváns információkat.

▼B

Ez az információcsere kiterjedhet többek között – anélkül hogy ezekre korlátozódna – a közösségi légi fuvarozó pénzügyi, tulajdonjogi vagy szervezeti megállapodásaival kapcsolatos olyan információkra, amelyek hatással lehetnek tevékenységei biztonságára vagy a fizetőképességre, vagy amelyek az AOC tekintetében illetékes hatóságot segíthetik a repülésbiztonsággal kapcsolatos felügyeleti tevékenységének az ellátásában. Bizalmas jellegű információk nyújtása esetén intézkedéseket kell hozni az információk megfelelő védelmének biztosítására.

(3a) Ha valószínűsíthető, hogy végrehajtási intézkedésre lesz szükség, az AOC tekintetében illetékes hatóságnak és az illetékes engedélyező hatóságnak az intézkedést megelőzően mihamarabb konzultálniuk kell egymással, és az intézkedés meghozatala előtt együtt kell működniük a problémák megoldása érdekében. Ha intézkedésre kerül sor, az AOC tekintetében illetékes hatóságnak és az illetékes engedélyező hatóságnak arról mielőbb értesíteniük kell egymást.”

3. A 12. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A közösségi légi fuvarozó által használt légi járműveket a működési engedélyt kiadó illetékes engedélyező hatóság szerinti tagállam választása szerint az adott tagállamban vagy valamely tagállamban lajstromba kell venni. A 13. cikkben foglalt feltételekkel összhangban sima bérleti megállapodás vagy teljes bérleti megállapodás keretében használt légi járműveket viszont vagy a tagállamok egyikében vagy harmadik országban kell lajstromba venni.”

135. cikk

A 996/2010/EU rendelet módosítása

A 996/2010/EU rendelet 5. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„5. cikk

Vizsgálati kötelezettség

(1) Az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) hatálya alá tartozó légi járműveket érintő valamennyi baleset vagy súlyos repülőesemény tekintetében eseményvizsgálatot kell végezni abban a tagállamban, amelynek területén a baleset vagy súlyos repülőesemény történt.

(2) Amennyiben az (EU) 2018/1139 rendelet hatálya alá tartozó, valamely tagállamban lajstromozott légi jármű olyan balesetben vagy súlyos repülőeseményben válik érintetté, amelyről nem állapítható meg egyértelműen, hogy melyik állam területén következett be, a lajstromozás szerinti tagállam eseményvizsgálatot végző hatóságának kell lefolytatnia az esemény vizsgálatát.

(3) Az (1), a (2) és a (4) bekezdésben említett eseményvizsgálat hatókörét és az eseményvizsgálatok során alkalmazandó eljárásokat az eseményvizsgálatot végző hatóságnak a baleset vagy a súlyos repülőesemény következményeinek és annak figyelembevételével kell megállapítania, hogy a vizsgálatból a repülésbiztonság javítása érdekében várhatóan milyen tanulságok vonhatók le.

▼B

(4) Az eseményvizsgálatokat végző hatóság – a tagállamok nemzeti jogszabályaival összhangban – dönthet az (1) és a (2) bekezdésben említett repülőeseményeken kívüli repülőesemények, vagy más típusba tartozó légi járműveket érintő balesetek vagy súlyos repülőesemények vizsgálatáról is, amennyiben ezekből várhatóan biztonsággal kapcsolatos tanulságok vonhatók le.

(5) E cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve, az eseményvizsgálatot végző felelős hatóság a repülésbiztonsággal kapcsolatos várható tanulságokra figyelemmel dönthet úgy, hogy nem kezdeményezi az esemény vizsgálatát, ha a baleset vagy súlyos repülőesemény olyan, pilóta nélküli légi járművet érint, amelynek esetében az (EU) 2018/1139 rendelet 56. cikkének (1) és (5) bekezdése értelmében nem előírás a tanúsítvány vagy nyilatkozat megléte, vagy olyan, pilóta által irányított légi járművet érint, amely legfeljebb 2 250 kg maximális felszállótömeggel rendelkezik, továbbá ha a repülőesemény nem járt súlyos vagy halálos személyi sérüléssel.

(6) Az (1), a (2) és a (4) bekezdésben említett eseményvizsgálatok semmiképpen nem irányulhatnak a vétkesség vagy a felelősség kérdésének tisztázására. Azokat a vétkesség vagy a felelősség megállapítására irányuló igazságszolgáltatási vagy közigazgatási eljárásoktól függetlenül és azoktól különválasztva, valamint ez utóbbi eljárások sérelme nélkül kell lefolytatni.

_____

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.).”

136. cikk

A 376/2014/EU rendelet módosítása

A 376/2014/EU rendelet 3. cikke (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Ez a rendelet az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) hatálya alá tartozó polgári légi járművekkel kapcsolatos eseményekre és egyéb, biztonsággal kapcsolatos információkra alkalmazandó.

Ugyanakkor ez a rendelet nem alkalmazandó olyan, pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatos eseményekre és egyéb, biztonsággal kapcsolatos információkra, amelyek esetében az (EU) 2018/1139 rendelet 56. cikkének (1) és (5) bekezdése értelmében nem előírás a tanúsítvány vagy a nyilatkozat megléte, kivéve, ha a pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatos események és egyéb, biztonsággal kapcsolatos információk súlyos vagy halálos személyi sérüléshez vezettek vagy pilóta nélküli légi járművektől eltérő légi járműveket is érintettek.

▼B

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy e rendeletet az (EU) 2018/1139 rendelet hatálya alá nem tartozó légi járművekkel kapcsolatos eseményekre és egyéb, biztonsággal kapcsolatos információkra is alkalmazzák.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.).”

137. cikk

A 2014/30/EU irányelv módosítása

A 2014/30/EU irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) az alábbi légiközlekedési berendezések, amennyiben az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) hatálya alá tartoznak és kizárólagos levegőben történő használatra szánták őket:

i. légi járművek, a pilóta nélküli légi járművek kivételével, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik;

ii. pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik, amelyek tervezését az említett rendelet 56. cikkének (1) bekezdésével összhangban tanúsították, és amelyeket kizárólag a Nemzetközi Távközlési Unió Rádiószabályzatával kiosztott frekvenciákon való működésre terveztek védett légiforgalmi célú felhasználásra.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.).”

▼B

138. cikk

A 2014/53/EU irányelv módosítása

A 2014/53/EU irányelv I. mellékletében a 3. pont helyébe a következő szöveg lép:

„3. Az alábbi légiközlekedési berendezések, amennyiben az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) hatálya alá tartoznak és kizárólagos levegőben történő használatra szánták őket:

a) légi járművek, a pilóta nélküli légi járművek kivételével, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik és fel nem szerelt berendezéseik;

b) pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik, amelyek tervezését az említett rendelet 56. cikkének (1) bekezdésével összhangban tanúsították, és amelyeket kizárólag a Nemzetközi Távközlési Egyesület rádiós szabályzatával kiosztott frekvenciákon való működésre terveztek védett légiforgalmi célú felhasználásra.

_____

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.).”

139. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 216/2008/EK rendelet 2018. szeptember 11-én hatályát veszti.

(2) Az 552/2004/EK rendelet 2018. szeptember 11-én hatályát veszti. Mindazonáltal az említett rendelet 4., 5., 6., 6a. és 7. cikkét, valamint III. és IV. mellékletét az e rendelet 47. cikkében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alkalmazásának kezdőnapjáig, de legkésőbb 2023. szeptember 12-ig továbbra is alkalmazni kell, amennyiben ezek a jogi aktusok az 552/2004/EK rendelet releváns rendelkezéseinek tárgyára vonatkoznak.

(3) A 3922/91/EGK rendelet a 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban elfogadott, a repülőgéppel végzett légi taxi műveletekre, a repülőgéppel nyújtott sürgősségi orvosi szolgálatokra, továbbá az egypilótás repülőgéppel végzett kereskedelmi célú légi fuvarozásra vonatkozó, a repülési és szolgálati idő korlátozásával, valamint a pihenőidővel kapcsolatos részletes szabályok alkalmazásának kezdőnapjával hatályát veszti.

▼B

(4) Az (1), a (2) és a (3) bekezdésben említett, a hatályon kívül helyezett rendeletekre történő hivatkozásokat ezen rendeletre való hivatkozásoknak kell tekinteni, és azokat adott esetben a X. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

140. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A 216/2008/EK rendelettel és végrehajtási szabályaival összhangban kiadott vagy elismert tanúsítványok, megállapított vagy elismert különös légialkalmassági előírások, valamint tett vagy elismert nyilatkozatok – többek között a 67. cikk alkalmazása céljából – továbbra is érvényesek, és azokat úgy kell tekinteni, mint az e rendelet megfelelő rendelkezései szerint kiadott vagy elismert tanúsítványokat, megállapított vagy elismert különös légialkalmassági előírásokat, valamint tett vagy elismert nyilatkozatokat.

(2) A 216/2008/EK és az 552/2004/EK rendelet alapján elfogadott végrehajtási szabályokat legkésőbb 2023. szeptember 12-ig hozzá kell igazítani e rendelethez. A hozzáigazításig az említett végrehajtási szabályokban:

a) a „kereskedelmi célú üzemben tartásra” való hivatkozásokat a 216/2008/EK rendelet 3. cikkének i) pontjára történő hivatkozásként kell értelmezni;

b) a „komplex motoros meghajtású légi járműre” való hivatkozásokat a 216/2008/EK rendelet 3. cikkének j) pontjára történő hivatkozásként kell értelmezni;

c) a „berendezésekre” való hivatkozásokat e rendelet 3. cikkének 29. pontjára történő hivatkozásként kell értelmezni;

d) a „szabadidős célú üzemben tartásban részt vevő pilóták szakszolgálati engedélyére” való hivatkozásokat a 216/2008/EK rendelet 7. cikkének (7) bekezdésére történő hivatkozásként kell értelmezni;

(3) Az Ügynökség e rendelet 76. cikkének (1) és (3) bekezdésével összhangban köteles 2018. szeptember 11. után legkésőbb két évvel a 748/2012/EU ([1]), az 1321/2014/EU ([2]), az 1178/2011/EU ([3]) és a 965/2012/EU bizottsági rendelet ([4]), valamint az alkalmazandó tanúsítási előírások módosítására irányuló javaslatokkal kapcsolatos véleményeket benyújtani abból a célból, hogy az elsősorban sport- és szabadidős célra használt légi járművek tekintetében az említett rendeleteket e rendelethez igazítsa.

([1]) A Bizottság 748/2012/EU rendelete (2012. augusztus 3.) a légi járművek és kapcsolódó termékek, alkatrészek és berendezések légialkalmassági és környezetvédelmi tanúsítása, valamint a tervező és gyártó szervezetek tanúsítása végrehajtási szabályainak megállapításáról (HL L 224., 2012.8.21., 1. o.).

([2]) A Bizottság 1321/2014/EU rendelete (2014. november 26.) a légi járművek és repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmasságának biztosításáról és az ezzel összefüggő feladatokban részt vevő szervezetek és személyek jóváhagyásáról (HL L 362., 2014.12.17., 1. o.)

([3]) A Bizottság 1178/2011/EU rendelete (2011. november 3.) a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről (HL L 311., 2011.11.25., 1. o.).

([4]) A Bizottság 965/2012/EU rendelete (2012. október 5.) a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról (HL L 296., 2012.10.25., 1. o.).

▼B

(4) Az Ügynökség legkésőbb 2021. szeptember 12-ig a tagállamok által önkéntesen felhasználható útmutató anyagokat adhat ki, hogy támogassa az I. mellékletben felsorolt légi járművek tervezésére, gyártására, karbantartására és üzemben tartására vonatkozó arányos nemzeti szabályok kidolgozását.

(5) Az 55. és az 56. cikktől eltérve, a 216/2008/EK rendelet vonatkozó rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell mindaddig, amíg az e rendelet 58. cikkében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, illetve az 57. cikkében említett végrehajtási jogi aktusok hatályba nem lépnek.

(6) A tagállamok az e rendelet hatálya alá tartozó terület tekintetében harmadik országokkal kötött meglévő kétoldalú megállapodásaikat e rendelet hatálybalépését követően mihamarabb, de mindenképpen 2021. szeptember 12. előtt megszüntetik vagy naprakésszé teszik.

141. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

▼B

I. MELLÉKLET

A 2. cikk (3) bekezdésének d) pontjában említett légi járművek

1. Azon, pilóta által irányított légijármű-kategóriák, amelyekre e rendelet nem alkalmazandó:

a) történelmi jelentőségű légi jármű, mely megfelel az alábbi feltételeknek:

i. olyan légi jármű, amelynek:

— az eredeti terve 1955. január 1. előtt készült, és

— a gyártását 1975. január 1. előtt befejezték;

vagy

ii. egyértelmű történelmi jelentőségű légi jármű, amelyhez a következők kapcsolódnak:

— részvétel egy nevezetes történelmi eseményben,

— a repülés fejlődésének egy jelentős lépése, vagy

— fontos szerep betöltése egy tagállam fegyveres erőiben;

vagy

b) kifejezetten kutatásra, kísérleti vagy tudományos célra tervezett vagy módosított légi jármű, amelyet vélhetően csak nagyon kis számban gyártanak;

c) légi jármű – készletben szállított is –, amennyiben a gyártási és összeszerelési feladatok legalább 51 %-át amatőr vagy amatőrök nonprofit szervezete végezte saját célra, kereskedelmi célok nélkül;

d) légi jármű, mely a fegyveres erők szolgálatában áll, kivéve, ha a légi jármű olyan típusú, amelyre az Ügynökség tervezési szabványt fogadott el;

e) repülőgépek, amelyeknél a mérhető átesési sebesség vagy a minimális állandó repülési sebesség leszálláskor nem haladja meg a 35 csomós kalibrált légsebességet (CAS), valamint legfeljebb két üléssel rendelkező helikopterek, motoros ejtőernyők, vitorlázó repülőgépek és motoros vitorlázó repülőgépek, amelyek maximális felszállótömege (a továbbiakban: MTOM) a tagállamok nyilvántartása szerint nem nagyobb, mint:

	Repülőgépek/Helikopterek/Motoros ejtőernyők/motoros vitorlázó repülőgépek	Vitorlázó repülőgépek	Kétéltű vagy úszótalpas repülőgép/Helikopter	Törzsre szerelt ejtőernyős mentő-rendszer
Együléses	300 kg MTOM	250 kg MTOM	További 30 kg MTOM	További 15 kg MTOM
Kétüléses	450 kg MTOM	400 kg MTOM	További 45 kg MTOM	További 25 kg MTOM
Amennyiben egy kétéltű vagy úszótalpas repülőgépet/helikoptert úszótalpas repülőgépként/helikopterként és szárazföldi repülőgépként/helikopterként is üzemben tartanak, az MTOM-nak az alkalmazandó MTOM-határ alatt kell lennie.				

f) egy- és kétüléses könnyű autogirók, amelyek maximális felszállótömege nem nagyobb, mint 600 kg;

▼B

g) az a) vagy a d) pontban foglalt kritériumoknak megfelelő légi járművek másolatai, melyek szerkezeti terve hasonló az eredeti légi járműéhez;

h) egy- vagy kétszemélyes ballonok és hőléghajók, amelyek legnagyobb tervezett térfogata forró levegő esetén nem haladja meg az 1 200 m^3-t, más emelőgáz esetén pedig nem haladja meg a 400 m^3-t;

i) bármely más típusú, pilóta által irányított légi jármű, melynek legnagyobb üres tömege üzemanyaggal együtt legfeljebb 70 kg.

2. Ezenkívül e rendelet nem alkalmazandó:

a) a meghajtórendszerrel nem rendelkező, kikötött légi járművekre, amennyiben a rögzítő kötél hossza legfeljebb 50 m, és amennyiben:

i. a légi jármű MTOM-ja hasznos terheléssel együtt nem éri el a 25 kg-ot; vagy

ii. levegőnél könnyebb légi járművek esetében a jármű maximális tervezett térfogata nem éri el a 40 m^3-t;

b) kikötött légi járművekre, amelyek MTOM-ja nem haladja meg az 1 kg-ot.

▼B

II. MELLÉKLET

A légialkalmasságra vonatkozó alapvető követelmények

1. A TERMÉKEK INTEGRITÁSA

A termékek integritását – ezen belül az információs biztonsági fenyegetések elleni védelmet – a légi jármű üzemi élettartamára minden előre látható repülési körülmény tekintetében biztosítani kell. Az összes követelménynek való megfelelést értékeléssel vagy elemzéssel kell ellenőrizni, szükség esetén vizsgálatokkal alátámasztva.

1.1. Szerkezetek és anyagok

1.1.1. A szerkezet integritását a légi jármű (a meghajtórendszert is beleértve) teljes működési tartományán belül – és a szükséges mértékben azon túl is – biztosítani kell, és a légi jármű teljes élettartama alatt fenn kell tartani.

1.1.2. A légi jármű minden olyan alkatrészének, amelynek meghibásodása csökkentheti a szerkezet integritását, káros alakváltozás és meghibásodás bekövetkezése nélkül meg kell felelnie az alábbi feltételeknek. Ez magában foglalja az összes jelentős tömegű elemet és azok rögzítőeszközeit.

a) A terhelések valamennyi olyan kombinációját figyelembe kell venni, amely a légi jármű tömegeiben, tömegközéppont-tartományában, működési tartományában és élettartama során, valamint a szükséges mértékben azokon túl is, valószínűsíthetően bekövetkezhet. Ez magában foglalja a széllökések, a manőverek, a nyomás alá helyezés, a mozgatható felületek, valamint az irányító- és a meghajtórendszerek következtében fellépő terheléseket mind repülés közben, mind a földön.

b) Figyelembe kell venni a szárazföldön vagy vízen végzett kényszerleszállások következtében fellépő terheléseket és valószínűsíthető meghibásodásokat.

c) Az üzemben tartás típusának megfelelően a terhelésekre adott szerkezeti reakciók meghatározása során – a légi jármű méretének és konfigurációjának figyelembevételével – tekintetbe kell venni a dinamikus hatásokat is.

1.1.3. A légi járműnek mindennemű aeroelasztikus instabilitástól és túlzott rezgéstől mentesnek kell lennie.

1.1.4. A légi jármű építése során alkalmazott gyártási eljárásoknak és anyagoknak ismert és reprodukálható szerkezeti tulajdonságokat kell eredményezniük. Az anyagjellemzők mindennemű, az üzembentartási környezettel kapcsolatos változását figyelembe kell venni.

1.1.5. Amennyire gyakorlati szempontból lehetséges, biztosítani kell, hogy a ciklikus terhelés, a környezeti hatások miatti károsodás, valamint a véletlenszerű és a diszkrét forrású károk ne csökkentsék a szerkezet integritását egy elfogadható maradó szilárdsági szint alá. E tekintetben a folyamatos légialkalmasság biztosításához minden szükséges utasítást közzé kell tenni.

1.2. Meghajtás

1.2.1. A meghajtórendszer (azaz a motor és adott esetben a propeller) integritását a meghajtórendszer egész működési tartományában – és a szükséges mértékben azon túl is – bizonyítani kell, és a meghajtórendszer teljes élettartama alatt fenn kell tartani, figyelembe véve a meghajtórendszer szerepét a légi jármű átfogó biztonsági koncepciójában.

1.2.2. A meghajtórendszernek, figyelembe véve a környezeti hatásokat és körülményeket, a rá vonatkozóan megállapított korlátokon belül minden szükséges repülési körülmény esetén biztosítania kell a tőle megkövetelt tolóerőt vagy energiát.

▼B

1.2.3. A meghajtórendszer gyártása során alkalmazott gyártási eljárásoknak és anyagoknak ismert és reprodukálható szerkezeti viselkedést kell eredményezniük. Az anyagjellemzők mindennemű, az üzembentartási környezettel kapcsolatos változását figyelembe kell venni.

1.2.4. A ciklikus terhelés, a környezeti és az üzembentartási hatások miatti károsodások, valamint az alkatrészek ezekből eredő lehetséges meghibásodásai nem csökkenthetik a meghajtórendszer integritását az elfogadható szintek alá. E tekintetben a folyamatos légialkalmasság biztosításához minden szükséges utasítást közzé kell tenni.

1.2.5. A meghajtórendszer és a légi jármű közötti biztonságos és helyes illesztésre vonatkozó összes szükséges utasítást, információt és követelményt közzé kell tenni.

1.3. Rendszerek és berendezések (a fel nem szerelt berendezéseken kívül):

1.3.1. A légi jármű nem rendelkezhet olyan tervezési jellemzőkkel vagy részletkialakításokkal, amelyek a tapasztalatok alapján veszélyesek.

1.3.2. A légi járműnek, beleértve azokat a rendszereket és berendezéseket is, amelyek a típusterv értékeléséhez vagy az üzembentartási szabályok szerint szükségesek, minden előre látható üzemeltetési feltétel esetén – a rendszerek vagy berendezések üzemeltetési környezetének figyelembevételével – a tervezettnek megfelelően kell működnie a légi jármű működési tartományán belül, és a szükséges mértékben azon túl is. A típusalkalmasság tanúsításához és az üzembentartási szabályok szerint nem szükséges más rendszerek és berendezések, akár megfelelően, akár nem megfelelően működnek, nem csökkenthetik a biztonságot, és nem befolyásolhatják hátrányosan semmilyen más rendszer vagy berendezés helyes működését. A rendszereknek és a berendezéseknek különleges képességek vagy erőkifejtés nélkül üzemben tarthatónak kell lenniük.

1.3.3. A légi jármű rendszereit és berendezéseit mind külön-külön, mind egymással összefüggésben tekintve úgy kell megtervezni, hogy ne eredményezhessen végzetes meghibásodást egyetlen olyan egyedi meghibásodás sem, amelyről nincs kimutatva, hogy rendkívül valószínűtlen, és fordított kapcsolatnak kell fennállnia a meghibásodási feltételek valószínűsége és a légi járműre vagy a fedélzetén lévőkre gyakorolt hatásaik súlyossága között. Az egyedi meghibásodásra vonatkozó fenti követelménnyel összefüggésben elfogadott, hogy megfelelően figyelembe kell venni a légi jármű méretét és általános értelemben vett felépítését, és ez azt eredményezheti, hogy az egyedi meghibásodásra vonatkozó követelményt a helikopterek és a kisméretű repülőgépek egyes alkatrészei és egyes rendszerei esetében nem szükséges teljesíteni.

1.3.4. A személyzetet vagy – az adott esetnek megfelelően – a karbantartó személyzetet egyértelmű, következetes és félreérthetetlen módon el kell látni mindazokkal az információkkal, amelyek a repülés biztonságos végrehajtásához szükségesek, valamint amelyek a nem biztonságos körülményekre vonatkoznak. A rendszereket, a berendezéseket és az irányítóberendezéseket, beleértve a jeleket és a bejelentéseket is, úgy kell megtervezni és elhelyezni, hogy a veszélyhelyzetek kialakulását eredményező hibák a lehető legkisebb szinten legyenek.

1.3.5. A tervezés során óvintézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a légi járművön belül és kívül egyaránt minimális szintűek legyenek a légi járműre és a fedélzeten lévőkre nézve az észszerűen valószínűsíthető veszélyekből származó kockázatok, beleértve az információbiztonsági veszélyeket is, és ennek keretében azon veszély ellen is védelmet kell biztosítani, amely a fel nem szerelt berendezések valamelyikének jelentős meghibásodásából vagy mechanikai tönkremeneteléből eredhet.

1.4. Fel nem szerelt berendezések

1.4.1. A fel nem szerelt berendezéseknek minden előre látható üzemeltetési feltétel esetén el kell tudniuk látni a biztonsági vagy a biztonság szempontjából releváns funkciójukat, kivéve abban az esetben, ha ez a funkció másképp is ellátható.

▼B

1.4.2. A fel nem szerelt berendezéseknek különleges képességek vagy erőkifejtés nélkül üzemben tarthatónak kell lenniük.

1.4.3. A fel nem szerelt berendezések, akár megfelelően, akár nem megfelelően működnek, nem csökkenthetik a biztonságot, és nem befolyásolhatják hátrányosan semmilyen más berendezés, rendszer vagy készülék helyes működését.

1.5. Folyamatos légialkalmasság

1.5.1. A folyamatos légialkalmasságra vonatkozó utasításokat tartalmazó összes dokumentumot el kell készíteni és hozzáférhetővé kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy a légi jármű teljes élettartama alatt megmaradjon a légijármű-típus és minden kapcsolódó alkatrész légialkalmasságának színvonala.

1.5.2. Amennyire az a folyamatos légialkalmasság szempontjából szükséges, biztosítani kell az alkatrészek és a fel nem szerelt berendezések vizsgálatának, beállításának, kenésének, eltávolításának és kicserélésének eszközeit.

1.5.3. A folyamatos légialkalmasságra vonatkozó utasításoknak olyan kézikönyv vagy kézikönyvek formáját kell ölteniük, amely megfelel vagy amelyek megfelelnek a szolgáltatott adatok mennyiségének. A kézikönyveknek praktikus formában kell tartalmazniuk karbantartási és javítási utasításokat, javítással kapcsolatos információkat, valamint a hibaelhárítási és a vizsgálati eljárások ismertetését.

1.5.4. A folyamatos légialkalmasságra vonatkozó utasításoknak olyan légialkalmassági korlátozásokat kell tartalmazniuk, amelyek mutatják a kötelező cserék idejét, a vizsgálati időközöket és a kapcsolódó vizsgálati eljárásokat.

2. A TERMÉKEK MŰKÖDÉSÉNEK LÉGIALKALMASSÁGI SZEMPONTJAI

2.1. Bizonyítani kell, hogy a termék működése közben a fedélzeten és a földön tartózkodó személyek biztonságának biztosítása érdekében sor került a következő kérdések kezelésére:

a) Meg kell állapítani azokat az üzembentartási fajtákat, amelyekre a légi jármű jóváhagyást kapott, és meg kell határozni a biztonságos üzemben tartáshoz szükséges korlátozásokat és információkat, beleértve a környezetvédelmi korlátozásokat és jellemzőket is;

b) A légi járműnek biztonságosan irányíthatónak és manőverezhetőnek kell lennie minden várható üzemeltetési feltétel esetén, beleértve az egyik – vagy, a légi jármű méretétől és konfigurációjától függően, több – meghajtórendszer meghibásodása nyomán előálló helyzetet is. Kellő figyelmet kell fordítani a pilóta testi erejére, a pilótafülke környezetére, a pilóta munkaterhelésére és az egyéb emberi tényezőkre, valamint az adott repülési fázisra és annak időtartamára;

c) A repülés egyik fázisából egy másikba való zavartalan átmenetet anélkül kell lehetővé tenni, hogy ahhoz bármilyen valószínűsíthető üzemeltetési feltételek között a pilóta részéről kivételes képességekre, éberségre, erőkifejtésre vagy munkaterhelésre lenne szükség;

d) A légi jármű stabilitásának biztosítania kell, hogy a pilótára – a repülési fázisnak és annak időtartamának függvényében – ne háruljon túlzott igénybevétel;

e) Meg kell határozni a rendes körülmények közötti üzemelésre, a meghibásodás esetére és a veszélyhelyzetekre vonatkozó eljárásokat;

f) A légi jármű típusa függvényében gondoskodni kell figyelmeztetésekről vagy más olyan eszközről, amelynek segítségével megakadályozható a rendes repülési határgörbéből való kilépés;

g) A légi jármű és rendszerei jellemzőinek a repülési határgörbéből való esetleges kilépés esetén lehetővé kell tenniük az abba való biztonságos visszatérést.

▼B

2.2. A személyzet tagjai rendelkezésére kell bocsátani az üzemben tartásra vonatkozó korlátozásokat és a biztonságos üzemben tartáshoz szükséges egyéb információkat.

2.3. A termékek működését meg kell védeni az olyan veszélyektől, amelyek a kedvezőtlen külső és belső körülményekből adódnak, beleértve a környezeti körülményeket is.

a) Ezen belül különösen – az üzemben tartás típusának megfelelően – nem szabad, hogy nem biztonságos körülmények álljanak elő az olyan jelenségeknek való kitettség okán, mint például – de nem kizárólag – a kedvezőtlen időjárás, a villámlás, a madárral történő ütközés, a nagy frekvenciájú sugárzott tér, az ózon stb., amelyek megjelenése észszerűen várható a termék üzemben tartása folyamán, figyelembe véve a légi jármű méretét és konfigurációját;

b) Az utastereknek az üzemben tartás típusának megfelelően megfelelő utazási körülményeket kell biztosítaniuk az utasok számára, valamint megfelelő védelmet kell nyújtaniuk mindazokkal a várható veszélyekkel szemben, amelyek a repülési műveletek közben vagy veszélyhelyzetekben felmerülnek, beleértve a tüzet, a füstöt, a mérgező gázokat és a gyors légnyomáscsökkenést is, figyelembe véve a légi jármű méretét és konfigurációját. Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a légi jármű fedélzetén lévők minden észszerű lehetőséget megkapjanak a súlyos sérülések elkerülésére és a légi jármű gyors elhagyására, és szárazföldi vagy vízi kényszerleszállás esetén védve legyenek a lassulási erő hatásaival szemben. Megfelelően gondoskodni kell érthető és egyértelmű jelzésekről vagy bejelentésekről annak érdekében, hogy a légi jármű fedélzetén lévők megismerhessék a biztonságos viselkedésformákat, valamint a biztonsági berendezés helyét és helyes használatának módját. Az előírt biztonsági berendezéseknek azonnal használhatónak kell lenniük.

c) A személyzeti fülkéket az üzemben tartás típusának megfelelően úgy kell elrendezni, hogy megkönnyítsék a repülési műveleteket – ideértve a helyzetismeretet biztosító eszközöket is – és bármilyen várható helyzet vagy veszélyhelyzet kezelését. A személyzeti fülkék környezete nem veszélyeztetheti a személyzet képességét a feladatok elvégzésére, és úgy kell őket megtervezni, hogy üzemben tartás közben ne jelentkezzenek zavaró hatások, és elkerülhető legyen az irányítóeszközök helytelen használata.

3. A TERVEZÉST, A GYÁRTÁST, A FOLYAMATOS LÉGIALKALMASSÁG IRÁNYÍTÁSÁT ÉS A KARBANTARTÁST VÉGZŐ SZERVEZETEK (BELEÉRTVE A TERMÉSZETES SZEMÉLYEKET IS)

3.1. A tevékenység típusát figyelembe véve a szervezetek jóváhagyását akkor kell megadni, ha teljesülnek a következő feltételek:

a) a szervezeteknek rendelkezniük kell a munkájuk maradéktalan elvégzéséhez szükséges eszközökkel. Ez – nem kizárólagosan – magában foglalja a létesítményeket, a személyzetet, a berendezéseket, a szerszámokat és anyagokat, a feladatok dokumentációját, a felelősségeket és eljárásokat, valamint a vonatkozó adatokhoz és nyilvántartásokhoz való hozzáférést;

b) a végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve a szervezetnek olyan vezetési rendszert kell létrehoznia és fenntartania, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat, és törekszik a rendszer folyamatos fejlesztésére;

c) a szervezetnek szükség szerint megállapodásokat kell kötnie más érintett szervezetekkel a légialkalmasság e mellékletben foglalt alapvető követelményeinek való folyamatos megfelelés biztosítására;

▼B

d) a b) pontban említett vezetési rendszer és a c) pontban említett megállapodások részeként a szervezetnek a termékek biztonságának folyamatos javításához való hozzájárulás céljából létre kell hoznia egy rendszert az események jelentésére. Az események jelentésére szolgáló rendszernek teljesítenie kell az alkalmazandó uniós jogban foglalt követelményeket.

3.2. A karbantartási képzéssel foglalkozó szervezetekre nem vonatkoznak a 3.1. c) és a 3.1. d) pontban foglalt feltételek.

3.3. A karbantartást végző természetes személyeknek a tevékenység típusának megfelelő elméleti ismereteket, gyakorlati készségeket és tapasztalatot kell szerezniük, és folyamatosan szinten kell tartaniuk azokat.

▼B

III. MELLÉKLET

A termékek környezetvédelmi megfelelőségével kapcsolatos alapvető követelmények

1. A termékeket a 4. pont figyelembevételével úgy kell megtervezni, hogy a zaj a lehető legalacsonyabb legyen.

2. A termékeket a 4. pont figyelembevételével úgy kell megtervezni, hogy a kibocsátások a lehető legalacsonyabbak legyenek.

3. A termékeket a 4. pont figyelembevételével úgy kell megtervezni, hogy a folyadékok elpárolgásából vagy a környezetbe kerüléséből eredő kibocsátások a lehető legalacsonyabbak legyenek.

4. A zaj, a különböző fajtájú kibocsátások és a folyadékok környezetbe kerülésének csökkentését szolgáló tervezési intézkedések kölcsönhatásait figyelembe kell venni.

5. A légi jármű által keltett zaj és kibocsátások minimalizálása szempontjából figyelembe kell venni a rendes üzemeltetési feltételek teljes tartományát és azokat a földrajzi területeket, ahol a légi járművek által keltett zaj és kibocsátások problémát jelentenek.

6. A légi jármű környezetvédelmi okokból szükséges rendszereit és berendezéseit úgy kell megtervezni, gyártani és karbantartani, hogy minden előre látható üzemeltetési feltétel esetén rendeltetésszerűen működjenek. E rendszerek és berendezések megbízhatóságának arányosnak kell lennie a termék környezetvédelmi megfelelőségére gyakorolni kívánt hatásukkal.

7. A repülőipari termékek e mellékletben foglalt alapvető követelményeknek való folyamatos megfelelőségének biztosításához szükséges útmutatásokat, eljárásokat, módszereket, kézikönyveket, korlátozásokat és ellenőrzéseket ki kell dolgozni, és világosan kommunikálni kell a célközönség felé.

8. A repülőipari termékek tervezésében, gyártásában és karbantartásában részt vevő szervezeteknek:

   a) rendelkezniük kell minden ahhoz szükséges eszközzel, hogy biztosítsák a repülőipari termék e mellékletben foglalt alapvető követelményeknek való megfelelését; és

   b) szükség szerint megállapodásokat kell kötniük más érintett szervezetekkel annak biztosítására, hogy a repülőipari termékek teljesítsék az e mellékletben foglalt alapvető követelményeket.

▼B

IV. MELLÉKLET

A hajózó személyzet tagjaira vonatkozó alapvető követelmények

1. PILÓTAKÉPZÉS

1.1. Általános elvek

A légi jármű vezetésére irányuló képzésben részesülni kívánó személynek tanulmányi szinten, fizikailag és szellemileg kellően érettnek kell lennie a megfelelő elméleti ismeretek és gyakorlati készségek elsajátításához, fenntartásához és bizonyításához.

1.2. Elméleti ismeretek

A pilótának a légi jármű fedélzetén ellátott feladatainak megfelelő és az adott típusú tevékenységhez kapcsolódó kockázatokkal arányos tudásszintet kell elsajátítania és fenntartania. Ezek az ismeretek minimálisan az alábbiakat tartalmazzák:

a) a légi jog;

b) a légi járművekre vonatkozó általános ismeretek;

c) a légi jármű kategóriájához kapcsolódó műszaki kérdések;

d) a repüléstervezés és a repülés-végrehajtás;

e) az emberi teljesítmény és annak korlátai;

f) a meteorológia;

g) a navigáció;

h) az üzembentartási eljárások, köztük az erőforrás-gazdálkodás;

i) a repülés alapelvei;

j) a kommunikáció; és

k) a nem technikai jellegű készségek, beleértve a veszélyek és a hibák felismerésének és kezelésének készségét is.

1.3. Az elméleti ismeretek ellenőrzése és fenntartása

1.3.1. Az elméleti ismeretek elsajátítását és megtartását a képzés során folyamatos értékeléssel és – adott esetben – vizsgákkal kell ellenőrizni.

1.3.2. Az elméleti ismeretekkel kapcsolatos kompetenciákat megfelelő szinten kell tartani. A követelményeknek való megfelelést rendszeres értékeléssel, vizsgákkal, tesztekkel vagy ellenőrzéssel kell felmérni. A vizsgák, tesztek vagy ellenőrzések gyakoriságának arányosnak kell lennie a tevékenységhez kötődő kockázatok nagyságával.

1.4. Gyakorlati készségek

A pilótának el kell sajátítania és fenn kell tartania a légi jármű fedélzetén ellátandó feladatai elvégzéséhez szükséges gyakorlati készségeket. Ezeknek a készségeknek arányosnak kell lenniük az adott típusú tevékenységhez kapcsolódó kockázatokkal, és a légi jármű fedélzetén végzett feladatoknak megfelelően az alábbiakra kell kiterjedniük:

a) a felszállás előtti és a repülés közbeni feladatok, ideértve egyebek mellett a légi jármű teljesítményének, tömegének és súlypontjának meghatározását, a légi jármű vizsgálatát és javítását, az üzemanyag- és az energiafelhasználás tervezését, az időjárás megítélését, az útvonaltervezést, a légtérkorlátozásokat és a futópályák rendelkezésre állását;

▼B

b) a repülőtéri és a forgalmi köri eljárások;

c) az ütközések elkerülését szolgáló óvintézkedések és eljárások;

d) a légi jármű irányítása külső vizuális referencia alapján;

e) a repülési manőverek, köztük a kritikus helyzetekben végzett manőverek is, és a kapcsolódó „kivevő” („upset”) manőverek, a műszaki lehetőségek függvényében;

f) fel- és leszállás végrehajtása normál és oldalszélben;

g) a csak műszerek alapján történő repülés, a tevékenység típusának megfelelően;

h) az üzembentartási eljárások, köztük a csapatmunka és az erőforrás-gazdálkodás, az üzemben tartás jellegének megfelelően, egy-, illetve többfős személyzet esetében;

i) a navigáció és a repülési szabályok és a kapcsolódó eljárások végrehajtása, adott esetben vizuális adatok vagy navigációs segédeszközök használatával;

j) teendők rendellenes működés, illetve veszélyhelyzet esetén, ideértve a légi jármű berendezéseinek szimulált meghibásodását is;

k) megfelelés a légiforgalmi és a kommunikációs eljárásoknak;

l) a légi jármű típusa vagy osztálya szerinti specifikus kérdések;

m) a konkrét tevékenységhez kötődő kockázatok csökkentéséhez szükséges további gyakorlatikészség-fejlesztő képzések; és

n) nem technikai jellegű készségek, beleértve a veszélyek és a hibák megfelelő értékelési módszertan alkalmazásával történő felismerésének és kezelésének készségét is, a technikai készségek értékelésével összefüggésben.

1.5. A gyakorlati készségek ellenőrzése és fenntartása

1.5.1. A pilótának bizonyítania kell, hogy képes a légi jármű fedélzetén ellátott feladatainak megfelelő kompetenciával végrehajtani az eljárásokat és a manővereket, és eközben:

a) a légi járművet az arra vonatkozó korlátozások között tartja üzemben;

b) jó ítélőképességgel és repülőszaktudással cselekszik;

c) alkalmazza a repüléssel kapcsolatos ismereteit;

d) a légi járművet mindenkor úgy tartja irányítása alatt, hogy biztosított legyen az eljárás vagy manőver sikeres végrehajtása; valamint

e) nem technikai jellegű készségek, beleértve a veszélyek és a hibák megfelelő értékelési módszertan alkalmazásával történő felismerésének és kezelésének készségét is, a technikai készségek értékelésével összefüggésben.

1.5.2. A gyakorlati készségekkel kapcsolatos kompetenciákat megfelelő szinten kell tartani. A követelményeknek való megfelelést rendszeres értékeléssel, vizsgákkal, tesztekkel vagy ellenőrzéssel kell felmérni. A vizsgák, tesztek vagy ellenőrzések gyakoriságának arányosnak kell lennie a tevékenységhez kötődő kockázatok nagyságával.

▼B

1.6. Nyelvismeret

A pilótának rendelkeznie kell a légi járművön ellátott feladataihoz szükséges megfelelő nyelvismerettel. A nyelvismeretnek ki kell terjednie:

a) az időjárási információs dokumentumok megértésére;

b) a repülési útvonalat tartalmazó, valamint az indulási és megközelítési térképek és a kapcsolódó repülési tájékoztató dokumentumok használatára; valamint

c) a hajózó személyzet más tagjaival és a léginavigációs szolgálatokkal a repülés bármely fázisában – beleértve a repülésre való felkészülést is – folytatandó kommunikáció képességére azon a nyelven, amelyen repülés közben a rádiókommunikáció folyik.

1.7. Repülésszimulációs oktatóeszközök

A képzésben vagy a gyakorlati készségek elsajátításának vagy fenntartásának ellenőrzésében használt repülésszimulációs oktatóeszközöknek (FSTD) meg kell felelniük bizonyos teljesítményszintnek azokon a területeken, amelyek az adott feladat elvégzése szempontjából relevánsak. Különösen a térbeli kialakításnak, a kezelési tulajdonságoknak, valamint a járműteljesítménynek és a rendszerviselkedésnek kell megfelelően leképeznie a légi járművet.

1.8. Tanfolyam

1.8.1. A képzést tanfolyami formában kell biztosítani.

1.8.2. A tanfolyamoknak az alábbi feltételeknek kell megfelelniük:

a) minden tanfolyamtípusra ki kell dolgozni egy tananyagot; és

b) ha indokolt, a tanfolyamnak megfelelő arányban elméleti képzést és gyakorlati repülési képzést is tartalmaznia kell (beleértve a repülésszimulációs oktatóeszközökkel végzett képzést is).

1.9. Oktatók

1.9.1. Elméleti oktatás

Az elméleti oktatást megfelelően képzett oktatóknak kell tartaniuk. Ezeknek az oktatóknak:

a) megfelelő ismeretekkel kell rendelkezniük az oktatott területen; és

b) képeseknek kell lenniük a megfelelő oktatási technikák alkalmazására.

1.9.2. Repülésoktatás és repülésszimulációs oktatás

A repülésoktatást és a repülésszimulációs oktatást olyan megfelelően képzett oktatóknak kell tartaniuk, akik:

a) teljesítik a nyújtott oktatásnak megfelelő, az elméleti ismeretekre és a gyakorlati tapasztalatra vonatkozó követelményeket;

b) képeseknek kell lenniük a megfelelő oktatási technikák alkalmazására;

c) gyakorlatot szereztek az oktatni kívánt repülési manőverek és eljárások oktatása során használt oktatási technikák terén;

▼B

d) bizonyították képességüket az oktatni kívánt repülési területek oktatására, egyaránt ideértve a repülés előtti és utáni, valamint a földi oktatást; és

e) az oktatás színvonalának fenntartása érdekében rendszeres ismeretfrissítő képzésben részesülnek.

A légi járművön képzést nyújtó repülésoktatóknak – az új típusú légi járműveken végzett oktatás kivételével – jogosultnak kell lenniük az oktatni kívánt légi jármű parancsnokként történő vezetésére.

1.10. Vizsgáztatók

A pilóták készségeinek felméréséért felelős személyeknek:

a) meg kell felelniük a repülőoktatókra és a repülésszimulációs oktatókra vonatkozó követelményeknek; és

b) képesnek kell lenniük a pilóták teljesítményének megítélésére, valamint repülési tesztek és ellenőrzések lefolytatására.

2. A PILÓTÁK GYAKORLATI TAPASZTALATAIRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

Hacsak az e rendelet alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok értelmében a kompetencia meglétét nem az 1.5. pont szerint kell ellenőrizni, a hajózó személyzet tagjaként, oktatóként vagy vizsgáztatóként eljáró személynek elegendő tapasztalatot kell szereznie és fenntartania az általa ellátott feladatok elvégzéséhez.

3. A PILÓTÁK EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMASSÁGA

3.1. Egészségügyi alkalmassági követelmények

3.1.1. Minden pilótának rendszeresen bizonyítania kell a feladatai kielégítő ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasságát, figyelemmel a tevékenység típusára. A követelményeknek való megfelelést megfelelő, a bevált repülés-egészségügyi gyakorlaton alapuló értékelés útján, a tevékenység típusa és az életkorból adódó esetleges szellemi és fizikai állapotromlás figyelembevételével kell kimutatni.

Az egészségügyi alkalmasság – a fizikai és a szellemi alkalmasságot egyaránt ideértve – azt jelenti, hogy a pilóta nem szenved olyan betegségben vagy fogyatékosságban, amely képtelenné teszi:

a) a légi jármű üzemben tartásához szükséges feladatok elvégzésére;

b) a rá bízott feladatok mindenkori végrehajtására; vagy

c) környezetének helyes érzékelésére.

3.1.2. Ha az egészségügyi alkalmasság nem bizonyított teljeskörűen, akkor azonos mértékű repülésbiztonságot eredményező kockázatcsökkentő intézkedések alkalmazhatók.

3.2. Repülőorvos szakértők

A repülőorvos szakértőnek:

a) rendelkeznie kell az orvosi tevékenység gyakorlásához szükséges képesítéssel és engedéllyel;

▼B

b) a vizsgálatok színvonalának fenntartása érdekében előzetes repülés-egészségügyi képzésben és rendszeres repülés-egészségügyi továbbképzéseken kell részt vennie; és

c) gyakorlati ismeretekkel és tapasztalattal kell rendelkeznie azokról a körülményekről, amelyek között a pilóták feladataikat ellátják.

3.3. Repülőorvosi központok

A repülőorvosi központoknak:

a) rendelkezniük kell a kiváltságaikhoz kapcsolódó kötelezettségek teljesítéséhez szükséges összes eszközzel. Ez – nem kizárólagosan – magában foglalja a létesítményeket, a személyzetet, a berendezéseket, a szerszámokat és anyagokat, a feladatok, a felelősségek és az eljárások dokumentációját, valamint a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést és nyilvántartások vezetését;

b) a végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve olyan vezetési rendszert kell létrehozniuk és fenntartaniuk, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat, és törekszik a rendszer folyamatos fejlesztésére; és

c) szükség szerint megállapodásokat kell kötniük más érintett szervezetekkel e követelmények folyamatos teljesülésének biztosítására.

4. A KABINSZEMÉLYZET TAGJAI

4.1. Általános elvek

A kabinszemélyzet tagjait:

a) a biztonsági feladataik ellátásához szükséges kompetenciák megfelelő szintjének elérése és fenntartása érdekében képzésben kell részesíteni és rendszeres ellenőrzéseknek kell alávetni; és

b) a biztonsági feladataik biztonságos ellátása érdekében egészségügyi alkalmasságuk értékelése céljából rendszeres ellenőrzéseknek kell alávetni. A követelményeknek való megfelelést megfelelő, a bevált repülés-egészségügyi gyakorlaton alapuló értékelés útján kell kimutatni.

4.2. Tanfolyam

4.2.1. Az üzemben tartás vagy a kiváltságok típusától függően a képzést tanfolyami formában kell biztosítani.

4.2.2. A tanfolyamoknak az alábbi feltételeknek kell megfelelniük:

a) minden tanfolyamtípusra ki kell dolgozni egy tananyagot; és

b) ha indokolt, a tanfolyamnak megfelelő arányban elméleti és gyakorlati képzést is tartalmaznia kell (beleértve a repülésszimulációs oktatóeszközökkel végzett képzést is).

4.3. Kabinszemélyzet-oktatók

Az oktatást megfelelően képzett oktatóknak kell tartaniuk. Ezeknek az oktatóknak:

a) megfelelő ismeretekkel kell rendelkezniük az oktatott területen;

b) képeseknek kell lenniük a megfelelő oktatási technikák alkalmazására;

c) az oktatás színvonalának fenntartása érdekében rendszeres ismeretfrissítő képzésben kell részesülniük.

▼B

4.4. Kabinszemélyzet-vizsgáztatók

A kabinszemélyzet vizsgáztatásáért felelős személyeknek:

a) meg kell felelniük a kabinszemélyzet-oktatókra vonatkozó követelményeknek; és

b) képesnek kell lenniük a kabinszemélyzet teljesítményének értékelésére és a vizsgák lebonyolítására.

5. KÉPZÉSI SZERVEZETEK

A pilóta- és a kabinszemélyzet-képzést nyújtó képzési szervezeteknek:

a) rendelkezniük kell a tevékenységükhez kapcsolódó kötelezettségek teljesítéséhez szükséges összes eszközzel. Ez – nem kizárólagosan – a létesítményeket, a személyzetet, a berendezéseket, a szerszámokat és anyagokat, a feladatok dokumentációját, a felelősségeket és eljárásokat, valamint a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést és nyilvántartások vezetését foglalja magában;

b) a nyújtott képzéseket és a szervezet méretét figyelembe véve olyan vezetési rendszert kell létrehozniuk és fenntartaniuk, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat – egyebek mellett a képzés színvonalának romlásához kapcsolódó kockázatokat –, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére; és

c) szükség szerint megállapodásokat kell kötniük más érintett szervezetekkel a fenti követelmények folyamatos teljesülésének biztosítására.

▼B

V. MELLÉKLET

A légi járművek üzemben tartására vonatkozó alapvető követelmények

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. A repülést tilos végrehajtani, amennyiben a személyzet tagjai, és adott esetben az előkészítésében és végrehajtásában részt vevő minden más személy nem ismeri a kötelezettségeire vonatkozó jogszabályokat, szabályokat és eljárásokat, melyek az átrepülendő területekre, az igénybe venni tervezett repülőterekre és az azokhoz kapcsolódó légi navigációs berendezésekre vonatkoznak.

1.2. A repülést a repülés előkészítésére és végrehajtására vonatkozóan a repülési kézikönyvben, illetve ahol az üzembentartási kézikönyv megléte szükséges, ott az abban meghatározott üzembentartási eljárások betartásával kell végrehajtani.

1.3. Minden repülés előtt meg kell határozni a személyzet minden egyes tagjának feladatkörét és kötelességeit. A parancsnokpilóta felel a légi jármű üzemben tartásáért és biztonságáért, valamint a fedélzeten lévő személyzet, utasok és rakomány biztonságáért.

1.4. Hacsak a kapcsolódó kockázatok csökkentése érdekében nem kerül sor célirányos biztonsági eljárások és utasítások alkalmazására, a légi járműveken nem szállíthatók olyan árucikkek és anyagok – például veszélyes áruk, fegyverek, lőszerek –, amelyek jelentős kockázatot jelenthetnek az egészségre, a biztonságra, az anyagi javakra vagy a környezetre.

1.5. Minden repülés vonatkozásában meg kell őrizni és az üzemben tartás jellege szerinti minimális időtartamig hozzáférhetővé és engedély nélküli módosításokkal szemben védetté kell tenni az 5.3. pontban foglalt követelmények teljesítését dokumentáló összes adatot, okmányt, nyilvántartást és információt.

2. A REPÜLÉS ELŐKÉSZÍTÉSE

A repülés csak akkor kezdhető meg, ha egy rendelkezésre álló észszerű eszközzel igazolt az összes alábbi feltétel teljesülése:

a) A légiforgalmi tájékoztató szolgálat rendelkezésre álló dokumentációja (AIS-dokumentáció) figyelembevételével a repüléshez és a légi jármű biztonságos üzemben tartásához közvetlenül szükséges megfelelő berendezések, köztük a kommunikációs berendezések és a navigációs segédeszközök rendelkezésre állnak a repülés végrehajtásához.

b) A személyzet ismeri a releváns veszélyhelyzeti berendezések helyét és használatát, az utasok pedig tájékoztatást kaptak erre vonatkozóan. A veszélyhelyzeti eljárások és az utastér biztonsági berendezéseinek használata tekintetében elegendő – az üzemben tartáshoz kapcsolódó és a felszerelt berendezésekre vonatkozó – információ áll a személyzet és az utasok rendelkezésére.

c) A parancsnokpilóta meggyőződött:

i. arról, hogy a légi jármű a 6. pontnak megfelelően repülésre alkalmas;

ii. ha szükséges, arról, hogy a légi jármű megfelelő módon lajstromba van véve, és az erre vonatkozó megfelelő tanúsítványok a légi jármű fedélzetén találhatók;

iii. arról, hogy az 5. pontban meghatározott, az adott repülés végrehajtásához szükséges műszerek és berendezések a légi járműre fel vannak szerelve és működnek, kivéve abban az esetben, ha ez alól a MEL vagy más, azzal egyenértékű dokumentum felmentést ad;

▼B

iv. arról, hogy a légi jármű tömege és súlypontjának elhelyezkedése olyan, hogy a repülés a légialkalmasságra vonatkozó dokumentációban előírt határok között végrehajtható;

v. arról, hogy az utastérben és a rakodótérben található valamennyi poggyász és rakomány megfelelő berakodása és rögzítése megtörtént; és

vi. arról, hogy a légi jármű üzemben tartására vonatkozóan a 4. pontban meghatározott korlátozások a repülés során mindenkor be lesznek tartva;

d) A hajózó személyzet rendelkezésére állnak a felszállási repülőtér, a célrepülőtér és – adott esetben – az alternatív repülőterek meteorológiai viszonyaira, valamint az útvonalon fennálló viszonyokra vonatkozó információk. Kiemelt figyelmet kell fordítani a potenciálisan veszélyes légköri viszonyokra;

e) A repülés közben várhatóan fellépő, potenciálisan veszélyes légköri viszonyok kezelése érdekében megfelelő kockázatcsökkentő intézkedések vagy vészhelyzeti tervek állnak rendelkezésre;

f) A vizuális repülési szabályokon alapuló repülés csak akkor hajtható végre, ha a követendő útvonalon a meteorológiai viszonyok olyanok, hogy lehetővé teszik e repülési szabályok betartását. A műszeres repülési szabályokon alapuló repülés esetében ki kell választani a célrepülőteret és szükség esetén azokat az alternatív repülőtere(ke)t, ahol a légi jármű leszállhat, figyelembe véve különösen a meteorológiai viszonyokra vonatkozó előrejelzést, a léginavigációs szolgálatok rendelkezésre állását, a földi létesítmények meglétét és annak az államnak a műszeres repülésre vonatkozóan elfogadott eljárásait, ahol a célrepülőtér és/vagy az alternatív repülőtér található;

g) A fedélzeten lévő üzemanyag, illetve propulziós energia és fogyóeszközök mennyisége elegendő a tervezett repülés biztonságos végrehajtásához, figyelembe véve a meteorológiai viszonyokat, a légi jármű működését befolyásoló minden körülményt és a repülés során várható minden késedelmet. Emellett az előre nem látott esetekre tartalék üzemanyagot, illetve energiát kell vinni. Ha szükséges, eljárásokat kell kidolgozni a repülés közbeni üzemanyag-, illetve energiagazdálkodásra.

3. REPÜLÉSI MŰVELETEK

A repülési műveleteket illetően az alábbi feltételek mindegyikének teljesülnie kell:

a) amennyiben a légi jármű típusának esetében alkalmazható, és amennyiben a parancsnokpilóta a biztonság érdekében bármikor szükségesnek ítéli, fel- és leszállás közben a személyzet minden tagjának a személyzeti állomáshelyén lévő üléseken helyet kell foglalnia, és használnia kell a rendelkezésére álló övrendszereket;

b) amennyiben a légi jármű típusának esetében alkalmazható, és hacsak az út során fiziológiai vagy üzembentartási okok mást nem tesznek szükségessé, a hajózó személyzet minden olyan tagjának, akinek a pilótafülkében kell szolgálatot teljesítenie, az állomáshelyén kell tartózkodnia és ott kell maradnia, bekötött biztonsági övvel;

c) amennyiben a légi jármű és az üzemben tartás típusának esetében alkalmazható, fel- vagy leszállás előtt, gurulás közben, vagy bármely más, a biztonság érdekében szükségesnek ítélt esetben a parancsnokpilótának biztosítania kell, hogy minden utas megfelelően helyet foglaljon, és a biztonsági öve megfelelően be legyen csatolva;

▼B

d) a repülést úgy kell végrehajtani, hogy a repülés minden fázisa során folyamatosan biztosítva legyen a más járművektől való kellő távolság (elkülönítés) és az akadályok kellő távolságban való elkerülése. Az elkülönítésnek legalább akkorának kell lennie, amekkorát az alkalmazandó repülési szabályok az üzemben tartás jellegének megfelelően előírnak;

e) a repülés csak akkor folytatható, ha az ismert viszonyok továbbra is legalább egyenértékűek a 2. pontban leírt körülményekkel. Emellett műszeres repülési szabályokon alapuló repülés esetén a repülőtér megközelítése nem folytatható bizonyos meghatározott magasságértékek alatt, illetve bizonyos meghatározott pozíción túl, ha az előírt látási viszonyok nem teljesülnek;

f) veszélyhelyzetben a parancsnokpilótának biztosítania kell, hogy minden utas utasítást kapjon a körülményeknek megfelelő veszélyhelyzeti teendőkre vonatkozóan;

g) a parancsnokpilótának minden szükséges intézkedést meg kell tennie annak érdekében, hogy minimálisra csökkentse bármely utas zavaró magatartásának hatását a repülésre;

h) légi jármű csak akkor gurulhat a repülőtér előterén, és rotorja csak akkor kapcsolható be, ha a kezelőszerveknél megfelelően felkészült személy tartózkodik;

i) ha szükséges, alkalmazni kell a repülés közbeni üzemanyag-, illetve energiagazdálkodásra vonatkozó eljárásokat.

4. A LÉGI JÁRMŰVEK MŰKÖDÉSÉRE ÉS AZ ÜZEMBEN TARTÁSRA VONATKOZÓ KORLÁTOZÁSOK

4.1. A légi járművet a légialkalmasságára vonatkozó dokumentumokkal és a jóváhagyott repülési kézikönyvében vagy más azzal egyenértékű dokumentumban rögzített összes üzembentartási eljárással és korlátozással összhangban kell üzemben tartani. A repülési kézikönyvnek vagy azzal egyenértékű dokumentumnak minden légi jármű esetében a személyzet rendelkezésére kell állnia, és azt folyamatosan aktualizálni kell.

4.2. A 4.1. pont ellenére a helikopterekkel végzett műveletek során megengedhető, hogy a jármű ideiglenesen átlépje a magasság-sebesség határgörbét, amennyiben garantálva van a biztonság.

4.3. A légi járművet az alkalmazandó környezetvédelmi dokumentációval összhangban kell üzemben tartani.

4.4. A repülés csak akkor kezdhető meg, illetve folytatható, ha a légi jármű tervezett működése, figyelembe véve a működést lényegesen befolyásoló minden tényezőt, lehetővé teszi a tervezett üzemi tömeg mellett a repülés minden fázisának a megfelelő távolságokon/területeken belül, és az akadályok megfelelő távolságban történő kikerülésével történő végrehajtását. A felszállást, a repülést és a megközelítést/leszállást jelentősen befolyásoló tényezők különösen az alábbiak:

a) az üzembentartási eljárások;

b) a repülőtér tengerszint feletti magassága (nyomásmagasság);

c) az időjárási viszonyok (hőmérséklet, szél, csapadék, látótávolság);

d) a felszállási/leszállási terület mérete, lejtése és állapota; és

e) a légi jármű törzsének állapota, valamint a hajtómű és a rendszerek állapota, figyelembe véve az esetleges állapotromlást is.

▼B

4.5. Ezeket a tényezőket – az üzemben tartás típusának megfelelően – közvetlenül mint üzembentartási paramétereket, vagy közvetetten, tűrések vagy eltérések útján kell figyelembe venni, amelyek a teljesítményadatok tervezésében adhatók meg.

5. MŰSZEREK, ADATOK ÉS BERENDEZÉSEK

5.1. A légi járművet – figyelemmel a repülés összes fázisára vonatkozó légi közlekedési előírásokra és repülési szabályokra – fel kell szerelni a tervezett repüléshez szükséges minden navigációs, kommunikációs és egyéb berendezéssel.

5.2. A működési területekhez, a repülési útvonalakhoz, a repülési magasságokhoz és a repülés időtartamához társuló kockázatok függvényében a légi járművet a szükséges mértékben fel kell szerelni minden szükséges biztonsági, egészségügyi, vészkiürítést szolgáló és túlélőberendezéssel.

5.3. A vonatkozó légiközlekedési előírások és repülési szabályok, a repülési magasságok, valamint az üzemben tartás területeinek figyelembevételével minden adatot, amelyre a személyzetnek a repülés végrehajtásához szüksége van, folyamatosan aktualizálni kell és a légi jármű fedélzetén hozzáférhetővé kell tenni.

6. A TERMÉKEK FOLYAMATOS LÉGIALKALMASSÁGA ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI MEGFELELŐSÉGE

6.1. A légi jármű csak akkor tartható üzemben, ha:

a) a légi jármű repülésre alkalmas és olyan állapotban van, hogy biztonságos és környezetvédelmi szempontból megfelelő módon üzemben tartható;

b) a tervezett repüléshez szükséges üzembentartási és veszélyhelyzeti berendezések üzemképesek;

c) a légi jármű légialkalmassági bizonyítványa és – ha alkalmazandó – zajbizonyítványa érvényes; és

d) a légi jármű karbantartását a vonatkozó követelményekkel összhangban végzik.

6.2. A légi járművet minden egyes repülés vagy az egymást követő repülések minden egyes összekapcsolódó sorozata előtt repülés előtti ellenőrzés keretében meg kell vizsgálni, és meg kell állapítani, hogy alkalmas-e a tervezett repülésre.

6.3. A légi jármű csak akkor tartható üzemben, ha a karbantartást követően erre képesített személyek vagy szervezetek tanúsítják az üzemképességét. Az üzemképességet tanúsító, aláírt okiratnak tartalmaznia kell különösen az elvégzett karbantartás alapadatait.

6.4. A légi jármű légialkalmassági és környezetvédelmi megfelelőségi állapotának bizonyításához szükséges minden feljegyzést a folyamatos légialkalmasságra vonatkozó követelményekben meghatározott időtartamig – és mindaddig, amíg a bennük foglalt információk helyébe azokkal egyenértékű tárgyú és részletességű új információk nem lépnek, de minden esetben legalább 24 hónapig – meg kell őrizni, és engedély nélküli módosításokkal szemben védetté kell tenni.

6.5. Minden módosításnak és javításnak meg kell felelnie a termékek légialkalmasságára, valamint, ha alkalmazandó, környezetvédelmi megfelelőségére vonatkozó alapvető követelményeknek. A termékek légialkalmasságára és környezetvédelmi megfelelőségére vonatkozó követelmények teljesülését alátámasztó adatokat meg kell őrizni, és engedély nélküli módosításokkal szemben védetté kell tenni.

▼B

6.6. A légi jármű üzemben tartójának felelőssége biztosítani, hogy a karbantartást végző harmadik fél megfeleljen az üzemben tartó biztonsági és védelmi követelményeinek.

7. A SZEMÉLYZET TAGJAI

7.1. A személyzet tagjainak számát és összetételét az alábbiak figyelembevételével kell meghatározni:

a) a tanúsítási eljárásban a légi járműre meghatározott korlátozások, köztük adott esetben a vonatkozó vészkiürítési bemutató;

b) a légi jármű konfigurációja; és

c) az üzemben tartás típusa és időtartama.

7.2. A parancsnokpilótát fel kell hatalmazni minden, a biztonságos üzemben tartás, valamint a légi jármű és a fedélzetén lévő személyek és/vagy vagyontárgyak biztonságának biztosítása érdekében szükséges parancs kiadására és a megfelelő intézkedések megtételére.

7.3. Az üzemben tartást vagy a légi jármű és/vagy a fedélzetén lévő személyek biztonságát veszélyeztető veszélyhelyzetben a parancsnokpilótának meg kell tennie az általa a biztonság érdekében szükségesnek ítélt minden intézkedést. Amennyiben egy ilyen intézkedés sérti a helyi jogszabályokat vagy eljárásokat, a parancsnokpilóta felel a megfelelő helyi hatóság haladéktalan értesítéséért.

7.4. A 8.12. pont sérelme nélkül amennyiben a fedélzeten egyéb személyek is tartózkodnak, akkor a veszélyhelyzeti és rendellenes helyzet csak akkor szimulálható, ha az érintett személyek a járatra történő felszállás előtt megfelelő tájékoztatást kaptak a kapcsolódó kockázatokról, így azokkal tisztában vannak.

7.5. A személyzet egyetlen tagja sem engedheti meg, hogy a fáradtság hatásai miatt feladatteljesítési, illetve döntéshozatali képessége a repülés biztonságát veszélyeztető mértékben leromoljon, figyelembe véve többek között a fáradtság halmozódását, az alváshiányt, a repült szakaszok számát, az éjszakai munkavégzést és az időzónaváltásokat. A pihenőidőszakoknak elegendő időt kell biztosítaniuk a személyzet tagjai számára ahhoz, hogy kipihenjék az előző szolgálatok hatásait, és a következő repülőszolgálati időszakot jól kipihent állapotban kezdhessék meg.

7.6. A személyzet tagjai nem láthatják el a rájuk kiosztott feladatokat a légi jármű fedélzetén, ha pszichoaktív anyagok vagy alkohol hatása alatt állnak, vagy sérülés, fáradtság, gyógyszeres kezelés, betegség vagy egyéb hasonló ok miatt arra alkalmatlanok.

8. KIEGÉSZÍTŐ KÖVETELMÉNYEK A KERESKEDELMI CÉLÚ LÉGI FUVAROZÁS ÉS MÁS OLYAN ÜZEMBEN TARTÁS TEKINTETÉBEN, AMELYEKRE TANÚSÍTÁSI VAGY NYILATKOZATTÉTELI KÖVETELMÉNY VONATKOZIK, ÉS AMELYEKET REPÜLŐGÉPEKEN, HELIKOPTEREKEN VAGY DÖNTHETŐ ROTOROS LÉGI JÁRMŰVEKEN VÉGEZNEK

8.1. Az üzemben tartás csak a következő feltételek teljesülése esetén valósítható meg:

a) a légi jármű üzemben tartójának közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén közvetve rendelkeznie kell azokkal az eszközökkel, amelyek az üzemben tartás kiterjedése és tárgya szempontjából szükségesek. Ezek az eszközök – nem kizárólagosan – magukban foglalják a légi járműveket, a létesítményeket, az igazgatási szerkezetet, a személyzetet, a berendezéseket, a feladatok, a felelősségek és az eljárások dokumentációját, valamint a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést és nyilvántartások vezetését;

▼B

b) a légi jármű üzemben tartója csak megfelelő képesítéssel és képzettséggel rendelkező személyzetet alkalmazhat, továbbá olyan képzési és ellenőrzési programokat kell létrehoznia és fenntartania a személyzet tagjai és az egyéb érintett személyzet számára, amelyek szükségesek a tanúsítványok, jogosítások és képesítések időtállóságának biztosításához;

c) a végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve a légi jármű üzemben tartójának olyan vezetési rendszert kell létrehoznia és fenntartania, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére;

d) a c) pontban említett vezetési rendszer részeként a légi jármű üzemben tartójának a biztonság folyamatos javításához való hozzájárulás céljából létre kell hoznia egy rendszert az események jelentésére. Az események jelentésére szolgáló rendszernek teljesítenie kell az alkalmazandó uniós jogban foglalt követelményeket.

8.2. Az üzemben tartás csak a légi jármű üzemben tartója üzembentartási kézikönyvének megfelelően történhet. Ennek a kézikönyvnek tartalmaznia kell minden olyan utasítást, információt és eljárást, amely minden egyes üzemben tartott légi jármű vonatkozásában szükséges az üzemben tartásban részt vevő személyzet számára feladatainak ellátásához. Rögzítenie kell a személyzet tagjainak repülési idejére, repülőszolgálati idejére és pihenőidejére vonatkozó korlátozásokat. Az üzembentartási kézikönyvnek és felülvizsgált változatainak meg kell felelniük az jóváhagyott repülési kézikönyvnek, és azt szükség szerint módosítani kell.

8.3. A légi jármű üzemben tartójának szükség szerint eljárásokat kell kialakítania annak érdekében, hogy a minimálisra csökkentse bármely utas zavaró magatartásának hatását a repülés biztonságára.

8.4. A légi jármű üzemben tartójának olyan, a légi járműhöz és az üzemben tartás jellegéhez illeszkedő védelmi programokat kell kialakítania és fenntartania, amelyek kiterjednek különösen:

a) a pilótafülke védelmére;

b) a légi jármű átkutatási eljárására vonatkozó ellenőrző listára;

c) a képzési programokra; és

d) az elektronikus és a számítógépes rendszereknek a rendszerbe való szándékos vagy nem szándékos beavatkozás és hibaokozás megelőzését célzó védelmére.

8.5. Ha a védelmi intézkedések negatív hatással lehetnek az üzemben tartás biztonságára, a kockázatokat fel kell mérni, és megfelelő eljárásokat kell kidolgozni a biztonsági kockázatok csökkentésére, ami speciális berendezés használatát is szükségessé teheti.

8.6. A légi jármű üzemben tartójának a hajózó személyzet egyik pilótáját ki kell jelölnie parancsnokpilótának.

8.7. A fáradtságot kimerültségkezelő rendszerrel kell megelőzni. Ennek a rendszernek meg kell szabnia az egy repüléshez vagy repüléssorozathoz tartozó repülési időt, repülőszolgálati időszakokat és szolgálati időszakokat, valamint az ezekhez illesztett pihenőidőket. A kimerültségkezelő rendszerben meghatározott korlátozásoknak figyelembe kell venniük a fáradtsághoz hozzájáruló minden tényezőt, így különösen a repült szakaszok számát, az időzónaváltásokat, az alváshiányt, a szokásos huszonnégy órás biológiai ciklus felborulását, az éjszakai munkavégzést, a helyszíneket, az adott időtartam alatti teljes szolgálati időt, az elvégzendő feladatoknak a személyzet tagjai közötti megosztását, valamint a szokásosnál több tagú személyzet rendelkezésre állását is.

▼B

8.8. A légi jármű üzemben tartójának biztosítania kell, hogy a 6.1. pontban meghatározott, valamint a 6.4. és a 6.5. pontban leírt feladatokat egy olyan, a folyamatos légialkalmasságot irányító szervezet ellenőrizze, amely teljesíti a II. melléklet 3.1. pontjában, valamint a III. melléklet 7. és 8. pontjában szereplő követelményeket.

8.9. A légi jármű üzemben tartójának biztosítania kell, hogy a 6.3. pontban előírt üzemképességet olyan szervezet tanúsítsa, amely minősítéssel rendelkezik a termékek, az alkatrészek és a fel nem szerelt berendezések karbantartására vonatkozóan. Ennek a szervezetnek meg kell felelnie a II. melléklet 3.1. pontjában foglalt követelményeknek.

8.10. A 8.8. pontban említett szervezetnek ki kell dolgoznia egy szervezeti kézikönyvet, amely az érintett személyzet általi használat és a nekik nyújtott iránymutatás céljából tartalmazza a szervezet összes, a folyamatos légialkalmassággal kapcsolatos eljárásának leírását.

8.11. Ellenőrző listákon alapuló rendszert kell működtetni olyan ellenőrző listákkal, amelyeket szükség esetén a személyzet tagjai a légi jármű üzemben tartásának minden fázisában a rendes, a rendellenes és a veszélyhelyzeti körülmények között és helyzetekben felhasználhatnak. Minden észszerűen előrelátható veszélyhelyzetre eljárást kell kidolgozni.

8.12. Veszélyhelyzeti és rendellenes helyzet nem szimulálható utasok vagy rakomány szállítása során.

▼B

VI. MELLÉKLET

A minősített szervezetekre vonatkozó alapvető követelmények

1. A minősített szervezet, annak igazgatója és a tanúsítási és felügyeleti feladatok elvégzéséért felelős személyzete sem közvetlenül, sem meghatalmazott képviselőként nem vehet részt a termékek, az alkatrészek, a fel nem szerelt berendezések, a rendszerelemek és a rendszerek tervezésében, gyártásában, forgalmazásában és karbantartásában, valamint üzemben tartásában, szolgáltatásában és használatában. Ez nem zárja ki a műszaki információk megosztásának lehetőségét a részt vevő szervezetek és a minősített szervezet között.

   Az első albekezdés nem zárja ki, hogy egy, a légi sportok vagy a kedvtelési célú repülés népszerűsítése céljából létrehozott szervezet akkreditálható legyen minősített szervezetként, ennek azonban az a feltétele, hogy az érintett szervezet az akkreditáló hatóság számára kielégítően bizonyítsa, hogy megfelelő intézkedéseket hozott az összeférhetetlenségek megelőzésére.

2. A minősített szervezetnek és a tanúsítási és felügyeleti feladatokért felelős személyzetnek a lehető legnagyobb szakmai tisztességgel és műszaki kompetenciával kell ellátnia feladatait, és nem lehet kitéve semmilyen olyan, különösen pénzügyi jellegű nyomásnak vagy ösztönzésnek, amely az értékítéletét és döntéseit, vagy a tanúsítási és felügyeleti feladatainak eredményeit befolyásolhatná, különösen olyan személyek vagy csoportok részéről, akiket, illetve amelyeket ezek az eredmények érintenek.

3. A minősített szervezetnek a típusalkalmassági vizsgálat és a felügyelet folyamatával kapcsolatos technikai és igazgatási feladatok megfelelő elvégzésére alkalmas személyzetet kell foglalkoztatnia, valamint rendelkeznie kell az azokhoz szükséges feltételekkel; továbbá a rendkívüli ellenőrzésekhez szükséges berendezésekhez is hozzá kell férnie.

4. A kivizsgálások elvégzéséért felelős minősített szervezetnek és személyzetének:

   a) átfogó műszaki és szakmai képesítéssel, vagy releváns feladatok végzése során nyert tapasztalatok révén megszerzett szakismeretekkel kell rendelkeznie;

   b) az elvégzendő tanúsítási és felügyeleti feladatok követelményeit megfelelő módon ismernie kell, és az ilyen jellegű eljárásokban megfelelő tapasztalatokkal kell rendelkeznie;

   c) képesnek kell lennie a tanúsítási és a felügyeleti feladatok elvégzését igazoló nyilatkozatok, nyilvántartások és jelentések elkészítésére.

5. Biztosítani kell a tanúsítási és felügyeleti feladatokért felelős személyzet pártatlanságát. A személyzet díjazásának függetlennek kell lennie az elvégzett kivizsgálások számától, valamint azok eredményétől.

6. A minősített szervezetnek felelősségbiztosítással kell rendelkeznie, kivéve abban az esetben, ha egy tagállam a nemzeti jogának megfelelően átvállalja a felelősséget.

7. A minősített szervezet személyzetének szakmai titokként kell kezelnie az e rendelet szerinti feladatok elvégzése során a birtokába jutó valamennyi információt.

▼B

VII. MELLÉKLET

A repülőterekre vonatkozó alapvető követelmények

1. FIZIKAI JELLEMZŐK, INFRASTRUKTÚRA ÉS BERENDEZÉSEK

1.1. Mozgási terület

1.1.1. A repülőtereken ki kell jelölni egy olyan területet a légi járművek le- és felszállására, amely megfelel a következő feltételeknek:

a) a fel- és leszállóterület méreteinek és jellemzőinek igazodniuk kell a létesítményt használni szándékozó légi járművekhez;

b) a fel- és leszállóterületnek adott esetben megfelelő teherbíró képességgel kell rendelkeznie a fogadni kívánt légi járművek ismétlődő műveleteinek viselésére. A nem ismétlődő műveletek céljaira használni kívánt területeknek csak a légi járművek megtartására kell alkalmasnak lenniük;

c) a fel- és leszállóterületet úgy kell kialakítani, hogy a vizet elvezesse, és meg kell akadályozni, hogy az összegyűlő víz a légi járművek műveleteire nézve elfogadhatatlan kockázatot jelentsen;

d) a fel- és leszállóterület lejtése és lejtésének változásai nem jelenthetnek elfogadhatatlan kockázatot a légi járművek műveleteire nézve;

e) a fel- és leszállóterületnek olyan felületi jellemzőkkel kell rendelkeznie, amelyek használatra alkalmassá teszik a fogadni kívánt légi járművek számára; és

f) a fel- és leszállóterületnek mentesnek kell lennie a légi járművek műveleteire nézve elfogadhatatlan kockázatot jelentő tárgyaktól.

1.1.2. Ha több kijelölt fel- és leszállóterület van, akkor ezeket úgy kell kialakítani, hogy a légi járművek műveleteire nézve ne jelentsenek elfogadhatatlan kockázatot.

1.1.3. A fel- és leszállóterületeket kijelölt területeknek kell határolniuk. E területek célja a felszállási és a leszállási műveletek során felettük elhaladó légi járművek megvédése, valamint a rövidre szállás és a fel- és leszállóterületről való le- vagy túlfutás következményeinek enyhítése, és meg kell felelniük a következő feltételeknek:

a) méreteiknek igazodniuk kell a tervezett légijármű-műveletekhez;

b) lejtésük és lejtésük változásai nem jelenthetnek elfogadhatatlan kockázatot a légi járművek műveleteire nézve;

c) mentesnek kell lenniük a légi járművek műveleteire nézve elfogadhatatlan kockázatot jelentő tárgyaktól. Ez nem zárja ki a könnyen törő berendezések elhelyezését ezeken a területeken, ha a légi járművek műveleteinek segítéséhez ezekre szükség van; és

d) minden egyes ilyen területnek az adott funkció ellátásához elegendő teherbíró képességgel kell rendelkeznie.

▼B

1.1.4. A repülőtereknek a légi járművek gurulására vagy parkolására használt területeit a közvetlen környezetükkel együtt úgy kell kialakítani, hogy az adott létesítményt várhatóan igénybe vevő légi járművek biztonságos üzemben tartását minden tervezett körülmény esetén lehetővé tegyék, és meg kell felelniük a következő feltételeknek:

a) megfelelő teherbíró képességgel kell rendelkezniük a fogadni kívánt légi járművek ismétlődő műveleteinek viselésére, kivéve a csak esetenkénti használatra szánt területeket, amelyeknek csak a légi járművek megtartására kell alkalmasnak lenniük;

b) úgy kell őket kialakítani, hogy a vizet elvezessék, és meg kell akadályozni, hogy az összegyűlő víz a légi járművek műveleteire nézve elfogadhatatlan kockázatot jelentsen;

c) lejtésük és lejtésük változásai nem jelenthetnek elfogadhatatlan kockázatot a légi járművek műveleteire nézve;

d) olyan felületi jellemzőkel kell rendelkezniük, amelyek használatra alkalmassá teszik őket a fogadni kívánt légi járművek számára; és

e) mentesnek kell lenniük a légi járművekre nézve elfogadhatatlan kockázatot jelentő tárgyaktól. Ez nem zárja ki az e területeken szükséges parkolási berendezés jelenlétét a kifejezetten e célra kijelölt helyeken vagy zónákban.

1.1.5. A légi járművek általi igénybevételre szánt egyéb infrastruktúrát úgy kell kialakítani, hogy használata ne jelentsen elfogadhatatlan kockázatot az azt használó légi járművekre nézve.

1.1.6. Az építményeket, az épületeket, a berendezéseket és a tárolóterületeket úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy ne jelentsenek elfogadhatatlan kockázatot a légi járművek műveleteire nézve.

1.1.7. Megfelelő eszközökkel meg kell akadályozni az illetéktelen személyek, az illetéktelen járművek és – a nemzeti és a nemzetközi állatvédelmi rendelkezések sérelme nélkül – a légi járművek műveleteire elfogadhatatlan kockázatot jelentő méretű állatok bejutását a mozgási területre.

1.2. Akadálymentesség

1.2.1. A repülőteret leszállás céljából megközelítő és a repülőteret elhagyó légi járművek védelme érdekében érkezési és indulási útvonalakat vagy területeket kell kialakítani. Ezeknek az útvonalaknak vagy területeknek – a helyi fizikai jellemzők kellő figyelembevételével – biztosítaniuk kell a repülőtér környezetében található akadályoktól való szükséges távolságot.

1.2.2. Ennek az akadálymentességnek megfelelőnek kell lennie a végrehajtott repülési fázis és művelettípus szempontjából. Emellett tekintettel kell lennie a légi jármű helyzetének meghatározásához igénybe vett berendezésekre is.

1.3. Repülőtéri biztonsági berendezések, beleértve a vizuális és nem vizuális segédeszközöket

1.3.1. A segédeszközöknek felismerhetőknek és a céljuknak megfelelőnek kell lenniük, és minden tervezett üzemeltetési feltétel esetén egyértelmű információt kell szolgáltatniuk a felhasználóknak.

1.3.2. A repülőtéri biztonsági berendezéseknek a tervezett üzemeltetési feltételek esetén rendeltetésszerűen kell működniük. A repülőtéri biztonsági berendezések sem az üzemeltetési feltételek, sem meghibásodás folytán nem jelenthetnek elfogadhatatlan kockázatot a repülésbiztonságra nézve.

▼B

1.3.3. A segédeszközöket és áramellátásukat úgy kell kialakítani, hogy meghibásodás esetén a felhasználók ne kapjanak nem megfelelő, félrevezető vagy elégtelen információkat, és az alapvető szolgáltatás szünetmentes legyen.

1.3.4. Az ilyen segédeszközök károsodásának vagy zavarának elkerülése érdekében megfelelő védelmi eszközöket kell alkalmazni.

1.3.5. A sugárforrások és a mozgó vagy rögzített tárgyak jelenléte nem zavarhatja vagy befolyásolhatja károsan a repülési kommunikációs, navigációs és légtérellenőrző rendszerek működését.

1.3.6. Az érintett személyzet rendelkezésére kell bocsátani a repülőtéri biztonsági berendezések működtetéséről és használatáról szóló tájékoztatást, és ebben világosan meg kell jelölni azokat a körülményeket, amelyek a repülésbiztonságra nézve elfogadhatatlan kockázatot jelenthetnek.

1.4. Repülőtéri adatok

1.4.1. Össze kell állítani és naprakészen kell tartani a repülőtérre és a rendelkezésre álló szolgáltatásokra vonatkozó adatokat.

1.4.2. Ezeknek az adatoknak pontosaknak, érthetőknek, hiánytalanoknak és egyértelműeknek kell lenniük. A hitelességet és az integritás megfelelő szintjeit fenn kell tartani.

1.4.3. Ezeket az adatokat megfelelő időben, biztonságos és hatékony kommunikációs csatornák használatával a felhasználók és az ANS-szolgáltatók rendelkezésére kell bocsátani.

2. ÜZEMELTETÉS ÉS IGAZGATÁS

2.1. A repülőtér üzemeltetőjének felelőssége

A repülőtér üzemeltetője felel a repülőtér üzemeltetéséért. A repülőtér üzemeltetőjének felelőssége a következőket foglalja magában:

a) a repülőtér üzemeltetőjének – közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén – rendelkeznie kell mindazokkal az eszközökkel, amelyek a légi járműveknek a repülőtéren történő biztonságos üzemben tartásához szükségesek. Ezek – nem kizárólagosan – magukban foglalják a létesítményeket, a személyzetet, a berendezéseket és anyagot, a feladatok, a felelősségi körök és az eljárások dokumentációját, valamint a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést és nyilvántartások vezetését;

b) a repülőtér üzemeltetőjének meg kell bizonyosodnia arról, hogy az 1. pont előírásai mindig teljesülnek, vagy megfelelő intézkedéseket kell hoznia a nem teljesülő előírásokból adódó kockázatok csökkentésére. Eljárásokat kell kialakítani és alkalmazni annak érdekében, hogy valamennyi felhasználó időben értesüljön ezekről az intézkedésekről;

c) a repülőtér üzemeltetőjének – közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén – megfelelő intézkedéscsomagot kell kialakítania és végrehajtania a vadon élő állatok miatti kockázatok kezelésére;

d) a repülőtér üzemeltetőjének – közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén – biztosítania kell, hogy a járművek és a személyek mozgása a mozgási területen és az egyéb üzemi területeken össze legyen hangolva a légi járművek mozgásával, és így elkerülhető legyen a légi járművekkel történő ütközés és a légi járművek károsodása;

e) a repülőtér üzemeltetőjének biztosítania kell, hogy az indokolt esetekben létezzenek kialakított és bevezetett eljárások a téli üzemeltetéssel, a rossz időjárási körülményekkel, a csökkent látótávolsággal vagy az éjszakai üzemeltetéssel kapcsolatos kockázatok csökkentésére;

f) a repülőtér üzemeltetőjének megállapodásokat kell kötnie más érintett szervezetekkel annak érdekében, hogy biztosítsa a repülőterekre vonatkozóan e mellékletben foglalt alapvető követelmények folyamatos teljesülését. Ilyen szervezetek például, de nem kizárólagosan, a légijármű-üzembentartók, az ANS- szolgáltatók, a földi kiszolgálást végző szolgáltatók és az AMS-szolgáltatók szervezetei, valamint más olyan szervezetek, amelyeknek tevékenysége vagy termékei hatással lehetnek a légi járművek biztonságára;

▼B

g) a repülőtér üzemeltetőjének meg kell bizonyosodnia arról, hogy a légi járművek üzemanyagainak/propulziós energiájának tárolásában és elosztásában részt vevő szervezetek eljárásai biztosítják a légi járművek szennyeződésmentes és megfelelő összetételű üzemanyaggal/propulziós energiával való ellátását;

h) a repülőtéri berendezések működésére és karbantartására vonatkozóan rendelkezésre kell állniuk a gyakorlatban is használt kézikönyveknek, és ezeknek a kézikönyveknek tartalmazniuk kell a karbantartási és javítási utasításokat, a szervizelési és hibaelhárítási információkat, valamint az ellenőrzési eljárásokat;

i) a repülőtér üzemeltetőjének – közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén – ki kell alakítania és végre kell hajtania egy, a repülőtérre vonatkozó veszélyhelyzeti tervet, amely kitér azokra a veszélyhelyzetekre, amelyek a repülőtéren vagy a környezetében előfordulhatnak. Ezt a tervet megfelelő módon össze kell hangolni az önkormányzat katasztrófaelhárítási tervével;

j) a repülőtér üzemeltetőjének – közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén – biztosítania kell, hogy megfelelő repülőtéri mentő- és tűzoltó szolgálat álljon rendelkezésre. Ezeknek a szolgálatoknak megfelelő sürgősséggel kell reagálniuk a repülőeseményekre és balesetekre, és legalább berendezéssel, oltóanyaggal, valamint elegendő létszámú személyzettel kell rendelkezniük;

k) a repülőtér üzemeltetője csak képzett és minősített személyzetet alkalmazhat a repülőtér üzemeltetésére és karbantartására, továbbá közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén képzési és ellenőrzési programokat kell bevezetnie és végrehajtania az érintett személyzet kompetenciáinak folyamatos szinten tartása céljából;

l) a repülőtér üzemeltetőjének biztosítania kell, hogy bármely személy, aki jogosult a mozgási területre vagy más üzemi területre való kíséret nélküli belépésre, ehhez megfelelő képzettséggel és minősítéssel rendelkezzen;

m) a mentő- és a tűzoltó szolgálat személyzetének megfelelő képzettséggel és minősítéssel kell rendelkeznie a repülőtéri környezetben való munkára. A repülőtér üzemeltetőjének e személyzet kompetenciáinak folyamatos szinten tartása céljából közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén képzési és ellenőrzési programokat kell bevezetnie és végrehajtania; és

n) a mentő- és a tűzoltó szolgálatok esetlegesen légi közlekedési veszélyhelyzetben szolgálatot teljesítő valamennyi alkalmazottjának rendszeresen bizonyítania kell, hogy egészségileg alkalmas feladatainak kielégítő végrehajtására, figyelemmel az adott tevékenység típusára. Ebben az összefüggésben az egészségügyi alkalmasság, amely a fizikai és a szellemi alkalmasságot egyaránt magában foglalja, azt jelenti, hogy az adott személy nem szenved olyan betegségben vagy fogyatékosságban, amely képtelenné tenné arra, hogy:

— a légi közlekedési veszélyhelyzetekben adódó szükséges feladatokat végrehajtsa,

— bármikor végrehajtsa a rá bízott feladatokat, vagy

— a környezetét helyesen érzékelje.

2.2. Vezetési rendszerek

2.2.1. A végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve a repülőtér üzemeltetőjének olyan vezetési rendszert kell létrehoznia és fenntartania, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére.

▼B

2.2.2. A 2.2.1. pontban említett vezetési rendszer részeként a repülőtér üzemeltetőjének a biztonság folyamatos javításához való hozzájárulás céljából létre kell hoznia egy rendszert az események jelentésére. Az események jelentésére szolgáló rendszerből származó információk elemzésében adott esetben a 2.1. pont f) alpontjában említett harmadik feleknek is részt kell venniük. Az események jelentésére szolgáló rendszernek teljesítenie kell az alkalmazandó uniós jogban foglalt követelményeket.

2.2.3. A repülőtér üzemeltetőjének ki kell dolgoznia egy repülőtéri kézikönyvet, és a repülőteret ennek megfelelően kell üzemeltetnie. Ennek a kézikönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az utasításokat, információkat és eljárásokat, amelyek a repülőtérre és a vezetési rendszerre vonatkozónak, valamint mindazokat, amelyek szükségesek az üzemeltetést és karbantartást végző személyzet feladatainak ellátásához.

3. A REPÜLŐTÉR KÖRNYEZETE

3.1.1. A repülőtér mozgási területeit körülvevő légteret úgy kell akadálymentesen tartani, hogy a légi járművek anélkül végrehajthassák a repülőtéren végrehajtani tervezett műveleteket, hogy a repülőtér környezetében az akadályok megjelenése elfogadhatatlan kockázatot okozna. Ezért ki kell jelölni és folyamatosan figyelemmel kell kísérni az olyan akadály figyelemmel kísérési felületeket, amelyek segítségével bármilyen szabálytalan behatolás azonnal azonosítható.

3.1.2. E felületek megsértésének olyan elemzés elvégzését kell maga után vonnia, amelynek keretében megállapítást nyer, hogy az adott tárgy elfogadhatatlan kockázatot jelent-e. Minden elfogadhatatlan kockázatot jelentő tárgyat el kell távolítani, vagy megfelelő kockázatenyhítő intézkedéseket kell hozni a repülőteret igénybe vevő légi járművek védelmére.

3.1.3. Az el nem távolított akadályokról tájékoztatást kell kiadni, és szükség szerint meg kell őket jelölni és/vagy fényekkel láthatóvá kell őket tenni.

3.2. Az emberi tevékenységgel és a területhasznosítással kapcsolatos kockázatokat, például az alábbi nem kimerítő listán szereplőket, folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Az okozott kockázatot fel kell mérni, és szükség szerint csökkenteni kell:

a) a repülőtér környezetében végrehajtott fejlesztések és a környező területek hasznosítási módjának megváltozása;

b) az akadály okozta turbulencia lehetősége;

c) a veszélyes, megtévesztő és félrevezető fények alkalmazása;

d) a nagy kiterjedésű, erősen tükröződő felületek okozta káprázás;

e) olyan területek kialakítása, amelyek a repülőtér mozgási területének környezetében ösztönzőleg hathatnak a vadon élő állatok jelenlétére; vagy

f) a nem látható tartományban működő sugárforrások és olyan mozgó vagy rögzített tárgyak jelenléte, amelyek zavarhatják vagy hátrányosan befolyásolhatják a repülési kommunikációs, navigációs és légtérellenőrző rendszerek működését.

3.3. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy veszélyhelyzeti terv készüljön a repülőtér környezetében bekövetkező légi közlekedési veszélyhelyzetek kezelésére.

4. FÖLDI KISZOLGÁLÁSI SZOLGÁLTATÁSOK

4.1. A földi kiszolgálást nyújtó szolgáltatók felelőssége

A földi kiszolgálást nyújtó szolgáltató felelős a repülőtéren végzett tevékenységének biztonságos végrehajtásáért. A szolgáltató felelőssége a következőket foglalja magában:

a) a szolgáltatónak rendelkeznie kell mindazokkal az eszközökkel, amelyek a repülőtéren történő biztonságos szolgáltatásnyújtáshoz szükségesek. Ezek az eszközök – nem kizárólagosan – magukban foglalják a létesítményeket, a személyzetet, a berendezéseket és az anyagokat;

▼B

b) a szolgáltatónak meg kell felelnie a repülőtéri kézikönyvben foglalt eljárásoknak, ideértve a járműveinek, berendezéseinek és személyzetének mozgására, valamint a repülőtér téli, éjszakai és kedvezőtlen időjárási körülmények közötti üzemeltetésével kapcsolatos kockázatokra vonatkozó eljárásokat is;

c) a szolgáltatónak a szolgáltatást igénybe vevő légijármű-üzembentartó eljárásai és utasításai szerint kell a földi kiszolgálási szolgáltatásokat nyújtania;

d) a szolgáltatónak biztosítania kell, hogy a földi kiszolgáláshoz használt berendezések üzemeltetésére és karbantartására vonatkozóan rendelkezésre álljanak a gyakorlatban is használt kézikönyvek, és ezek a kézikönyvek tartalmazzák az üzemeltetési, karbantartási és javítási utasításokat, a szervizelési és hibaelhárítási információkat, valamint az ellenőrzési eljárásokat;

e) a szolgáltató csak megfelelően képzett és minősített személyzetet alkalmazhat, és biztosítania kell, hogy az érintett személyzet kompetenciáinak folyamatos szinten tartása céljából képzési és ellenőrzési programok kerüljenek bevezetésre és végrehajtásra;

f) a szolgáltató biztosítja, hogy személyzete fizikailag és szellemileg alkalmas legyen feladatainak kielégítő végrehajtására, figyelembe véve az adott tevékenység típusát és különösen annak a biztonságra és a biztonsággal kapcsolatos védelemre gyakorolt lehetséges hatását.

4.2. Vezetési rendszerek

4.2.1. A végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve a szolgáltatónak olyan vezetési rendszert kell létrehoznia és fenntartania, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére. Ezt a rendszert össze kell hangolni a repülőtér üzemeltetőjének vezetési rendszerével.

4.2.2. A 4.2.1. pontban említett vezetési rendszer részeként a szolgáltatónak a biztonság folyamatos javításához való hozzájárulás céljából létre kell hoznia egy rendszert az események jelentésére. Az egyéb jelentéstételi kötelezettségek sérelme nélkül a szolgáltatónak minden eseményt rögzítenie kell a repülőtér üzemeltetőjének, a légijármű-üzembentartónak és szükség esetén a légiforgalmi szolgáltatónak az események jelentésére szolgáló rendszerében. Az események jelentésére szolgáló rendszernek teljesítenie kell az alkalmazandó uniós jogban foglalt követelményeket.

4.2.3. A szolgáltatónak ki kell dolgoznia egy, a földi kiszolgálási szolgáltatásokra vonatkozó kézikönyvet, és tevékenységét annak megfelelően kell végeznie. Ennek a kézikönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az utasításokat, információkat és eljárásokat, amelyek a szolgáltatásra és a vezetési rendszerre vonatkoznak, valamint mindazokat, amelyek szükségesek a szolgáltató személyzet feladatainak ellátásához.

5. ELŐTÉR-IRÁNYÍTÓI SZOLGÁLTATÁSOK (AMS)

5.1. Az AMS-szolgáltatóknak a repülőtéri kézikönyvben foglalt üzemeltetési eljárások szerint kell szolgáltatást nyújtaniuk.

5.2. A végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve az AMS-szolgáltatónak olyan, a légiközlekedésbiztonság-menedzsmentre is kiterjedő vezetési rendszert kell létrehoznia és fenntartania, mely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését.

5.3. Az AMS-szolgáltatónak hivatalos megállapodást kell kötnie a repülőtér üzemeltetőjével és a légiforgalmi szolgáltatóval, amelyben rögzítik a nyújtandó szolgáltatások hatályát.

▼B

5.4. Az 5.2. pontban említett vezetési rendszer részeként az AMS-szolgáltatónak a biztonság folyamatos javításához való hozzájárulás céljából létre kell hoznia egy rendszert az események jelentésére. Az egyéb jelentéstételi kötelezettségek sérelme nélkül a szolgáltatónak minden eseményt rögzítenie kell a repülőtér üzemeltetőjének és szükség esetén a légiforgalmi szolgáltatónak az események jelentésére szolgáló rendszerében.

5.5. Az AMS-szolgáltatónak részt kell vennie a repülőtér üzemeltetője által kidolgozott biztonsági programokban.

6. EGYÉB

A repülőtér-üzemeltető felelősségeinek sérelme nélkül a repülőtér üzemeltetőjének biztosítania kell, hogy – a veszélyhelyzetben lévő légi járművek, a repülőteret kitérő repülőtérként igénybe vevő légi járművek, valamint más jól körülhatárolt esetek kivételével – a repülőteret és annak részeit olyan légi járművek ne vehessék igénybe, amelyek rendesen nem kerültek figyelembevételre a repülőtér tervezésekor és az üzemeltetési eljárások kialakításakor.

▼B

VIII. MELLÉKLET

Az ATM-re/ANS-re és a légiforgalmi irányítókra vonatkozó alapvető követelmények

1. LÉGTÉRHASZNÁLAT

1.1. Valamennyi légi járművet – kivéve a 2. cikk (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott tevékenységekben részt vevő légi járműveket – a repülés minden fázisában és a repülőtér mozgási területén a közös általános üzembentartási szabályoknak és az adott légtér használatához meghatározott eljárásoknak megfelelően kell üzemben tartani.

1.2. Az összes légi járművet – kivéve a 2. cikk (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott tevékenységekben részt vevő légi járműveket – fel kell szerelni a szükséges rendszerelemekkel, és ennek megfelelően kell üzemben tartani. Az ATM/ANS-rendszerben használt rendszerelemeknek meg kell felelniük a 3. pontban meghatározott követelményeknek.

2. SZOLGÁLTATÁSOK

2.1. Légiforgalmi tájékoztató adatok és információk légtérfelhasználóknak légi navigáció céljára

2.1.1. A légiforgalmi tájékoztatásra használt adatoknak megfelelő minőségűnek, teljesnek és naprakésznek kell lenniük, és megfelelő időben rendelkezésre kell állniuk.

2.1.2. A légiforgalmi tájékoztató információnak pontosnak, teljesnek, naprakésznek, egyértelműnek, hiteles forrásból származónak és megfelelő integritásúnak kell lennie, a felhasználók számára megfelelő formátumban.

2.1.3. A légiforgalmi tájékoztató információkat megfelelő időben, kellőképpen megbízható és hatékony, a szándékos és a nem szándékos beavatkozástól, valamint az adatátviteli hibáktól védett kommunikációs csatornán keresztül kell a légtérfelhasználók rendelkezésére bocsátani.

2.2. Meteorológiai tájékoztatás

2.2.1. A repülésmeteorológiai tájékoztatásra használt adatoknak megfelelő minőségűnek, teljesnek és naprakésznek kell lenniük.

2.2.2. A repülésmeteorológiai tájékoztatásnak – a lehetőségek szabta keretek között, a légtérfelhasználók igényeinek kielégítése érdekében – pontosnak, teljesnek, naprakésznek, megfelelő integritásúnak és egyértelműnek kell lennie. A repülésmeteorológiai tájékoztatásnak hiteles forrásból kell származnia,

2.2.3. A repülésmeteorológiai tájékoztatást megfelelő időben, kellőképpen megbízható és hatékony, a beavatkozásoktól és az adatátviteli hibáktól védett kommunikációs csatornán keresztül kell a légtérfelhasználók rendelkezésére bocsátani.

2.3. Légiforgalmi szolgálatok (ATS)

2.3.1. A légiforgalmi szolgálatok ellátásához felhasznált adatoknak pontosnak, teljesnek és naprakésznek kell lenniük.

2.3.2. A légiforgalmi szolgálatok által nyújtott szolgáltatásnak – a felhasználók biztonsági szükségleteinek kielégítése érdekében – kellően pontosnak, teljesnek, naprakésznek és egyértelműnek kell lennie.

2.3.3. A felhasználók számára információkkal vagy tanáccsal szolgáló automatizált eszközöket úgy kell megtervezni, gyártani és karbantartani, hogy biztosítva legyen a tervezett használatra való alkalmasságuk.

▼B

2.3.4. A légiforgalmi irányító szolgálatnak (ATC) és a kapcsolódó eljárásoknak biztosítaniuk kell a légi járművek egymás közötti megfelelő elkülönítését, meg kell előzniük a repülőtér munkaterületén a légi járművek és az akadályok közötti ütközéseket, továbbá adott esetben segíteniük kell a levegőben található egyéb veszélyforrásokkal szembeni védekezést, és biztosítaniuk kell a haladéktalan és időben történő koordinációt az összes érintett légtérfelhasználóval és a szomszédos légterekkel.

2.3.5. A légiforgalmi irányító szolgálatok és a légi jármű közötti kommunikációnak és az érintett légiforgalmi irányító szolgálatok egymás közötti kommunikációjának időszerűnek, világosnak, pontosnak és egyértelműnek, a beavatkozásoktól védettnek, továbbá az összes érintett szereplő számára érthetőnek kell lennie, és azt – amennyiben szükséges – valamennyi érintett félnek nyugtáznia kell.

2.3.6. Rendelkezésre kell állniuk a megfelelő eszközöknek az esetleges veszélyhelyzetek felismerésére és adott esetben a hatékony kutatásmentési tevékenység elindítására. Ezeknek az eszközöknek magukban kell foglalniuk legalább a megfelelő riasztási mechanizmusokat és koordinálási intézkedéseket és eljárásokat, valamint a szolgálat felelőssége alá tartozó terület hatékony ellátásához szükséges eszközöket és személyzetet.

▼M3

2.3a. Légiforgalmi adatszolgáltatások

2.3a.1. A gyűjtött légiforgalmi adatoknak megfelelő minőségűnek, teljesnek és naprakésznek kell lenniük, jogszerű forrásból kell származniuk, és időben rendelkezésre kell állniuk.

2.3a.2. A légiforgalmi adatszolgáltatásoknak elérhetőségük, integritásuk, folyamatosságuk és pontosságuk tekintetében a felhasználói igények kielégítéséhez megfelelő teljesítményt kell mutatniuk és fenntartaniuk.

2.3a.3. A légiforgalmi adatszolgáltatásokat nyújtó rendszereket és eszközöket úgy kell megtervezni, gyártani és karbantartani, hogy biztosítva legyen a tervezett használatra való alkalmasságuk.

2.3a.4. Az ilyen adatokat időben, kellőképpen megbízható és hatékony, a szándékos és a nem szándékos beavatkozástól, valamint az adatátviteli hibáktól védett kommunikációs csatornán keresztül kell rendelkezésére bocsátani.

▼B

2.4. Kommunikációs szolgálatok

A kommunikációs szolgálatoknak elérhetőségük, integritásuk, folyamatosságuk és pontosságuk érdekében megfelelő teljesítményt kell mutatniuk és fenntartaniuk. Gyorsnak, valamint befolyás- és korrupciómentesnek kell lenniük.

2.5. Navigációs szolgálatok

Az irányítási, a helymeghatározási és az esetleges időzítési információk vonatkozásában a navigációs szolgálatoknak megfelelő teljesítményt kell mutatniuk és fenntartaniuk. A teljesítmény ismérvei többek között a pontosság, az integritás, a forrás hitelessége, a rendelkezésre állás és a szolgáltatás folyamatossága.

2.6. Légtérellenőrző szolgálatok

A légtérellenőrző szolgálatnak a pontosság, az integritás, a forrás hitelessége, a folyamatosság és az észlelés valószínűsége tekintetében kellően magas színvonalon kell megállapítania az egyes légi járművek helyzetét a légtérben, valamint más légi járművek és földi járművek helyzetét a repülőtéren.

2.7. Légiforgalmiáramlás-szervezés

A légi forgalom áramlásának uniós szintű taktikai szervezése keretében a szolgáltatásnyújtást befolyásoló tervezett légi forgalom nagyságáról és természetéről elegendően pontos és aktuális információkat kell felhasználni és rendelkezésre bocsátani; továbbá a légtér vagy a repülőterek túltelítettségével kapcsolatos kockázatok mérséklése érdekében koordinálni és egyeztetni kell a légi forgalom más útvonalakra történő áthelyezését vagy késleltetését. Az áramlásszervezést a rendelkezésre álló légtérkapacitás optimalizálása és a légiforgalmiáramlás-szervezési

▼B

eljárások javítása érdekében kell végrehajtani. A tevékenységet a biztonságra, az átláthatóságra és a hatékonyságra kell alapozni, és mindenkor gondoskodni kell arról, hogy a kapacitások rendelkezésre bocsátása rugalmasan, kellő időben és az európai léginavigációs tervvel összhangban történjék.

A 43. cikkben említett légiforgalmiáramlás-szervezési intézkedéseknek támogatniuk kell a léginavigációs szolgálatok, a repülőtér-üzemeltetők és a légtérfelhasználók operatív döntéseit, és ki kell terjedniük:

a) a repüléstervezésre;

b) a rendelkezésre álló légtérkapacitásnak a repülés valamennyi fázisában történő kihasználására, ideértve az úti résidőkiosztást is;

c) az általános légi forgalom általi útvonalhasználatra, ideértve egyebek mellett:

— egy, az útvonalakra és a forgalomeloszlásra vonatkozó egységes tájékoztató kiadvány elkészítését,

— az általános légi forgalom zsúfolt területektől való elterelésének lehetőségeit, és

— azokat az elsőbbségi szabályokat, amelyek – különösen zsúfoltság és válsághelyzetek idején – meghatározzák az általános légi forgalom légtérhez való hozzáférését; és

d) a repülési tervek és a repülőtéri résidők közötti összhangra és a szomszédos régiókkal esetleg szükséges koordinációra.

▼M3

2.8. Légtérgazdálkodás

A légi járművek egymás közötti elkülönítésének hiányosságaiból fakadó kockázatok csökkentése érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérni, koordinálni kell és időben közzé kell tenni az egyes légterek meghatározott használatra történő kijelölését. A légtérgazdálkodásnak és a forgalomszervezésnek a közös közlekedéspolitika keretei között történő megkönnyítése érdekében, a tagállamok felelősségi körébe tartozó katonai tevékenységek szervezését és a kapcsolódó szempontokat figyelembe véve a légtérgazdálkodásnak támogatnia kell az ICAO meghatározása szerinti, az (EU) 2024/2803 rendelet által végrehajtott rugalmas légtérfelhasználási koncepció egységes alkalmazását.

▼B

2.9. A repülési eljárások megtervezése

A légtér besorolása és a légi járművek általi igénybevételének megkezdése előtt a repülési eljárásokat megfelelően meg kell tervezni, ellenőrizni kell és jóvá kell hagyni.

3. RENDSZEREK ÉS RENDSZERELEMEK

3.1. Általános elvek

A légi járműről vagy a légi járműnek szóló, illetve a földi információkat rendelkezésre bocsátó ATM/ANS-rendszereket és ATM/ANS-rendszerelemeket megfelelően kell tervezni, gyártani, beépíteni, karbantartani, védeni a jogosulatlan beavatkozással szemben és üzemeltetni, így biztosítva, hogy a tervezett céloknak megfeleljenek.

A rendszerek és eljárások különösen a következő funkciók és szolgálatok támogatásához szükséges rendszereket és eljárásokat foglalják magukban:

a) légtérgazdálkodás;

b) légiforgalmiáramlás-szervezés;

▼B

c) légiforgalmi szolgálatok, különösen a repülési adatokat feldolgozó rendszerek, a légtér-ellenőrzési adatokat feldolgozó rendszerek és az ember–gép interfész rendszerek;

d) kommunikáció, egyaránt beleértve a föld–föld/világűr, a levegő–föld és a levegő–levegő/világűr kommunikációt;

e) navigáció;

f) légtérellenőrzés;

g) légiforgalmi tájékoztatási szolgálatok; és

h) meteorológiai szolgálat.

3.2. A rendszerek és a rendszerelemek integritása, működése és megbízhatósága

Integritásuk és a biztonságot érintő működésük szempontjából mind a légi járműveken, mind pedig a földön és a világűrben lévő rendszereknek és rendszerelemeknek alkalmasnak kell lenniük a rendeltetésszerű használatra. Ezeknek a rendszereknek és rendszerelemeknek az összes előre látható üzemeltetési feltétel esetén és teljes élettartamuk alatt meg kell felelniük az előírt működési szintnek.

Az ATM/ANS-rendszereket és az ATM/ANS-rendszerelemeke megfelelő és jóváhagyott eljárások alkalmazásával úgy kell megtervezni és megépíteni, karbantartani és működtetni, hogy mindenkor és a repülés minden fázisában biztosítsák az Európai Légiforgalmi Szolgáltatási Hálózat (a továbbiakban: EATMN) zavartalan működését. A zavartalan működés különösen a következő formákban valósulhat meg: az információk megosztása, ideértve az üzemi állapotinformációkat is, az információk egységes értelmezése, összehasonlítható feldolgozási teljesítmény és azok a kapcsolódó eljárások, amelyek lehetővé teszik az EATMN egészére, illetve annak egyes részeire megállapított egységes működési teljesítmények elérését.

Az EATMN-nek, valamint rendszereinek és azok rendszerelemeinek összehangolt módon támogatniuk kell azokat a jóváhagyott és érvényesített új működési elveket, amelyek – különösen a biztonság és a kapacitás tekintetében – javítják a léginavigációs szolgálatok minőségét, fenntarthatóságát és hatékonyságát.

Az EATMN-nek, valamint rendszereinek és azok rendszerelemeinek a rugalmas légtér-felhasználási koncepció alkalmazásán keresztül – olyan mértékben, amely a légtér és a légiforgalmi áramlás hatékony szervezéséhez, valamint az összes érintett felhasználó általi biztonságos és hatékony légtérfelhasználáshoz szükséges – támogatniuk kell a polgári és a katonai szolgálatok közötti koordináció fokozatos megvalósítását.

A biztonság- és védelempolitikai érdekek – egyebek mellett a titoktartással kapcsolatos követelmények – sérelme nélkül e célkitűzések megvalósítása érdekében az EATMN-nek, valamint rendszereinek és azok rendszerelemeinek hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy a polgári és a katonai szolgálatok a repülés valamennyi fázisa tekintetében a megfelelő időben következetes módon pontos információkat osszanak meg egymással.

3.3. A rendszerek és a rendszerelemek tervezése

3.3.1. A rendszereket és a rendszerelemeket úgy kell megtervezni, hogy megfeleljenek az alkalmazandó biztonsági és védelmi követelményeknek.

3.3.2. A rendszereket és a rendszerelemeket együtt, külön-külön és egymással összefüggésben tekintve egyaránt úgy kell megtervezni, hogy fordított arányosság álljon fenn egyrészt annak valószínűsége, hogy bármely meghibásodás a teljes rendszer meghibásodását okozhatja, másrészt a szolgáltatások biztonságára gyakorolt hatás súlyossága között.

3.3.3. A rendszereket és a rendszerelemeket külön-külön és egymással összefüggésben tekintve egyaránt úgy kell megtervezni, hogy tekintettel legyenek az emberi képességek és az emberi teljesítmény korlátaira.

▼B

3.3.4. A rendszereket és a rendszerelemeket úgy kell megtervezni, hogy mind önmaguk, mind az általuk továbbított adatok védve legyenek a belső és a külső elemekkel való káros kölcsönhatásokkal szemben.

3.3.5. A rendszerek és a rendszerelemek gyártásához, beépítéséhez, üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges, valamint a veszélyes körülményekre vonatkozó információkat egyértelmű, következetes és félreérthetetlen módon kell a személyzet rendelkezésére bocsátani.

3.4. Folyamatos szolgáltatási színvonal

A rendszerek és a rendszerelemek biztonsági szintjét a szolgáltatás és az abban végrehajtott bármilyen változtatás ideje alatt folyamatosan fenn kell tartani.

4. A LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓK KÉPZÉSE

4.1. Általános elvek

A légiforgalmi irányítói vagy gyakornok légiforgalmi irányítói képzésben részt vevő személynek tanulmányi szinten, fizikailag és szellemileg kellően érettnek kell lennie a megfelelő elméleti ismeretek és gyakorlati készségek elsajátításához, fenntartásához és bizonyításához.

4.2. Elméleti ismeretek

4.2.1. A légiforgalmi irányítónak az ellátott feladatainak megfelelő és az adott típusú szolgáltatáshoz kapcsolódó kockázatokkal arányos tudásszintet kell elsajátítania és fenntartania.

4.2.2. Az elméleti ismeretek elsajátítását és meglétét a képzés során folyamatos értékeléssel vagy megfelelő vizsgákkal kell ellenőrizni.

4.2.3. A légiforgalmi irányítónak folyamatosan birtokában kell lennie a megfelelő szintű elméleti ismereteknek. A követelményeknek való megfelelést rendszeres értékeléssel vagy vizsgákkal kell ellenőrizni. A vizsgák gyakoriságának arányosnak kell lennie a szolgálat típusához kötődő kockázatok szintjével.

4.3. Gyakorlati készségek

4.3.1. A légiforgalmi irányítónak el kell sajátítania és fenn kell tartania a feladatai ellátáshoz szükséges gyakorlati készségeket. Ezeknek a készségeknek arányosnak kell lenniük az adott típusú szolgálathoz kapcsolódó kockázatokkal, és, amennyiben az ellátott feladatokat tekintve ezek relevánsak, ki kell terjedniük legalább:

a) az üzemeltetési eljárásokra;

b) a feladatspecifikus szempontokra;

c) rendellenes és vészhelyzeti szituációkra; valamint

d) az emberi tényezőkre.

4.3.2. A légiforgalmi irányítónak bizonyítania kell, hogy képes az ellátott feladatainak megfelelő kompetenciával végrehajtani a kapcsolódó eljárásokat és feladatokat.

4.3.3. A gyakorlati készségekkel kapcsolatos kompetenciákat megfelelő szinten kell tartani. A követelményeknek való megfelelést rendszeres értékeléssel kell ellenőrizni. Az említett értékelések gyakoriságának arányosnak kell lennie a szolgálat típusának és az ellátott feladatoknak az összetettségével, valamint a hozzájuk kötődő kockázatok szintjével.

▼B

4.4. Nyelvismeret

4.4.1. A légiforgalmi irányítónak tanúbizonyságot kell tennie arról, hogy olyan szinten beszél és ért angolul, amely lehetővé teszi, hogy hatékonyan kommunikáljon mind a csak hallott szövegek esetében (telefon/rádiótávközlés), mind a szemtől szembeni helyzetekben, konkrét és a munkával kapcsolatos témákban, továbbá veszélyhelyzetekben is.

4.4.2. Ha egy adott légtérben az ATS szolgáltatásnyújtáshoz szükséges, a légiforgalmi irányítónak képesnek kell lennie a nemzeti nyelv(ek)et a fent meghatározott szinten beszélni és megérteni.

4.5. Repülésszimulációs oktatóeszközök (STD)

A helyzetismerettel és az emberi tényezőkkel kapcsolatos gyakorlati képzésben, valamint a megszerzett vagy meglévő készségek ellenőrzésében használt repülésszimulációs oktatóeszközöknek olyan teljesítményszintűeknek kell lenniük, hogy lehetővé tegyék a munkakörnyezet és a képzés szempontjából releváns üzemi helyzetek megfelelő szimulációját.

4.6. Tanfolyam

4.6.1. A képzést tanfolyami formában kell biztosítani, amely tartalmazhat elméleti és gyakorlati oktatást, valamint adott esetben repülésszimulációs oktatóeszköz segítségével nyújtott képzést is.

4.6.2. Minden képzéstípushoz össze kell állítani és jóvá kell hagyni egy tantervet.

4.7. Oktatók

4.7.1. Az elméleti oktatást megfelelően képzett oktatóknak kell tartaniuk. Ezeknek az oktatóknak:

a) megfelelő ismeretekkel kell rendelkezniük az oktatott területen; és

b) bizonyítottan képesnek kell lenniük a megfelelő oktatási technikák alkalmazására.

4.7.2. A gyakorlati oktatást olyan megfelelően képzett oktatóknak kell tartaniuk, akik:

a) teljesítik a nyújtott oktatásnak megfelelő, az elméleti ismeretekre és a gyakorlati tapasztalatra vonatkozó követelményeket;

b) bizonyítottan képesek oktatni és a megfelelő oktatási technikákat alkalmazni;

c) gyakorlatot szereztek az oktatni kívánt eljárások oktatása során használt oktatási technikák terén; és

d) oktatói alkalmasságuk fenntartása érdekében rendszeres ismeretfrissítő képzésen vesznek részt.

4.7.3. Gyakorlati oktató csak olyan személy lehet, aki fel van, vagy valamikor fel volt jogosítva a légiforgalmi irányítói szerepkör betöltésére.

4.8. Értékelők

4.8.1. A légiforgalmi irányítók készségeinek értékeléséért felelős személyeknek:

a) bizonyítottan képesnek kell lenniük a légiforgalmi irányítók teljesítményének felmérésére, valamint vizsgáztatásukra és ellenőrzésükre; és

▼B

b) az értékelés színvonalának fenntartása érdekében rendszeres ismeretfrissítő képzésen kell részt venniük.

4.8.2. A gyakorlati készségek értékelője csak olyan személy lehet, aki azokon a területeken, amelyekre az értékelés vonatkozik, fel van, vagy valamikor fel volt jogosítva a légiforgalmi irányítói szerepkör betöltésére.

4.9. A légiforgalmi irányítók egészségügyi alkalmassága

4.9.1. Minden légiforgalmi irányítónak rendszeresen tanúbizonyságot kell tennie arról, hogy egészségileg alkalmas feladatainak kielégítő ellátására. A követelményeknek való megfelelést megfelelő, az életkorral járó potenciális szellemi és fizikai leépülést figyelembe vevő értékelés útján kell kimutatni;

4.9.2. Az egészségügyi alkalmasság – a fizikai és a szellemi alkalmasságot egyaránt ideértve – bizonyítása magában foglalja annak igazolását, hogy a kérdéses személy nem szenved olyan betegségben vagy fogyatékosságban, amely a légiforgalmi irányítási (ATC) szolgálatot ellátó személyt alkalmatlanná teszi:

a) az ATC-szolgáltatás nyújtásához szükséges feladatok megfelelő ellátására;

b) a rá bízott feladatok mindenkori végrehajtására; vagy

c) környezetének helyes érzékelésére.

4.9.3. Ha az egészségügyi alkalmasság nem bizonyítható teljeskörűen, akkor azonos mértékű biztonságot eredményező kockázatcsökkentő intézkedések alkalmazhatók.

5. SZOLGÁLTATÓK ÉS KÉPZÉSI SZERVEZETEK

5.1. Szolgáltatás csak a következő feltételek teljesülése esetén nyújtható:

a) a szolgáltatónak közvetlenül vagy harmadik felekkel kötött megállapodások révén rendelkeznie kell azokkal az eszközökkel, amelyek a szolgáltatás kiterjedése és tárgya szempontjából szükségesek. Ezek az eszközök – nem kizárólagosan – magukban foglalják a rendszereket, a létesítményeket, beleértve a villamosenergia-ellátást is, a vezetési szerkezetet, a személyzetet, a berendezéseket és azok karbantartását, a feladatok, a felelősségek és az eljárások dokumentációját, valamint a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést és nyilvántartások vezetését;

b) a szolgáltatónak ki kell dolgoznia és folyamatosan naprakészen kell tartania a szolgáltatásaira vonatkozó igazgatási és üzemeltetési kézikönyveket, és e kézikönyvek szerint kell működnie. Ezeknek a kézikönyveknek tartalmazniuk kell minden, az üzemeltetéshez és a vezetési rendszerhez szükséges utasítást, információt és eljárást, továbbá minden olyan utasítást, információt és eljárást, amelyre az üzemeltetésben részt vevő személyzetnek a feladatai ellátásához szüksége van;

▼M3

c) a végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve a szolgáltatónak olyan vezetési rendszert kell létrehoznia és fenntartania, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági és védelmi kockázatokat, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére;

▼B

d) a szolgáltató kizárólag megfelelő képesítéssel és képzettséggel rendelkező személyzetet alkalmazhat, és a személyzet számára képzési és ellenőrzési programokat kell bevezetnie és végrehajtania;

e) az e mellékletben foglalt alapvető követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében a szolgáltatónak meg kell teremtenie a kapcsolattartás hivatalos lehetőségét minden olyan érdekelttel, amely közvetlenül befolyásolhatja szolgáltatásának biztonságát;

▼B

f) a szolgáltatónak vészhelyzeti tervet kell összeállítania és bevezetnie a szolgáltatással kapcsolatban esetlegesen előforduló rendellenes és veszélyhelyzetekre kiterjedően, ideértve a szolgáltató műveleteinek jelentős mértékű romlásához vagy megszakításához vezető helyzeteket is;

g) a c) pontban említett vezetési rendszer részeként a szolgáltatónak a biztonság folyamatos javításához való hozzájárulás céljából létre kell hoznia egy rendszert az események jelentésére. Az események jelentésére szolgáló rendszernek teljesítenie kell az alkalmazandó uniós jogban foglalt követelményeket, és

h) a szolgáltatónak intézkedéseket kell hoznia annak igazolására, hogy valamennyi általa üzemeltetett rendszer és rendszerelem folyamatosan megfelel a biztonsági követelményeknek.

5.2. Az ATC-szolgáltatás csak a következő feltételek teljesülése esetén nyújtható:

a) az ATC-szolgáltatást nyújtó személyzet kifáradását beosztáskezelő rendszer alkalmazásával meg kell előzni. Ennek a beosztáskezelő rendszernek meg kell szabnia a szolgálati időszakokat és időket, valamint az ezekhez illesztett pihenőidőket. A beosztáskezelő rendszerben meghatározott korlátozásoknak figyelembe kell venniük a fáradtsághoz hozzájáruló minden tényezőt, így különösen az alváshiányt, a szokásos huszonnégy órás biológiai ciklus felborulását, az éjszakai munkavégzést, az adott időtartamok alatti teljes szolgálati időt, valamint a kijelölt feladatoknak a személyzet tagjai közötti megosztását;

b) az ATC-szolgáltatást nyújtó személyzet körében kialakuló stresszt oktatási és megelőzési programokkal kell kezelni;

c) az ATC-szolgáltatónak rendelkeznie kell eljárásokkal annak ellenőrzésére, hogy az ATC-szolgáltatást nyújtó személyzet az ítélőképessége birtokában van, és egészségügyi alkalmassága megfelelő; és

d) az ATC-szolgáltatónak a tervezés és az üzemelés során figyelembe kell vennie az üzemeltetési és a technikai korlátokat, valamint az emberi tényezőre vonatkozó elveket.

5.3. Kommunikációs, navigációs és/vagy légtérellenőrzési szolgáltatások csak a következő feltétel teljesülése esetén nyújthatók:

A szolgáltatónak rendszeresen és időben tájékoztatnia kell az érintett légtérfelhasználókat és ATS-egységeket az ATS céljaira nyújtott szolgáltatás üzemállapotáról (és annak változásairól).

5.4. Képzési szervezetek

Az ATC-szolgáltatást nyújtó személyzetet oktató szervezetnek meg kell felelnie az alábbi követelményeknek:

a) rendelkeznie kell a tevékenységéhez kapcsolódó kötelezettségek teljesítéséhez szükséges összes eszközzel. Ezek az eszközök – nem kizárólagosan – magukban foglalják a létesítményeket, a személyzetet, a berendezéseket, a módszertant, a feladatok, a felelősségi körök és az eljárások dokumentációját, valamint a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést és nyilvántartások vezetését;

b) a nyújtott képzéseket és a szervezet méretét figyelembe véve olyan vezetési rendszert kell létrehozniuk és fenntartaniuk, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat – egyebek mellett a képzés színvonala romlásának kockázatait –, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére; és

▼B

c) szükség szerint megállapodásokat kell kötnie más érintett szervezetekkel az e mellékletben foglalt alapvető követelmények folyamatos teljesülésének biztosítására.

6. REPÜLŐORVOS SZAKÉRTŐK ÉS REPÜLŐORVOSI KÖZPONTOK

6.1. Repülőorvos szakértők

A repülőorvos szakértőnek:

a) rendelkeznie kell az orvosi tevékenység gyakorlásához szükséges képesítéssel és engedéllyel;

b) a vizsgálatok színvonalának fenntartása érdekében előzetes repülés-egészségügyi képzésben és rendszeres repülés-egészségügyi továbbképzéseken kell részt vennie; és

c) gyakorlati ismeretekkel és tapasztalattal kell rendelkeznie azokról a körülményekről, amelyek között a légiforgalmi irányítók feladataikat ellátják.

6.2. Repülőorvosi központok

A repülőorvosi központoknak:

a) rendelkezniük kell a kiváltságaikhoz kapcsolódó kötelezettségek teljesítéséhez szükséges összes eszközzel. Ez – nem kizárólagosan – magában foglalja a létesítményeket, a személyzetet, a berendezéseket, a szerszámokat és anyagokat, a feladatok, a felelősségek és az eljárások dokumentációját, valamint a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést és nyilvántartások vezetését;

b) a végzett tevékenység típusát és a szervezet méretét figyelembe véve olyan vezetési rendszert kell létrehozniuk és fenntartaniuk, amely biztosítja az e mellékletben foglalt alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére; és

c) szükség szerint megállapodásokat kell kötniük más érintett szervezetekkel biztosítja az e mellékletben foglalt követelmények folyamatos teljesülésének biztosítására.

▼M3

7. A PÉNZÜGYI STABILITÁSRA, A FELELŐSSÉGRE ÉS A BIZTOSÍTÁSI FEDEZETRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK, TULAJDONOSI ÉS SZERVEZETI STRUKTÚRA

Az ATM/ANS-szolgáltatóknak a biztonságos és folyamatos szolgáltatásnyújtás biztosítása céljából:

a) igazolniuk kell, hogy megfelelő pénzügyi stabilitással rendelkeznek;

b) igazolniuk kell, hogy jogállásukat és a rendelkezésre álló kereskedelmi biztosítási fedezet szintjét figyelembe véve megfelelő felelősségi és biztosítási fedezettel rendelkeznek; és

c) meg kell felelniük a tulajdonosi és szervezeti struktúrára vonatkozó alkalmazandó követelményeknek, biztosítva ezzel az összeférhetetlenségeknek a megkülönböztetéstől mentes szolgáltatásnyújtást célzó megelőzését.

▼B

IX. MELLÉKLET

A pilóta nélküli légi járművekre vonatkozó alapvető követelmények

1. A PILÓTA NÉLKÜLI LÉGI JÁRMŰVEK TERVEZÉSÉRE, GYÁRTÁSÁRA, KARBANTARTÁSÁRA ÉS ÜZEMBEN TARTÁSÁRA VONATKOZÓ ALAPVETŐ KÖVETELMÉNYEK

1.1. A pilóta nélküli légi jármű üzemben tartójának és távoli pilótájának ismernie kell a tervezett üzemben tartásra vonatkozó uniós és nemzeti szabályozást, különös tekintettel a biztonsággal, a magánélet védelmével, az adatvédelemmel, a felelősséggel, a biztosítással, a védelemmel és a környezetvédelemmel kapcsolatos szabályokra. Az üzemben tartónak és a távoli pilótának képesnek kell lennie biztosítani az üzemben tartás biztonságát és a pilóta nélküli légi jármű biztonságos elkülönítését a földön tartózkodó személyektől és más légtérfelhasználóktól. Ez magában foglalja a gyártó által nyújtott használati útmutatónak, a pilóta nélküli légi jármű biztonságos és környezetbarát használatának, összes releváns funkciójának, továbbá az alkalmazandó repülési szabályoknak és ATM/ANS-eljárásoknak az alapos ismeretét.

1.2. A pilóta nélküli légi járművet úgy kell megtervezni és megépíteni, hogy alkalmas legyen tervezett funkciójának betöltésére, és anélkül lehessen üzemben tartani, beállítani és karbantartani, hogy az veszélyt jelentene az emberek számára.

1.3. Ha a biztonság, a magánélet védelme, a személyes adatok védelme, a védelem vagy a környezetvédelem területén az üzemben tartásból fakadóan jelentkező kockázatok csökkentése érdekében szükséges, a pilóta nélküli légi járműnek olyan megfelelő és célzott tulajdonságokkal és funkciókkal kell rendelkeznie, amelyek beépített és alapértelmezett módon figyelembe veszik a magánélet védelmének és a személyes adatok védelmének szempontjait. A szükségleteknek megfelelően ezeknek a tulajdonságoknak és funkcióknak lehetővé kell tenniük a légi jármű egyszerű azonosítását, valamint a végrehajtott művelet természetének és céljának egyszerű megállapítását, és – különösen a meghatározott földrajzi területeken, az üzemben tartótól meghatározott távolságokon túl, valamint a meghatározott magasságokban való üzemben tartás szempontjából – biztosítaniuk kell az alkalmazandó korlátozások, tilalmak és feltételek betartását.

1.4. A pilóta nélküli légi jármű gyártásáért vagy forgalmazásáért felelős szervezetnek tájékoztatnia kell a pilóta nélküli légi jármű üzemben tartóját, valamint adott esetben a karbantartó szervezetet az üzemben tartás azon típusairól, amelyekre a pilóta nélküli légi járművet tervezték, és meg kell velük ismertetniük a pilóta nélküli légi jármű biztonságos üzemben tartásához szükséges korlátozásokat és információkat, ideértve az üzem közbeni működés és a környezetvédelmi megfelelőség szempontjait, a légialkalmassággal kapcsolatos korlátozásokat, valamint a veszélyhelyzeti eljárásokat is. Ezt a tájékoztatást egyértelmű, következetes és félreérthetetlen módon kell megadni. A sem tanúsítványt, sem nyilatkozatot nem igénylő üzemben tartás során használható pilóta nélküli légi járművek műveleti képességeit illetően lehetővé kell tenni olyan korlátozások beépítését, amelyek révén teljesíthetők a kérdéses üzemben tartásra alkalmazandó légtérhasználati szabályok.

2. AZ 56. CIKK (1) ÉS (5) BEKEZDÉSÉNEK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ PILÓTA NÉLKÜLI LÉGI JÁRMŰVEK TERVEZÉSÉRE, GYÁRTÁSÁRA, KARBANTARTÁSÁRA ÉS ÜZEMBEN TARTÁSÁRA VONATKOZÓ TOVÁBBI ALAPVETŐ KÖVETELMÉNYEK

Az 1. cikkben meghatározott célokra figyelemmel a pilóta nélküli légi jármű üzemben tartása során a földön tartózkodó személyek és más légtérfelhasználók biztonságának szavatolása érdekében, – szükség szerint az üzemben tartás kockázati szintjének figyelembevételével – teljesíteni kell a következő követelményeket:

▼B

2.1. Légialkalmasság

2.1.1. A pilóta nélküli légi járművet úgy kell megtervezni, vagy a pilóta nélküli légi járműnek olyan jellemzőkkel vagy részletkialakításokkal kell rendelkeznie, hogy a pilóta nélküli légi járművet üzemben tartó személy és a légtérben vagy a földön tartózkodó harmadik felek – ideértve a vagyontárgyakat is – biztonsága kielégítő módon szavatolva legyen.

2.1.2. A pilóta nélküli légi jármű termékintegritásának arányosnak kell lennie az előre látott repülési körülmények összességéhez társuló kockázatokkal.

2.1.3. Amennyire a várható üzemeltetési feltételek esetén szükséges – ideértve azt az esetet is, amikor egy vagy adott esetben egyszerre több rendszer meghibásodik – a pilóta nélküli légi járműnek biztonságosan irányíthatónak és manőverezhetőnek kell lennie. Kellőképpen figyelembe kell venni az emberi tényezőt, különös tekintettel a technológia emberek általi biztonságos működtetését garantáló tényezőkkel kapcsolatban rendelkezésre álló ismeretekre.

2.1.4. A pilóta nélküli légi járműnek, valamint motorjainak, propellereinek, alkatrészeiknek, fel nem szerelt berendezéseinek és a pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezésnek a várható üzemeltetési feltételek esetén a légi jármű tervezése során figyelembe vett teljes üzemelés alatt – és kellő mértékben azon túl is – a szándékolt módon kell működniük.

2.1.5. A pilóta nélküli légi járművet, valamint annak motorjait, propellereit, alkatrészeit, fel nem szerelt berendezéseit és a pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló berendezést mind külön-külön, mind egymással összefüggésben tekintve úgy kell megtervezni, hogy a meghibásodás valószínűsége és a meghibásodás által a földön tartózkodó személyekre és más légtérfelhasználókra gyakorolt hatások a 4. cikk (2) bekezdésében foglalt elvek alapján mérsékeltek legyenek.

2.1.6. Az üzemben tartás keretében a pilóta nélküli légi jármű távirányítására szolgáló valamennyi berendezésnek elő kell segítenie a repülési műveletek végrehajtását, és ennek érdekében egyebek mellett helyzetismeretet kell biztosítania, és módot kell adnia az összes várt helyzet és veszélyhelyzet kezelésére.

2.1.7. A pilóta nélküli légi járművek, a hajtóművek és a propellerek tervezésében részt vevő szervezeteknek óvintézkedéseket kell tenniük a pilóta nélküli légi járművön és annak rendszerein belülről és kívülről eredő, a tapasztalatok alapján a biztonságra kiható veszélyek minimalizálása érdekében. Ebbe beleértendő az elektronikus eszközökkel való interferenciával szembeni védekezés is.

2.1.8. A pilóta nélküli légi jármű gyártása során alkalmazott gyártási eljárásoknak, anyagoknak és komponenseknek olyan, megfelelő és reprodukálható tulajdonságokat és működést kell eredményezniük, amelyek megfelelnek a tervezés során figyelembe vett tulajdonságoknak.

2.2. Szervezetek

A pilóta nélküli légi járművek tervezésében, gyártásában, karbantartásában, üzemben tartásában, valamint a kapcsolódó szolgáltatások és képzések nyújtásában részt vevő szervezeteknek teljesíteniük kell a következő követelményeket:

a) A szervezetnek rendelkeznie kell mindazokkal az eszközökkel, amelyek az általa végzett tevékenységhez szükségesek, és a tevékenység szempontjából releváns körben biztosítania kell az alapvető követelményeknek, illetve az 58. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusnak és az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak való megfelelést.

▼B

b) A szervezetnek olyan vezetési rendszert kell létrehoznia és fenntartania, amely biztosítja a releváns alapvető követelmények teljesülését, kezeli a biztonsági kockázatokat, és törekszik önmaga folyamatos fejlesztésére. A vezetési rendszernek arányaiban igazodnia kell a szervezet méretéhez és tevékenységének típusához.

c) Légiközlekedésbiztonság-menedzsment rendszerének részeként a szervezetnek a biztonság folyamatos fejlesztéséhez való hozzájárulás céljából létre kell hoznia egy rendszert az események jelentésére. A jelentéstételi rendszernek arányaiban igazodnia kell a szervezet méretéhez és tevékenységének típusához.

d) A szervezetnek indokolt esetben megállapodásokat kell kötnie más szervezetekkel a releváns alapvető követelmények folyamatos teljesülésének biztosítására.

2.3. A pilóta nélküli légi jármű üzemben tartásában részt vevő személyek

A pilóta nélküli légi jármű üzemben tartásában részt vevő valamennyi személynek, a távoli pilótát is beleértve, rendelkeznie kell mindazokkal az ismeretekkel és készségekkel, amelyek szükségesek az üzemben tartás biztonságának biztosításához, és arányosak az üzemben tartás jellegéhez társuló kockázatokkal. Ha az érintett üzemben tartáshoz társuló kockázatok csökkentése ezt igényli, a pilóta nélküli légi járművet üzemben tartó személynek egészségügyi alkalmasságát is bizonyítania kell.

2.4. Üzemben tartás

2.4.1. A pilóta nélküli légi jármű üzemben tartója felelős az üzemben tartásért, és köteles az üzemben tartás biztonságának garantálásához szükséges minden intézkedést megtenni.

2.4.2. A repüléseket a feladataik teljesítéséhez kapcsolódó és az igénybe venni tervezett területre, légtérre, repülőterekre és más helyszínekre irányadó, valamint – ha alkalmazandó – az érintett ATM/ANS-rendszerekhez kapcsolódó jogszabályoknak, szabályzatoknak és eljárásoknak megfelelően kell végrehajtani.

2.4.3. A pilóta nélküli légi járművel végzett műveleteknek biztosítaniuk kell a földön tartózkodó harmadik felek és más légtérfelhasználók biztonságát, és a lehető legalacsonyabb szintre kell korlátozniuk a kedvezőtlen külső és belső körülményekből fakadó kockázatokat, ideértve a környezeti körülményekből fakadókat is, és ennek érdekében a repülés minden fázisában megfelelő elkülönítési távolságot kell tartani.

2.4.4. A pilóta nélküli légi jármű csak akkor tartható üzemben, ha légialkalmassága biztosított, és a tervezett üzemben tartáshoz szükséges berendezések, egyéb komponensek és szolgáltatások rendelkezésre állnak és üzemképesek.

2.4.5. A pilóta nélküli légi járműveknek és a pilóta nélküli légi járművekkel lebonyolított műveleteknek meg kell felelniük az uniós jogszabályok által szavatolt megfelelő jogoknak.

2.4.6. A pilóta nélküli légi jármű üzemben tartója köteles biztosítani, hogy – az üzemben tartás jellege, a légiforgalmi szabályzatok és a repülés bármely fázisában alkalmazandó repülési szabályok figyelembevételével – a légi jármű fel legyen szerelve a szükséges navigációs, kommunikációs, légtérellenőrző, észlelő és elkerülést segítő berendezésekkel, valamint a tervezett repülés biztonságához szükségesnek ítélt minden más berendezéssel.

▼B

2.5. Az elektromágneses összeférhetőséggel és a rádióspektrummal kapcsolatos alapvető követelmények azon pilóta nélküli légi járművek, valamint motorjaik, propellereik, alkatrészeik, fel nem szerelt berendezéseik vonatkozásában, amelyek tervezését az 56. cikk (1) bekezdésével összhangban tanúsították, és amelyeket kizárólag az ITU Nemzetközi Rádiószabályzattal kiosztott frekvenciákon való működésre terveztek védett légiforgalmú célú felhasználásra

2.5.1. E pilóta nélküli légi járműveket és a motorjaikat, propellereiket, alkatrészeiket és fel nem szerelt berendezéseiket – a technika állásának figyelembevétele mellett – úgy kell tervezni és gyártani, hogy az biztosítsa a következőket:

a) az általuk keltett elektromágneses zavar mértéke ne haladja meg azt a szintet, amely a rádió- és távközlési berendezések és egyéb berendezések rendeltetésszerű üzemelését gátolja; és

b) a rendeltetésszerű használat alatti elektromágneses zavartűrésük olyan szintű legyen, hogy mellette a készüléket a rendeltetésszerű használat elfogadhatatlan minőségi romlása nélkül lehessen üzemeltetni.

2.5.2. E pilóta nélküli légi járműveket és a motorjaikat, propellereiket, alkatrészeiket és fel nem szerelt berendezéseiket – a technika állásának figyelembevétele mellett – úgy kell tervezni és gyártani, hogy az biztosítsa, hogy a felsoroltak ne okozzanak káros zavarást, eredményesen használják a rádióspektrumot, valamint elősegítsék a hatékony rádióspektrum-használatot.

3. A PILÓTA NÉLKÜLI LÉGI JÁRMŰVEKRE VONATKOZÓ ALAPVETŐ KÖRNYEZETVÉDELMI KÖVETELMÉNYEK

A pilóta nélküli légi járműveknek teljesíteniük kell a III. mellékletben a környezetvédelmi megfelelőségre vonatkozóan megállapított követelményeket.

4. A PILÓTA NÉLKÜLI LÉGI JÁRMŰVEK ÉS ÜZEMBEN TARTÓIK NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELÉRE ÉS A PILÓTA NÉLKÜLI LÉGI JÁRMŰVEK JELÖLÉSÉRE VONATKOZÓ ALAPVETŐ KÖVETELMÉNYEK

4.1. A tagállamok Chicagói Egyezményben foglalt kötelezettségeinek sérelme nélkül azon pilóta nélküli légi járműveket, amelyeknek tervezését az 56. cikk (1) bekezdése szerinti tanúsítani kell, az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kell nyilvántartásba venni.

4.2. A pilóta nélküli légi járművek üzemben tartóit az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kell nyilvántartásba venni, amennyiben a következők valamelyikének üzemben tartását végzik:

a) azon pilóta nélküli légi járművek, amelyek ütközés esetén 80 joule-nál nagyobb mozgási energiát adhatnak le az emberre;

b) azon pilóta nélküli légi járművek, amelyek üzemben tartása kockázatot jelent a magánélet, a személyes adatok védelme, a védelem és a környezet szempontjából;

c) azon pilóta nélküli légi járművek, amelyeknek tervezését az 56. cikk (1) bekezdése szerinti tanúsítani kell;

4.3. Amennyiben a 4.1. vagy a 4.2. pont szerinti nyilvántartási kötelezettségeket kell alkalmazni, akkor az érintett pilóta nélküli légi járműveket egyenként meg kell jelölni és azonosítani kell az 57. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban.

▼B

X. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

216/2008/EK rendelet	E rendelet
1. cikk (1) bekezdése	2. cikk (1) és (2) bekezdése
1. cikk (2) bekezdése	2. cikk (3) bekezdése
1. cikk (3) bekezdése	2. cikk (5) bekezdése
2. cikk	1. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk (1) bekezdésének a) pontja	2. cikk (1) bekezdésének a) pontja
4. cikk (1) bekezdésének b) pontja	2. cikk (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja
4. cikk (1) bekezdésének c) pontja	2. cikk (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontja
4. cikk (1) bekezdésének d) pontja	2. cikk (1) bekezdésének c) pontja
—	2. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontja
4. cikk (2) bekezdése	2. cikk (2) bekezdése
4. cikk (3) bekezdése	2. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontja
4. cikk (3a) bekezdése	2. cikk (1) bekezdésének d) és e) pontja és (2) bekezdése
—	2. cikk (4) bekezdése
—	2. cikk (6) bekezdése
4. cikk (3b) bekezdése	2. cikk (7) bekezdése
4. cikk (3c) bekezdése	2. cikk (1) bekezdésének g) pontja és (2) bekezdése
4. cikk (4) és (5) bekezdése	2. cikk (3) bekezdésének d) pontja
4. cikk (6) bekezdése	—
—	2. cikk (48)-(11) bekezdés
—	4. cikk
—	5. cikk
—	6. cikk
—	7. cikk
—	8. cikk

▼B

216/2008/EK rendelet	E rendelet
5. cikk (1), (2) és (3) bekezdése	9–16. cikk
5. cikk (4) bekezdésének a) és b) pontja	18. cikk (2) bekezdése
5. cikk (4) bekezdésének c) pontja	18. cikk (1) bekezdésének b) pontja
—	18. cikk (1) bekezdésének a) pontja
5. cikk (5) bekezdése	17. és 19. cikk
5. cikk (6) bekezdése	4. cikk
6. cikk	9. cikk (2) bekezdése és 19. cikk (3) bekezdése
7. cikk (1) és (2) bekezdés	20. és 21. cikk
8. cikk (4) bekezdése	22. cikk
7. cikk (3)–(7) bekezdése	23–28. cikk
8. cikk (1)–(3) bekezdés	29. cikk, 30. cikk (1)-(3) bekezdés
—	30. cikk (4)-(7) bekezdés
8. cikk (5) bekezdése	31. cikk és 32. cikk
8. cikk (6) bekezdése	4. cikk
8a. cikk (1)–(5) bekezdése	33–39. cikk
8a. cikk (6) bekezdése	4. cikk
8b. cikk (1)–(6) bekezdése	40–47. cikk
8b. cikk (7) bekezdése	4. cikk
8c. cikk (1)–(10) bekezdése	48–54. cikk
8c. cikk (11) bekezdése	4. cikk
—	55-58. cikk
9. cikk	59–61. cikk
10. cikk (1)–(3) bekezdés	62. cikk (1) és (2) bekezdés
—	62. cikk (3)-(8) bekezdés
10. cikk (4) bekezdése	62. cikk (9) bekezdése
—	62. cikk (10)–(12) bekezdés
10. cikk (5) bekezdése	62. cikk (13)-(15) bekezdés
—	63. cikk
—	64. cikk
—	65. cikk

▼B

216/2008/EK rendelet	E rendelet
—	66. cikk
11. cikk (1)–(3) bekezdés	67. cikk (1)–(3) bekezdés
11. cikk (4)–(5b) bekezdés	—
11. cikk (6) bekezdése	67. cikk (4) bekezdése
12. cikk	68. cikk
13. cikk	69. cikk
14. cikk (1)–(3) bekezdés	70. cikk
14. cikk (4)–(7) bekezdés	71. cikk
15. cikk	72. cikk
16. cikk	73. cikk
—	74. cikk
17. cikk	75. cikk
18. cikk	76. cikk (1)–(5) bekezdés
19. cikk	76. cikk (1)–(5) bekezdés
20. cikk	77. cikk
21. cikk	78. cikk
22. cikk (1) bekezdése	76. cikk (6) bekezdése
22. cikk (2) bekezdése	76. cikk (7) bekezdése
—	79. cikk
22a. cikk	80. cikk
22b. cikk	81. cikk
23. cikk	82. cikk (1) és (2) bekezdés
—	82. cikk (3) bekezdése
24. és 54. cikk	85. cikk
25. cikk	84. cikk
26. cikk	86. cikk (1)–(4) bekezdés
—	86. cikk (5) bekezdése
—	87. cikk
—	88. cikk
—	89. cikk

▼B

216/2008/EK rendelet	E rendelet
27. cikk	90. cikk (1)–(3) bekezdés
—	90. cikk (4)–(6) bekezdés
—	91. cikk
—	92. cikk
—	93. cikk
28. cikk (1) és (2) bekezdés	94. cikk (1) és (2) bekezdés
—	94. cikk (3) bekezdése
28. cikk (3) és (4) bekezdés	94. cikk (4) és (5) bekezdés
29. cikk (1) bekezdése	95. cikk (1) bekezdése
29. cikk (2) bekezdése	98. cikk (2) bekezdésének m) pontja és (6) bekezdése
29. cikk (3) bekezdése	—
—	95. cikk (2) bekezdése
30. cikk	96. cikk
31. cikk	97. cikk
32. cikk (1) bekezdése	119. cikk (3) bekezdése
32. cikk (2) bekezdése	119. cikk (6) bekezdése
33. cikk	98. cikk (1)–(5) bekezdés
34. cikk (1) bekezdése	99. cikk (1) és (2) bekezdés
—	99. cikk (3) bekezdése
34. cikk (2) és (3) bekezdés	99. cikk (4) és (5) bekezdés
35. cikk	100. cikk
36. cikk	101. cikk
37. cikk (1)–(3) bekezdés	102. cikk (1)–(3) bekezdés
—	102. cikk (4) bekezdése
38. cikk (1)–(3) bekezdés	104. cikk (1)–(3) bekezdés
—	104. cikk (4) bekezdése
39. cikk	—
—	103. cikk
40. cikk	105. cikk

▼B

216/2008/EK rendelet	E rendelet
41. cikk (1) bekezdése	—
41. cikk (2) és (3) bekezdés	106. cikk (1) bekezdése
41. cikk (4) bekezdése	—
41. cikk (5) bekezdése	106. cikk (6) bekezdése
42. cikk	106. cikk (2)-(5) bekezdés
43. cikk	107. cikk
44. cikk	108. cikk
45. cikk	109. cikk
46. cikk	110. cikk
47. cikk	111. cikk
48. cikk	112. cikk
49. cikk	113. cikk
50. cikk	114. cikk (1), (2) és (4) bekezdés
51. cikk	114. cikk (3) bekezdése
52. cikk (1)–(3) bekezdés	115. cikk
52. cikk (4) bekezdése	76. cikk (6) bekezdése
53. cikk (1) és (2) bekezdés	116. cikk
53. cikk (3) bekezdése	76. cikk (6) bekezdése
54. cikk	85. cikk
55. cikk	83. cikk
56. cikk	117. cikk
57. cikk	118. cikk
58. cikk (1) és (2) bekezdés	119. cikk (1) és (2) bekezdés
—	119. cikk (4) bekezdése
58. cikk (3) bekezdése	119. cikk (5) bekezdése
58. cikk (4) bekezdése	132. cikk (2) bekezdése
59. cikk (1)–(4) bekezdés	120. cikk (1)–(4) bekezdés
—	120. cikk (5) bekezdése
59. cikk (5)–(11) bekezdés	120. cikk (6)–(12) bekezdés
60. cikk	121. cikk
61. cikk	122. cikk

▼B

216/2008/EK rendelet	E rendelet
—	123. cikk
62. cikk	124. cikk
63. cikk	125. cikk
64. cikk (1)–(3) bekezdés	126. cikk (4) bekezdés
64. cikk (2) bekezdése	—
64. cikk (4) bekezdése	126. cikk (1) bekezdése
64. cikk (5) bekezdése	126. cikk (2) bekezdése
—	126. cikk (3) bekezdése
65. cikk	127. cikk
65a. cikk	—
—	128. cikk
66. cikk	129. cikk
—	130. cikk
67. cikk	—
68. cikk	131. cikk
—	132. cikk (1) bekezdése
58. cikk (4) bekezdése	132. cikk (2) bekezdése
69. cikk	—
—	133. cikk
—	134. cikk
—	135. cikk
—	136. cikk
—	137. cikk
—	138. cikk
—	139. cikk
—	140. cikk
70. cikk	141. cikk